

ДЕЯНИЯ НА АПОСТОЛИТЕ

Е. Вайт

ПРЕДГОВОР	6
ОТ АМЕРИКАНСКИТЕ ИЗДАТЕЛИ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1. БОЖИЕТО НАМЕРЕНИЕ ЗА ЦЪРКВАТА МУ	8
2. ПОДГОТОВКАТА НА ДВАНАДЕСЕТТЕ	11
3. ВЕЛИКОТО ПОРЪЧЕНИЕ	14
4. ПЕТДЕСЕТНИЦАТА	18
5. ДАРБАТА НА ДУХА	22
6. КРАЙ ХРАМОВИТЕ ВРАТИ	27
7. ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ СРЕЩУ ЛИЦЕМЕРИЕТО	32
8. ПРЕД СИНЕДРИОНА	35
9. СЕДЕМТЕ ДЯКОНИ	39
10. ПЪРВИЯТ ХРИСТИЯНСКИ МЪЧЕНИК	43
11. ЕВАНГЕЛИЕТО В САМАРИЯ	46
12. ОТ ПРЕСЛЕДВАЧ – УЧЕНИК	49

13. ДНИ НА ПОДГОТОВКА	54
14. ТЪРСАЧ НА ИСТИНАТА	57
15. ОСВОБОДЕН ОТ ЗАТВОРА	62
16. ЕВАНГЕЛСКАТА ВЕСТ В АНТИОХИЯ	68
17. ВЕСТИТЕЛИ НА ЕВАНГЕЛИЕТО	72
18. ПРОПОВЯДВАНЕ СРЕД ЕЗИЧНИЦИТЕ	77
19. ЕВРЕИ И ЕЗИЧНИЦИ	81
20. ИЗВИСЯВАНЕ НА КРЪСТА	87
21. В ДАЛЕЧНИ СТРАНИ	92
22. СОЛУН	96
23. БЕРИЯ И АТИНА	100
24. КОРИНТ	105
25. ПИСМАТА ДО СОЛУНЩИТЕ	110
26. АПОЛОС В КОРИНТ	115
27. ЕФЕС	121
28. ДНИ НА ТЕЖЪК ТРУД И ИЗПИТАНИЯ	125
29. ВЕСТ НА ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И НАСТОЯТЕЛНА МОЛБА	128
30. ПРИЗОВАНИ КЪМ ПО-ВИСОКА ЦЕЛ	132
31. ВЕСТТА БИВА ПРИЕТА	138
32. ЩЕДРА ЦЪРКВА	144
33. РАБОТА СРЕД ТРУДНОСТИ	148
34. ПОСВЕТЕНО СЛУЖЕНЕ	154
35. СПАСЕНИЕ ЗА ЕВРЕИТЕ	159
36. ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА ГАЛАТИЯ	164
37. ПОСЛЕДНОТО ПЪТУВАНЕ НА ПАВЕЛ ДО ЕРУСАЛИМ	166

38. ЗАТВОРНИКЪТ ПАВЕЛ	171
39. ПРОЦЕСЪТ В КЕСАРИЯ	179
40. ПАВЕЛ СЕ ОТНАСЯ КЪМ ЦЕЗАРЯ	183
41. “ПОЧТИ МЕ УБЕДИ”	185
42. ПЪТУВАНЕ И КОРАБОКРУШЕНИЕ	188
43. В РИМ	191
44. ДОМЪТ НА ЦЕЗАРЯ	197
45. НАПИСАНО В РИМ	200
46. НА СВОБОДА	207
47. ПОСЛЕДНОТО АРЕСТУВАНЕ	209
48. ПАВЕЛ ПРЕД НЕРОН	210
49. ПОСЛЕДНОТО ПИСМО НА ПАВЕЛ	213
50. ОСЪДЕН НА СМЪРТ	218
51. ВЕРНИЯТ ПАСТИР	220
52. ВЕРЕН ДОКРАЙ	226
53. ВЪЗЛЮБЕНИЯТ ЙОАН	230
54. ВЕРЕН СВИДЕТЕЛ	233
55. ПРЕОБРАЗЕН ЧРЕЗ БЛАГОДАТ	238
56. ПАТМОС	243

ПРЕДГОВОР

Петата книга от Новия завет е известна от древността като Деянията на апостолите, но това заглавие не може да се открие в текста ѝ. В един от най-ранните ръкописи, Синайския кодекс, не без основание е наречена просто “Деяния”, без да се споменава “на апостолите”. Деянията представляват нещо повече от една кратка история на службата на дванайсетте апостоли, нещо повече и от разказ за основните събития в живота и дейността на четиримата главни герои - Петър, Яков, Йоан и Павел.

“Деянията на апостолите” е написана от “възлюбения лекар” Лука, един новопоявил езичник, за цялата църква - и за евреи, и за езичници. Макар че обхваща период от малко повече от три десетилетия, тя е изпълнена с важни поуки за църквата от всяка епоха. В книгата Бог ясно отбелязва, че днешният християнин трябва да изпита присъствието на същия Дух, който дойде на Петдесетница и раздуха евангелската вест като пламък. Дела на Светия Дух, извършени чрез Петър и Павел, Йоан и Яков, а и чрез други, могат да се повторят и от съвременния Христов ученик.

Неочакваният край на книгата не е случаен. Той просто подсказва, че вълнуващият разказ не е завършен и че Божиите дела ще продължат през християнската епоха чрез Духа като всяко следващо поколение ще прибавя своята, изпълнена с красота и сила, глава към предходната. Деянията, за които разказва тази забележителна книга, са в истинския смисъл дела на Духа, защото в апостолските времена Светият Дух се проявява като съветник и помощник на християнските водачи. На Петдесетница молещите се ученици се изпълват с Духа, за да проповядват евангелието със сила. Седемте мъже, избрани за дякони, са били “изпълнени Духа и с мъдрост” (Деян. 6:3). Светият Дух довежда до ръкополагането на Савел (Деян.9:17), до приемането на езичници в църквата (Деян.10:44-47), до отделянето на Варнава и Павел за мисионска работа (Деян.13:2-4), до съвета в Ерусалим (Деян.15:28). Той ръководи и Павел в мисионерските му пътувания (Деян.16:6, 7).

Във времето, когато римски или еврейски преследвачи са слагали ръце на църквата, Духът е подкрепял вярващите и ги е пазел от погрешни стъпки.

“Деянията на апостолите” е една от последните книги, написани от Е.Вайт. Публикувана няколко години преди смъртта ѝ тя е един от най-блестящите трудове, излезли от плодовитото ѝ перо. В него читателят ще намери светлина за християнското свидетелстване. Вестта на книгата звучи актуално, а нейната приложимост се изразява в усилието на авторката да покаже, че двадесетият век ще види даването на духовна сила, надминаваща тази на Петдесетницата. Делото на евангелието ще приключи с не по-слаба от тогавашната изява на силата на Светия Дух.

Читателят да стане съучастник в славните сцени от историята на ранната църква и същевременно да бъде предпазен от подлите фалшификации на врага на душите – това е искреното желание на издателите. **От американските издатели**

1. БОЖИЕТО НАМЕРЕНИЕ ЗА ЦЪРКВАТА МУ

Църквата е определеното от Бога средство за спасение на хората от греха. Тя бе организирана да им служи и нейната мисия е да предаде евангелието на света. Още отначало Божият план е бил църквата Му да отразява Неговата пълнота и съвършенство. Членовете ѝ, които Той е призовал от тъмнина в чудната Своя виделина, трябва да изявяват славата Му. Църквата е хранилище на щедрата Христова благодат. Чрез нея ще бъдат открити “властите и силите в небесни места” (Еф. 3:10), последната и пълна проява на Божията любов.

В Писанието са записани многобройни и чудесни обещания за църквата. “Защото домът Ми ще се нарече молитвен дом на всичките племена” (Исая 56:7). “Ще направя тях и местата около хълма Си благословение; и ще изпращам дъжд на времето му; дъжд на благословение ще бъде... И ще им направя прочуто по плодородие сядение; и те няма вече да гинат от глад в земята, нито ще носят вече хулени от народите. И ще познаят, че Аз, Господ, техният Бог, съм с тях и че те, Израилевият дом, са Мои люде, казва Господ Йехова. И вие, човеци, сте Мои овце, овцете на пасбището Ми, и Аз Съм ваш Бог, казва Господ Йехова” (Езекиил 34:26, 29-31).

“Вие сте Мои свидетели, казва Господ, и служителят Ми, когото избрах, за да Ме познаете и да повярвате в Мене, и да разберете, че Съм Аз. Че преди Мене не е имало Бог и подир Мене няма да има. Аз, Аз съм Господ и освен Мене няма Спасител. Аз възвестих и спасих, и показах, когато не е имало между вас чужд Бог; затова вие сте Ми свидетели, казва Господ.” “Аз, Господ, те призовах в правда и като хвана ръката ти, ще те пазя и ще те поставя за завет на людете, за светлина на народите, за да отвориш очите на слепите, да изведеш запрените от затвор и седящите в мрак из тъмницата” (Исая 43:10-12, 42:6, 7).

“В благоприятно време те послушах и в спасителен ден ти помогнах; ще те опазя и ще те дам за завет на людете, за да възстановиш земята, за да ги направиш да завладеят запустелите наследства, като кажеш на вързаните: Излезте; на ония, които са в тъмнината: Явете се. Те ще пасат край пътищата и пасбищата им ще бъдат по високите голи височини. Няма да огладнеят, нито да ожаднеят не ще ги удари нито жега, нито слънце, защото Оня, Който се смилява за тях, ще ги води и при водни извори ще ги заведе. И ще обърна всичките Си планини на пътища и друмовете Ми ще се издигнат...”

“Пей, небе, и радвай се, земьо, и запейте планини, защото Господ утеши людете Си и се смили за наскърбените Си. Но Сион рече: Йехова ме е оставил и Господ ме е забравил. Може ли жена да забрави сучещото си дете, та да се не смили за чадото на утробата си? Обаче те, ако и да забравят, Аз все пак няма да те забравя. Ето, на дланите Си съм те връзал: твоите стени са винаги пред Мене” (Исая 49:8-16).

Църквата е крепост на Бога, Негов град за прибежище, който Той поддържа в един възстанал свят. Всяко предателство спрямо църквата е измяна към Този, Който е изкупил човечеството с кръвта на Своя единороден Син. Църквата на земята е основана от верни души. Във всеки век Господ е имал Свои будни стражи, носили вярно свидетелство на поколението, сред което са живели. Тези стражи са предавали предупредителни вести. И когато са бивали призовавани да оставят оръжието си, други

са подемали делото. Бог се е свързал с тези свидетели в заветна връзка, съединявайки небесната църква със земната. Той е изпращал ангелите Си да служат на Неговата църква и вратите на ада не са надделели над народа Му.

Бог е поддържал църквата Си през вековете на преследвания, борби и мрак. Нито един облак, за който не е била приготвена от Него, не я е засенчвал. Нито една противопоставяща се сила, непредвидена от Него, не се е възпротивявала на делото Му. Всичко се е изпълнявало според Неговите предсказания. Бог не е изоставил църквата Си, но чрез пророчества е очертал историята ѝ. Духът Му е вдъхновявал пророците за бъдното. Всичките Му намерения ще бъдат изпълнени. Никоя зла сила няма да съкруши закона, свързан с Неговото управление. Истината е вдъхновена и пазена от Бога. Тя ще възтържествува.

Във времена на духовен мрак Божиата църква е била като град, построен на хълм. В него век след век, поколение след поколение са били разкривани чистите небесни учения. Външно църквата може да изглежда слаба и с недостатъци, но тя е единственият обект, който Бог дарява в особен смисъл с върховното Си внимание. Тя е обект на неговата благодат и Той се радва да разкрие в нея силата Си да преобразява сърца.

“На какво да оприличим Божието царство - попита Христос, - или с каква притча да го представим?” (Марко 4:30). Той не можеше да използва за илюстрация земните царства. В обществото нямаше нещо за сравнение. Земните царства се управляват чрез физическа сила, но в Христовото царство е отхвърлена всяка физическа или друга принуда. Това царство трябва да издига и да облагородява човешкото естество. Божиата църква е светият дом, изпълнен с различни дарби. На нея е даден Светият Дух. Членовете ѝ трябва да намерят щастието си в щастието на онези, на които помагат и носят благословение.

Чудно е делото, което Господ възнамерява да извърши чрез църквата, за да прослави името Си. Картина на това дело е дадена във видението на Езекиил за реката на изцерението: “Тая вода изтича откъм източната страна, слиза към полето и се влива в морето; и когато се излее в морето, водата му ще се изцери. И всяко одушевено, с което морето изобилва, ще живее... А край реката, по бреговете ѝ от двете ѝ страни, ще растат всякакви видове дървета за храна, чиито листа няма да вехнат, нито плодът им да оскъде; всеки месец ще раждат нов плод по причина, че водата, която ги пои, изтича из светилището; и плодът им ще бъде за храна, а листът им - за изцеление” (Езекиил 47:8-12).

Още отначало Бог предаваше благословения на света чрез Своя народ. За хората от Древния Египет Той направи Йосиф извор на живот - благочестието му ги запази. Чрез Даниил спаси живота на всички мъдrecи във Вавилон. Тези избавления служат като нагледни уроци. Илюстрират духовните благословения, които могат да се предложат на света чрез връзката с Бога, Комуто Йосиф и Даниил служеха. Всеки, в чието сърце живее Христос, ще изявява любовта Му към света. Той е Божи сътрудник в благославянето на човечеството. Като получава от Спасителя благодат и я раздава на другите, през цялото му същество преминава вълната на духовния живот.

Бог избра израилтяните, за да разкрие характера Си на хората. Той желаше те да бъдат като извори за спасение на света. На тях бе поверено словото на небето,

откровението на Божията воля. В ранните дни на Израил народите в света имаха порочни обичаи и бяха изгубили знанието си за Бога. Някога те Го познаваха, но “не Го прославиха като Бог, нито Му благодариха, но извратиха се чрез своите мъдрувания и несмисленото им сърце се помрачи” (Римл. 1:21). Все пак в милостта Си Бог не ги унищожи. Той си постави за цел да им даде нова възможност да се запознаят с Него чрез избрания народ. Жертвената служба учеше, че Христос трябва да бъде издигнат пред всички народи и които погледнат към Него, ще живеят. Христос бе основата на еврейската религия. Цялата система от образи и символи представляваше пророчество за евангелието. В него бяха представени обещанията за изкуплението.

Израилтяните обаче пренебрегнаха високите си привилегии на Божии представители. Забравиха Бога и не изпълниха святата си мисия. Даденото им благословение не донесе благословение за света. Използваха предимствата си, за да прославят себе си. Изолираха се от народите, за да се предпазят от изкушенията. Ограниченията, постановени от Бога по отношение на връзките им с идолопоклонници, целяха да ги предпазят от езическите обичаи. Но те ги издигнаха като разделяща стена между себе си и другите народи. Ограбиха Бога в службата, която той изискваше от тях, а ближните си - от религиозно ръководство и свят пример.

Свещеници и управници се хванаха здраво за церемониите. Задоволиха се с една законническа религия и затова не можаха да предадат на други живите небесни истини. Смятаха, че собствената им праведност е достатъчна и не желаеха да обновят религията си. Добрата воля на Бога към хората приемаха като собствена заслуга, свързана с добрите им дела. Вярата, действаща чрез любов и очистваща душата, не можа да намери място в религията на фарисеите, формирана от церемонии и човешки учения.

За Израил Бог заяви: “А пък аз бях те насадил лоза отбрана, семе съвсем чисто. Тогава ти как си се променила в изродени пръчки на чужда за Мене лоза?” (Еремия 2:21). “Израил е лоза, която се разпростира и дава изобилно плод” (Осия 10:1). “И сега, ерусалимски жители и Юдови мъже, съдете, моля, между Мене и лозето Ми. Що повече бе възможно да се направи за лозето Ми, което не му направих? Защо тогава, докато очаквах да роди сладко грозде, то роди диво?” “И сега, ето, ще ви кажа какво ще направя на лозето Си: ще махна плета му и то ще се похаби; ще разбия оградата му и то ще се потъпче и ще го запустя, не ще да се подреже, нито прекопае, но ще произведе глогове и шипки. Ще заповядам още на облаците да не ваят дъжд над него. Защото лозето на Господа на силите е Израилевият дом и юдовите мъже са садът, който Го зарадва. И Той очакваше от тях правосъдие, но ето кръвопролитие, правда, но ето вопъл” (Исаия 5:3-7). “Не подкрепихте немощната, нито изцелихте болната, не превързахте ранената, не докарахте заблудилата се, нито потърсихте изгубената, но с насилие и строгост властвахте над тях” (Езекиил 34:4).

Еврейските водачи мислеха, че са прекалено мъдри, за да се нуждаят от поучаване, прекалено праведни, за да се нуждаят от спасение, твърде високо почитани, за да се нуждаят от Христовата почит. Спасителят се оттегли от тях и повери на други пренебрегнатите привилегии и дело. Божията слава трябваше да бъде разкрита и словото Му - предадено. Христовото царство трябваше да се установи в света. Божието спасение трябваше да бъде възвестено в градовете на пустинята и учениците бяха призовани в делото, пропуснато от еврейските водачи.

2. ПОДГОТОВКАТА НА ДВНАДЕСЕТТЕ

За Своето дело Христос не избра учените или красноречивите членове на еврейския Синедрион, нито се възползва от силата на римската власт. Главният Учител отмина себеоправдаващите се еврейски учители и избра скромни, неучени мъже да възвестят истините, които щяха да раздвижат света. Тези хора Той определи да подготви за водачи на църквата Си. Те на свой ред трябваше да подготвят други и да ги изпратят да разнасят вестта на евангелието. За да имат успех в работата си, им бе необходима силата на Светия Дух. Евангелието трябваше да се проповядва не чрез човешка сила или мъдрост, а чрез Божията мощ.

В продължение на три години и половина учениците се учеха при най-великия Учител, Когото светът е познавал някога. Чрез лично общуване Христос ги подготвяше за Своята служба. Ден след ден те вървяха и разговаряха с Него, слушаха окуражаващите думи към уморените и обременените с тежък товар, виждаха проявата на Неговата сила в полза на болните и опечалените. Понякога ги поучаваше, седнал сред тях в планината или край езерото, крачейки по пътя. Разкриваше им тайните на Божието царство. Когато сърцата се отваряха за божествената вест, Той им откриваше истината за пътя към спасението. Не заповядваше на учениците Си да извършват това или онова, а им казваше: “Следвайте ме!”. При Своите пътувания от място на място, из села и градове ги вземаше със Себе Си, за да гледат как поучава народа. Те споделяха скромния Му начин на живот. Като Христос огладняваха и често се уморяваха. С него бяха по оживените улици, край езерото или на уединено място. Наблюдаваха живота Му при всякакви обстоятелства.

Избирането на дванадесетте ученици бе първата стъпка за организиране на църквата, която след Христовото възнесение трябваше да продължи Неговото дело на земята. За призоваването Писанието казва: “След това се възкачи на хълма и повика при Себе Си ония, които Си искаше, и те отидоха при Него. И определи дванадесет души, за да бъдат с Него и за да ги изпраща да проповядват” (Марко 3:13, 14).

Погледнете тази вълнуваща сцена. Великият небесен пратеник, заобиколен от избраните дванадесет. Той се готви да ги изпрати на определена работа. Чрез тези слаби работници, чрез Словото и Духа Си възнамерява да направи спасението достъпно за всички.

С радост и задоволство Бог и ангелите наблюдаваха сцената. Отец знаеше, че светлината на небето идеше да огрее чрез тези мъже, че думите им, свидетелстващи за Неговия Син, ще отекват от поколение на поколение до приключване на човешката история.

Учениците трябваше да тръгнат като Христови свидетели, да заявят на света какво са видели и чули от Него. След Христовата, тяхната служба бе най-важната, за която е било призовано някога човешко същество. Те трябваше да сътрудничат на Бога в спасяването на хората. Както в стария завет дванадесетте патриарси бяха представители

на Израил, така дванадесетте апостоли станаха представители на църквата на евангелието.

По време на земната Си служба Христос започна да разрушава разделящата стена между евреи и езичници и да проповядва спасение на цялото човечество. Макар че бе евреин, общуваше свободно със самаряните, без да се съобразява с фарисейските обичаи на евреите по отношение на този презиран народ. Спеше под техните покриви, ядеше на трапезите им, поучаваше по улиците им.

Спасителят копнееше да разкрие на учениците си истината за разрушаването на “средната стена”, разделяща Израил от другите народи - истината, “че езичниците са сънаследници” с евреите и “съпричастници на Неговото обещание в Христа Исуса чрез благовестието” (Еф. 2:14, 3:6). Тази истина бе разкрита отчасти, когато Исус възнагради вярата на стотника в Капернаум и когато проповядва евангелието на Сихарските жители. Още по-ясно бе открита тя при посещението Му във Финикия, когато излекува дъщерята на ханаанката. Преживяванията помогнаха на учениците да разберат, че сред хората, които мнозина смятат недостойни за спасение, има гладуващи за светлината на истината.

Така Христос се стараеше да предаде на учениците си истината, че в Божието царство няма териториални граници, нито класи, нито аристокрация, че ще трябва да отиват при всички народи, за да им занесат вестта за любовта на Спасителя. Но те много по-късно осъзнаха напълно, че Бог “е направил от една кръв всички човешки народи да живеят по цялото лице на земята, като им е определил предназначени времена и пределите на заселищата им, за да търсят Бога, та дано биха Го поне напипали и намерили, ако и Той да не е далеч от всеки един от нас” (Деян. 17:26, 27).

Първите ученици се различаваха много един от друг. Те трябваше да бъдат учители на света и представяха различни типове характери. За да изпълнят успешно делото, за което бяха призовани, тези мъже, различаващи се по характер и начин на живот, трябваше да се обединят в чувства, мисли и действия. Христос желаше да се постигне това единство. За тази цел ги водеше към единомислие със Себе Си. Трудностите в работата Му с тях са изразени в молитвата към Отца: “...да бъдат всички едно, както Ти, Отче, Си в Мене и аз в Тебе, тъй и те да бъдат в Нас, за да повярва светът, че Ти си Ме пратил... и си възлюбил тях, както си възлюбил и Мене” (Йоан 17:21, 23). Непрекъснатата Му молитва за тях бе да бъдат осветени чрез истината и Той се молеше с увереност, като знаеше Божествената заповед, дадена преди създаването на света. Знаеше, че евангелието на царството ще се проповядва за свидетелство на всички народи. Знаеше, че истината, въоръжена с всемогъществото на Светия Дух, ще победи в битката със злото и че един ден опръсканото с кръв знаме ще се развее победоносно над последователите Му.

В края на земната Си служба Христос съзнаваше, че скоро ще трябва да напусне учениците и те да продължат делото без личното Му поучаване. Опитва се да ги окуражи и приготви за бъдното без измамни надежди. Като в отворена книга четеше бъдещите събития. Знаеше, че скоро ще бъде отделен от тях и ще останат като овце сред вълци. Знаеше, че щяха да страдат от преследвания, ще бъдат отлъчвани от синагогите и хвърляни в затвори. Знаеше, че поради свидетелството си, че Христос е Месия, някои от тях щяха да бъдат предадени на смърт. Каза им част от тези неща. Говори за бъдещето

ясно и определено, та в предстоящите им тежки изпитания да си спомнят думите Му, да укрепват и да повярват в Него, че е Изкупител.

Даде им надежда и кураж. “Да се не смущава сърцето ви - каза Той. - Вие вярвате в Бога, вярвайте и Мене. В дома на Отца Ми има много обиталища; ако не беше така, Аз щях да ви кажа, защото отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, тъй щото, гдето Съм Аз, да бъдете и вие. И вие знаете закъде отивам и пътя знаете” (Йоан 14:1-4). “Заради вас дойдох Аз на света, за вас се трудих. Като си отида, ще продължа да работя за вас. Дойдох на света, за да ви разкрия Себе Си и да повярвате. Отивам при Моя Отец и вашия Отец да сътруднича с Него във ваша полза.”

“Истина, истина ви казвам, който вярва в Мене, делата, които върша Аз, и той ще ги върши, защото Аз отивам при Отца” (Йоан 14:12). С тези думи Христос не искаше да каже, че учениците ще правят по-големи усилия от Него, а че делото им ще има по-голям размах. Той не говореше само за вършенето на чудеса, но и за всичко, което щеше да се случи със силата на Светия Дух. “А когато дойде Утешителят - каза Той, - Когато Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, Който изхожда от Отца, Той ще свидетелства за Мене. Но и вие свидетелствате, защото сте били с Мене от началото” (Йоан 15:26, 27).

Тези думи се изпълниха по чуден начин. След изливането на Светия Дух учениците получиха такава любов към Него и към всички, за които Той умря, че думите и молитвите им смекчаваха сърца. Говореха със силата на Духа и хиляди сърца се обърнаха към Христос.

Като Христови представители апостолите трябваше да направят решително впечатление на света. Фактът, че бяха скромни хора нямаше да намали влиянието им, а щеше да го засили, защото умовете на слушателите щяха да бъдат обърнати от тях към Спасителя, Който, макар и невидим, вече работеше за тях. Чудното учение на апостолите, думите на кураж и упованието, с което работеха, щяха да уверят всички, че действат не със собствена сила, а със силата на Христос. Смирявайки се, те щяха да покажат, че Разпнатият от евреите Князът на живота, Синът на живия Бог и че в Негово име те вършат нещата, които Той бе вършил.

В прощалния разговор с учениците в нощта преди разпятието Спасителят не спомена за страданията, които бе претърпял и които Го очакваха. Не говори за предстоящото Си смирение, но се опита да насочи мислите им към онова, което щеше да усили тяхната вяра и да ги поведе напред към щастието на победителя. Христос се възрадва, съзнавайки, че можеше и щеше да направи за Своите последователи повече, отколкото бе обещал, че Той ще стане извор на любовта и съчувствието, очистващи храма на душата, които да направят хората подобни на Него по характер; че истината Му, въоръжена със силата на Светия Дух, ще напредва победно и ще възтържествува.

“Това ви казах - рече Той, - за да имате в Мене мир. В света имате скръб; но дерзайте, Аз победих света” (Йоан 16:33). Христос не се обезсили, нито се отчая и учениците трябваше да покажат също такава издръжлива вяра. Те трябваше да работят, както Той работеше, разчитайки на Неговата сила. Макар че пътят им щеше да бъде изпълнен с препятствия, явно невъзможни за преодоляване, чрез благодатта Му те щяха да напредват, като не се отчайват от нищо и се надяват за всичко.

Христос бе завършил определената работа. Събра продължителите на Своето дело сред хората, и каза: "... Аз се прославям в тях. Не съм вече на света, а тия са на света, и Аз идвам при Тебе, Отче свети, опази в името Си тия, които си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние... И не само за тях се моля, но и за ония, които биха повярвали в Мене чрез тяхното учение, да бъдат всички едно, както Ти, Отче Си в Мене, и Аз в Тебе, тъй и те да бъдат в Нас, за да повярва светът, че Ти Си Ме пратил и Си възлюбил тях, както Си възлюбил и Мене" (Йоан 17:10, 11, 20-23).

3. ВЕЛИКОТО ПОРЪЧЕНИЕ

След смъртта на Христос учениците почти бяха изпаднали в отчаяние. Техният Учител бе отхвърлен, осъден и разпнат. Свещениците и управниците бяха заявили подигравателно: "Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави. Той е израилевият Цар! Нека слезе сега от кръста и ще повярваме в Него" (Матей 27:42). За учениците слънцето на надеждата бе залязло и мрак бе паднал в сърцата им. Те често си повтаряха думите: "А ние се надяхахме, че Той е Онзи, Който ще избави Израил" (Лука 24:21). Самотни и със скръбни сърца си спомниха думите Му: "Защото ако правят това със суровото дърво, какво ще правят със сухото?" (Лука 23:31).

Исус няколко пъти се бе опитал да разкрие на учениците Си бъдещето, но те не искаха да мислят върху казаното. Поради това смъртта Му ги изненада. По-късно, когато разглеждаха миналото и видяха резултата от своето неверие, се наскърбиха. Те не вярваха, че разпнатият Христос ще възкръсне. Той бе заявил ясно, че ще възкръсне на третия ден, но объркани, учениците не разбраха значението на думите Му, затова по времето на Неговата смърт останаха крайно безпомощни и силно разочаровани. Вратата им не проникна зад сянката, с която Сатана бе затъмнил погледа им. Всичко изглеждаше неясно и тайнствено. Ако бяха повярвали в думите на Спасителя, колко мъка можеха да си спестят!

Съкрушени от безнадеждност, скръб и отчаяние, те се събраха в горницата, затвориха и залостиха вратите, бояйки се да не ги постигне съдбата на любимия Учител. Тук им се яви възкръсналият Спасител.

В продължение на четиридесет дни Христос остана на земята, приготвяйки учениците си за предстоящото дело, като им обясняваше онова, което преди не бяха в състояние да разберат. Говори за пророчествата относно Своето идване, за това, че ще бъде отхвърлен от евреите и за Своята смърт, посочвайки им изпълнението на всяка тяхна подробност. Каза им, че трябва да приемат изпълнението на пророчеството като уверение за силата, която ще ги придружава в бъдещия им труд. "Тогава им отвори ума - четем, - за да разбират писанията. И рече им: Така е писано, че Христос трябва да пострада и да възкръсне от мъртвите в третия ден, и че трябва да се проповядва в Негово име покаяние и прощение на греховете между всичките народи, като се започне от Ерусалим." И прибави: "Вие сте свидетели на това" (Лука 24:45-48).

В тези дни на близост с Христос учениците обогатиха своя духовен опит, вратата им се утвърди, като слушаха обясненията на любимия си Учител за писанията в светлината на всичко случило се. Стигнаха дотам, че можеха да кажат: "... зная в Кого

съм повярвал!” (2 Тимотей 1:12). Започнаха да осъзнават естеството и обхвата на своето дело, да разбират, че трябва да проповядват на света поверените истини. Събитията от Христовия живот, Неговата смърт и възкресение, пророчествата, посочващи тези събития, тайните на спасителния план, силата на Исус да прощава грехове - на всичко това те бяха свидетели и трябваше да го известят на света. Трябваше да проповядват евангелието на мира и спасението чрез покаяние и чрез силата на Спасителя. Христос даде поръчението Си на учениците, преди да се възнесе на небето. Каза им, че трябва да бъдат изпълнители на завещанието, съдържащо съкровищата на вечния живот. “Вие сте свидетели на Моя живот на саможертва в полза на света - каза Той. - Видяхте труда Ми за Израил и макар че Моят народ не пожела да дойде при Мене, за да има живот, макар че свещениците и управниците постъпиха с Мене както пожелаха, макар че Ме отхвърлиха, ще получат още една възможност да приемат Божия Син. Видели сте, че Аз приемам щедро всички, които идват при Мене, признавайки греховете си. Който идва при Мене, няма да бъде върнат. На вас, Мои ученици,верявам тази вест на милост. Тя трябва да се предаде и на евреи, и на езичници. Първо на Израил, а после на всички народи, езици и племена. Всички повярвали трябва да бъдат събрани в една църква!”

Евангелското поръчение е великата месианска основа на Христовото царство. Учениците трябваше да работят сериозно за души, представяйки на всеки милостивата покана. Не трябваше да чакат народът да отиде при тях, а те трябваше да отидат при Него.

Своето дело трябваше да извършат в Христовото име. Всяка тяхна дума и действие трябваше да насочва вниманието към Него, притежаващ спасителна за грешниците жизнена сила. Центърът на вярата им трябваше да бъде Той, източникът на милост и сила. В Неговото име трябваше да се молят на Отца и шяха да получат отговор. Трябваше да кръщават в името на Отца, Сина и Светия Дух. Христовото име трябваше да бъде знак, връзка помежду им и авторитет за техните действия, източник на успеха им. В Неговото царство не трябваше да бъде признато нищо, което не носи името и подписа Му.

Когато Христос каза на учениците: “Идете в Мое име, за да събирате в църквата всички, които вярват!”, Той ясно им представи нуждата от простота. Липсата на външна показност щеше да засили влиянието им за добро. Учениците трябваше да говорят с простотата, с която говори Христос. Те трябваше да отпечатаат в сърцата си дадените от Него уроци.

Христос не ги успокои, че работата им ще бъде лесна. Показа им големия заговор на злото, приготвен срещу тях. Учениците трябваше да се борят “срещу началствата, срещу властите, срещу духовните сили на нечестието в небесните места” (Еф. 6:12). Но в борбата нямаше да бъдат сами. Христос ги увери, че ще бъде с тях и ако вървят напред с вяра, ще бъдат под щита на Всемогъщия. Заръча им да са смели и силни, защото един по-могъщ от ангелите щеше да бъде в редовете им - Предводителят на небесните армии. Той се бе погрижил за изпълнението на тяхното дело и пое отговорността за успеха им. Докато слушат Неговото слово и работят свързани с Него, те нямаше да отпаднат. “Идете при всички народи! - каза им Той. - Идете до най-далечните части на обитаемата земя и ще се уверите, че Моето присъствие ще е с вас, където и да сте! Работете с вяра и доверие, защото никога няма да ви изоставя! Ще ви

помагам да изпълнявате своя дълг, ще ви вода, ще ви утешавам, освещавам и подкрепям! Успешно ще говорите думи, които ще привличат вниманието на другите към небето.”

Христовата жертва в полза на човека бе пълна и завършена. Условието за изкуплението бяха изпълнени. Делото, за което бе дошъл Христос на този свят, бе извършено. Царството бе спечелено. Той го бе отнел от Сатана и бе станал наследник на всичко. Готвеше се да седне на Божия трон и да бъде почетен от небесните множества. От висотата на неограничения си авторитет Той заръча на учениците Си: “Идете, прочее, научете всичките народи и кръщавайте ги в името на Отца и Сина и Светия Дух, като ги учите да пазят всичко, що Съм ви заповядал; и ето, Аз Съм с вас през всичките дни до свършека на века” (Матей 28:19, 20).

Точно преди да напусне учениците, Христос още веднъж изяви ясно естеството на царството Си. Напомни им казани по-рано неща за него. Заяви, че целта Му не е била да установи в света временно царство. Той не бе предвиден да царува като земен монарх на Давидовия трон. Когато учениците го попитаха: “Господи, сега ли ще възвърнеш на Израила царството?, Той им рече: Не е за вас да знаете години или времена, които Отец е положил в Собствената Си власт” (Деян. 1:6, 7). Не бе нужно те да виждат в бъдещето повече, отколкото им бе открито и отколкото бяха в състояние да видят. Работата им бе да проповядват евангелската вест.

Видимото присъствие на Христос щеше да се оттегли от учениците, но те щяха да бъдат надарени с нова сила. Светият Дух, даден в пълнота, щеше да ги запечати за делото. “И ето - каза Спасителят, - Аз изпращам върху вас обещанието на Отца Ми; а вие стойте в града Ерусалим, докато се облечете със сила отгоре” (Лука 24:49). “Защото Йоан е кръщавал с вода, а вие ще бъдете кръстени със Светия Дух не след много дни... ще приемете сила, когато дойде върху вас Светият Дух, и ще бъдете свидетели за Мене както в Ерусалим, тъй и в цяла Юдея и Самария, и до края на земята” (Деян. 1:5-8).

Спасителят знаеше, че никакъв аргумент, колкото и логичен да е, не би смекчил твърдите сърца, не би проникнал през кората от светски стремежи и егоизъм. Знаеше, че учениците Му трябваше да получат небесния дар, че евангелието щеше да има успех, само ако се проповядва от стоплени сърца и от устни, красноречиво изказващи живото знание за Него - Пътя, Истината и Живота. Делото, поверено на учениците, изискваше голям успех, защото вълната на злото, дълбока и могъща се надигаше срещу тях. Силите на тъмнината бяха ръководени от силен и решителен водач и последователите на Христос можеха да се борят за правдата само с помощта на Бога, чрез Неговия Дух, Който Той щеше да им даде.

Христос каза на учениците си, че трябва да започнат делото си от Ерусалим. Този град бе сцена на Неговата удивителна жертва за човечеството. Тук, облечен в човешкото естество, Той бе вървял и разговарял с хората и много от тях бяха усетили колко близо бе слязло небето до земята. Тук бе осъден и разпнат. В Ерусалим мнозина вярваха тайно, че Исус от Назарет е Месия, а други бяха заблудени от свещеници и управници. На тях трябваше да се проповядва евангелието. Те трябваше да бъдат призовани към покаяние. Чудната истина, че единствено чрез Христос може да се придобие прощение на греховете, трябваше да бъде изтъкната ясно. И докато Ерусалим

бе още развълнуван от удивителните събития на изминалите няколко седмици, проповедта на учениците щеше да направи най-дълбоко впечатление.

По време на Своята служба Исус бе подчертавал постоянно на учениците Си, че в делото за освобождаване на света от робството на греха те трябва да бъдат едно с Него. Когато изпрати дванадесетте, а след това и седемдесетте да проповядват царството Божие, учеше ги, че са длъжни да предават на други предаденото на тях. Чрез цялата си дейност Той ги подготвяше за самостоятелна работа, та когато се увеличи броят им, да стигнат и до най-отдалечените части на земята. Последният урок, който даде на последователите Си бе, че им е поверена добрата вест към света за спасение.

Когато дойде времето да възлезе при Своя Отец, Христос заведе учениците Си във Витания. Тук се спря и те го наобиколиха. С ръце, протегнати да благославя, сякаш уверявайки ги в Своята закриляща грижа, Той бавно се възнесе отсрещ тях. “И като ги благославяше, отдели се от тях и се възнесе на небето” (Лука 24:25).

Докато учениците се взираха нагоре, за да видят за последен път своя възнасящ се Господ, Той бе приет в радостната среда на небесните ангели. Тези ангели Го придружиха до небесния двор, пеейки победно: “Земни царства, пейте Богу! Пейте, хвалете Господа, Който язди на небесата... силата принадлежи на Бога. Превъзходството Му е защита над Израиля и силата Му стига до облаците” (Пс. 68:32-34).

Учениците още се взираха напрегнато в небето, когато “ето, двама мъже в бели дрехи застанаха при тях, които и рекоха: Галилеяни, защо стоите, та гледате към небето? Тоя Исус, Който се възнесе от вас на небето, така ще дойде, както видяхте да отива на небето” (Деян. 1:10, 11).

Обещанието за второто идване на Христос трябваше винаги да е живо в умовете на учениците Му. Същият Исус, Когото бяха видели да се въздига в небето, щеше да дойде отново, за да вземе при Себе Си онези, които тук долу се отдават в служба за Него. Същият глас, който им бе казал: “... ето, Аз Съм с вас през всичките дни до свършека на века, ще им каже: “Добре дошли” в Моето присъствие в небесното царство.

Както в символичната си служба първосвещеникът сваляше своите първосвещенически одежди и служеше в бяла ленена дреха на обикновен свещеник, така и Христос остави настрана царските Си одежди, облече човешкото естество и се пожертва - сам свещеник, сам и жертва. Както първосвещеникът, след като изпълнеше службата си в Светая Светих, излизаше пред очакващите го вярващи в своите първосвещенически одежди, така и Христос ще дойде втори път, облечен в най-бели дрехи, “каквито никой белач на земята не може така да избели” (Марко 9:3). Той ще дойде в Своята слава и в славата на Отца Си, придружен от цялото ангелско множество.

Така ще бъде изпълнено Христовото обещание, дадено на учениците: “... пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си...” (Йоан 14:3). На онези, които са Го обичали и очаквали, ще даде корона на слава, почит и безсмъртие. Праведните мъртви ще излязат от гробовете си и живите ще бъдат грабнати с тях да посрещнат Господа във въздуха. Те ще чуят гласа на Исус, по-сладък от всяка музика, чувана някога от смъртно ухо, да им казва: “Вашата борба е завършена”. “Дойдете вие, благословени от Отца Ми, наследете царството, приготвено за вас от създанието на света” (Матей 25:34).

И учениците наистина можеха да се възрадват в надеждата за завръщането на своя Господ.

4. ПЕТДЕСЕТНИЦАТА

Тази глава е основана на Деяния 2:1-39

Когато учениците се върнаха от Елеонския хълм в Ерусалим, народът очакваше да види на лицата им скръб, смущение и обезсърчение, но видя радост и победа. Сега те не тъгуваха за своите неосъществени надежди. Бяха видели възкръсналия Спасител и Неговото обещание на раздяла още звучеше в ушите им.

Послушни на Христовата заповед, очакваха в Ерусалим обещанието на Отца - изливането на Духа: докато чакаха, не бездействаха. Според свидетелството бяха “постоянно в храма, хвалещи и благославящи Бога” (Лука 24:53). Събираха се и за да се молят на Отца в името на Исус. Знаеха, че имат представител в небето, защитник до Божия трон. В тържествено благоговение се наведоха за молитва и повториха уверението: “... ако поискате нещо от Отца, Той ще ви го даде в Мое име. Досега нищо не сте искали в Мое име. Искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна” (Йоан 16:23, 24). Все по-високо и по-високо те протягаха ръката на вратата с могъщия аргумент: “Христос... умря, а при това и биде възкресен от мъртвите, Който е от дясната страна на Бога и Който ходатайства за нас” (Римл. 8:34).

Докато очакваха изпълнението на обещанието, учениците смириха сърцата си в истинско покаяние и признаха своето неверие. Спомняха си думите на Христос, изговорени за тях преди смъртта Му и разбраха още по-пълно значението им. Припомниха си и си повтаряха един на други забравени истини. Укоряваха се, че са разбирали погрешно Спасителя. Една след друга сцените от чудния Му живот минаваха пред очите им. Разсъждаваха върху Неговия чист и свят живот и се убеждаваха, че няма изпитания - толкова тежки, или жертва - толкова голяма, които да им попречат да разпръснат свидетелството за Неговия живот и за красотата на характера Му. О, ако можеха само да преживеят отново последните три години! Колко различно щяха да постъпват! Ако можеха само да видят отново Спасителя! Как силно жадуваха да Му покажат колко дълбоко Го обичат и колко искрено тъгуват, че са Го оскърбявали някога с дума или с дело на неверие! Но се утешаваха от мисълта, че им е простено. Решиха, доколкото е възможно, да изкупят своето неверие, като Го изповядат смело пред света.

Учениците се молеха с искрено усърдие да придобият способност да общуват с хората и в ежедневието да говорят думи, водещи грешниците към Христос. Оставиха настрана всички различия, всички желания за първенство и се обединиха в християнска обич. Все повече и повече се приближаваха към Бога и осъзнаха каква привилегия са имали да общуват така отблизо с Христос. Тъга изпълваше сърцата им, като си помислеха колко много пъти Го бяха оскърбявали със своето мудно разбиране, с това, че пропускаха да усвоят уроците, които Той за тяхно добро се бе опитвал да ги научи.

Това бяха дни на подготовка и дълбоко сърцеизпитване. Учениците чувстваха духовната си нужда и викаха към Господа за свято помазание, което да ги направи способни в делото за спасение на души. Не искаха благословения само за себе си. Бяха

натоварени с бремето за спасение на души. Осъзнаваха, че евангелието трябва да бъде занесено на света и искаха обещаната от Христос сила.

Във времето на патриарсите влиянието на Светия Дух често се е разкривало по забележителен начин, но никога в пълнота. Сега, послушни на словото на Спасителя, учениците представиха молбите си за Божия дар и от небето Христос им даде посредничеството Си. Той поиска дара на Духа, за да го излее над Своя народ.

“И когато настана денят на Петдесетницата, те всички бяха на едно място. И внезапно стана шум от небето като фученето на силен вятър и изпълни цялата къща, гдето седяха.”

Духът дойде върху очакващите, молещи се ученици с пълнота, която изпълни всяко сърце. Всемогъщият се разкри на Своята църква в сила. Това влияние бе задържано сякаш цели векове и сега небето се радваше, че може да излее над църквата богатата благодат на Духа. И под Негово влияние думите на покаяние и изповед се смесиха с песни на възхвала за простените грехове. Чуваха се слова на благодарност и пророчество. Цялото небе се сведе, за да види и да се зарадва на мъдростта на безподобната, необхватна любов. Удивени, апостолите възкликнаха: “В това е любовта!” Те приеха дадения дар. И какво последва? Мечът на Духа, изострен току-що със сила и окъпан в небесна светлина, пресече пътя на неверието. Хиляди повярваха в един ден.

“... за вас е по-добре да отида Аз - бе казал на учениците Си Христос, - защото, ако не отида, Утешителят няма да дойде на вас, но ако отида, ще ви Го изпратя... А когато дойде Онзи, Духът на истината, ще ви упътва на всяка истина, защото няма да говори от себе си, но каквото чуе, това ще говори и ще ви извести за идните неща” (Йоан 16:7, 13).

Христовото възнесение към небесата бе знакът, че последователите Му трябва да получат обещаното благословение. Ето защо трябваше да почакаат, преди да започнат делото си. Когато Христос влезе през небесните порти, Той бе коронясан сред възхвалата на ангелите. Веднага след това тържество Светият Дух се изля върху учениците като щедри потоци и Христос бе наистина прославен със славата, която бе имал с Отца от вечността. С изливането на Духа на Петдесетница небето съобщи, че Изкупителят е възцарен. Според обещанието Си Той бе изпратил Светия Дух на последователите Си като знак, че е получил всяка власт в небето и на земята и че е помазан да управлява народа Си.

“И явиха им се езици като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях. И те всички се изпълниха със Светия Дух и почнаха да говорят чужди езици, според както Духът им даваше способност да говорят.” Светият Дух под формата на огнени езици застана над събраните. Това бе знакът за дадения на учениците дар, направил ги способни да говорят свободно непознати дотогава за тях езици. Огънят бе символ на пламенността, с която щяха да се трудят апостолите, както и на силата, която щеше да съпровожда делото им.

“А тогава престояваха в Ерусалим юдеи, благочестиви човеци от всеки народ под небето.” Евреите се бяха разпилели почти по всички краища на обитавания тогава свят и в изгнаничеството си се бяха научили да говорят различни езици. Много от тях се намираха сега в Ерусалим за религиозните тържества. Тук имаше хора, говорещи

познатите тогава езици. Тяхното разнообразие бе пречка за проповядване на евангелието. Затова Бог по чуден начин запълни недостига на апостолите. Светият Дух направи за тях това, което те нямаше да постигнат сами цял живот. Сега можеха да проповядват евангелските истини навсякъде, говорейки правилно езиците на народите, за които работеха. Този чуден дар бе силно доказателство за света, че поръчението им носи небесен знак. От този момент нататък езикът на учениците бе чист, прост и точен, независимо дали говореха на свой или на чужд език.

“И като се чу тоя шум, една навалица се събра; и смутиха се, защото всеки един ги слушаше да говорят на неговия език. И всички, смаяни и зачудени, си думаха: Ето, всички тия, които говорят, не са ли галилеяни? Тогава как ги слушаме да говорят всеки на собствения наш език, в който сме родени?”

Свещениците и управниците се разяриха силно от чудната проява, но не посмяха да дадат воля на злобата си, защото се страхуваха от насилието на народа. Те бяха погубили Назарянина, но тези тук бяха Негови слуги, неграмотни хора от Галилея, разказващи на всички говорени тогава езици историята на живота и службата Му. Свещениците, решени да обяснят чудната сила на учениците с някаква естествена причина, заявиха, че са пияни от новото вино, приготвено за празника. Някои от най-невежите от народа повярваха на това внушение, по-умните разбраха измамата, а разбиращите езиците свидетелстваха за правилната им употреба от учениците.

На обвиненията на свещениците Петър отговори, че тази проява е пряко изпълнение на пророчеството на Йоиил, предсказващо, че такава сила ще обладае хората, за да ги подготви за особено дело. “Юдеи, и всички вие, които живеете в Ерусалим - каза той, - нека ви стане знайно това и внимавайте в моите думи. Защото тия не са пияни, както вие мислите, понеже е едвам третият час на деня; но това е казаното чрез пророк Йоиил: “И в последните дни - казва Господ - ще излея от Духа Си на всяка твар; синовете ви ще пророкуват, юношите ви ще виждат видения и старците ви ще сънуват сънища; още и на слугите Си и на слугините Си ще изливам от Духа Си. В ония дни ще пророкуват.”

С яснота и сила свидетелства Петър за смъртта и възкресението на Христос. “Израилтяни, послушайте тия думи: Исуса Назарянина, мъж засвидетелстван между вас от Бога чрез мощни дела, чудеса и знамения, които Бог извърши чрез Него посред вас, както сами вие знаете, Него... вие разпнахте и убихте чрез ръката на беззаконници; Когото Бог възкреси, като развърза болките на смъртта, понеже не бе възможно да бъде държан Той от нея.”

Петър не използва ученията на Христос, за да докаже своята позиция, защото знаеше, че думите му няма да имат никакъв успех, поради силния предразсъдък на слушателите. Вместо това той им говори за Давид, когото евреите смятаха за един от патриарсите на своя народ. “Защото Давид казва на Него: “Винаги гледах Господа пред себе си, понеже Той е от дясно ми, за да не се поклатя. Затова се зарадва сърцето ми и развесели езикът ми, а още и плътта ми ще престоява в надежда. Защото няма да оставиш душата ми в ада, нито ще допуснеш твоя светия да види изтление...”

Братя, мога да ви кажа свободно за патриарха Давид, че и умря и биде погребан и гробът му е у нас до тоя ден... той говори за възкресението на Христа, че нито Той бе

оставен в ада, нито плътта Му видя изтление. Тогова Исуса Бог възкреси, на което ние всички сме свидетели.”

Това бе сцена, изпълнена с вълнение. Ето, от всички посоки идваха хора да слушат как учениците свидетелстват за истината, такава, каквата е в Исус. Те се тълпяха, изпълвайки храма. Свещеници и управници са там с потъмнели и намръщени от злоба лица, със сърца, още не забравили омразата срещу Христос, с ръце, омърсени от пролятата кръв, разпънали Изкупителя на света. Те мислеха, че ще намерят апостолите свити от страх пред силната ръка на потисници и убийци, но ги видяха издигнати над всеки страх и изпълнени с Духа да проповядват със сила божествеността на Исус от Назарет. Чуха ги да заявяват с дързост, че Този, Който така наскоро бе унижаван, осмиван, удрян от жестоки ръце и разпънат, е Князът на живота, издигнат сега до дясната ръка на Бога.

Някои от слушателите бяха участвали активно в осъждането и разпъването на Христос. Гласовете им се бяха смесили с виковете на тълпата да бъде разпънат. Когато Исус и Варава застанаха пред тях в съдебната зала и Пилат попита: “Кого искате да ви пусна...?”, те бяха изкрещели: “Не тоя, но Варава” (Матей 27:17; Йоан 18:40). След като Пилат им го предаде с думите: “Вземете Го вие и разпнете Го, защото аз не намирам вина в Него”, “Аз съм невинен за кръвта на Тоя праведник”, те бяха извикали: “Кръвта Му да бъде на нас и на чадата ни” (Йоан 19:6; Матей 27:24, 25).

Сега чуха учениците да заявяват, че разпнатият от тях бе Божият Син. Свещеници и управници потрепериха. Угризения и тревоги обхванаха народа. “Като чуха това, те, ужилени в сърцата си рекоха на Петра и на другите апостоли: Какво да сторим, братя?” Сред слушателите имаше благочестиви евреи, искрени във вярата си. Силата в думите на говорителя ги убеди, че Исус е наистина Месия.

Тогаваша Петър им каза: “Покайте се и всеки от вас нека се кръсти в името Исус Христово за прощение на греховете ви и ще приемете тоя Свети Дух. Защото на вас е обещанието и на чадата ви, и на всички далечни, колкото Господ нашият Бог ще призове при Себе Си.”

Петър изтъкна на разкаялите се, че те бяха отхвърлили Христос поради измамата на свещениците и управниците. И ако продължаваха да търсят тези хора за съвет и да ги чакат да признаят Христос, преди самите ученици да са го сторили, никога не биха Го приели. Тези властници, макар да претендираха за набожност, имаха амбицията за земни богатства и слава. Те не желяха да дойдат при Христос, за да получат светлина.

Учениците бяха под влиянието на това небесно просветление на писанията, които Христос им бе обяснявал, и те блеснаха пред тях със съвършената си истина. Покривалото, дето им пречеше да видят докрай премахнатото, сега бе вдигнато и те вникнаха със съвършена яснота в същността на Христовата мисия и в естеството на Неговото царство. Говореха със сила за Спасителя, разкриваха спасителния план и мнозина повярваха. Традициите и предразсъдъците, тачени от фарисеите, бяха пометени от умовете им и приеха ученията на Спасителя.

“И тъй, тия, които приеха поучението Му, се покръстиха и в същия ден се прибавиха около три хиляди души.”

Еврейските водачи мислеха, че делото на Христос ще приключи със смъртта Му, но вместо това станаха свидетели на чудните сцени от деня на Петдесетницата. Чуха учениците, надарени с непознати дотогава сила и енергия, да проповядват Христос, а

думите им бяха потвърдени със знамения и чудеса. В Ерусалим - крепостта на юдаизма, хиляди заявиха открито вярата си, че Исус от Назарет е Месия.

Учениците бяха удивени и изпълнени с огромна радост от толкова голямата жетва на души. Те не смятаха, че това чудно събрание е резултат от собствените им усилия. Съзнаваха, че са продължили извършеното от други. Още от грехопадението на Адам Христос бе поверявал семето на словото Си на избрани служители, за да го сеят в човешките сърца. По време на живота Си на тая земя Той бе посял семето на истината и го бе полял с кръвта Си. Обръщането на сърцата, което стана в деня на Петдесетницата, бе жетва от Христовото дело, разкриваща силата на Неговото учение.

Самите аргументи на апостолите, макар ясни и убедителни, не биха отстранили предразсъдъка, устоял на толкова доказателства. Но Светият Дух вложи аргументите в сърцата с Божествена сила. Думите на апостолите като остри стрели от Всемогъщия убеждаваха хората в тяхната ужасна вина за отхвърлянето и разпъването на Господа на славата.

Възпитани от Христос, учениците бяха приготвени да почувстват нужда от Духа. Научени от Него, получиха последната подготовка и започнаха делото на своя живот. Вече не бяха невежи и необразовани, не бяха сбор от независими единици или от разединени и конфликтни личности. Не поддържаха надеждите си за светско величие. Бяха в “единодушие”, “с едно сърце и една душа” (Деян. 2:46, 4:32). Христос изпълваше мислите им; целта им бе напредъкът на Неговото царство. По ум и характер бяха станали като Учителя си и хората “разбраха, че те са били с Исус” (Деян. 4:13).

Петдесетницата донесе на учениците небесно просветление. Истините, които не можах да разберат, докато Христос бе с тях, сега им бяха открити. С вяра и с убеденост, каквито до този момент не познаваха, приеха ученията на свято Слово. За тях не бе вече въпрос на вяра истината, че Христос е Божи Син. Знаеха, че макар и в човешко естество, Той наистина бе Месия и разказваха на света своето духовно преживяване със сигурност, която убеждаваше, че Бог е с тях.

Те можеха да произнасят Христовото име с решителност, защото не беше ли Той техен приятел и по-голям брат? Достигнали духовна близост с Христос, седнаха с Него в небесни места. С какъв пламенен език изразяваха те своите мисли, свидетелствайки за Него! Сърцата им преизпълваха с благоволение, толкова богато, толкова дълбоко и далеч достигащо, че ги подбуждаше да отидат до краищата на земята, свидетелствайки за силата на Христос. Копнееха да извършат делото, което Той бе започнал. Осъзнаха големината на дълга си към небето и отговорността за делата си. Укрепени от Светия Дух, тръгнаха с жар да разпространяват триумфа на кръста. Духът ги оживяваше и говореше чрез тях. Мирът на Христос грееше на лицата им. Бяха посветили живота си в служба на Него и лицата им свидетелстваха това.

5. ДАРБАТА НА ДУХА

Обещанието за Духа Христос даде в края на земната Си служба. Стоеше в сянката на кръста, като напълно съзнаваше товара от вината, която трябваше да поеме като носител на греха. Преди да Се принесе в жертва, Той откри на Своите ученици, че на последователите Си ще даде най-съществения и пълен дар, който ще ги свърже с неизчерпаемите източници на Неговата благодат. “И Аз ще поискам от Отца - каза Той - и Той ще ви даде друг Утешител, за да пребъдва с вас до века. Духът на истината,

Когато светът не може да приеме, защото Го не вижда, нито Го познава. Вие Го познавате, защото Той пребъдва във вас и във вас ще бъде” (Йоан 14:16, 17). Спасителят посочи времето, когато Светият Дух дойде, за да извърши могъщо дело като Негов представител. На злото, натрупано през вековете, трябваше да се противопостави Божествената сила на Светия Дух.

Какъв бе резултатът от изливането на Духа в деня на Петдесетница? Добрите вести за възкръсналия Спасител бяха занесени до края на обитавания свят. Когато учениците проповядваха вестта за изкупителната благодат, сърцата се покоряваха от силата ѝ. Църквата видя как новоповярвали се стичат към нея отвсякъде, отстъпили се покаяват отново, грешници се обединяват с вярващите в търсене на “скъпоценния бисер”. Някои най-отявлени противници на евангелието станаха най-горещите му привърженици. Изпълни се пророчеството: “Слабият между тях... ще бъде като Давид и Давидовият дом... като ангела Господен...” (Захария 12:8). Всеки християнин видя в своя брат откровение на Божествена любов и благоволение. Всички вярващи бяха погълнати от една амбиция - да покажат подобие на Христов характер и да работят за разширяване на Неговото царство.

“И апостолите с голяма сила свидетелстваха за възкресението на Господа Исуса и голяма благодат почиваше над всички тях” (Деян. 4:33). Чрез техните усилия към църквата се прибавиха избрани хора, които, приемайки словото на истината, посвещаваха живота си на делото да предадат на други надеждата, пълнеща сърцата им с мир и радост. Те не можеха да бъдат ограничени или смълчани със заплахи. Господ говореше чрез тях и, отивайки от място на място, проповядваха евангелието на бедните и извършваха чудеса на Божествена благодат.

Така могъщо може да работи Бог, когато хората се предоставят на влиянието на Неговия Дух.

Обещанието за Светия Дух не е ограничено за никоя епоха или националност. Христос заяви, че Божественото влияние на Неговия Дух ще бъде с последователите Му до края. От деня на Петдесетница до наши дни Утешителят е бил изпращан на предавалите се напълно на Господа и на Неговата служба. При всички, приемали Христос като личен Спасител, Светият Дух е идвал да ги осветява, да ги води и да свидетелства. Колкото по-отблизо са следвали Бога, толкова по-ясно и по-силно вярващите са свидетелствали за любовта и спасителната благодат на своя Изкупител. Мъже и жени, които през дългите векове на преследване и тежки изпитания са се радвали в своя живот на голяма мярка от духа, са били като знамение и чудо в света. Пред ангели и човечи те са разкрили преобразяващата сила на изкупителната любов.

Онези, на които на Петдесетница бе дадена сила отгоре, не бяха освободени от по-нататъшни изкушения и изпитания. Свидетелствайки за правдата и истината, бяха отново и отново преследвани от врага на всяка истина, който се стремеше да ограби тяхната християнска опитност. Те бяха принудени да се борят с всичките си дадени от Бога сили, за да достигнат висотата на мъже и жени, вярващи в Христос. Всеки ден се молеха за нова благодат от Господа, за да стигат все повече и повече до съвършенство. Чрез делото на Светия Дух дори най-слабите, упражняващи вяра в Господа, се научиха да използват поверените им сили, за да бъдат осветени, пречистени и облагородени.

Когато в смирение се поддадоха на оформящото влияние на Светия Дух, те получиха от пълнотата на Божеството и бяха преобразени в Негово подобие.

Времето не е променило обещанието на Христос, дадено при раздялата, а именно: да изпрати Светия Дух като Свой представител. И не поради някакво ограничение от Бога богатствата на Неговата благодат не се изливат към земята, към хората. Ако изпълнението на обещанието не се вижда такова, каквото можеше да бъде, то е, защото обещанието не е оценено както трябва. Ако всички желяеха, щяха да бъдат изпълнени с Духа. Където малко се мисли за нуждата от Светия Дух, там се наблюдава духовна суша, тъмнина, упадък и смърт. Където вниманието заемат дребни неща, Божията сила липсва, въпреки че е предложена в безкрайна пълнота, необходима за растежа и разцвета на църквата. А тя ще донесе всички други благословения.

Щом чрез това средство трябва да придобием сила, защо не гладуваме и жадуваме за дарбата на Духа и защо не говорим за нея? Защо не се молим и не проповядваме това? Бог има повече желание да изпрати Светия Дух на тези, които Му служат, отколкото родителите да дадат добър подарък на децата си. Всеки библейски работник трябва да представи своята молба на Бога за всекидневно кръщение с Духа. Групи християнски работници трябва да се събират и да искат особена помощ от Небесната Мъдрост, за да знаят как да планират и да действат мъдро. Особено трябва да се молят Бог да кръсти Своите избрани посланици в мисионските полета с богата мярка от Своя Дух. Присъствието на Духа у Божиите работници ще даде на проповядването на истината такава сила, каквато не може да даде цялата светска слава и почит.

Светият Дух обитава у посветения Божи работник на каквото и място да е той. Думите, говорени на учениците, се отнасят и за нас, тъй като Учителят е както техен, така и наш. Духът дава силата, която подкрепя борещите се души във всички трудности - сред омразата на света и осъзнаването на собствените неуспехи и грешки, в тъга и изкушение, когато изходът изглежда мрачен, а бъдещето объркано и ние се чувстваме самотни и безпомощни. Това са случаите, когато в отговор на молитвата чрез вяра Светият Дух дава утеха на сърцето. Духовният екстаз при изключителни обстоятелства не е решително доказателство, че човекът е християнин. Светостта не е екстаз, а пълно предаване на волята в Божиите ръце. Това е да се живее с всяко слово, което излиза от Божията уста; да се върши волята на нашия небесен Баща; да се разчита на Бога и в тъмнина, и в светлина; да се живее чрез вяра, като не се ръководим от видимите неща; да се разчита на Бога с непоклатимо доверие и да се пребъдва в Неговата любов.

Не е важно да можем да определим точно какво е Светият Дух. Христос ни казва, че Духът е Утешителят, “Духът на истината, Който изхожда от Отца”. Ясно е заявено за Светия Дух, че като ръководи хората във всяка истина, “няма да говори от себе си” (Йоан 15:26, 16:13).

Естеството на Светия Дух е тайна. Хората не могат да я обяснят, защото Господ не им я е открил. Чрез въображението си те могат да изгъкнат някои пасажи от писанията и да си създадат човешка представа, но с тези възгледи няма да укрепят църквата. Относно такива тайни, твърде дълбоки, за да бъдат разбрани от човек, мълчанието е злато.

Службата на Светия Дух е точно определена с думите на Христос: “И Той, когато дойде, ще обвини света за грях, за правда и за съдба” (Йоан 16:8). Светият Дух

убеждава за грях. Ако грешникът отговори на животворното влияние на Духа, той ще бъде доведен до покаяние и събуден да осъзнае важността от послушанието към Божествените изисквания.

На каещия се грешник, гладуващ и жадуващ за правда, Светият Дух разкрива Агнеца Божи, Който отнема греха на света. “Той... Моето ще взема и ще ви известява” - каза Христос... “Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал” (Йоан 16:14, 14:26).

Духът е даден като възстановител, Който прави успешно спасението, спечелено чрез смъртта на нашия Изкупител. Духът постоянно се старее да привлече вниманието на хората към великата жертва на голготския кръст, да разкрие на света Божията любов и пред убедената душа скъпоценностите на писанията.

Като води до убеждение за грях и представя пред разума стандарта на правдата, Светият Дух отслабва привързаността към нещата на тази земя и поражда в душата желание за святост. Той “ще ви упътва на всяка истина” (Йоан 16:13), заяви Спасителят. Ако хората желаят да бъдат преобразени, цялото им същество ще бъде осветено. Чрез Своята сила Духът ще отпечати в душата Божествени черти. Начинът на живот ще бъде така чист, че никой няма да се заблуди.

Още отначало Бог е работил чрез Светия Си Дух, подбуждайки хора да изпълнят намерението Му в полза на падналото човечество. Това бе изявено в живота на патриарсите. Също и на църквата в пустинята по времето на Мойсей Бог даде да “приеме... словото на устата Му” (Еремия 9:20). И в дните на апостолите Той действаше могъщо за църквата Си чрез Светия Дух. Същата сила, която поддържаше патриарсите, която даде на Халев и Исус Навин вяра и смелост и направи делото на апостолската църква успешно, подкрепяше Божиите верни чада във всички следващи епохи. Чрез силата на Светия Дух през тъмното средновековие християните валденси помогнаха да се подготви пътят за Реформацията. Чрез същата сила успеха усилията на благородните мъже и жени, първи проправили пътя за установяване на съвременните мисии и за превеждане на Библията на езиците и диалектите на всички народи и племена.

И днес Бог още използва Своята църква, за да извести целта Си на земята. Днес вестителите на кръста отиват от град в град и от страна в страна, приготвяйки пътя за второто идване на Христос. Издига се знамето на Божия закон. Духът на Всемогъщия подтиква сърцата на хората и които отговарят на Неговото влияние, стават свидетели за Бога и за Неговата истина. На много места може да се видят посветени мъже и жени, споделящи с други светлината за пътя на спасението чрез Христос. Оставяйки светлината си да свети, както правеха и кръстените с Духа в деня на Петдесетница, те получават все повече и повече от силата на Духа. Така земята трябва да бъде осветена с Божията слава.

От друга страна, някои, вместо мъдро да използват предоставените им възможности, очакват в бездействие някакъв особен период на духовно обновяване, когато способностите им да просвещават други ще бъдат особено засилени. Те пренебрегват настоящите си задължения и привилегии и позволяват светлината им да отслабне, очаквайки времето, когато без лични усилия ще получат особено благословение, което да ги преобрази и подготви за служба.

Истина е, че във времето на края, когато Божието дело на земята привършва, сериозните усилия на посветени вярващи, ръководени от Светия Дух, ще бъдат придружени от особени знамения на Божествено благоволение. Чрез образа на ранния и на късния дъжд, който пада в земите на Изтока по време на сеитба и жътва, еврейските пророци предсказаха изливане на духовна благодат върху Божията църква в извънредна мярка. Изливането на Духа в дните на апостолите бе началото на ранния дъжд и резултатите бяха славни. Присъствието Му трябва да пребъдва в истинската църква до края на времето.

Но наближи ли краят на земната жътва, обещано е особено изливане на духовна благодат, което да приготви църквата за идването на Човешкия Син. Това изливане на Духа е сравнено с падането на късния дъжд. И за тази допълнителна сила християните трябва да издигат молитви към Господаря на жътвата “във времето на късния дъжд”. В отговор “Господ, Който прави светкавици, ще им даде изобилен дъжд”. “И ви наваля дъжд - есенен и пролетен” (Захария 10:1; Йоиил 2:23).

Но ако членовете на Божията църква днес нямат жива връзка с Източника на всеки духовен растеж, те не ще бъдат готови за времето на жътвата. Ако не държат своите лампи запалени, ще пропуснат да получат допълнителната благодат във времето на особена нужда.

Само онези, които постоянно получават все нова и нова благодат, ще имат сила, съизмерна на всекидневната им нужда и на способността им да я използват. Вместо да очакват някакво бъдещо време, когато чрез специално изливане на духовна сила да получат чудна способност за спасяване на души, те се отдават всекидневно на Бога, за да ги направи съдове за Своя употреба. Всеки ден използват възможностите за служба. Всеки ден свидетелстват за Господаря където и да са - било в скромната сфера на работата и на дома, или в полето на обществената служба.

Има чудна утеха за посветения работник: дори Христос през живота Си на земята търсеше от Своя Отец всекидневно нужната Му все нова и нова благодат. И от това общуване с Бога тръгваше Той, за да подкрепя и благославя други. Вижте Сина Божи, коленичил в молитва пред Отца! Макар че е Божи Син, Той поддържа вярата Си с молитва и чрез връзката с небето придобива сила да устоява на злото и да служи на човешката нужда. Като по-стар брат на човечеството Той знае нуждите на онези, които са опасани от трудности и живеят в свят на грях и изкушение, и още желае да им служи. Знае, че вестителите, които изпраща, са слаби и грешни хора, но на всички, отдаващи се напълно в Негова служба, обещава Божествена помощ. Личният Му пример е уверение, че сериозното и постоянно обръщане към Бога с вяра - вяра, която води до пълна зависимост от Бога и безрезервно посвещение на Неговото дело, ще направи възможно Той да помогне на хората в битката против греха.

Всеки библейски работник, следващ примера на Христос, ще бъде приготвен да получи и да използва силата, която Бог е обещал на църквата Си, за да узрее земната жетва. Утро след утро, когато вестителите на евангелието коленичат пред Господа и подновяват посвещението си към Него, Той ще им дава присъствието на Духа Си с Неговата животворна осветяваща сила. Когато поемат всекидневните си задължения, те имат уверението, че невидим помощник - Светият Дух, ги прави способни да бъдат “съработници на Бога”.

6. КРАЙ ХРАМОВИТЕ ВРАТИ

Тази глава е основана на Деяния 3, 4:1-31

Учениците на Христос осъзнаваха дълбоко недостойнството си и със смирение и молитва свързаха своята слабост с Неговата сила, невежеството си - с мъдростта Му, недостойнството си - с правдата Му, и своята бедност - с Неговото огромно богатство. Така укрепени и подготвени те не се поколебаха да започнат службата за Господа.

Скоро след изливането на Светия Дух и непосредствено след един период на сериозна молитва Петър и Йоан излязоха от храма за поклонение и видяха край Красната порта един сакат, четиридесетгодишен, чийто живот от рождение бе само мъка и немощ. Този нещастник дълго бе копнял да види Исус, за да бъде излекуван, но бе почти безпомощен и далеч от местата, където действаше великият Лекар. Най-накрая неговите молби накараха някои от приятелите му да го донесат при вратата на храма. Но когато пристигна, разбра, че Този, в Когото бяха надеждите му, бе предаден на жестока смърт.

Разочарованието му събуди състрадание в сърцата на приятелите, защото знаеха колко дълго и с какво нетърпение се бе надявал той да бъде излекуван от Исус. И те всеки ден го донасяха до храма, за да предизвиква милостта на минаващите и да му дадат някоя дребна пара, за да преживява. Когато минаваха Петър и Йоан, той ги помоли за милостиня. Учениците го погледнаха със съчувствие и Петър каза: “Погледни ни!” Обърна се към тях, очаквайки да получи нещо. Тогава Петър рече: “Сребро и злато аз нямам”. Като чу неговото признание за бедност, лицето на сакатия помръкна, но засия с радост и надежда, когато апостолът продължи: “То каквото имам, това ти давам; в името на Исуса Христа Назарянина, стани и ходи!”

И като го хвана за дясната ръка, дигна го и на часа нозете и глезените му добиха сила. И той като скочи, изправи се и проходи; и влезе с тях в храма, та ходеше и скачаше, и хвалеше Бога. И всичките люде го видяха да ходи и да слави Бога, и познаха го, че беше същият, който седеше за милостиня при Красната порта на храма. И изпълниха се с учудване и удивление за това, което беше станало с него.

И понеже изцеленият куц човек се държеше за Петра и Йоана, то всичките люде смаяни се стекоха при тях в тъй наречения Соломонов трем.” Те бяха удивени, че учениците можеха да правят чудеса, подобни на Исусовите. Но тук бе човекът, който от четиридесет години бе безпомощен и зависим, а сега се радваше на здрави крака, освободен от болката и щастлив от вярата си в Исус.

Когато учениците видяха удивлението на народа, Петър попита: “Израилтяни, защо се чудите за тоя човек? Или защо се взирате в нас, като че от своя сила или благочестие сме го направили да ходи?” Увери ги, че е лекувал в името и чрез заслугите на Исус от Назарет, Когото Бог бе възкресил от мъртвите. “И на основание на вяра в името Му - заяви апостолът - Неговото име укрепи тогава, когато гледате и познавате; да! тая вяра, която е чрез Него, му даде пред всички вас това съвършено здраве.”

Апостолите говориха ясно за големия грях на евреите, отхвърлили и предали на смърт Княза на живота, ала внимаваха да не ги обезсърчат: “Но вие се отрекохте от Светия и Праведния - каза Петър - и като поискахте да ви се пусне един убиец, убихте Началника на живота. Но Бог го възкреси от мъртвите, за което ние сме свидетели... И сега, братя, аз зная, че вие, както и началниците ви, сторихте това от незнание. Но Бог по този начин изпълни това, което беше предизвестил чрез устата на всичките пророци, че Неговият Христос ще пострада.” Петър заяви, че Светият Дух ги призовава да се покаят и да повярват в Христос и ги увери, че няма надежда за спасение, освен чрез милостта на разпънатия от тях. Само чрез вяра в Него можеха да бъдат простени греховете им.

“Затова покайте се и обърнете се! - извика той, - за да се заличат греховете ви, та да дойдат освежителни времена от лицето на Господа.”

“Вие сте потомци на пророците и наследници на завета, който Бог направи с бащите ви, когато каза на Авраама: “В твоето потомство ще се благославят всички земни племена.” Бог, като възкреси Служителя Си, първо до вас Го изпрати, за да ви благослови, като отвърща всеки от вас от нечестията ви.”

Така учениците проповядваха възкресението на Христос. Мнозина от слушателите очакваха това свидетелство и като го чува, повярваха. То им напомни думите, изговорени от Христос, и се присъединиха в редовете на приемащите евангелието. Семето, посято от Спасителя, покълна и даде плод.

Докато учениците говореха на народа, “свещениците и началникът на храмовата стража, и садукееите надойдоха върху тях възмутени, загдето те поучаваха людете и проповядваха в името на Исуса възкресението на мъртвите”.

След Христовото възкресение свещениците бяха разпространили наблизко и далеч лъжата, че тялото Му било откраднато от учениците, докато римската стража спяла. Не е за чудене, че посрещнаха с неудоволствие проповядването на Петър и Йоан за възкресението на Онзи, Когото бяха убили. Особено разгневени бяха садукееите. Те схващаха, че любимото им учение е в опасност и репутацията им - поставена на карта.

Обърнатите в новата вяра се увеличаваха бързо. И фарисеи, и садукееи се съгласиха, че ако тези нови учители бъдат оставени да продължат делото си, влиянието им щеше да бъде в много по-голяма опасност, отколкото, когато Исус бе на земята. Затова началникът на храма с помощта на някои садукееи арестува Петър и Йоан и ги вкара в затвора, защото беше твърде късно да бъдат разследвани.

Неприятелите на учениците не можеше да не се убедят, че Христос бе възкресен от мъртвите. Доказателството бе прекалено ясно, за да се съмняват. Но те затвърдиха сърцата си, отказвайки да се покаят за смъртта на Исус. На еврейските управници бе дадено изобилно доказателство, че апостолите говореха и действаха с Божествено вдъхновение, но те се възпротивиха решително на вестта за истината. Христос не бе дошъл по начина, както очакваха. И макар да биваха убеждавани понякога, че Той е Божият Син, задушиха това свое убеждение и Го разпънаха. В милостта Си Бог продължи да им дава доказателства и още една възможност да се обърнат към Него. Той изпрати учениците да им кажат, че бяха убили Княза на живота и с ужасното Си обвинение ги призова още веднъж за покаяние. Но сигурни в собствената си правда,

еврейските учители отказаха да приемат, че обвиняващите ги за разпятието на Христос говореха, ръководени от Светия Дух.

Веднъж съпротивили се на Христос, всяко следващо действие на противопоставяне подбуждаше свещениците към още по-голяма твърдост. Упорството им се засилваше. Не че не можеха да променят възгледите си. Можеха, но не искаха. Не само защото бяха виновни и заслужаваха смърт, нито пък защото бяха предали на смърт Божия Син, трябваше да бъдат отстранени от спасението, а защото бяха решили да се противопоставят на Бога. Постоянно отхвърляха светлината и задушаваша внушенията на Духа. Повлияни от силата, която работеше в чадата на непокорството, свещениците хулеха хората, чрез които действаше Бог. Нечестие то на техния бунт се засилваше от всеки сполучлив акт на съпротива срещу Бога и срещу вестта, която Той бе дал на слугите Си да изявят. Чрез отказа да се покаят еврейските водачи подновяваха всеки ден бунта си, подготвяйки се да пожънат посятото.

Божият гняв спрямо непокаяните грешници не се проявява просто заради греховете, които са извършили, а защото, призовани да се покаят, те продължават да се съпротивяват, като поддържат миналите си грехове и се противопоставят на дадената им светлина. Ако еврейските водачи се бяха покорили на убедителната сила на Светия Дух, щяха да бъдат простени. Но те решиха обратното. По същия начин, чрез постоянна съпротива грешникът се поставя извън влиянието на Светия Дух.

Когато бе излекуван сакатият, Анна, Каяфа и други високопоставени лица от храма се събраха да разпитат затворниците. В същата зала и пред някои от тези хора Петър безсрамно се бе отрекъл от Господа. Той ясно си го спомни, като се яви за разпита. Сега имаше възможност да изкупи своята страхливост.

Присъстващите, също спомнили си постъпката му при разпита на неговия Учител, се ласкаеха от мисълта да го смирят, като го сплашат със затвор и смърт. Но Петър, отрекъл се от Христос в часа на най-голямата Му нужда, сега бе смел и уверен в себе си, съвършено различен от онзи, доведения пред Синедриона. След своето падение той се бе покаял. Вече не се гордееше, не се хвалеше, но бе станал скромен и по-малко уверен в себе си. Изпълнен бе със Светия Дух и с помощта на силата Му бе решен да отстрани петното на своето отстъпничество, като почете името, което някога бе посрамил.

До този момент свещениците бяха избягвали да споменават разпъването и възкресението на Исус. Но сега, за да осъществят своята цел, бяха принудени да разпитат обвиняемите как е станало лекуването на инвалида. “С каква сила или с кое име извършихте това?” - попитаха те.

С присъщата си смелост и чрез силата на Духа Петър заяви безстрашно: “... да знаете всички вие и всичките израилеви люде, че чрез името на Исуса Христа Назарянина, Когото вие разпънахте, Когото Бог възкреси от мъртвите, чрез това име тоя човек стои пред вас здрав. Той е камъкът, който вие зидарите презряхте, който стана глава на ъгъла. И чрез никой друг няма спасение, защото няма под небето друго име, дадено между хората, чрез което трябва да се спасим”.

При тази смела защита еврейските водачи пребледняха от страх. Мислили си бяха че, когато ги изведат пред Синедриона, учениците ще се изплашат и смутят. Но вместо това те говореха, както бе говорил Христос - с убедителната сила, смълчала

техните врагове. Нямахме и следа от Петровия страхлив глас, когато заяви за Христос: “Той е камъкът, който вие зидарите презряхте, който стана глава на ъгъла”.

Тук Петър използва познат на свещениците символ. Пророците бяха говорили за отхвърления камък и самият Христос при един случай бе казал пред фарисеите и старейшините: “Не сте ли никога прочели в писанията тая дума: “Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла; от Господа е това и чудно е в нашите очи”? Затова ви казвам, че Божието царство ще се отнеме от вас и ще се даде на народ, който принася плодовете му. И който падне върху тоя камък, ще се смаже, а върху когото падне, ще го пръсне” (Матей 21:42-44).

Свещениците слушаха безстрашните думи на апостолите “и познаха, че са били с Исус”.

Писано е за учениците, че след преображението на Христос в края на тази чудна сцена “не видяха никой, освен Исуса сам” (Матей 17:8). “Исус сам”. В тези думи се съдържа тайната на живота и силата на ранната църква. Когато учениците първо чува думите на Христос, почувстваха нужда от Него. Търсиха Го, намериха Го и Го последваха. Бяха с Него в храма, на трапезата, в планината, на полето. Бяха като ученици с учителя си - всекидневно получаваха уроци по вечна истина.

След възнесението на Спасителя те още чувстваха Божественото присъствие, изпълнено с любов и светлина. Това бе едно лично присъствие. Исус Спасителят, Който бе ходил и разговарял с тях, Който се бе молил с тях, бе говорил думи на надежда и бе утешавал сърцата им, бе взет от тях в небето още докато устните Му изговаряха вестта на мир. Когато ангелската колесница Го прие, до тях дойдоха думите: “И ето, Аз Съм с вас през всичките дни до свършека на века” (Матей 28:20). Бе се издигнал към небето в човешки вид. Знаеха, че бе пред Божия трон - техен Приятел и Спасител, че Неговото съчувствие не се бе променило, че завинаги щеше да се уеднаквява със страдащото човечество. Знаеха, че Той представяше пред Бога заслугите на Своята кръв, показвайки ранените Си ръце и нозе като спомен за платената цена за изкупените. Тази мисъл им даваше кураж да издържат укора заради името Христово. Сега бяха в по-голямо единение с Него в сравнение с времето, когато бе сред тях лично. Излъчваха светлината, любовта и силата на пребъдващия Христос и хората се чудеа.

Христос постави Своя печат върху думите, които Петър изговори в Негова защита. Наблизо до учениците като убедителен свидетел стоеше така чудно излекуваният мъж. Появата на този човек, който допреди няколко часа бе безпомощен инвалид, а сега с възстановено здраве и сила, придаде тежест на Петровото свидетелство. Свещеници и управници млъкнаха. Не можеха да опровергаят думите на апостола, но това не им попречи да възпрат проповедта на учениците.

След коронното чудо на Христос - възкресението на Лазар, свещениците решиха категорично да се избавят от думите на Исус и от чудните Му дела, които бързо рушаха влиянието им сред народа. Бяха Го разпънали, но ето представяха им убедително свидетелство, че чудесата в Негово име не свършват и проповядваните преди истини се разпространяват. Излекуването на инвалида и проповядването на апостолите бе развълнувало вече населението на Ерусалим.

За да прикрият объркването си и да се посъветват помежду си, свещениците и управниците наредиха апостолите да бъдат изведени. Всички се съгласиха, че е

безполезно да се отрече излекуването на човека. С радост биха укрили чудото с лъжа, но това бе невъзможно, защото бе извършено посред бял ден пред много народ и бе известно вече на хиляди. Почувстваха, че делото на учениците трябва да бъде възпряно, иначе Исус щеше да спечели много последователи. Щяха да се опозорят, защото щяха да им поискат отговорност за убиването на Божия Син.

Но въпреки желанието си да унищожат учениците, свещениците не се осмелиха да направят повече от това - да ги заплашат с най-строгo наказание, ако продължат да говорят или да вършат нещо в името Исусово. Извикаха ги пред Синедриона и им заповядаха да престанат да говорят и да поучават. Но Петър и Йоан отговориха: “Право ли е пред Бога да слушаме вас, а не Бога - разсъдете; защото ние не можем да не говорим това, що сме видели и чули”.

Свещениците с удоволствие биха наказали тези мъже за техния отговор, за верността им към святото призвание, но се бояха от народа, “защото всички славеха Бога за станалото”. Повториха заплахите и нарежданията и пуснаха апостолите на свобода.

Докато Петър и Йоан бяха в затвора, другите ученици, познавайки злобата на евреите, се молеха непрекъснато за своите братя. Бояха се, че жестокостта, проявена към Христос, можеше да бъде повторена. Скоро след като бяха освободени, апостолите потърсиха останалите ученици и им разказаха за разпита. Голяма бе радостта на вярващите. “А те... издигнаха единодушно глас към Бога и рекоха: “Владико, Ти си Бог, Който си направил небето, земята, морето и всичко, що е в тях. Ти... чрез устата на слугата Ти, баща на Давида, си рекъл: “Защо се разяряваха народите и людетe намислюваха суети? Опълчваха се земните царе и управниците се събират заедно против Господа и против Неговия Помазаник”. Защото наистина и Ирод, и Пилат Понтийски с езичниците, и израилевите люде се събраха в тоя град против Твоя свят Служител Исус, Когото си помазал, за да извършат всичко, що Твоята ръка и Твоята воля са определили да стане.

И сега, Господи, погледни на техните заплашвания и дай на Своите слуги да говорят Твоето слово с пълна дързост, докато Ти простираш ръката Си да изцеляваш и да стават знамения и чудеса чрез името на Твоя свят Служител Исус.”

Учениците се молеха да им бъде дадена по-голяма сила за службата, защото видяха, че ще се срещат със същата решителна съпротива, която срещаше и Христос. Докато единодушните молитви възлизаха с вяра към небето, дойде и отговорът. Мястото, където се бяха събрали, се разтърси и Духът им беше даден отново. Сърцата им се изпълниха със смелост и отново излязоха да проповядват Словото Божие в Ерусалим. “И апостолите с голяма сила свидетелстваха за възкресението на Господа Исуса” и Бог чудно благославяше усилията им.

Принципът: “Право ли е пред Бога да слушаме вас, а не Бога, разсъдете”, на който учениците държаха така безстрашно в отговор на заповедта да не говорят повече в името на Исус, е същият принцип, за който привържениците на евангелието се бореха в дните на Реформацията. Когато през 1529 г. немските князе се събраха на събора в Спир, бе представен императорски декрет за ограничаване на религиозната свобода и забрана на всякакво по-нататъшно разпространяване на реформаторското учение. Изглеждаше, че надеждата на света ще бъде сломена. Щяха ли князете да приемат

декрета? Щяха ли множествата, намиращи се още в тъмнина, да скрият светлината на евангелието? Бъдещето на света бе поставено на карта. Приелите реформираната вяра се събраха и единодушно им решение бе: “Нека отхвърлим този декрет. По въпросите на съвестта мнозинството няма сила” (Д’Обинье, “История на Реформацията”, кн.13, гл.5).

Този принцип трябва да поддържа здраво и днес. В последния конфликт знамето на истината и религиозната свобода, издигнато високо от основателите на евангелската църква и от Божието свидетелство през вековете до днес, е поверено в наши ръце. Отговорността за този велик дар носят онези, които Бог е благословил с познание за Неговото слово. Трябва да приемем това Слово като върховен авторитет. Трябва да уважаваме човешките власти като наредени от Бога и да учим, че послушанието към тях е свято задължение, но в тяхната сфера на влияние. Когато има конфликт между Божиите изисквания и тези на властите, трябва да се подчиним на Бога. Божието слово трябва да се издигне над всички човешки закони. Думите “Така казва Господ” не бива да бъдат замествани от “Така казва църквата” или “Така казва държавата”. Христовата корона трябва да бъде възвишена над короните на земните власти.

Не трябва да предизвикваме властите. Думите ни - изговорени или написани - трябва да бъдат внимателно подбрани, за да не станем противници на закона и реда. Не трябва да казваме или да извършваме нещо, което, без да има необходимост, би затворило пътя ни. Трябва да вървим напред в името на Христос, като защитаваме поверените ни истини. Ако хора ни забранят това, можем да кажем като апостолите: “Право ли е пред Бога да слушаме вас, а не Бога, разсъдете сами; защото ние не можем да не говорим това, що сме видели и чули”.

7. ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ СРЕЩУ ЛИЦЕМЕРИЕТО

Тази глава е основана на Деяния 4:32-5:11

Когато учениците проповядваха истините на евангелието в Ерусалим, Бог свидетелстваше за словото им и голямо множество повярва. Много от рано повярвалите бяха веднага отхвърлени от семействата и приятелите си поради ревнивата мания за величие на евреите и бе необходимо да се снабдяват с храна и подслон.

Писанията казват: “Па и никой от тях не бе в лишение...”, което ни открива как са били задоволени нуждите. Вярващите, които имаха пари и имоти, ги жертваха с готовност, за да посрещнат належащата нужда. Продаваха къщите или земите си и донасяха парите на апостолите. “И раздаваше се на всеки според колкото имаше нужда.”

Тази щедрост на вярващите бе резултат от изливането на Духа. Обърнатите към евангелието бяха “едно сърце и душа”. Имаха общ интерес - успеха на поверената им мисия. Алчността нямаше място в техния живот. Любовта им към братята и към делото, на което се бяха посветили, бе по-голяма от любовта към парите и притежанията. Делата им свидетелстваха, че бяха оценили човешките души по-високо от земните богатства.

Винаги е било така, когато Божият Дух е ръководил живота. Онези, чиито сърца са изпълнени с любов към Христос, ще следват примера на Този, Който заради нас стана

беден, за да се обогатим чрез бедността Му. Пари, време, влияние - всички дарби от Божията ръка ще се ценят само като средства за напредъка на евангелието. Така бе в ранната църква. И ако днес в църквата се вижда, че чрез силата на Духа членовете са се оттеглили от светските неща и с желание правят жертви, за да чуят техните близни евангелието, проповядваните истини ще имат могъщо влияние.

В забележителен контраст с примера на благотворителност бе поведението на Ананий и Сапфира. Тяхната постъпка, проследена от вдъхновеното перо, е останала като тъмно петно в историята на ранната църква. Заедно с другите и тези, наричащи себе си ученици, имаха привилегиата да слушат проповядването на евангелието. Заедно с другите вярващи и те присъстваха, когато апостолите се бяха молили “и... потресе се мястото, где то бяха събрани; и всички се изпълниха със Светия Дух...” (Деян. 4:31). Дълбоко покаяние обхвана всички присъстващи и под прякото въздействие на Божия Дух Ананий и Сапфира обещаха да дадат на Господа парите от продажбата на някакъв имот.

След това Ананий и Сапфира оскърбиха Светия Дух, като се поддадоха на своята алчност. Започнаха да съжаляват за обещанието си и скоро загубиха нежното влияние на благословието, стоплило сърцата им с желанието да дадат своя принос в полза на Христовото дело. Сметнаха, че са действали много прибързано, че е трябвало да размислят добре, преди да решат. Като обсъдиха отново въпроса, намислиха да не изпълнят обещанието си. Видяха обаче, че разделилите се с притежанията си, за да задоволят нуждите на по-бедните си братя, бяха високо почитани сред вярващите, но се засрамираха да споделят с братята си, че на егоистичните им души досвидя тържествено обещаното на Бога. Умишлено решиха да продадат имота си и да се престорят, че дават получените пари в общата каса, а всъщност да задържат голяма част за себе си. Така щяха да имат дял в общите пари и същевременно да спечелят и уважението на братята си.

Но Бог мрази лицемерие и преструвка. Ананий и Сапфира показаха алчност в отношението си към Бога. Излъгаха Светия Дух и грехът им бе бързо и ужасно осъден. Когато Ананий дойде със своя принос, Петър каза: “Анание, защо изпълни Сатана сърцето ти да излъжеш Светия Дух и да задържиш от цената на нивата? Догдето стоеше непродадена, не беше ли твоя? И след като се продаде, не бяха ли парите в твоя власт? Защо си намислил това нещо в сърцето си? Не си излъгал човеци, но Бога”.

“И Анания, като слушаше тия думи, падна и издъхна. И голям страх обзе всички, които чува това.”

“Догдето стоеше непродадена, не беше ли твоя?” - попита Петър. Никакво насилие не бе принудило Ананий да жертва имота си за общото благо. Бе действал по свой избор. Но опитвайки се да измами апостолите, бе излъгал Всемогъщия.

“И като се минаха около три часа, влезе и жена му, без да знае за станалото. И Петър я попита: Каж ми за толкова ли продадохте нивата? И тя рече: За толкова. А Петър ѝ рече: Защо се съгласихте да изкусите Господния Дух? Ето, нозете на тия, които погребяха мъжа ти, са на вратата и ще изнесат и тебе. И тя начаса падна до нозете му и издъхна; а момците, като влязоха, намериха я мъртва и изнесоха я, та я погребяха до мъжа ѝ. И голям страх обзе цялата църква и всички, които чува това.”

Безкрайният Разум видя, че тази знаменателна проява на Божи гняв бе необходима, за да опази младата църква от деморализация. Църквата щеше да бъде в опасност, ако при бързото нарастване на броя на обърнатите и прибавящите се към нея мъже и жени, признавайки, че служат на Бога, се покланяха на Мамона. Тази присъда засвидетелства, че хората не могат да мамят Бога, че Той вижда скрития грях на сърцето и не може да бъде подигран. Тя бе предназначена да предупреди вярващите, да ги предпази от хитрост и лицемерие и от изкушението да крадат от Бога.

Примерът за Божията омраза към алчността, измамата и двуличието бе даден като знак за опасност не само на ранната църква, но и на всички бъдещи поколения. Ананий и Сапфира бяха допуснали в сърцата си най-напред алчността. Желанието да задържат част от обещаното на Господа ги доведе до неискреност и притворство.

Бог е предписал проповядването на евангелието да зависи от труда и дарбите на Неговия народ. Доброволни дарове и десетъци съставят прихода на Господното дело. От средствата, поверени на хората, Той има право на известна част - една десета. Остава всеки свободно да реши ще даде ли или няма да даде повече от това. Но когато сърцето е повлияно от Светия Дух и човек е направил обреч да подари известна сума, тогава той няма повече право върху посветената част. Обещания от този род, дадени пред човек, се смятат за обвързващи, а не са ли по-обвързващи дадените пред Бога обещания? И обетите пред съвестта по-малко ли задължават от написаните човешки договори?

Когато Божествената светлина грее в сърцето с необикновена яснота и сила, старият егоизъм отпуска своята хватка и човекът става благоразположен да подари средства за делото Божие. Но никой не бива да мисли, че Сатана ще го остави да изпълни обещанията, направени в такъв момент, без да се съпротиви. Той не се радва, когато вижда, че царството на Изкупителя на тази земя се съгражда. Внушава, че определеното е твърде много, че ще спъне придобиването на имот или задоволяването на семейните нужди.

Бог е, Който благославя хората със собственост и ги прави способни да дават за напредъка на делото Му. Той изпраща слънце и дъжд. Прави растителността да избуява, дава здраве и способност за придобиване на средства. Всички наши благословения идват от щедрата Божия ръка. В отговор на това желае хората да показват благодарност, като Му връщат една част чрез десетъци и дарби, в благодарствени жертви, доброволни пожертвувания и приноси за грях. Ако потекат средства към съкровищницата в съответствие с Божествено наредения план - една десета от всеки доход и доброволни приноси - тогава ще има изобилие за напредъка на Господното дело.

Но егоизмът затвърдява човешките сърца и както Ананий и Сапфира хората се изкушават да задържат част от цената, преструвайки се, че изпълняват Божиите изисквания. Мнозина изразходват необмислено парите си за себеугаждане. Отдават се на удоволствията си и задоволяват вкуса си, а на Бога донасят почти с нежелание едно свидливо дадено приношение. Те забравят, че един ден Той ще изиска точна сметка за използваните блага и ще престане да приема пуснатите в съкровищницата Му дребни пари, както не прие приношението на Ананий и Сапфира.

Чрез решителното наказване на тези измамници Бог иска да узнаем колко дълбоки са омразата и презрението Му към всяко двуличие и неискреност. Преструвайки се, че са дали всичко, Ананий и Сапфира излъгаха Светия Дух и в

резултат на това изгубиха и този живот, и бъдещия. Същият Бог, Който ги наказва, и днес осъжда лъжата. Лъжливите устни са мерзост за Него. Той заявява, че в Святия град, “никак няма да влезе нещо нечисто, нито оня, който върши мерзост и който лъже...” (Откр. 21:27). Нека казването на истината бъде непоколебимо, нека стане част от живота. Който си играе с истината и я преиначава за егоистичните си планове, ще претърпи крах във вярата. “Стойте прочее, препасани с истина...” (Еф. 6:14). Който изговаря неистина, продава душата си на много евтина цена. Лъжата може да му изглежда необходима съобразно обстоятелствата, може да изглежда, че му върши добра работа, която не би могъл да свърши по честен път, но накрая стига до мястото, където не може да разчита на никого. Който е лъжец, няма доверие в думите на другите.

В случая с Ананий и Сапфира измамата срещу Бога бе наказана бързо. Същият грях е повтарян често в по-късната история на църквата, повтарят го мнозина и в наши дни. Но макар и не последван от видимо проявление на Божието недоволство, той е не по-малко ненавистен в Неговите очи сега, отколкото в апостолско време. Предупреждението бе дадено, Бог изрази ясно отвращението Си от този грях и всеки, който допуска лицемерие и алчност, може да бъде сигурен, че те унищожават собствената му душа.

8. ПРЕД СИНЕДРИОНА

Тази глава е основана на Деяния 5:12-42

Кръстът, това средство за позор и мъчение, донесе надежда и спасение на света. Учениците бяха скромни хора без богатства и без оръжие, имаха само Словото Божие. Но чрез Христовата сила те тръгнаха да разнасят чудната история за яслата и кръста и да побеждават всяка съпротива. Бяха герои на вярата, без земна почит или признание. Божественото красноречие на думите, които излизаха от устата им, разтърси света.

В Ерусалим, където се ширеше най-дълбокият предрасъдък и владееха най-погрешни представи за Разпнатия като злодей, учениците продължиха да говорят с дързост словото на живота, представяйки пред евреите делото и мисията на Христос, Неговото разпъване, възкресение и възнесение. Свещеници и управници чуха с почуда ясното и смело свидетелство на апостолите. Силата на възкръсналия Спасител бе наистина излята върху учениците и тяхното дело бе придружавано от знамения и чудеса, прибавящи всекидневно все нови и нови вярващи. По улиците, където щяха да минат, народът поставяше своите болни “на постелки и на легла, та като заминаваше, поне сянката му да засегне някого от тях”. Тук бяха донасяни и обхванати от зли духове. Тълпи се събираха около тях и бяха лекувани, а излекуваните извисяваха гласа си, хвалейки Бога и прославяйки името на Изкупителя.

Свещениците и управниците видяха, че Христос бе издигнат над тях. Когато садукееите, които не вярваха във възкресението, чуха апостолите да заявяват, че Христос е възкресен от мъртвите, се разяриха. Осъзнаваха, че ако на апостолите бъде позволено

да проповядват един възкръснал Спасител и да вършат чудеса в Неговото име, всички ще отхвърлят вярването, че няма възкресение и сектата на садукееите скоро щеше да стане излишна. Фарисеите се разяриха, когато схванаха тенденцията в учението на учениците да подложат на съмнение стойността на еврейските церемонии и да направят ненужни жертвените приношения.

До този момент всички усилия за потискане на новото учение бяха безполезни. Но сега и садукееи, и фарисеи решиха, че делото на учениците трябва да бъде възпрено, защото ги представя като виновни за смъртта на Исус. Изпълнени с ненавист, свещениците задържаха с насилие Петър и Йоан и ги хвърлиха в затвора.

Водачите на израилевата нация очевидно бяха пропуснали да изпълнят Божието намерение за Неговия избран народ. Онези, които Господ бе призовал за пазители на истината, се оказаха неверни в своята длъжност и Бог избра други да извършат делото Му. В слепотата си тези водачи дадоха пълна свобода на нареченото от тях праведно негодувание срещу хората, оспорващи техните любими доктрини. Не приемаха дори, че е възможно да не са разбрали както трябва писанията или че са ги тълкували погрешно и неправилно са ги прилагали. Действаха като хора, загубили разума си. “Какво право имаха тези учители - казваха те, - някои от които са прости рибари, да излагат идеи, противни на ученията, на които ние сме учили народа?” Решени да потиснат тези идеи, хвърлиха в затвора разпространителите им.

Учениците не млъкнаха, нито се почувстваха унижени от подобно отношение. Светият Дух им напомни думите, изговорени от Христос: “... слугата не е по-горен от господаря си. Ако Мене гониха и вас ще гонят. Ако са опазили Моето учение, и вашето ще пазят. Но всичко това ще ви сторят поради Моето име, защото не познават Онзи, Който Ме е пратил”. “Ще ви отлъчат от синагогите. Даже настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога... Но Аз ви казах тия неща, та, кога дойде часът им, да помните, че Съм ви ги казал...” (Йоан 15:20,21,16:2,4).

Небесният Бог, могъщият Управител на вселената, взе случая със затварянето на учениците в Свои ръце, защото хора воюваха против Неговото дело. Среднощ ангелът на Господа отвори вратите на затвора и рече на учениците: “Идете, застанете в храма, та говорете на людето всичките думи на тоя живот!” Тази заповед се противопоставяше на другата, дадена им от еврейските управници. Но отговориха ли апостолите: “Ние не можем да направим това, без да попитаме началниците и без да получим разрешение от тях”? Не! Бог бе казал: “Идете!”, и те послушаха. “... на съмване влязоха в храма и поучаваха.”

Когато Петър и Йоан се явиха при вярващите и разказаха как ангелът ги бе извел направо през групата войници, пазещи затвора, като им бе казал да продължат прекъснатото дело, братята се почудиха и зарадваха.

В това време първосвещеникът и придружаващите го други “свикаха Синедриона и цялото старейшинство на израилтяните”. Свещениците и управниците бяха решили да обвинят учениците, че се готвят да вдигат въстание, да ги обвинят в убиването на Ананий и Сапфира и в заговор срещу властта на свещениците. Надяваха се така да подбудят гълпата, че да вземат нещата в свои ръце и да постъпят с учениците по същия начин, както постъпиха с Исус. Не осъзнаха, че мнозина, неприемащи ученията на Христос, бяха уморени от произволните нареждания на еврейските власти и очакваха

с нетърпение някаква промяна. Свещениците се бояха, че ако тези недоволни хора приемат истините, провъзгласявани от апостолите, и признаят Исус като Месия, гневът на народа ще се насочи срещу религиозните му водачи. И тогава те щяха да бъдат принудени да отговарят за убийството на Христос. Затова решиха да предприемат строги мерки, за да предотвратят опасността.

Когато изпратиха да доведат пред тях затворниците, стъписаха се от съобщението, че ги нямало, а вратите на затвора били намерени здраво залостени и стражата стояла пред тях.

Скоро дойде удивителното съобщение: “Ето, човеците, които турихте в тъмницата, стоят в храма и поучават людеце. Тогава отиде началникът със служителите и ги доведе, обаче без насилие, защото се бояха от людеце да не би да ги замерват с камъни”.

Макар че апостолите бяха чудно освободени от затвора, разпитът и наказанието не им бяха спестени. Христос бе казал, когато бе с тях: “А вие внимавайте на себе си, защото ще ви предадат на събори...” (Марко 13:9). Изпращайки ангел да ги освободи, Бог им бе дал знак за Своята любов и уверение за присъствието Си. Сега беше техен ред да страдат заради Този, Чиего евангелие проповядваха.

В историята на пророците и апостолите има много благородни примери за вярност към Бога. Христовите свидетели са издържали затвор, мъчения, решавали са да понесат по-скоро смърт, отколкото да нарушат Божиите заповеди. Биографиите на Петър и Йоан са така героични, както на никой друг евангелизатор. Когато застанаха за втори път пред хората, които изглежда бяха решили тяхното унищожение, страхът и колебанието в думите и в поведението им изчезнаха. И на думите на първосвещеника: “Строго ви запретиохме да не поучавате в това име. Но ето, напълнили сте Ерусалим с учението си и възнамерявате да докарате върху нас кръвта на тоя човек”, Петър отговори: “Подобава да се покоряваме на Бога, а не на човеците”. Ангел от небето ги бе освободил от затвора и им бе казал да поучават в храма. Следвайки неговите наставления, те се подчиниха на Божиата заповед и трябваше да продължат да правят това, каквото и да им струваше.

Тогава ги обзе дух на вдъхновение. Обвиняемите станаха обвинители, посочвайки на свещениците и управниците в съвета вината за убийството на Христос. “Бог на бащите ни възкреси Исус - заяви Петър, - Когото вие убихте, като го повесихте на дърво. Него Бог възвиси до десницата Си за Началник и Спасител, да даде покаяние на Израила и прощение на греховете. И ние сме свидетели Нему за тия неща, както е и Светият Дух, Когото Бог даде на ония, които Му се покоряват.”

При тези думи евреите така се разгневиха, че решиха да вземат закона в ръцете си и без по-нататъшен разпит или каквото и да е съгласие на римските власти да убият затворниците. Те вече бяха виновни за кръвта на Христос и сега нямаша търпение да опетнят ръцете си и с кръвта на учениците му.

Но в съвета имаше един човек, който разпозна Божия глас в думите на учениците. Това бе Гамалиил - фарисей с добро име, учен и високопоставен мъж. Неговият ясен ум осъзна, че насилието на свещениците ще доведе до ужасни последици. Преди да се обърне към присъстващите, той помоли затворниците да бъдат изведени.

Добре знаеше с какви хора има работа. Знаеше, че убийците на Христос няма да се поколебаят да изпълнят намерението си.

С голяма предпазливост и кротост той заговори: “Израилтяни, внимавайте добре какво ще направите на тия човеци. Защото в предишните дни въстана Тевда и представяше себе си за голям човек, към когото се присъединиха около четиристотин мъже на брой; който биде убит и всички, които му се покоряваха, се разпиляха и изчезнаха. След него въстана Юда през времето на записването и отвлече след себе си някои от людете; и той загина, и всички, които му се покоряваха, се разпръснаха. И сега ви казвам: Оттеглете се от тия човеци и оставете ги, защото, ако това намерение или това дело е от човеци, ще се провали, но ако е от Бога, не ще можете го повали. Пазете се да не би да се намерите и богопротивници”.

Свещениците вникнаха в здравия разум на това мнение и бяха принудени да се съгласят, но при едва сдържани предразсъдък и злоба. С нежелание пуснаха учениците, след като ги заплашиха със смърт, ако продължават да проповядват в името на Исус. “А те си отидоха от Синедриона възраждани, загдето се удостоиха да претърпят опозоряване за Исусовото име. И ни един ден не преставаха да поучават и да благовестват и в храма, и по къщите си, че Исус е Христос.”

Малко преди разпятието си Христос завеща на учениците послание на мир: “Мир ви оставям - каза Той, - Моя мир ви давам; Аз не ви давам както светът дава. Да се не смуцава сърцето ви, нито да се бои!” (Йоан 14:27). Този мир не е мирът, идващ от съобразяване със света. Христос никога не придобиваше мир чрез компромис със злото. Мирът, който Той остави на учениците Си, е по-скоро вътрешен, отколкото външен, и трябваше завинаги да владее Неговите свидетели в борби и преследвания.

Христос каза за Себе Си: “Да не мислите, че дойдох да поставя мир на земята. Не дойдох да поставя мир, а нож” (Матей 10:34). Князът на Мира бе и причина за разделение. Дошлият с радостни вести и да събуди надежда и доволство в сърцата на човешките чада постави началото и на борба, която гори дълбоко и възбужда силни страсти в човешкото сърце. И Той предупреждава Своите последователи: “В света имате скръб”. “...ще турят ръце на вас и ще ви изгонят, като ви предадат на синагоги и в тъмници. И ще ви извеждат пред царе и пред управители поради Моето име... И ще бъдете предадени и даже от родители и братя, от роднини и приятели; и ще умъртвят някои от вас” (Йоан 16:33, Лука 21:12, 16).

Това пророчество се изпълни по забележителен начин. Всяко обвинение, охулване и жестокост, към които Сатана можеше да подбуди човешките сърца, постигна последователите на Исус. То ще се изпълни отново по забележителен начин, защото плътското сърце още е враждебно на Божия закон и не желае да се подчинява на неговите заповеди. Светът днес не е повече, отколкото в дните на апостолите, в хармония с принципите на Христос. Същата злоба, предизвикала рева: “Разпни Го, разпни Го!”, същата злоба, довела и до преследването на учениците, все още действа в чадата на непослушанието. Същият дух, изпратил през тъмните векове мъже и жени в затвор, в изгнание или на смърт, изобрети мъченията на инквизицията, планира и извърши убийствата през Вартоломеевата нощ и запали огъня в Смитфийлд. Същият дух продължава да работи със злостна енергия в необновените сърца. Историята на

истината винаги е била битка между Доброто и Злото. Проповядването на евангелието в този свят винаги е било съпътствано от опозиция, опасности, загуби и страдания.

С каква сила хората в миналото са търпели преследване заради Христос! Тя бе израз на единството им с Бога, на единството им със Светия Дух, на единството с Христос. Укор и преследване са разделяли много земни приятели, но никога не са отделили някого от Христовата любов. Изложената на буря душа никога не е обичана по-силно от своя Спасител, отколкото в случаите, когато е понасяла укор заради истината. "... Аз ще го възлюбя - каза Христос - и ще явя Себе Си нему" (Йоан 14:21). Когато вярващият застава пред земни съдилища заради истината, Христос е до него. Когато е зад стените на затвора, Христос изявява любовта Си и окуражава сърцето му. Когато отива на смърт заради Христос, Спасителят му казва: "Те могат да убият тялото, но не могат да убият душата". "Насърчи се! Аз победих света." "Не бой се, защото Аз Съм с тебе. Не се ужасявай, защото Аз Съм твой Бог. Ще те укрепя, да! Ще ти помогна. Да! Ще те подпра с праведната Си десница" (Йоан 16:33; Исая 41:10).

"Ония, които се уповават на Господа, са като хълма Сион, който не може да се поклати, а до века остава. Както хълмовете окръжават Ерусалим, така Господ окръжава людето Си отсега и до века." "От угнетение и измама ще изкупи душите им и скъпоценна ще бъде кръвта им пред очите му" (Пс. 125:1-3, 72:14).

"Господ на силите ще ги защитава... Господ, техният Бог, ще ги избави като Свои люде, за да бъдат Негово стадо; понеже ще бъдат като камъни на корона, блестящи над земята Му" (Захария 9:15, 16).

9. СЕДЕМТЕ ДЯКОНИ

Тази глава е основана на Деяния 6:1-7

"А през тия дни, когато се умножаваха учениците, възникна ропот от гръцките юдеи против еврейските, заедно във всекидневното раздаване на потребностите техните вдовици били пренебрегвани."

Ранната църква бе съставена от хора от различни класи и националности. Когато се изля Светият Дух на Петдесетница "престояваха в Ерусалим юдеи, благочестиви човеци от всеки народ под небето" (Деян. 2:5). Сред еврейските вярващи, събрани в Ерусалим, имаше и от така наречените гърци. Между тях и евреите от Палестина от дълго време съществуваше недоверие и дори нетърпимост.

Сърцата на повярвалите след труда на апостолите бяха смекчени и съединени с християнска любов. Въпреки предишните предразсъдъци всички живееха в съгласие. Сатана знаеше, че докато продължава това единство, той ще е безсилен да възпре прогреса на евангелската истина. И се опита да събуди предишния начин на мислене, надявайки се да вмъкне в църквата елементи на разединение.

И стана така, че когато учениците се умножиха, врагът успя да внуши подозрение в онези, гледали по-рано с ревност събратята си по вяра и намирали недостатъци в своите духовни ръководители. И така, "възникна ропот от гръцките юдеи против еврейските". Причина за оплакването бе предполагаемото пренебрежение към гръцките вдовици във всекидневното разпределение на храната и в подпомагането. Всяко неравенство би било против духа на евангелието и затова Сатана успя да възбуди

подозрение. Трябваше да се вземат бързи мерки, за да се отстранят всички случаи на недоволство, за да не триумфира врагът в усилията си да раздели вярващите.

Учениците на Исус бяха стигнали до криза в своята дейност. Под мъдрото ръководство на апостолите, действащи обединено чрез силата на Светия Дух, делото, поверено на вестителите на евангелието, се развиваше бързо. Църквата нарастваше постоянно и увеличаването на членовете ѝ обременя извънредно много служителите. Никой не можеше да продължи да се справя сам с това бреме, без да постави в опасност бъдещия успех на църквата. Необходимо бе по-нататъшно разпределение на отговорностите, носени толкова вярно от малко хора в ранните ѝ дни. Сега апостолите трябваше да предприемат важна стъпка в усъвършенстване на евангелския ред в нея, като възложат някои от своите задължения на други.

Те свикаха вярващите на събрание и водени от Светия Дух представиха план за по-добра организация на всички сили в църквата. “Дойде време - казаха апостолите, - когато духовните водачи, които имаха задача да се грижат за църквата, трябва да бъдат освободени от задължението да разпределят необходимото на бедните и от подобни занятия, за да продължат делото за проповядване на евангелието.” “И тъй, братя - казаха те, - изберете измежду вас седем души с одобрен характер, изпълнени с Духа и с мъдрост, които да поставим на тая работа. А ние ще постоянстваме в молитвата и в служение на словото.” Този съвет бе послушан. С молитва и с възлагане на ръце седмина избрани бяха тържествено определени за задълженията на дякони.

Избирането на седмината, които трябваше да поемат грижата за особените клонове на делото, бе голямо благословение за църквата. Тези служители внимателно обмисляха отделните църковни нужди, както и общите финансови интереси. Чрез благоразумното си ръководство и набожен пример те оказваха сигурна подкрепа на своите братя служители с цел различните интереси на църквата да се обединят в едно цяло.

Непосредствените добри резултати разкриха, че тази стъпка бе наредена от Бога. “И Божието учение растеше и числото на учениците в Ерусалим се умножаваше твърде много. И голямо множество от свещениците се подчиняваха на вярата.” Това събиране на души се дължеше на по-голямата свобода, която имаха сега апостолите, и на старанието и силата на седмината дякони. Тези братя бяха определени за специалната служба да се грижат за нуждите на бедните, но това не изключваше отговорността им да проповядват вярата. Напротив, те бяха напълно подготвени да наставляват други в истината и вършеха работата си с голяма сериозност и успех.

На ранната църква бе поверено едно постоянно развиващо се дело - да установи центрове на светлината и благословието там, където имаше честни души, желаещи да се посветят в служба на Христос. Провъзгласяването на евангелието трябваше да обхване целия свят и вестителите на кръста не можеха да се надяват, че ще изпълнят своята важна мисия, ако не бъдат обединени от връзките на християнското единство. Така трябваше да разкрият на света, че са едно с Христос в Бога. Божественият им водач не бе ли се помолил на Отец: “... опази в името Си тия, които си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние”? И не беше ли заявил Той на Своите ученици: “И светът ги намрази, защото те не са от света...”? Не беше ли се молил Той на Отца да ги направи “съвършени в единство”, “за да познае светът, че Ти си Ме пратил”? (Йоан 17:11, 14,

23:21). Техният духовен живот и сила зависеха от близката връзка с Този, Който им бе поръчал да проповядват евангелието.

Само свързани с Христос учениците можеха да се надяват на придружаващата сила на Светия Дух и на сътрудничеството на небесните ангели. С помощта на тези Божествени помощници те щяха да представят на света една обединена армия и да станат победители в борбата, принудени да водят непрекъснато със силите на тъмнината. Тъй като трябваше да продължат да работят единни, небесните вестители щяха да вървят пред тях, отваряйки им пътя. Сърца щяха да се приготвят за приемане на истината и мнозина щяха да бъдат спечелени за Христос. Докато останеха единоголасни, църквата щеше да напредва “красива, като луната, чиста като слънцето, страшна като войска със знамена” (Песен на песните 6:10). Нищо не можеше да възпре нейния възход. Щеше да върви от победа към победа, изпълнявайки славно Божествената си мисия да разнесе евангелието по света.

Организацията на църквата в Ерусалим трябваше да служи като модел на църквите на други места, където вестителите на истината щяха да спечелят обърналите се към евангелието. Онези, на които бе възложена отговорността да ръководят църквата, не трябваше да господстват над Божието наследство, но като мъдри пастири да пазят Божието стадо, като показват пример на стадото (по 1 Петрово 5:2, 3). Редно бе дяконите да бъдат мъже “с одобрен характер, изпълнени с Духа и с мъдрост”. Свързани в истината, те трябваше да заемат своите постове и да изпълняват задълженията си с прямота и решителност. Така щяха да имат обединяващо влияние върху цялото стадо.

В по-късната история на първата църква, когато в различни части на света много групи от вярващи образуваха църкви, организацията ѝ бе усъвършенствана, за да се поддържа хармония и ред. Всеки член бе увещаван да извършва добре своя дял от работата. Всеки трябваше да употребява мъдро поверените му таланти. На някои бе даден Светият Дух с особени дарби: “първо апостоли, второ пророци, трето учители, други да правят чудеса, някои имат изцелителни дарби, други с дарби на помагания, на управлявания, на говорене разни езици” (1 Кор. 12:28). Но всички тези категории евангелски работници трябваше да работят в съгласие.

“Дарбите са различни, но Духът е същият. Службите са различни, но Господ е същият. Различни са действията, но Бог е същият, Който върши всичко във всичките човеци. А на всеки се дава проявяването на Духа за обща полза. Защото на един се дава чрез Духа да говори с мъдрост, а на друг - да говори със знание чрез същия Дух; на друг - вяра чрез същия Дух, а пък на друг - изцелителни дарби чрез единия Дух; на друг - да върши велики дела, а на друг - да пророкува; на друг - да разпознава духовете; на друг - да говори разни езици; а пък друг - да тълкува езици. А всичко това се върши от един и същи Дух, Който разделя на всеки по особено, както Му е угодно. Защото, както тялото е едно, а има много части и всичките части на тялото, ако и да са много, пак са едно тяло, така е и Христос” (1 Кор. 12:4-12).

Тържествени са отговорностите на призованите да действат като водачи в църквата Божия на земята. В дните на теокрацията, когато Мойсей бе натоварен сам да носи толкова тежко бреме, че скоро се умори от него, бе посъветван от Йотор да планира мъдро разпределение на отговорностите. “Та предстоявай между людете и Бога, за да представяш делата пред Бога - посъветва го Йотор. - И поучавай ги в повеленията

и законите, и показвай им пътя, по който трябва да ходят и делата, които трябва да вършат.” По-нататък Йотор му препоръча да бъдат определени хора за “хилядници, стотници, петдесетници и десетници”. Те трябваше да бъдат “способни мъже, които се боят от Бога, обичат истината и мразят несправедливата печалба”. Те трябваше да “съдят хората всякога”, като облекчат Мойсей в отговорността за дребните неща, които можеха да разрешават мъдри и посветени помощници.

Времето и силата на поставените от Божието провидение на ръководни постове и натоварени с отговорности в църквата трябваше да бъде използвано за по-значими неща, изискващи специална мъдрост и широта на сърцето. Божият съвет не е такива хора да бъдат призовавани да разрешават дребни въпроси, които други, добре подготвени хора, могат да разрешат. “Всяко голямо дело нека донасят пред тебе - предложи Йотор на Мойсей; а всяко малко дело нека съдят сами; така ще ти олекне и те ще носят товара заедно с тебе. Ако сториш това и ако Бог така ти заповяда, тогава ще можеш да утраеш, па и всичките тия хора ще стигнат на мястото си с мир.”

В съгласие с този план “Мойсей избра способни мъже измежду целия Израил, които постави началници над хората - хилядници, стотници, петдесетници и десетници. Те съдеха хората на всяко време; мъчните дела донасяха на Мойсея, а всяко малко дело съдеха сами” (Исх. 18:19-26).

По-късно, когато определяше седемдесетте старейшини да споделят с него отговорностите на водачеството, Мойсей внимателно избра за свои помощници достойни, справедливи и опитни хора. Когато назначаваше тези старейшини на длъжността им, той подчерта някои от качествата, които правеха един човек способен да бъде мъдър управител в църквата: “Изслушвайте съдебните дела на братята си - каза Мойсей - и съдете праведно между човека и брата му, и чужденеца, който е при него. В съда да не гледате на лице; да изслушвате малкия, както големия; да се не боите от човешко лице, защото съдът е Божи (Второзак. 1:16, 17).

Цар Давид, приближавайки края на своето царуване, даде тържествено поръчение на онези, които носеха бремето на делото Божие в неговите дни. Събирайки в Ерусалим “всичките израилеви първенци, първенците на племената, началниците на отредите, които слугуваха на царя, и хилядниците, стотниците и надзирателите на всичките имоти и притежания на царя и на синовете му, както и скопците му, юнаците му и всичките силни и храбри мъже”, възрастният цар тържествено заръча “пред целия Израил - Господното общество, и при слушането на нашия Бог...: Пазете и изпитвайте всички заповеди на Господа, вашия Бог...” (1 Лет. 28:1, 8).

На Соломон, призван да заеме отговорния пост на водач, Давид даде особено поръчение: “И ти, сине мой, Соломоне, познавай Бога на баща си и служи Му с цяло сърце и с драговолна душа. Защото Господ изпитва всички сърца и знае всичките помисли на ума. Ако Го търсиш, Той ще бъде намерен от тебе, но ако Го изоставиш, ще те отхвърли завинаги. Внимавай сега, защото Господ избра тебе... Бъди твърд и действай” (1 Лет. 28:9, 10).

Същите принципи на благочестие и справедливост, водещи ръководителите на Божия народ по времето на Мойсей и Давид, трябваше да бъдат следвани и от онези, които щяха да се грижат за новоорганизираната църква на Бога в евангелската епоха. При основаването на църквите и при ръкополагането на подходящи хора за служители

апостолите се придържаха към високия образец за водителство, даден в старозаветните писания. Те твърдяха, че, който е призван да поеме отговорността на ръководния пост в църквата, “трябва да бъде непорочен като Божи настойник, не своеволен, нито гневлив, нито навикнал на пияни разправи, нито побойник, нито да е лаком за гнусна печалба, а гостолобив, да обича доброто, разбран, праведен, благочестив, самообладан, който да държи вярното слово според както е било научено, за да може и да увещава със здравето учение и да опровергава ония, които противоречат” (Тит 1:7-9).

Редът, възприет в ранната християнска църква направи възможен големия ѝ напредък като добре дисциплинирана армия, въоръжена с Божието всеоръжие. Обществото на вярващите, макар и разпръснато на голяма територия, бе съставено от членове на едно тяло. Всички действаха единодушно и в разбирателство. Когато се надигна противоречие в една местна църква, както по-късно стана в Антиохия и другаде, вярващите не можаха сами да постигнат съгласие. Такива въпроси не биваше да разделят църквата, но да се отнасят до главния съвет на цялото тяло от вярващи, състоящ се от избрани делегати от различни местни църкви с апостолите и старейшините на отговорните постове. Така усилията на Сатана да нападне църквата в отделни места бяха отблъснати чрез обединеното действие на всички и плановете на врага да разединява и унищожаваша бяха осуетени.

“Защото Бог не е Бог на безредие, а на мир, както и поучавам по всичките църкви на светиите” (1 Кор. 14:33). Днес той изисква да се спазва ред и система във воденето на църковните дела не по-малко, отколкото в древността. Желает делото Му да напредва с такт и с точност, за да го одобри със Своя печат. Необходимо е християнин да се обедини с християнин, църква с църква, хората да сътрудничат на Божеството. Всеки трябва да се подчини на Светия Дух и всички заедно да предадат на света добрите вести за Божията благодат.

10. ПЪРВИЯТ ХРИСТИЯНСКИ МЪЧЕНИК

Тази глава е основана на Деяния 6:5-15 и 7 гл.

Стефан, главният от седемте дякони, бе човек благочестив и с голяма вяра. Евреин по рождение, той говореше гръцки и беше запознат с обичаите и живота на гръците. Затова намери възможност да проповядва евангелието в синагогите на гръцките евреи. Бе много активен в Христовото дело и смело проповядваше вярата си. Учени равини и законоучители влизаха в публични дискусии с него, като се надяваха на лесна победа, но “не можаха да противостоят на мъдростта и Духа, с Който той говореше”. Проповядваше не само чрез силата на Светия Дух, но ставаше ясно, че е ученик на пророчествата, изучил всички въпроси на закона. Защищаваше застъпените истини и побеждаваше опонентите си. За него се изпълни обещанието: “...решете в сърцата си да не обмисляте предварително що да отговаряте, защото Аз ще ви дам тъй мъдро да отговорите, щото всичките ви противници ще бъдат безсилни да ви противостоят или противоречат” (Лука 21:14, 15).

Виждайки силата, придружаваща проповедта на Стефан, свещениците и управниците изпитваха яростна злоба. Вместо да се смирят и да приемат представените доказателства, решиха да смълчат гласа му, като го предадат на смърт. При някои случаи те бяха подкупували римските власти да не обръщат внимание, когато евреите бяха вземали закона в свои ръце и бяха разпитвали, осъждали и екзекутирали затворници в съответствие с националния си обичай. Враговете на Стефан не се съмняваха, че ще могат отново да минат по този път без опасност за себе си. Решиха да рискуват за последствията. Хванаха го и го изправиха пред Синедриона за разпит.

От околните области бяха събрани учени евреи с цел да оборят аргументите на затворника. Тук беше и Савел от Тарс, който имаше водеща роля срещу Стефан. За да убеди хората в обвинението си, че е проповядвал измамни и опасни учения, той използва цялото си красноречие и равинска логика. Но в Стефан срещна човек, напълно разбрал Божието намерение за разпространяване на евангелието сред други народи.

Тъй като свещениците и управниците не можаха да надделеят на ясната и кротка мъдрост на Стефан, решиха да го използват за назидание и докато насищаха отмъстителната си злоба, искаха да всеят страх от възприемане на неговата вяра. Наеха свидетели да представят лъжи, че са го чули как говори богохулни думи срещу храма и закона. “Чухме го да казва - заявиха те, - че тоя Исус Назарянин ще разруши това място и ще измени обредите, които Мойсей ни е предал.”

Когато Стефан застана лице срещу лице със съдиите, за да отговори на обвинението в богохулство, свято сияние заля лицето му и “всички, които седяха в Синедриона, като се вгледаха в него, видяха лицето му, като че беше лице на ангел”. Мнозина, зърнали тази светлина, потрепераха и закриха лицата си, но упоритото неверие и предрасъдък на управниците останаха непоколебими.

Когато попитаха истинни ли са обвиненията срещу него, Стефан започна своята защита с ясен, звънък глас, който отекна в залата на съвета. Думите му смълчаха всички събрани. Напомни историята на избрания Божи народ, показва обширното си познание върху еврейското богослужение и духовното му тълкуване, изявено сега чрез Христос. Повтори думите на Мойсей, предсказал за Месия: “Бог ще ви въздигне от братята ви пророк, както въздигна и мене, него слушайте...” Обясни своята вяроност към Бога и към еврейската вяра, като показва, че законът, чрез който евреите се надяваха на спасение, не можеше да спаси Израил от идолопоклонство. Свърза Исус Христос с цялата еврейска история. Засегна строежа на храма от Соломон и словата на Соломон и Исаия: “Но Всевишният не обитава в ръкотворни храмове, както казва пророкът: “Небето Ми е престол, а земята е Мое подножие. Какъв дом ще построите за Мене? - казва Господ. - Или какво е мястото на Моя покой? Не направи ли Моята ръка всичко това?”

Когато Стефан изрече последните думи, сред народа настана глъчка. Когато свърза Христос с пророчествата и говори така, както бе говорил в храма, свещеникът се престори на ужасен и разкъса дрехата си. Това действие бе знак за Стефан, че скоро ще бъде принуден да млъкне завинаги. Видя каква съпротива срещнаха думите му и разбра, че дава последното си свидетелство. Внезапно спря по средата на проповедта.

Прекъсвайки историческата последователност, която следваше, той се обърна към разярените съдии с вика: “Коравовратни и с необрязано сърце и уши! Вие всякога се противите на Светия Дух; както правеха и бащите ви, така правите и вие. Кого от

пророците не гониха бащите ви? А още и избиха ония, които предизвестиха за дохождането на Този Праведник, на Когото вие сега станяхте предатели и убийци, вие които приехте закона чрез ангелско служене и го не опазихте”.

При тези думи свещениците и управниците излязоха извън себе си от ярост. Действайки повече като хищни животни, а не като човешки същества, те се хвърлиха върху Стефан, скърцайки със зъби. По жестоките лица около себе си затворникът прочете своята съдба, но не трепна. Не чувстваше страх от смъртта. Разярените свещеници и възбудената тълпа не го плашеха. Сцената наоколо се изгуби от погледа му. Вратите на небето се отвориха и гледайки през тях, той видя славата на Божиите дворове и Христос, сякаш току-що станал от Своя трон, готов да подкрепи служителя Си. С победни думи Стефан възкликна: “Ето, виждам небесата отворени и Човешкият Син стоящ отдясно на Бога”.

Описанието на славната сцена, която бяха видели очите му, бе повече, отколкото можеха да понесат неговите зложелатели. Запушиха ушите си, за да не чуват думите му и със силни кръсъци, като един, се втурнаха диво върху него. “И като го изтласкаха вън от града... хвърляха камъни върху Стефана, който призоваваше Христа казвайки: Господи Исусе, приеми духа ми. И като коленичи, извика със силен глас: Господи, не им считай тоя грях. И като рече това, заспа”.

Никаква законна присъда не бе издадена за Стефан, а римските власти бяха подкупени с голяма сума да не разследват случая.

Мъченичеството на Стефан направи дълбоко впечатление на всички свидетели. Споменът за Божия знак върху лицето му, думите, докоснали душите на онези, които ги чува, останаха в умовете и свидетелстваха за истинността на неговата проповед. Смъртта му бе жестоко изпитание за църквата, но донесе покаянието на Савел. Той не можа да заличи от паметта си вярата и търпението на този мъченик и славата, огряла лицето му.

При сцената на разпита и смъртта на Стефан Савел изглеждаше обхванат от безумна ярост. След това той започна да се ядосва на тайното си убеждение, че Стефан бе прославен от Бога в момента на унижението от хората. Савел продължаваше да преследва Божията църква, като гонеше вярващите. Залавяше ги в домовете им и ги завеждаше пред свещеници и управници да бъдат осъдени на затвор и смърт. Неговата вяроност в преследването вся ужас сред християните в Ерусалим. Римските власти не направиха особено усилие да спрат това жестоко дело и тайно помагаша на евреите, за да ги умилостивят и да си осигурят тяхната благосклонност.

След смъртта на Стефан Савел бе избран за член на Синедриона, поради участието си в преследването. За известно време той бе могъщ инструмент в ръцете на Сатана за разгаряне на бунта против Божия Син. Но скоро този неуморен угнетител трябваше да бъде използван за изграждането на църквата, която сега гонеше. Един помощник от Сатана го бе избрал да замести мъченика Стефан, да проповядва и да страда за Христовото име и да разнесе надалеч вестите на спасение чрез Неговата кръв.

11. ЕВАНГЕЛИЕТО В САМАРИЯ

Тази глава е основана на Деяния 8 гл.

След смъртта на Стефан започна толкова жестоко преследване на вярващите в Ерусалим, че “те всички... се разпръснаха по юдейските и самарийските окръзи”. Савел “опустошаваше църквата, като влизаше във всяка къща и завличаше мъже и жени, та ги предаваше в тъмница”. За усърдието си в това жестоко дело по-късно той каза: “И аз си мислех, че трябваше да извърша много неща против името на Исуса Назарянина, което и върших в Ерусалим... И като ги мъчех много пъти във всичките синагоги, стараех се да ги накарам да хулят и в чрезмерната си ярост против тях гонех ги даже и по чуждите градове”. Че Стефан не беше единственият, претърпял смърт, може да се види от собствените думи на Савел: “... и за убиването им давах глас против тях” (Деян. 26:9-11).

В това опасно време се изяви Никодим, признавайки безстрашно своята вяра в разпнатия Спасител. Никодим бе член на Синедриона и заедно с други бе развълнуван от учението на Исус. Свидетел бе на чудните Христови дела и в ума му се затвърди убеждението, че Той е Изпратеният от Бога. Твърде горд, за да признае открито симпатията си към галилейския Учител, бе потърсил начин да се срещне с Него тайно. В разговора при тази среща Исус му бе разкрил спасителния план и мисията Си на света. Но Никодим още се колебаеше. Скри истината в сърцето си и в продължение на три години тя даде малко видим плод. И макар че не бе признал Христос публично, многократно бе осуetyявал в Синедриона плановете на свещениците да Го унищожат. Когато най-накрая бе разпнат на кръста, Никодим си спомни думите Му от нощния разговор на Елеонския хълм: “И както Мойсей издигна змията в пустинята, така трябва да бъде издигнат Човешкият Син...” (Йоан 3:14). И той видя в Исус Изкупителя на света.

Заедно с Йосиф от Ариматея Никодим пое разходите по погребението на Исус. Учениците се бояха да изявят открито, че са Христови последователи, но Никодим и Йосиф им дойдоха смело на помощ. Подкрепата на тези богати и почитани мъже бе извънредно нужна в този тъмен час. Те можаха да извършат за своя мъртъв Учител онова, което не бе възможно да извършат бедните ученици. Богатството и влиянието им ги защитаваха в голяма степен от злобата на свещеници и управници.

Сега, когато евреите се опитваха да унищожат младата църква, Никодим излезе напред в нейна защита. Без предпазливост и съмнение той окуражи вратата на учениците и използва своето богатство за подкрепа на ерусалимската църква и за напредъка на евангелието. Отдавалите му почит по-рано, сега го подиграваха и преследваха. И той обедня с нещата на този свят, но не престана да защитава своята вяра.

Преследването на ерусалимската църква импулсираше делото на евангелието. Словото в този град се проповядваше с успех и имаше опасност учениците да се

задържат тук твърде много, без да вземат предвид поръчението на Спасителя да отидат по целия свят. Забравиха, че силата да се устоява на злото се спечелва по-добре чрез настъпателна служба и започнаха да мислят, че няма по-важна работа от защитата на ерусалимската църква от атаките на врага. Вместо да възпитават новоповярвалите да разнасят евангелието на онези, които не го бяха чули, имаше опасност да останат в пътя на доволството от постигнатото. За да се разпръснат представителите Му по света, където щяха да работят за други, Бог допусна да започне срещу тях преследване. Изгонени от Ерусалим, вярващите “разгласяваха благовестието”.

Сред онези, на които Спасителят бе дал поръчението: “Идете, прочее, научете всичките народи...” (Матей 28:19), имаше много хора със скромен произход - мъже и жени, научили се да обичат своя Господ, решили да следват примера Му на несреблюбива служба. На тези самотни хора, както и на учениците, които бяха със Спасителя по време на земната Му служба, бе поверено нещо скъпоценно. Трябваше да разнесат по света добрата вест за спасение чрез Христос.

Разпръснати от преследването, те тръгнаха, изпълнени с мисионска жар. Осъзнаха отговорността на своята задача. Знаеха, че в ръцете си държат хляба на живота за един гладуващ свят и бяха подтикнати от любовта на Христос да разчупят този хляб за всички нуждаещи се. Господ работеше чрез тях. Където и да отиде, лекуваха болни и проповядваха евангелието на бедните.

Филип, един от седемте дякони, беше сред изгонените от Ерусалим. Той “слезе в град Самария и им проповядваше Христа. И народът единодушно внимаваше на това, което Филип им говореше, като слушаха всичко и вижда знаменията, които вършеше. Защото нечисти духове... излизаха от мнозина, които ги имаха. И мнозина парализирани и куци бидоха изцелени, тъй щото настана голяма радост в оня град”.

Вестта към самарянката, с която бе разговарял Христос на Якововия кладенец, бе дала плод. След като изслуша думите му, жената отиде при хората в града, изричайки: “Дойдете да видите човек, който ми казва всичко, което съм сторила. Да не би Той да е Христос?” Те излязоха с нея, чува Исус и Му повярваха. Молеха Го да остане, нетърпеливи да чуят още. Той остана два дни с тях “и още мнозина повярваха поради Неговото учение” (Йоан 4:29, 41).

Някои от изгонените от Ерусалим Христови ученици намериха в Самария безопасно прибежище. Самаряните посрещнаха вестителите на евангелието и еврейските вярващи събраха скъпоценна жетва сред онези, които по-рано бяха техни най-зли врагове.

Делото на Филип в Самария бе отбелязано с голям успех. Окуражен, той изпрати в Ерусалим вест за подкрепление. Сега апостолите разбраха по-ясно значението на Христовите думи: “... и ще бъдете свидетели за Мене както в Ерусалим, тъй и в Юдея и Самария, и до края на земята” (Деян. 1:8).

Докато бе още в Самария, Филип бе наставен от небесен вестител да тръгне “към юг по пътя, който слиза от Ерусалим през пустинята за Газа. И той стана, та отиде”. Не се усъмни в призива, нито се поколеба да го послуша, защото бе научил урока на съгласие с Божията воля.

“И ето човек от Етиопия, скопец, велможка на етиопската царица Кандакия, който беше поставен над цялото ѝ съкровище и беше дошъл в Ерусалим да се

поклони, на връщане седеше в колесницата си и четеше пророка Исаия.” Този етиопец беше влиятелен човек. Бог видя, че ако повярва, ще предаде на други получената светлина и ще окаже силно влияние в полза на евангелието. Божии ангели съпътстваха този търсач на светлина и той бе привлечен към Спасителя. Чрез службата на Светия Дух Господ го срещна с онзи, който можеше да го въведе в светлината.

Филип бе насочен да тръгне към етиопеца и да му обясни пророчеството, което той четеше. “Приблужи се - каза Духът - и придружи тая колесница!” Филип се приближи и попита евнуха: “Ами разбираш ли каквото четеш? А той рече: Как да разбера, ако ме не упъти някой? И помоли Филип да се качи и да седне с него.” Писанието, което четеше, бе пророчеството на Исаия за Христос. “Като овца биде заведен на клане и както агне пред стригача си не издава глас, така не отваря устата си. В унижение отмени се съдбата Му, а поколението Му - кой ще го изкаже? Защото се взе животът Му от земята.”

“... За кого казва това пророкът - попита евнухът, - за себе си или за някой друг?” Тогава Филип му разкри великата истина на изкуплението. Започвайки от същото писание, той “благовести му Исуса”.

Обяснението на писанията развълнува и заинтригува сърцето на човека. Когато ученикът свърши да му ги тълкува, той бе готов да приеме дадената светлина. Не се позова на високия си светски пост, за да се извини и да откаже да приеме евангелието, “и като вървяха по пътя си, дойдоха до една вода и скопецът каза: Ето вода, какво ми пречи да се кръстя? И Филип рече: Ако вярваш от все сърце, можеш. А той в отговор каза: Вярвам, че Исус Христос е Син Божий. Тогава заповяда да се спре колесницата и двамата слязоха във водата, и Филип, и скопецът; и кръсти го”.

“А когато излязоха из водата, Господният Дух грабна Филип и скопецът вече не го видя, защото възрадван продължи пътя си. А Филип се намери в Азот и като преминаваше, проповядваше благовестието по всичките градове, докле стигна в Кесария.”

Етиопецът представя онази голяма група хора, която се нуждае да бъде поучена от такива мисионери като Филип - от мъже, които носят Божия глас и отиват, където Той ги изпраща. Има мнозина, които четат писанията и не могат да разберат истинското им значение. По целия свят мъже и жени търсят небето с желание. Молитви, сълзи и въпроси се издигат от души, копнеещи за светлина, за благодат и за Светия Дух. Мнозина са на границата на царството и очакват само да бъдат въведени в него.

Ангел водеше Филип при човека, търсец светлината и готов да приеме евангелието. И днес ангели насочват стъпките на работниците, които позволяват на Светия Дух да освети езиците им и да очисти и облагороди сърцата им. Ангелът, изпратен при Филип, можеше сам да извърши делото с етиопеца, но Бог не работи по този начин. Неговият план е хора да работят за своите ближни.

Повереното на първите ученици споделят и вярващите от всички векове. Всеки, получил евангелието, е получил и святата истина, за да я раздава на света. Божият верен народ се е състоял винаги от настъпателни мисионери, посвещаващи своите средства на Бога и мъдро използващи талантите си за служба на Него.

Несебелюбивото дело на християните в миналото трябва да бъде за нас нагледен урок и вдъхновение. Членовете на Божията църква трябва да се стремят към добри дела

и без светска амбиция да вървят по стъпките на Този, Който обикаляше да прави добро. Със сърца, изпълнени със симпатия и съчувствие, те трябваше да служат на нуждаещите се от помощ, да запознават грешниците с любовта на Спасителя. Такова дело призовава към упорити усилия, но носи и богата награда. Извършващите го с искреност, ще видят как души се спечелват за Спасителя, защото влиянието от практическото изпълнение на Божественото поръчение, е непреодолимо.

Не само ръкоположеният Божи служител е отговорен за изпълнение на това поръчение. Всеки, който е приел Христос, е призван да работи за спасението на своя ближен. “И Духът и невестата казват: Дойди. И който чуе, нека рече: Дойди” (Откр. 22:17). Поръчението да се предаде тази покана е поверено на цялата църква. Всеки от хълмове и долини, който е чул, трябва да отговори на вестта от хълмове и долини, казвайки: “Дойди!”

Фатална грешка е да се смята, че делото за спасение на души е възложено само на служителите. Скромните посветени вярващи, на които Господарят на лозето е възложил бреме за душите, трябва да бъдат окуражени от натоварените от Господа с големи отговорности. Водачите в Божията църква трябва да осъзнават, че поръчението на Спасителя е дадено на всички вярващи в Неговото име. Бог ще изпрати в лозето Си мнозина, които не са били посветени на свещена служба чрез ръкополагане.

Стотици, да, хиляди, чули вестта за спасение, още се бавят по пазарищата, а можеха да се захванат с активна работа. На тях Христос казва: “Защо стоите тук цял ден празни?” и добавя: “Идете и вие на лозето...” (Матей 20:6, 7). Защо толкова много хора не откликват на този призив? Защото се смятат извинени, че не стоят на амвона? Нека да разберат, че хиляди посветени миряни имат огромна работа за вършене и извън амвона.

Бог дълго е чакал Духът на служба да завладее църквата, така че всеки да заработи за Него според личните си способности. Когато членовете на църквата Божия извършат поверената им работа за изпълнение на евангелската поръка в нуждаещите се полета у дома и в чужбина, скоро целият свят ще бъде предупреден и Господ Исус ще се върне на тази земя със сила и голяма слава. “И това благовестие на царството ще бъде проповядвано по цялата вселена за свидетелство на всичките народи. И тогава ще дойде свършекът” (Матей 24:14).

12. ОТ ПРЕСЛЕДВАЧ – УЧЕНИК

Тази глава е основана на Деяния 9:1-18

Савел от Тарс бе един от известните еврейски водачи, възпротивили се на успеха, придружаващ проповядването на евангелието. Римски гражданин по рождение, Савел бе евреин по произход, получил образованието си от най-известните равини в Ерусалим. “От Израилевия род, от Вениаминовото племе”, той беше “евреин от евреи, досежно закона фарисей, по ревност гонител на църквата, по правдата, която е от закона, непорочен” (Филип. 3:5, 6). Равините го характеризираха като многообещаващ младеж и очакваха да стане способен и ревностен защитник на древната вяра. Издигането Му до член на Синедриона го постави на пост, даващ голяма власт.

Савел взе забележително участие в разпита и обвинението на Стефан и вълнуващото доказателство за Божието присъствие у мъченика го бе усъмнило в праведността на делото, на което се бе посветил - преследване на Христовите последователи. Умът му бе дълбоко разтревожен. В своята обърканост той се позова на онези, в чиято мъдрост и преценка имаше пълно доверие. Аргументите на свещениците и управниците го убедиха накрая, че Стефан е богохулник, а Христос, за Когото бе проповядвал подложеният на мъчения ученик, измамник, и че заемащите постове в святата служба са праведни.

Савел стигна до това заключение не без мъчителни терзания, но накрая образованието и предрасъдъците му, както и уважението към неговите бивши учители и гордостта от собствената популярност го тласнаха да застане против гласа на съвестта си и против Божията благодат. И като реши напълно, че свещениците и книжниците са прави, той стана още по-отявлен противник на ученията, разпространявани от Исусовите ученици. С насилие предаваше на трибунали святи мъже и жени, някои от които бяха осъждани на затвор, а други на смърт единствено заради вярата си в Исус. Делото му донесе тъга и мрак на новоорганизираната църква и накара мнозина да потърсят безопасност, като избягат надалеч.

Изгонените от Ерусалим при това преследване “обикаляха и разгласяваха благовестието” (Деян. 8:4). Сред градовете, в които отидоха, бе и Дамаск, където новата вяра спечели мнозина.

Свещениците и управниците се надяваха, че чрез бдителните им усилия и жестоко преследване ереста може да бъде потисната. Сега разбраха, че трябва да проведат решителните мерки, взети в Ерусалим срещу новото учение, и на други места. За делото, което желаеха да извършат в Дамаск, Савел предложи услугите си. “... като още дишаше заплашване и убийства против Господните ученици, отиде при първосвещеника и поиска от него писма до синагогите в Дамаск, че ако намери някой от тоя път - мъже или жени - да ги докара вързани в Ерусалим.” Така “с власт и поръка от главните свещеници” (Деян. 26:12) Савел от Тарс в своята власт и мъжка сила, горящ от погрешно насочена жар, предприе това забележително пътуване, чиито странни приключения трябваше да променят посоката на целия му живот.

В последния ден от пътуването “по пладне”, когато уморените пътници приближиха Дамаск, пред тях се откри гледка на плодородни земи, красиви градини и плодни овощки, напоявани от хладните потоци на обкръжаващите ги планини. След дългото пътуване през пустинята такива сцени наистина бяха освежителни. Докато Савел заедно с придружаващите го съзерцаваше с възхищение плодородната равнина и прекрасния град долу, “внезапно”, както той каза по-късно, “осия мене и тия, които пътуваха с мене” “светлина от небето, която надминаваше слънчевия блясък” (Деян. 26:13), твърде славна, за да бъде понесена от очите на смъртен. Заслепен и в почуда, той падна на земята.

Когато светлината продължи да грее край тях, чу “глас... казваше на еврейски: Савле, Савле, защо Ме гониш? И той отговори: “Кой си Ти, Господи? А Господ рече: Аз съм Исус, Когото ти гониш. Мъчно ти е да риташ срещу остен” (Деяния 26:14, 15).

Обхванати от страх и почти ослепели от силата на светлината, спътниците му чуха глас, но не видяха човек. Савел обаче разбра изговорените думи. И му бе ясно

разкрит онзи, Който говореше - Божият Син. В славното Същество, стоящо пред него, той видя Разпнатия. Образът на Спасителя се отпечата завинаги в душата на поразения евреин. Думите отекнаха в сърцето му с ужасяваща сила. В тъмните ъгли на ума му се изля поток от светлина, разкриващ невежеството и греха на миналия му живот и сегашната му нужда от просветление чрез Светия Дух.

Сега Савел разбра, че преследвайки Христовите последователи, наистина вършеше делото на Сатана. Разбра, че възгледите му за правда и дълг са основани изцяло върху погрешното му доверие в свещениците и управниците. Бе им повярвал, че разказаната му история за възкресението, е умело изфабрикувана от учениците. Сега, когато самият Исус му се разкри, Савел се убеди в истинността на онова, което твърдяха учениците.

В този час на небесно просветление умът му заработи с изключителна бързина. Пророческите доклади на Свято писание се разкриха пред ума му. Той разбра, че отхвърлянето на Исус от евреите, Неговото разпъване, възкресение и възнесение бяха предсказани от пророците и доказваха, че Той бе обещаният Месия. Проповедта на Стефан по време на мъченичеството му обхвана със сила ума на Савел и той осъзна, че мъченикът наистина бе видял “Божията слава”, когато каза: “Ето, виждам небесата отворени и Човешкият Син стоящ отдясно на Бога” (Деян. 7:55, 56). Свещениците бяха осъдили тези думи като богохулство, но сега Савел бе ясно, че са били истина.

Какво просветление бе всичко това за преследвача! Разбра със сигурност, че обещаният Месия е дошъл на тази земя като Исус от Назарет, отхвърлен и разпнат от онези, които дойде да спаси. Разбра и това, че Спасителят бе победно възкресен от гроба и възнесен в небесата. В този момент на Божествено озарение Савел си спомни с ужас, че Стефан, свидетелствал за разпнатия и възкресен Спасител, бе по жертван с неговото съгласие и че по-късно пак чрез него мнозина други достойни последователи на Исус посрещнаха смъртта си в жестоко преследване.

Спасителят бе говорил на Савел чрез Стефан, чиито ясни свидетелства не можеха да бъдат оспорени. Ученият евреин бе видял лицето на мъченика да отразява сиянието на Исусовата слава, “като че беше лице на ангел” (Деян. 6:15). Той бе наблюдавал отношението на Стефан към неприятелите му и прощението му към тях. Свидетел бе и на твърдостта и доброволното смирение на мнозина, които по негова инициатива бяха мъчени и изкушавани. Виждал бе дори някои да се разделят с живота с радост заради вярата си.

Всички тези неща бяха поразили Савел. Понякога той бе чувствал в ума си почти непреодолимото убеждение, че Исус е обещаният Месия. В такива случаи се бореше по цяла нощ срещу това убеждение и винаги завършваше с признаване на вярата, че Исус не е Месия, а Неговите последователи са измачани фанатици.

Сега Христос лично му говори, казвайки: “Савле, Савле, защо Ме гониш?”, и на въпроса: “Кой си Ти, Господи?”, същият глас отговори: “Аз съм Исус, Когото ти гониш”. Тук Христос уеднаквява Себе Си със Своя народ. Преследвайки последователите на Исус, Савел бе въстанал пряко срещу Господа от небето. Чрез фалшивото обвинение и свидетелство против тях той фалшиво бе обвинил и свидетелствал против Спасителя на света.

Не се усъмни, че Този, Който му говореше, бе Исус от Назарет - дълго очакваният Месия, утехата и Изкупителят на Израил. Треперещ и удивен, той попита: “Какво да сторя, Господи?” И Господ му каза: “Стани, иди в Дамаск и там ще ти се каже за всичко, що ти е определено да сториш”.

Когато славата се оттегли и Савел се вдигна от земята, откри, че бе напълно ослепял. Блясъкът на Христовата слава бе прекалено силен за неговите смъртни очи и когато тя се отдръпна, пред погледа му падна мракът на нощта. Повярва, че тази слепота бе наказание от Бога за това, че бе преследвал жестоко Исусовите последователи. В ужасната тъмнина се опита да се ориентира пипнешком. Придружителите му със страх и изумление “водеха го за ръка, та го въведоха в Дамаск”.

В утрото на този изпълнен със събития ден Савел бе приближил Дамаск доволен от доверието, оказано му от главните свещеници. Бяха му поверили тежки отговорности. Поръчали му бяха да се погрижи за интересите на еврейската религия, като възпре, ако е възможно, разпространението на новата вяра в Дамаск. Той бе решил да увенчае мисията си с успех и очакваше с нетърпение онова, което щеше да се случи.

Но колко различно от очакванията бе влизането му в града! Поразен от слепота, безпомощен, измъчван от угризения на съвестта, незнаещ каква съдба ще го постигне по-нататък, той потърси дома на ученика Юда, където в усамотение има възможност да размишлява и да се моли.

Три дни Савел прекара “без да види, и не яде, нито пи”. Тези дни на душевна агония бяха за него като години. Отново и отново си спомняше с мъка участието си в мъченичеството на Стефан. С ужас си мислеше за своята вина, че позволи да бъде обладан от злобата и предразсъдъка на свещениците и управниците дори тогава, когато лицето на Стефан бе засияло с небесна светлина. Изтерзан и с покрусен дух си спомни той колко много пъти бе затварял очите и ушите си пред най-вълнуващи доказателства и безмилостно бе подтиквал преследването на вярващите в Исус от Назарет.

Тези дни на дълбоко себеизпитване и сърдечно смирение Савел прекара в усамотение. Вярващите, предупредени за намерението му, с което пристигна в Дамаск, се бояха, че с още по-голяма готовност ще ги предава и стояха настрана, отказвайки му съчувствие. Той нямаше желание да призове непокаяните евреи, защото знаеше, че няма да изслушат неговата история. Така сякаш бе лишен от съчувствието на всички хора. Единствената му надежда за помощ бе в милостивия Бог и Го призова със съкрушено сърце.

През дългите часове, прекарани в присъствието единствено на Бога, Савел си спомни много от текстовете на писанията, говорещи за първото идване на Христос. Внимателно проследи пророчествата в паметта си, изострена от завладялото го разкаяние. Разсъждавайки върху значението им, той бе удивен от досегашната си слепота и неразбиране, както и от слепотата на евреите, довела до отхвърлянето на Исус като обещан Месия. На просветления му ум сега всичко изглеждаше ясно. Разбра, че предишният му предразсъдък и неверие бяха затъмнили духовната му проникателност и му бяха попречили да разпознае в Исус от Назарет Месия от пророчествата.

Когато се предаде напълно на убеждаващата сила на Светия Дух, той видя грешките на живота си и призна всеобхватните изисквания на Божия закон. Гордият фарисей, доволен да бъде оправдан чрез собствените си дела, сега се поклонил пред Бога

със смирението и простотата на малко дете, признавайки собственото си недостойнство и молейки се да получи заслугите на разпнатия и възкресен Спасител. Савел копнееше за пълна хармония и близост с Отца и Сина и със силата на това свое желание за прощение и приемане предложи пред трона на Благодатта горещите си молби.

Молитвите на каещия се фарисей не бяха напразни. Най-скритите мисли и чувства на сърцето му бяха преобразени чрез Божествена благодат и по-благородните му способности бяха доведени в хармония с вечните Божии намерения. Христос и Неговата праведност му станаха по-скъпи от целия свят.

Обръщането на Савел във вярата е вълнуващо доказателство за чудната сила на Светия Дух да убеждава хората за греха. Той наистина бе вярвал, че Исус от Назарет е пренебрегвал Божия закон и е учил учениците Си, че законът няма сила. Но след обръщането си призна Исус за Дошлия на света с ясното намерение да защити закона на Своя Отец. Убеден бе, че Исус е основателят на цялата еврейска жертвена система. Разбра, че при разпятието символът се бе срещнал с това, което символизираше, и че Исус бе изпълнил старозаветните пророчества, говорещи за Изкупителя на Израил.

В доклада за обръщането на Савел откриваме важни принципи, които винаги трябва да имаме предвид. Савел беше доведен право в присъствието на Христос. Именно него Христос възнамеряваше да въведе в най-важното дело, той трябваше да бъде “съд избран” за Него. Но Господ не му разкри веднага делото, за което го бе предназначил. Спря го в пътя и го убеди в греха. И когато Савел попита: “Какво да сторя?”, Спасителят свърза питащия евреин със Своята църква. Там той трябваше да разбере каква е Божията воля за него.

Чудната светлина, осияла тъмнината на Савел, бе дело на Господа. Но имаше и работа, която трябваше да бъде извършена за Него от учениците. Христос бе изпълнил делото на разкриване и убеждение и сега каещият се бе способен да се учи от онези, на които Бог бе наредил да поучават в Неговата истина.

Докато, уединен в дома на Юда, Савел продължи своите молби и молитви, Господ се яви във видение на “един ученик, наречен Анания” и му каза, че Савел от Тарс се моли и се нуждае от помощ. “Стани и иди на улицата, която се нарича Права - каза небесният вестител, - и попитай в къщата на Юда за един тарсянин на име Савел от Тарс, защото ето, той се моли и е видял един човек на име Анания да влиза и да полага ръце на него, за да прогледа!”

Анания едва можа да повярва думите на ангела, защото се бе разчуло за голямото преследване на светиите в Ерусалим от Савел. Той си позволи да оспори: “Господи, чул съм от мнозина за тоя човек колко зло е сторил на Твоите светици в Ерусалим. И тук имал власт от главните свещеници да върже всички, които призовават Твоето име”. Но заповедта не търпеше промяна: “Иди, защото той Ми е съд избран да разгласява Моето име пред народите и царе и пред израилтяните.”

Послушен на даденото от ангела наставление, Анания потърси човека, който доскоро “дишаше” заплахи против всички, които вярваха в името на Исус, и като възложи ръцете си на главата на каещия се страдалец, каза: “Брате Савле, Господ ме изпрати - същият Исус, Който ти се яви по пътя, по който ти идеше, за да прогледаш и да се изпълниш със Светия Дух.

И начаса паднаха от очите му като люспи, и той прогледа, та се кръсти.”

Така Исус потвърди авторитета на Своята организирана църква и свърза Савел с избраните Си работници на земята. Сега Христос имаше една църква като Свой представител на земята и на нея принадлежи делото за наставляване на каещия се грешник в пътя на живота.

Мнозина вярват, че са отговорни само пред Христос за собствената си светлина и духовен опит и са независими от признатите от Него последователи на земята. Исус е приятел на грешниците и сърцето му се трогва от техните бедствия. Той има всичката власт и на небето, и на земята. Но уважава средствата, които сам е определил, за просвещение и спасение на хората. Исус насочва грешници към църквата - проводник на Неговата светлина за света.

Когато сред ужаса на своята сляпа заблуда и предразсъдък получи откровение за Христос, Когото преследваше, Савел бе поставен в пряка връзка с църквата, която е светлината на света. В този случай Анания представя Христос, а също и Христовите служители на земята, на които е възложено да действат заради Него. Вместо Христос Анания докосна очите на Савел и те прогледнаха. Вместо Христос той положи ръце на него и като се помоли в Христовото име, Савел получи Светия Дух. Всичко бе извършено в името и чрез авторитета на Христос. Той е изворът, църквата е проводникът, чрез който се осъществява общуването.

13. ДНИ НА ПОДГОТОВКА

Тази глава е основана на Деяния 9:19-30

След своето кръщение Павел приключи поста си и “преседа няколко дни с учениците в Дамаск. И почна веднага да проповядва по синагогите, че Исус е Божият Син”. Смело заяви, че Исус от Назарет бе дългоочакваният Месия, който “умря за греховете ни според писанията... бе погребан... биде възкресен на третия ден”, след което бе видян от дванайсетте и от други. “А най-после от всички - прибави Павел - яви се и на мене като на някой изверг” (1 Кор. 15:3, 4, 8). Неговите аргументи от пророчествата бяха толкова убедителни и усилията му - така явно придружени от Божията сила, че евреите се смутиха и не можаха да му отговорят.

Новината за промяната на вярата на Павел бе голяма изненада за евреите. Този, който бе пътувал до Дамаск “с власт и поръка от главните свещеници” (Деяния 26:12) да задържи и осъди вярващите, сега проповядваше евангелието на разпнатия и възкръснал Спасител, укрепвайки ръцете на Неговите ученици и непрекъснато довеждайки новообърнати към вярата, на която преди така люто се бе противопоставял.

По-рано Павел бе известен като страстен защитник на еврейската религия и неуморен преследвач на Исусовите последователи. Смел, независим, упорит, неговите таланти и подготовка щяха да го направят способен за служба като никой друг. Той можеше да спори с извънредна убедителност и с изгарящ сарказъм да поставя опонента в незавидна светлина. И сега евреите видяха необикновено обещаващия младеж да проповядва безстрашно в името на Исус, обединен с онези, които по-рано преследваше.

Ако генерал загине в битка, това е загуба за армията, но смъртта му не дава подкрепление на врага. Но когато един прославен човек се присъедини към противниковата сила, не само се губи неговата служба, но и онези, към които се присъединява, печелят решително предимство. По пътя си към Дамаск Савел от Тарс можеше лесно да бъде поразен от Господа и неговата преследваща сила щеше да се отнеме. Но Бог в Своето провидение не само запази живота му, но го и промени, преобрази го от водач на врага в поддръжник на Христос. Красноречив говорител и суров критик, Павел със своята строга решителност и неотслабващ кураж притежаваше точно качествата, необходими на ранната църква.

Когато той проповядваше Христос в Дамаск, всички, които го чуваха, се смаяха и казаха: “Не е ли той, който в Ерусалим съсипе тия, които призовавали това име, и дошъл тук, за да закара такива вързани при главните свещеници?” Тогава Павел заяви, че промяната на вярата му не е била предизвикана от изблик на фанатизъм, а от въздействието на едно поразително доказателство. Когато представяше евангелието, той се стараеше да обясни пророчествата, свързани с първото идване на Христос. Показваше ясно, че те са се изпълнили буквално чрез Исус от Назарет. Основанието на вярата му бе сигурното пророческо слово.

Като продължаваше да призовава своите смаяни слушатели “да се покаят и да се обръщат към Бога като вършат дела, съответни на покаянието си” (Деяния 26:20), той “се засилваше още повече и преодоляваше юдеите, които живееха в Дамаск, като доказваше, че това е Христос”. Но мнозина вкоравиха сърцата си, отказвайки да отговорят на неговата вест и скоро изумлението им от новата му вяра се превърна в мощна омраза - същата омраза, която изпитваха към Исус.

Надигна се толкова силна опозиция, че на Павел бе забранено да продължи работата си в Дамаск. Един вестител от небето му каза да замине за известно време и той “замина за Арабия” (Гал. 1:17), където намери безопасно убежище.

Тук, в самотата на пустинята, имаше добра възможност за спокойно изследване и размисъл. Огледа внимателно миналите си преживявания и се покая истински. Търсеше Бога от все сърце и не се успокои, докато не получи уверение, че покаянието му е прието и грехът му - простен. Копнееше за уверение, че Исус ще бъде с него в бъдещата му служба. Очисти душата си от предразсъдъците и традициите, оформяли досега живота му, и получи наставление от Извора на истината. Исус общуваше с него и го утвърждаваше във вярата, изливайки върху му богата мярка от мъдрост и благодат.

Когато човешкият ум се свърже с Божия, ограниченият - с Всемогъщия, влиянието върху тяло, ум и душа надхвърля всякакви граници. При такова общуване се получава най-висшето образование. Това е собственият начин на Бога да поучава. “Запознай се сега с Него” е вестта Му към човечеството.

Тържественото поръчение, дадено на Павел при срещата му с Анания, все повече тежеше на сърцето му. Когато в отговор на думите: “Брате Савле, прогледай!” Павел за пръв път видя лицето на този посветен човек, Анания под вдъхновението на Светия Дух му каза: “Бог на бащите ни те е предназначил да познаеш Неговата воля и да видиш праведника, и да чуеш гласа от Неговата уста. Защото ще бъдеш свидетел за Него пред всичките човечи за това, което си видял и чул. И сега защо се бавиш? Стани, кръсти се и се умий от греховете си, и призови Неговото име!” (Деян. 22:14-16).

Тези думи бяха в хармония с думите на Исус, който при срещата със Савел по пътя му към Дамаск заяви: “... затова ти се явих, да те назнача служител на това, че си

ме видял и на онова, което ще ти открия, като те избавям от юдейския народ и от езичниците, между които те изпращам да им отвориш очите, та да се обърнат от тъмнината към светлината и от властта на Сатана към Бога, и да приемат прощение на греховете си и наследство между осветените чрез вяра в Мене” (Деян. 26:16-18).

Като размишляваше за тези неща в сърцето си, Павел разбираше все по-ясно значението на призванието си: “...с Божията воля... да бъде апостол Исус Христов” (1 Кор. 1:1). Призван бе “не от човеци, нито чрез човек, но чрез Исуса Христа и Бога Отца” (Гал. 1:1). Величието на делото, което му предстоеше, го накара да изучава светите писания, за да може да проповядва евангелието “не с мъдри думи, да не се лиши Христовият кръст от значението си”, “но с доказателство от Дух и от сила”, така че вярването на всички, които са чули, “да бъде... основано не на човешка мъдрост, а на Божията сила” (1 Кор. 1:17, 2:4, 5).

Като изследваше писанията, Павел научи, че през вековете “няма мнозина мъдри според хората, нито мнозина силни, нито мнозина благородни. Но Бог избра глупавите неща на света, за да посрами мъдрите; също избра Бог немощните неща на света, за да посрами силните; още и долните и презрените неща на света избра Бог, да! и ония, които ги няма, за да унищожи тия, които ги има, за да не се похвали ни една твар пред Бога” (1 Кор. 1:26-29). И така, имайки предвид мъдростта на света в светлината на кръста, Павел реши да не знае нищо, “освен Исуса Христа, и то Христа разпнат” (1 Кор. 2:2).

В по-късната си служба той никога не забрави източника на своята мъдрост и сила. Чуйте го какво заявява години по-късно: “Защото за мене да живея е Христос...” (Филип. 1:21). И отново: “...считам като загуба заради това превъзходно нещо - познаването на моя Господ Исус, за Когото изгубих всичко... само Христа да придобия и да се намеря в Него, без да имам за своя правда оная, която е от закона, но оная, която е чрез вяра в Христос, тоест правдата, която е от Бога въз основа на вяра, за да мога да позная Него, силата на Неговото възкресение и общението в Неговите страдания...” (Филип. 3:8-10).

От Арабия Павел се върна отново в Дамаск (Гал. 1:17) “и почна веднага да проповядва, че Исус е Божият Син”. Неспособни да се противопоставят на мъдростта на неговите аргументи, “юдеите се наговориха да го убият”. Вратите на града бяха усилено пазени ден и нощ, за да не избяга. Тая криза накара учениците да потърсят искрено Бога. Накрая те “го взеха през нощта и го свалиха през стената, като го спуснаха с кош”. (Деян. 9:25).

Около три години след своето обръщане във вратата, след като избяга от Дамаск, Павел отиде в Ерусалим. Главната причина за това посещение, както сам заяви по-късно, бе “да се запознае с Кифа” (Гал. 1:18). Пристигайки в града, където преди беше известен като “преследвача Савел”, “той се стараеше да дружи с учениците, но всички се бояха от него, понеже не вярваха, че е ученик”. Трудно им беше да повярват, че този горд фарисей, направил толкова много, за да унищожи църквата, можеше да стане искрен последовател на Исус. “Но Варнава го взе, та го доведе при апостолите и разказа им как бил видял Господа по пътя и че му говорил, и как в Дамаск дързостно проповядвал в Исусовото име.”

Като чуха това, учениците го приеха като свой. Скоро получиха богато доказателство за истинността на неговото християнска опитност. Бъдещият апостол на езичниците сега бе в града, където живееха много от бившите му приятели. На тези еврейски водачи той копнееше да обясни пророчествата за Месия, изпълнили се чрез идването на Спасителя. Павел бе уверен, че учителите на Израил, с които преди така добре се познаваше, бяха искрени и честни като самия него, но беше преценил погрешно духа на своите еврейски братя и надеждата му за тяхната бърза духовна промяна бе осъдена на горчиво разочарование. Макар че “дързостно проповядваше в Господното име и говореше и се препираше с гръцките юдеи”, тези, които стояха начело на еврейската църква, отказаха да повярват, а “търсеха случай да го убият”. Тъга изпълни сърцето му. С желание би дал живота си, ако би могъл да им предаде знание за истината. Със срам си спомняше активното си участие в мъченичеството на Стефан и сега в нетърпението си да изтрие петното от фалшиво обвинение чрез измама човек се опита да защити истината, за която Стефан бе дал живота си.

Подтиснат от мъка заради отказалите да повярват, Павел се молеше в храма, получавайки видение, както сам по-късно свидетелства. Тогава пред него се яви небесен вестител и каза: “Побързай да излезеш скоро из Ерусалим, защото няма да приемат твоето свидетелство за Мене” (Деян. 22:18).

Павел бе склонен да остане в града, където можеше да се срещне с противниците. Да избяга, му се струваше проява на страхливост, вместо с оставането си да убеди някои от упоритите евреи в истината на евангелската вест, дори и с цената на живота си. И така, той отговори: “Господи, те знаят, че аз затварях и биех по синагогите ония, които вярваха в Тебе; и когато се проливаше кръвта на Твоя ученик Стефана, и аз бях там и одобрявах, като вардех дрехите на тия, които го убиваха”. Но Бог не искаше служителят Му да излага без нужда живота си на опасност. И небесният вестител отговори: “Иди, защото ще те пратя далеч между езичниците” (Деян. 22:19-21).

Братята научиха за това видение и побързаха да устроят тайно бягството на Павел от Ерусалим, боейки се да не бъде убит. “... заведоха го в Кесария и изпратиха го в Тарс.” Заминаването на Павел потисна за известно време жестоката съпротива на евреите и църквата има период на спокойствие, през който броят на вярващите се увеличи.

14. ТЪРСАЧ НА ИСТИНАТА

Тази глава е основана на Деяния 9:32-11:18

По време на своята служба апостол Петър посети вярващите в Лида. Тук излекува Еней, който осем години бе прикован на легло от парализа. “Енее, Исус Христос те изцелява - каза апостолът. - Стани, направи леглото си. И веднага той стана. И всички, които живееха в Лида и в Саронското поле, го видяха и се обърнаха към Господа.”

В Йопия, близо до Лида, живееше една жена, на име Тавита, чиито добри дела ѝ бяха спечелили любовта на всички. Тя бе достойна ученичка на Исус и животът ѝ бе изпълнен с деяния на милост. Знаеше кои се нуждаеха от удобно облекло и от съчувствие и щедро служеше на бедните и натъжените. Сръчните ѝ пръсти бяха по-работливи от езика ѝ.

“И през тия дни тя се разболя и умря.” Църквата в Йопия осъзна загубата. Чувайки, че Петър бил в Лида, вярващите изпратиха вестители “да го помолят” бързо да дойде. “И Петър стана и отиде при тях. И като дойде, заведоха го в горната стая; и всичките вдовици стояха около него и плачеха и му показаха многото ризи и дрехи, които правеше Сърна, когато бе с тях.” Като се има предвид животът на служба на Тавита, не бе чудно, че всички я оплакваха, че искрени сълзи падаха върху безжизненото ѝ тяло.

Сърцето на апостола се трогна от съчувствие към скръбта им. Тогава нареди плачещите да излязат от стаята, коленичи и се помоли горещо на Бога да възстанови живота и здравето на Тавита. Обръщайки се към тялото, той каза: “Тавито, стани! И тя отвори очите си и като видя Петра, седна”. Тавита бе много полезна за службата в църквата и Бог намери за нужно да я върне от царството на неприятеля, за да може умението и енергията ѝ да бъдат благословение и за други, а също чрез тази проява на Неговата сила да се укрепи Божието дело.

Докато Петър бе в Йопия, Бог го призова да занесе евангелието на Корнилий в Кесария.

Корнилий бе римски стотник. Той бе богат, с благороден произход и заемаше пост на доверие и почит. Езичник по рождение, по обучение и образование, от контакта си с евреите той бе придобил знания за Бога. Бе Му се поклонил с предано сърце и показваше искреността на вярата си в съчувствие към бедните. Известен бе наблизко и далеч с благотворителността и с праведния си живот, които му бяха изградили добро име и сред евреите, и сред езичниците. Влиянието му бе благословение за всички, с които общуваше. Вдъхновеният доклад го описва като мъж “благочестив и се боеше от Бога с целия си дом, и раздаваше много милостини на людетe и непрестанно се молеше на Бога”.

Вярвайки в Господа като творец на небето и земята, Корнилий го почиташе и признаваше Неговия авторитет. Търсеше съвета Му във всичките си житейски дела. Бе верен на Йехова в личния си живот и в служебните си задължения. В дома си бе издигнал олтар на Бога, защото не се осмеляваше да осъществява плановете си или да носи отговорностите си без Божията помощ.

Макар че вярваше в пророчествата и очакваше да дойде Месия, Корнилий не познаваше евангелието, разкрито в живота и в смъртта на Христос. Той не бе член на еврейската църква, защото равините щяха да го смятат за езичник и нечист. Но същият свят Наблюдател, който каза на Авраам: “Аз го познавам”, познаваше и Корнилий. Той му изпрати вест направо от небето.

Ангелът се яви на Корнилий по време на молитва. Когато стотникът чу да се призовава името му, се уплаши, но разбра, че вестителят бе дошъл от Бога, и каза: “Що е, Господи?” Ангелът отговори: “Твоите молитви и твоите милостини възлязоха пред

Бога за спомен. И сега изпрати човечи в Йопия да повикат одного Симона, чието презиме е Петър. Той гостува у някой си кожар Симон, чиято къща е край морето.”

Изключителната точност на тези наставления, в които бе названо дори местоживеенето на човека, у когото пребиваваше Петър, показва, че небето е запознато с живота и делата на хората където и да се намират те. Бог познава отблизо преживяванията и работата на скромния работник, както и на царя, седящ на трона си.

“И сега изпрати човечи в Йопия да повикат одного Симона...” - така Бог даде доказателство за отношението Си към евангелското служене и към Своята организирана църква. Ангелът не бе упълномощен да разкрие на Корнилий историята на кръста. Човек като самия стотник, подвластен на човешките слабости и изкушения, трябваше да му разкрие разпнатия и възкресен Спасител.

За Свои представители сред хората Бог не избира ангели, които никога не са падали, а човешки същества с чувства като техните, стремящи се към спасение. Христос прие човешко естество, за да може да стигне до човека. За спасението на света бе необходим Богочовек Спасител, а на човека бе поверена святата задача да възвестява “неизследимото Христово богатство”.

В Своята мъдрост Господ свързва хора, които търсят истината, с хора, които я познават. Планът на небето е получените светлина да я предават на живеещите в тъмнина. Човекът, който черпи своята сила от великия Извор на мъдрост, е извършителят, чрез когото евангелието влияе с преобразяващата си сила върху ума и сърцето.

Корнилий с радост се подчини на видението. Когато ангелът си отиде, стотникът “повика двама от слугите си и един благочестив войник от тия, които редовно му служеха; и като им разказа всичко, прати ги в Йопия”.

След разговора си с Корнилий ангелът отиде при Петър в Йопия. В това време Петър се молеше на покрива в дома, където се бе настанил. И ние четем, че “като огладня, поиска да яде, но докато приготвяха, той дойде в изстъпление”. Не само за физическа храна бе гладен Петър. Когато погледна от покрива към града Йопия и неговата околност, почувства жажда да спаси своите сънародници. Обзе го силно желание да им разкрие чрез писанията пророчествата за страданията и смъртта на Христос.

Във видението си Петър “видя небето отворено и някакъв съд като голяма плащаница да слиза, спускан чрез четирите ъгъла към земята. В него имаше всякакви земни четвероноги и животни, и небесни птици. И дойде глас към него: Стани, Петре, заколи и яж. А Петър рече: Никак, Господи, защото никога не съм ял нищо мръсно и нечисто. И пак дойде към него втори път глас: Което Бог е очистил, ти за мръсно го не считай. И това стана три пъти, след което съдът се вдигна веднага на небето”.

Това видение бе за Петър и укор, и наставление. То му разкри Божията цел - че чрез смъртта на Христос езичниците трябваше да станат сънаследници с евреите в благословенията на спасението. Още никой ученик не бе проповядвал евангелието на езичниците. Според учениците стената на разделение, съборена от смъртта на Христос, още съществуваше и те бяха насочили усилията си за работа сред евреите, защото гледаха на езичниците като на изключени от благословенията на евангелието. Сега Господ се опита да поучи Петър за световния обхват на Божествения план.

Много от езичниците бяха слушали с интерес проповедта на Петър и на другите апостоли и мнозина от гръцките евреи вярваха в Христос. Но обръщането във вратата на Корнилий трябваше да бъде явление от извънредна важност.

Дошло бе време да се разкрие изцяло един нов етап в делото на Христовата църква. Вратата, която мнозина от еврейските новоповярвали бяха затворили за езичниците, сега трябваше да се отвори. На езичниците, които приемаха евангелието, трябваше да се гледа като на равни с еврейските ученици, като при това не бе нужно да се спазва ритуалът на обрязването.

Колко внимателно подейства Господ, за да отстрани предразсъдъка към езичниците, така здраво вкоренен в ума на Петър от еврейското му образование. Чрез видението за плащаницата и съдържанието ѝ Той се опита да премахне от ума на апостола този предразсъдък и да го поучи на важната истина, че в небето няма разлика между хората, че евреин и езичник са еднакво скъпоценни в Божиите очи, че чрез Христос езичникът може да стане участник в благословенията и привилегиите на евангелието.

Докато Петър разсъждаваше върху значението на това видение, хората, изпратени от Корнилий, пристигнаха в Йопия и се спряха пред вратата на дома, където бе отседнал. Тогава Духът му каза: “Ето, трима човечи те търсят. Стани, слез, та иди с тях и никак не се съмнявай, защото Аз Съм ги изпратил.”

За Петър тази заповед бе изпитваща и с нежелание пое задължението, с което бе натоварен, но не посмя да не се подчини. “...слезе при човеците и рече: Ето, аз съм оня, когото търсите. По коя причина дойдохте?” Те му разкриха особеното си поръчение: “Стотникът Корнилий, човек праведен и който се бои от Бога и с добро име между целия юдейски народ, биде уведомен от Бога чрез един свят ангел да те повика у дома си и да чуе думи от тебе.”

Послушен на наставленията, току-що получени от Бога, апостолът обеща да отиде с тях. На следната утрин тръгна за Кесария, придружен от шестима братя. Те трябваше да бъдат свидетели на всичко, което щеше да каже или извърши при посещението. Защото знаеше, че ще бъде призован да дава сметка за такова пряко нарушение на еврейските учения.

Когато влезе в къщата на езичника, Корнилий не го поздрави като обикновен посетител, а като почетен от небето и изпратен при него от Бога. Според обичая на Изтока се коленичеше пред княз или друга високопоставена личност и децата се покланяха пред своите родители. Но Корнилий, изпълнен с преклонение пред човека, изпратен от Бога да го поучи, падна пред нозете на апостола и му се поклони. Петър се ужаси от това, вдигна го и каза: “Стани, и сам аз съм човек.”

Докато вестителите на Корнилий бяха отишли да изпълнят поръчението му, той “бе свикал роднините си и близките си приятели”, за да чуят и те проповядването на евангелието. Когато Петър пристигна, намери голяма група, очакваща с нетърпение да го чуе.

На събранията апостолът заговори първо за обичая на евреите, според който е незаконно да се смесват с езичници - за тях това е оскверняване на церемониала. “Вие знаете - каза той - колко незаконно е за юдеин да има сношение или да дружи с иноплеменник; Бог обаче ми показва, че не бива да наричам никого мръсен или нечист.

Затова, щом ме повикахте, дойдох, без да възразявам. И тъй, питам ви по коя причина сте ме повикали?”

Тогава Корнилий сподели своето преживяване и думите на ангела, като каза в заключение: “Начаса, прочее, пратих до тебе и ти си сторил добре да дойдеш. И тъй, ние всички присъстваме тука пред Бога, за да чуем все, що ти е заповядано от Господа.”

Петър каза: “Наистина виждам, че Бог не гледа на лице, но във всеки народ оня, който Му се бои и върши правото, угоден Му е.”

Тогава на тази група внимателни слушатели апостолът проповядва Христос - Неговия живот, чудесата Му, предаването и разпятието Му, Неговото възкресение и възнесение и делото Му в небето като представител и застъпник на човека. Когато Петър разкри на присъстващите Исус като единствена надежда на грешника, сам разбра още по-пълно значението на видението, което бе получил, и сърцето му се озари от духа на представяната истина.

Изведнъж беседата бе прекъсната от изливането на Светия Дух. “Докато Петър още говореше тия думи, Светият Дух слезе на всички, които слушаха словото. И обрязаните вярващи, дошли с Петра, се смаяха, загдето дарът на Светия Дух се изля и на езичниците; защото ги чуваха да говорят чужди езици и да величаят Бога.

Тогава Петър проговори: Може ли някой да забрани водата, да се не кръстят тия, които приеха Светия Дух, както и ние? И заповяда да бъдат кръстени в името на Исуса Христа.”

Така евангелието бе занесено на онези, които бяха странници и чужденци и ги направи съграждани на светиите и членове на Божието домочадие. Обръщането във вратата на Корнилий и неговия дом бе само първият плод на една жетва, която трябваше да се събере. От този дом се разнесе изобилна благодат в езическия град.

Днес Бог търси души и сред високопоставени и сред обикновени хора. Има много като Корнилий, които Господ желае да свърже със Своето дело в света. Техните симпатии са на страната на Господния народ, но връзките със света ги държат здраво. От тях се изисква морална смелост, за да застанат на страната на Христос. За тези души, които са в толкова голяма опасност поради своите отговорности и обкръжение, трябва да бъдат положени особени усилия.

Бог призовава ревностни, скромни работници да разнесат евангелието на повисшите класи. Ще стават чудеса на истински духовни промени, чудеса, които сега не се виждат. Чудодейният Бог се достига и до най-великите хора на тази земя. Ако работещите заедно с него са човечи с възможности, извършват задълженията си смело и вярно, Бог ще обръща към Себе си личности на отговорни постове, надарени с ум и влияние. Чрез силата на Светия Дух мнозина ще приемат Божествените принципи. Обърнати към истината, в Божията ръка те ще бъдат средства за разнасяне на светлината. Ще имат особена грижа за други души от тази пренебрегната класа. Времето и парите им ще бъдат посветени на делото Господне и църквата ще придобие нов успех и сила.

Тъй като Корнилий живееше послушен на всички наставления, Бог така нареди нещата, че да му бъде предадено още от истината. Вестител от небесните дворове бе изпратен при римския офицер и при Петър, за да може Корнилий да бъде свързан с този, който можеше да го въведе в по-голямата светлина.

В нашия свят има хора, стоящи по-близо до Божието царство, отколкото предполагаме. В този тъмен свят на грях Господ има много скъпоценни камъни, към които ще упътва своите вестители. Навсякъде има хора, които ще застанат на страната на Христос. Мнозина ще оценят Божието царство над земните предимства и ще станат верни носители на светлината. Подтикнати от Христовата любов, те ще поканят други да дойдат при Него.

Когато братята в Юдея чуха, че Петър отишъл в дома на езичник и проповядвал на събралите се, те се изненадаха и натъжиха. Страхуваха се, че такава дръзка постъпка щеше да даде повод за противопоставяне на собственото му учение. Когато се видяха с него, посрещнаха го със строг укор, казвайки: “При необрязани човеци си влизал и си ял с тях.”

Петър им изложи целия случай. Свърза своите действия с видението и изложи доказателството, че то го е подтикнало да не съблюдава вече церемониалното разделение на обрязани и необрязани и да не гледа на езичниците като на нечисти. Разказа им за дадената му заповед да отиде при тях, за идването на вестителите, за пътуването си до Кесария и за срещата с Корнилий. Предаде им и съдържанието на разговора, в който стотникът му бе разкрил видението, научило го да изпрати хора да го повикат.

“И когато почнах да говоря - разказа той, - Светият Дух слезе на тях, както и на нас изначало. Тогава си спомних думата на Господа как каза: Йоан е кръщавал с вода, а вие ще бъдете кръстени със Светия Дух. И тъй ако Бог даде същия дар и на тях, когато повярваха в Господа Исуса Христа, както и на нас, кой бях аз, та да можех да възпрепятствам Бога?”

Чули този разказ, братята замълчаха, убедени, че постъпката на Петър бе точно изпълнение на Божия план и че техните предразсъдъци и ограничения бяха твърде противопоставящи се на духа на евангелието. Те прославиха Бога с думите: “Значи и на езичниците Бог даде покаяние за живот”.

Така без спорове предразсъдъкът бе съборен, ограниченията, установени от вековния обичай - изоставени, и се отвори път за проповядване на евангелието на езичниците.

15. ОСВОБОДЕН ОТ ЗАТВОРА

Тази глава е основана на Деяния 12:1-23

“Около това време цар Ирод простря ръцете си да притесни някои от църквата.”

Управлението на Юдея тогава беше в ръцете на Ирод Агрипа, подчинен на римския император Клавдий. Ирод заемаше и поста тетрарх на Галилея. Той бе прозелит* към еврейската вяра и видимо много ревностен при изпълняване на церемониите по еврейския закон. Стремейки се да спечели благосклонността на евреите и надявайки се така да запази своята служба и почит, изпълняваше техните желания, като преследваше църквата на Христос, разрушаваше домовете и имота на вярващите и затваряше ръководните членове на църквата. Хвърли в затвора Яков - брата на Йоан, и

изпрати палач да го посече със сабя, както предишният Ирод направи с пророк Йоан, като го обезглави. Видя, че евреите останаха доволни от усилията му и хвърли в затвора и Петър.

Тези жестокости станаха по време на Пасхата. Докато евреите празнуваха освобождението си от Египет и показваха голяма преданост към Божия закон, в същото време престъпваха всеки негов принцип, като преследваха и убиваха вярващите в Христос.

Смъртта на Яков причини голяма скръб и ужас сред вярващите. Когато и Петър бе затворен, цялата църква започна да пости и да се моли.

Постъпката на Ирод, който предаде Яков на смърт, бе похвалена от евреите, макар че някои се оплакаха от своеволния начин, по който бе извършена. Те поддържаха мнението, че една публична екзекуция би смирила още по-сполучливо вярващите и ония, които им съчувстваха. Затова Ирод държеше Петър под арест, възнамерявайки по-късно да угоди на евреите с публичната му екзекуция. Но му бе внушавано, че не е безопасно да изведе опитния апостол на екзекуция пред целия народ, събран тогава в Ерусалим. Имаше риск множеството, като види водения на смърт, да прояви към него милост.

Свещениците и старейшините също се бояха да не би Петър да излезе с някой от ония чудни призиви, дето често бяха подтиквали народа да изследва живота и характера на Исус - призиви, що те с всичките си аргументи не можеха да оборят. Страстта, с която Петър защитаваше Христовото дело, бе довела мнозина на страната на евангелието. Ето защо управниците се бояха от възможността той да защити вярата си в присъствието на множеството, дошло в града за поклонение, и то да изиска освобождаването му от ръцете на царя.

Докато под различни предлози екзекуцията на Петър се отлагаше за след Пасхата, членовете на църквата използваша времето за дълбоко изпитване на сърцата си и за усърдни молитви. Непрестанно се молеха за Петър, защото чувстваха, че няма да бъде пожален. Осъзнаваха, че бяха достигнали до такъв момент, когато без особената Божия помощ Христовата църква щеше да бъде унищожена.

През това време поклонници от всеки народ се стремяха към великолепия храм, осветен за поклонение на Бога. Блестящ от злато и скъпоценни камъни, той бе гледка, пълна с красота и величие. Но Йехова вече не присъстваше в него. Израил като народ се бе отделил от Бога. Когато Христос към края на земната Си служба погледна за последен път вътрешността на храма, каза: “Ето, вашият дом се остава пуст” (Матей 23:38). Досега Той бе го наричал дом на Своя Отец, но когато Божият Син излезе извън стените му, Божието присъствие се отдръпна завинаги от храма, изграден за Негова слава.

Денят на Петровата екзекуция вече бе твърдо определен, но молитвите на вярващите още се възнасяха към небето. И докато всичките им сили и чувства се издигаха в усърдни молби за помощ, ангели от Бога бдяха над затворения апостол.

При този случай Ирод, спомняйки си как последния път апостолите избягаха от затвора, взе двойни предпазни мерки. За да предотврати всяка възможност за освобождение, той постави Петър под охраната на шестнадесет войници, които се сменяха, пазейки го денем и нощем. В килията седеше между двама войници, вързан с

две вериги, всяка от които бе хваната за едната от китките им. Не можеше да се мръдне без тяхно знание. Вратите на затвора бяха здраво залостени и усилената охрана не помръдваше оттам. Всяка възможност за бягство с човешки средства бе прерязана. Но където свършват човешките усилия, започват Божиите възможности.

Петър бе затворен в каменна килия, чиято врата беше здраво залостена и войниците от стражата бяха отговорни за опазването на затворника. Но и лостовете, и решетките, а и римската стража, която евентуално би пресякла всяка възможност за човешка помощ, можаха само да направят още по-пълна Божията победа в освобождаването на Петър. Ирод бе вдигнал ръката си против Всемогщия и трябваше да бъде абсолютно победен. Чрез Своята мощ Бог искаше да опази скъпоценния живот, който евреите се бяха сговорили да погубят.

Това бе последната нощ преди насрочената екзекуция. Мощен ангел бе изпратен от небето да освободи Петър. Здравите врати, които държаха Божия светия, се отвориха без помощта на човешки ръце. Ангелът на Всевишния мина през тях и те се затвориха безшумно след него. Той влезе в килията, където Петър бе заспал със съня на съвършеното упование.

Светлината, която обкръжаваше ангела, изпълни килията, но не събуди апостола. Тогава усети докосване от ангелска ръка и чу глас, който му каза: “Стани бързо!” До този момент той не се беше събудил достатъчно, за да види килията си осветена от небесното сияние и един славен ангел да застава пред него. Подчини се механично на казаните думи и като вдигна ръцете си при ставането, едва можа да осъзнае, че веригите бяха паднали от китките му.

Гласът на небесния вестител му каза отново: “Опаши се и обуй сандалите си!” Петър пак го послуша механично, без да откъсва удивения си поглед от своя посетител, мислейки че сънува или вижда видение. Ангелът за пореден път му нареди: “Облечи дрехата си и дойди подир мене.” И тръгна към вратата, последван от обикновено многословния Петър, онемял сега от почуда. Минаха през стражата и стигнаха до тежко залостената врата, която сама се отвори и веднага след тях се затвори, а пазачите и от едната, и от другата ѝ страна останаха неподвижни.

Стигнаха до втората врата, също пазена и отвън, и отвътре. Отвори се като първата, без да издрънчи желязо или да проскърца железен лост. Преминаха и тя се затвори все така безшумно. По същия начин преминаха и третата врата и се намериха на улицата. Петър следваше мълчаливо ангела. Дума не бе изречена. Вървяха безшумно - ангелът напред, заобиколен от сияние със смайващ блясък, а Петър, объркан и мислещ, че още сънува, следваше своя освободител. Така извървяха една улица. Тогава мисията на ангела свърши и той внезапно изчезна.

Небесната светлина се отдръпна и Петър почувства, че се намира в дълбока тъмнина. Когато очите му свикнаха с мрака, се оказа сам в една тиха улица и нощният хладен въздух облъхваше лицето му. Сега осъзна, че бе свободен и се намира в позната му част на града. Спомни си, че често е бил там и знаеше, че утре щеше да мине по нея за последен път.

Опита се да си припомни станалото в предишните няколко часа. В паметта му възкръсна как бе заспал - вързан между двамата войници, със събути сандали и свалени горни дрехи. Огледа се и се видя напълно облечен и със стегнат колан. Китките му,

подути от носене на жестоките железни окови, бяха свободни от веригите. Осъзна, че свободата не бе илюзия, нито сън или видение, а щастлива реалност. На другия ден трябваше да бъде изведен на смърт, но ето - ангел го бе освободил от затвора и от смъртта. “И Петър, когато дойде на себе си, рече: Сега наистина зная, че Господ изпрати ангела Си и ме избави от ръката на Ирод и от всичко, което юдейските люде очакваха.”

Апостолът се запъти веднага към къщата, където бяха събрани братята му и където в този момент се молеха усърдно за него. “И когато похлопа на вратичката в портата, една слугиня на име Рода, излезе да послуша кой е. И щом позна Петровия глас, от радост не отвори портата, а се завтече и извести, че Петър стои пред портата. А те ѝ рекоха: Ти си луда. Но тя настояваше, че това, що им казва, е вярно. Тогава те думаха: Това е неговият ангел.”

“А Петър продължаваше да хлопа; и като отвориша, видяха го и се смаяха. А той им помаха с ръка да мълчат и им разказа как го изведе Господ из тъмницата.” И Петър “излезе, та отиде на друго място”. Радост и хвала изпълниха сърцата на вярващите, защото Бог бе чул и отговорил на техните молитви и бе освободил апостола от ръцете на Ирод.

На сутринта се събра голяма тълпа, очакваща да види екзекуцията. Ирод изпрати служители да доведат Петър от затвора с голяма въоръжена стража не само за да бъде сигурно, че няма да избяга, но и за да сплаши всички негови съмишленици и да покаже царската си власт.

Когато стражата пред вратата откри, че Петър бе избягал, всички се ужасиха. Изрично им бе заявено, че ще отговарят за него с живота си и затова бяха особено бдителни. Когато служителите дойдоха да го вземат, войниците още бяха пред вратата на затвора, резетата и решетките бяха здраво залостени, веригите си бяха на китките на двамата войници, но затворникът го нямаше.

Когато докладваха на Ирод, че Петър избягал, той се вбеси от гняв. Обвини тъмничарите в предателство и нареди да бъдат убити. Знаеше, че не човешка сила бе освободила апостола, но реши да не признава, че Божествена сила е осуетила неговото намерение и дръзко предизвика Бога.

Скоро след освобождаването на Петър от затвора Ирод отиде в Кесария по време на голям празник, възбуждащ възхищението и овациите на народа. Тук присъстваха любители на удоволствията от всички краища и се започваше впечатляващо пируване. С голяма помпозност и церемонии Ирод се яви пред народа и се обърна към него с реч. С наметало, блестящо от злато и сребро, отразяващо в изкрящите си дипли лъчите на слънцето и грабващо очите на зрителите, изглеждаше внушително. Външното му величие и силата на добре подбраните думи покориха множеството. Чувствата вече бяха извратени от веселбата и от изпитото вино. Присъстващите бяха заслепени от украшенията на Ирод и очаровани от неговата осанка и ораторски способности. Изпаднаха в див ентузиазъм и го отрупаха с ласкателства, заявявайки, че никой смъртен не би могъл да се представи в такъв вид, нито да има такова удивително красноречие. По-нататък му заявиха, че досега са го уважавали като управител, отсега нататък ще му се покланят като на Бог.

Някои от гласовете, които в момента се чуваха да прославят коварния грешник, само преди няколко години се бяха издигнали в яростния вик: “Махни този Исус!

Разпни го, разпни го!” Евреите бяха отказали да приемат Христос, чието облекло, грубо и често изпрашено от път, покриваше едно сърце, изпълнено с Божествена любов. Очите им не можаха да различат под скромната външност Господаря на живота и славата, макар че Христовата сила се бе разкрила пред тях в дела, които никои човек не можеше да извърши. Но бяха готови да се поклонят като на Бог на високомерния цар, чиито разкошни дрехи от сребро и злато покриваха скверно, жестоко сърце.

Ирод знаеше, че не заслужава похвалите и почитта, които му се отдаваха, но въпреки това прие идолопоклонството на народа като нещо дължимо. Сърцето му се изпълни с триумф и лицето му блесна от самодоволна гордост, като чу да се издига възгласът: “Глас Божи, а не човешки!”

И внезапно се промени. Пребледня като смъртник и се изкриви страдалчески. Едри капки пот бликнаха от кожата. Застана за момент сякаш скован от болка и ужас. Тогава обърна побелялото си с цвят на олово лице към своите ужасени приятели и извика с дрезгав, отчаян глас: “Онзи, когото славите като Бог, е поразен от смърт!”

Свит от най-остра болка и мъка, той бе изнесен от мястото на пира и разкоша. Само миг преди това приемаше с гордост похвали и поклонения от огромната тълпа. Сега осъзна, че е в ръцете на един по-могъщ властелин от него. Обхвана го угризения на съвестта. Спомни си как безпощадно преследваше Христовите последователи, спомни си своята жестока заповед за убиването на невинния Яков и за намерението си да погуби апостол Петър. Спомни си как в своята ярост и безпомощност, освирепял за мъст, бе предал незаслужено в ръцете на палачите затворническата стража. Почувства, че сега Бог има работа с него - безпощадния преследвач. Не намери успокоение от телесните болки и от терзанията на ума, а и не очакваше да намери.

Ирод познаваше Божи закон, който казва: “Да нямаш други богове освен Мене” (Изход 20:3) и знаеше, че като приема поклонение от народа, изпълва мярката на нечестието си и привлича над себе си справедливия гняв на Йехова.

Същият ангел, който бе дошъл от царските двореци да освободи апостола, бе вестителят за гнева и присъдата над Ирод. Ангелът бе докоснал Петър, за да го събуди от неговия сън, докосна, но по различен начин и злия цар - събори неговата гордост и му докара наказанието на Всеомогъщия. Ирод умря в страшна агония на ума и на тялото, заслужено осъден от Бога.

Тази проява на Божествена справедливост имаше могъщо влияние върху народа. Вестите, че Христовият апостол е чудно освободен от затвор и от смърт, а неговият преследвач - поразен от Божието проклятие, се разнесоха по всички земи и станаха причина мнозина да приемат Христовата вяра.

Преживяването на Филип, ръководен от небесен ангел да отиде на място, където да се срещне с търсещия истината; преживяването на Корнилий, посетен от ангел с вест от Бога; случаят с Петър, който бе в затвора и осъден на смърт, но изведен от ангел в безопасност - всичко това показва колко е тясна връзката между небето и земята.

Докладът за тези ангелски посещения трябваше да даде сила и смелост на Божия работник. Днес, както и в дните на апостолите, небесни вестители обхождат надлъж и нашир земята, като се стараят да утешат скърбящите, да защитят невинните, да спечелят сърцата на хората за Христос. Може да не ги виждаме явно, обаче те са с нас, водят ни, наставляват ни и ни пазят.

Небето е сведено надолу чрез тайнствената стълба, чиято основа е здраво положена върху земята, а горният ѝ край достига до трона на Всемогъщия. Ангели със сияен блясък постоянно слизат и се качват по нея, отнасят молитвите на нуждаещите се и бедстващите до Отца горе в небето и донасят благословение и надежда, кураж и помощ на човешките чада. Тези ангели на светлината творят небесна атмосфера около душата, издигат я към невидимото и вечното. Но ние не можем да видим очертанятия им с естествените си очи. Само чрез духовни очи можем да различаваме небесните неща. Само духовното ухо може да чуе хармонията на небесните гласове.

“Ангелът на Господа се опълчва около ония, които Му се боят, и ги избавя” (Пс.37:7). Бог поръчва на Своите ангели да спасяват Неговите избрани от бедствия, да ги опазят “от мор, който ходи в тъмнина” и “от погибел, която опустошава сред пладне” (Пс.91:6). Многократно ангели са говорили с човеци, както човек говори с приятеля си, и са ги водили в безопасност. Многократно окуражителните им думи са възраждали отчаяния дух на верните и са издигали умовете им над земните неща, за да видят чрез вяра белите дрехи, короните и палмовите клони на победа, които победителите ще получат, когато застанат край големия бял трон.

Делото на ангелите е да бъдат близо до уморения, страдащия и изкушавания. Те работят неуморно в полза на всички, за които умря Христос. Когато грешниците решат да отдадат себе си на Спасителя, ангелите носят вестта в небето и сред небесните множества настава голяма радост. “... има повече радост на небето за един грешник, който се кае, нежели за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние” (Лука 15:7). В небето се занася доклад за всяко успешно усилие, извършено от нас, за разпръсване на тъмнината и за разнасяне на знания за Христос. Когато се докладва за това дело на Отец, цялото небесно множество се радва.

Властите и силите в небето наблюдават борбата, която водят Божиите служители, макар и при видимо обезкуражаващи обстоятелства. Нови победи биват придобивани, нови почести биват спечелвани, когато християните, събрани под знамето на Изкупителя, вървят напред, за да воюват в добрата битка на вярата. Всички небесни ангели служат на скромния вярващ Божи народ и когато армията от Господни работници тук долу пее песни на възхвала, небесният хор се присъединява към тях, за да поднесе хвала на Бога и на Неговия Син.

Ние имаме нужда да разбираме по-добре мисията на ангелите. Добре е да помним, че всяко искрено Божие чадо има сътрудничеството на небесните същества. Невидими армии от светлина и сила придружават кротките и смирените, които вярват и се държат за Божиите обещания. Херувими, серафими и ангели, превъзходни по сила, стоят отдясно на Бога. “Не са ли те всички служебни духове, изпращани да служат на ония, които ще наследят спасение?” (Евр. 1:14)

- Новопокръстен; нов пламенен привърженик на учение, религия и пр.

16. ЕВАНГЕЛСКАТА ВЕСТ В АНТИОХИЯ

Тази глава е основана на Деяния 11:19-26, 13:1-3

След като преследването прогони учениците от Ерусалим, евангелската вест се разпространи бързо из районите отвъд границите на Палестина и във важните центрове се образуваха многобройни групички от вярващи. Някои от учениците “пътуваха дори до Финикия, Кипър и Антиохия, като на никой друг не възвестяваха словото освен на юдеите”. Трудът им бе насочен обикновено към евреите и гръцките евреи, големи колонии от които живееха тогава в почти всички по-големи селища на света.

Сред споменатите градове, където евангелието бе прието с радост, бе и Антиохия - по това време главен град на Сирия. Оживената търговия в този център с многобройно население бе събрала хора от различни националности. Но Антиохия бе известна и като средище на безделници и на хора, търсещи удоволствия, защото имаше здравословен климат, красиви околности, богатство, култура и финес. В дните на апостолите тя бе град на разкош и порок.

В Антиохия евангелието бе проповядвано открито от някои ученици от Кипър и Кирия, които дойдоха, “благовестявайки Господа Исуса”. “Господнята ръка беше с тях” и техните сериозни усилия дадоха добър плод. “Голямо число човеци повярваха и се обърнаха към Господа”.

И стигна известие за тях в ушите на църквата в Ерусалим и изпратиха там Варнава в Антиохия. Като дойде в своето ново поле на дейност, Варнава “видя делото на Божията благодат, зарадва се и увещаваше всички да пребъдват в Господа с непоколебимо сърце”.

Работата на Варнава в Антиохия бе богато благословена и мнозина се прибавиха към вярващите. С разширяването на делото Варнава почувства нужда от подходяща помощ за напредъка при създадените от Бога възможности. Отиде в Тарс да потърси Павел, който преди известно време бе отпътувал от Ерусалим и се трудеше в “сирийските и киликийските страни”, проповядвайки “вярата, която някога разорявал” (Гал. 1:21, 23). Варнава успя да го намери и го убеди да се върне с него, за да му сътрудничи в служенето.

В многолюдния град Антиохия Павел намери прекрасно поле за работа, а неговата ученост, мъдрост и усърдие оказаха могъщо влияние върху обитателите и посетителите на този културен център. Наистина той бе най-подходящият помощник, от какъвто се нуждаеше Варнава. Една година двамата ученици работиха заедно във вярна служба и дадоха на мнозина спасителното познание за Исус от Назарет - Изкупителя на света.

Именно в Антиохия учениците за първи път бяха наречени християни. Така бяха назовани, защото Христос бе главната тема на проповядването, на учението и на разговорите им. Те постоянно разкриваха събитията, които се бяха случили в дните на Неговата земна служба, когато учениците бяха благословени от личното Му присъствие. Неуморно пребъдваха в Неговите учения и в чудните Му лекувания. С треперещи устни и с насълзени очи разказваха за агонията Му в градината, за предаването, разпита и екзекуцията, за издръжливостта и смирението, които бе претърпял, за оскърбленията и мъченията, нанесени от неприятелите Му, за Богоподобната милост, която бе молил за преследващите Го. Възкресението, възнесението и делото Му в небето като Посредник

за падналото човечество бяха теми, които те разкриваха с радост. С право езичниците ги нарекоха християни, тъй като проповядваха Христос и се молеха на Бога чрез него.

Господ им даде името християни, царско име, давано на всеки, който се присъедини към Христос. За това име писа Яков по-късно: “Нали богатите ви угнетяват и сами ви влачат по съдилища? Нали те хулят почтеното име, с което се именувате?” (Яков 2:6, 7), а Петър заяви: “Но ако страда някой като християнин, да се не срамува, а нека слави Бога с това име.” “Блажени сте, ако ви опозоряват за Христовото име, защото Духът на славата и на Бога почива на вас” (откъм тях се хули, а откъм вас се прославя) (1 Петрово 4:16, 14).

Вярващите в Антиохия осъзнаваха, че Бог действа в техния живот, за да желаят това и да го изработват (по Филип. 2:13). Тъй като живееха сред народ, който видимо отдаваше малко значение на нещата с вечна стойност, те се опитваха да привлекат вниманието на честните по сърце и да дадат положително свидетелство за Този, Когото обичаха и Комуто служеха. Научиха се в скромната си служба да искат от Бога силата на Светия Дух, за да има успех Словото на живота. И така, в различните житейски поприща всекидневно свидетелстваха за своята вяра в Христос.

Примерът на Христовите последователи в Антиохия трябва да бъде вдъхновение за всеки вярващ, живеещ в големите градове на днешния свят. Божието намерение е избрани, посветени и талантливии работници да се установят в главните населени центрове, за да вършат публична дейност. Негова цел е и църковните членове, които живеят в тези градове, да използват дадените им от Бога таланти в душеспасителна работа. Богати благословения очакват онези, които се предадат напълно на Божия зов. В старанието си да спечелят души за Исус, тези работници ще открият, че мнозина, за които никога не е било възможно да бъдат достигнати по какъвто и да е друг начин, са готови да откликнат на направените с мъдрост лични усилия.

Днес Божието дело на земята се нуждае от живи представители на библейската истина. Ръкоположените служители не са в състояние сами да изпълнят задачата за предупреждението на големите градове. Бог призовава не само проповедниците, но също и лекари, медицински сестри, търговци на книги, библейски работници и други посветени миряни с различни таланти, познаващи Словото Божие и силата на Неговата благодат, да имат предвид нуждите на непредупредените градове. Времето тече бързо, а има още много да се върши. Всеки работник трябва да се активизира, за да се използват явилите се възможности.

Работата в Антиохия и помощта на Варнава укрепиха убеждението на Павел, че Господ го е призовал за особено дело в езическия свят. По времето на Павловото обръщане във вярата Господ бе заявил, че той трябва да стане проповедник на езичниците, да им отвори очите, та да се обърнат от тъмнината към светлината и от властта на Сатана към Бога и да приемат прощение на греховете си и наследство между осветените чрез вяра в Исус (по Деян. 26:18). Ангелът, който се яви на Анания, му бе казал: “... той Ми е съд избран да разгласява Моето име пред народите и царе и пред израилтяните” (Деян. 9:15). И самият Павел по-късно в своя християнски живот, като се молеше в храма в Ерусалим, бе посетен от небесен ангел, който му каза: “Иди, защото ще те пратя далеч между езичниците” (Деян. 22:21).

Така Господ му даде поръчение да навлезе в голямото мисионско поле на езическия свят. За да го приготви за тази напрегната и трудна работа, Бог го доведе до близко общуване със Себе Си и яви пред възхитения му поглед красотата и славата на небето. Даде му службата да открие “тайната, която е била замълчана от вечни времена” (Римл. 16:25) - “тайната на волята Си” (Ефес. 1:9), “... която в други поколения не биде известна на човешкия род, както сега чрез Духа се откри на Неговите свети апостоли и пророци, а именно, че езичниците са сънаследници на Неговото обещание в Христа Исуса чрез благовестието, на което - заявява Павел - станах служител... На мене, най-нищожния от всички светии, се даде тая благодат, да благовестя между езичниците неизследимото Христово богатство и да осветлявам всичките в наредбата относно тайната, която от векове е била скрита у Бога, създателя на всичко, тъй щото на небесните началства и власти да стане позната сега чрез църквата многообразната премъдрост на Бога според предвечното намерение, което той изработи в Христа Исуса нашият Господ” (Ефес. 3:5-11).

Бог благослови щедро труда на Павел и Варнава през годината, когато те останаха с вярващите в Антиохия. Но дотогава никой от тях не бе ръкоположен за евангелската служба. Сега в своя християнски опит те бяха достигнали една точка, когато Бог бе готов да им повери по-нататъшно разпространяване на едно трудно мисионско начинание. За да го осъществят, те щяха да се нуждаят от предимствата, които можеха да получат чрез действието на църквата.

“В Антиохийската църква имаше някои пророци и учители: Варнава, Симеон, наречен Нигер, киринеец Луций, Манаин... и Савел. И като служеха на Господа и постеха, Светият Дух рече: Отделете ми Варнава и Савел за работата, на която съм ги призовал.” Преди да бъдат изпратени като мисионери в езическия свят, тези апостоли бяха тържествено посветени на Бога чрез пост, молитва и полагане на ръце. Така бяха упълномощени от църквата не само да поучават истината, но и да изпълняват ритуала на кръщението и да организират църкви с пълен църковен авторитет.

Християнската църква в това време навлизаше във важен етап. Сега евангелската вест трябваше усилено да се проповядва сред езичниците, в резултат на което църквата щеше да укрепне от големия брой души. Апостолите, посочени да ръководят това дело, щяха да бъдат изложени на подозрения и предразсъдъци. Техните учения за разрушаването на “средната стена” (Ефес. 2:14), толкова дълго разделяла евреите от езическия свят, щяха естествено да оправдаят обвинението в ерес и много искрено вярващи евреи щяха да поставят под съмнение авторитета им като служители на евангелието. Бог предвидя трудностите, които щяха да срещнат Неговите слуги и за да издържат това предизвикателство, чрез откровение настави църквата да ги отдели публично за делото на проповядването. Ръкополагането представляваше открито признаване на Божественото поръчение да се занесе на езичниците благата вест.

И Павел, и Варнава бяха получили вече своето поръчение от самия Бог и церемонията на полагане на ръце не добави нова благодат или нови способности. Тя бе форма да се признаят предназначението и авторитета на особената им служба. Така делото Божие получи печата на църквата.

За евреите този ритуал бе изпълнен със значение. Когато еврейският баща благославяше децата си, той възлагаше с благоговение ръце върху главите им. Когато

едно животно се определяше за жертва, ръката на притежавания свещенически авторитет се поставяше върху главата на жертвата. Когато служителите в църквата на вярващите от Антиохия възложиха ръцете си върху Павел и Варнава, чрез това действие те помолиха Бога да благослови избраните апостоли в тяхната преданост към особеното дело, за което бяха определени.

По-късно особено се злоупотребяваше с ритуала на ръкополагането. На този акт бе придадена необоснована тайнственост, сякаш ръкополаганите в миг получаваха сила, правеща ги способни за една или друга служба. Но в избирането на апостолите няма докладвано нищо, което да означава, че чрез обикновения акт на възлагане на ръце се сменят никакви качества. Съществува само простият доклад за ръкополагането им и за значението, което имаше то за бъдещата им работа.

Обстоятелствата, свързани с отделянето чрез Светия Дух на Павел и Варнава за определен вид служене, показват ясно, че в Своята организирана църква Господ работи с назначени работници. Години преди това, когато самият Спасител разкри Божественото намерение най-напред на Павел, той незабавно влезе в контакт с членовете на новоорганизираната църква в Дамаск. Нещо повече, църквата в този град не остана задълго в незнание за личното преживяване на обрънатия във вярата фарисей. И в този момент, когато Божественото поръчение, дадено за това време, трябваше да бъде предадено по-пълно, Светият Дух отново засвидетелства, че Павел бе избран съд за разнасяне на евангелието сред езичниците и възложи на църквата да бъдат ръкоположени той и неговият сътрудник. Тъй като водачите на църквата в Антиохия “служеха на Господа и постеха, Светият Дух рече: Отделете ми Варнава и Савла за работата, на която Съм ги призовал”.

Бог е направил църквата Си на земята проводник на светлина и чрез нея предава Своите намерения и волята Си. Той не дава на някои от слугите си духовно преживяване, независимо и против духовната практика на църквата, нито дава знания за волята Си на един човек вместо на цялата църква, а тя - Христовото тяло, да остава в тъмнина. В Своя промисъл Той поставя слугите Си в тясна връзка със Своята църква, за да могат по-малко да се доверяват на себе си и повече на другите, които Той води за напредъка на делото Си.

В църквата винаги е имало хора, които постоянно са клонели към лична независимост. Те като че ли не могат да осъзнаят, че независим от Духа, човек се доверява твърде много на себе си и на собствената си преценка, вместо да уважава съвета и да цени мнението на братята, особено на ония, които Бог е посочил да ръководят Неговия народ. Бог е дал на Своята църква особен авторитет и власт, които никой не може да нарушава и да презира, без да бъде виновен; защото, който прави това, презира Божия глас.

Склонните да определят собствената си преценка за непогрешима, са в голяма опасност. Това е изпитано средство на Сатана да разделя такива хора от проводниците на светлина, чрез които Бог е действал, за да изгради и разпространи Своето дело по земята. Да се пренебрегнат и презрат назначените от Бога да носят отговорности за водачество, свързано с напредъка на истината, означава да се отхвърлят средствата, определени от Него за помощ, окуражаване и укрепване на народа Му. Защото който и да е работник в Божието дело сметне, че неговата светлина не трябва да минава през

никакви проводници, а да идва направо от Бога, се поставя в позицията да бъде изкушаван от неприятеля и победен. Господ чрез Своята мъдрост е наредил средства на близка връзка, която трябва да се поддържа от всички вярващи. Християнин да бъде свързан с християнин и църква - с църква. Така човешките инструменти ще бъдат способни да сътрудничат на Божеството. Всеки работник трябва да се подчинява на Светия Дух и всички вярващи ще бъдат обединени в едно организирано и добре насочвано усилие да предадат на света благата вест за Божията благодат.

Павел възприе случая за своето официално ръкополагане като начало на нов важен етап в живота си. Този момент той смяташе за начало на апостолството си в християнската църква.

Докато светлината на евангелието грееше ясно в Антиохия, апостолите, останали в Ерусалим, продължиха една важна работа. Всяка година по времето на празниците много евреи от всички страни отиваха в града, за да се поклонят в храма. Някои от тези поклонници бяха искрени набожни и сериозни изследователи на пророчествата. Те очакваха с копнеж идването на обещания Месия - надеждата на Израил. Докато Ерусалим бе изпълнен с чужденци, апостолите проповядваха Христос с непоклатима смелост, макар да знаеха, че така непрекъснато поставят живота си в опасност. Божият Дух постави печата Си върху труда им. Мнозина повярваха и, връщайки се в домовете си в различните части на света, разнасяха семената на истината на всички народи и сред всички класи на обществото.

Известни между апостолите, заети с това дело, бяха Петър, Яков и Йоан, уверени, че Бог им бе възложил да проповядват Христос сред сънародниците. Те работеха вярно и мъдро, като свидетелстваха за нещата, които бяха видели и чули, и призоваваха към по-сигурното пророческо слово (по 2 Петрово 1:19) в усилието да се склони “Израилевият дом”, че Бог е направил същия Исус, когото евреите разпнаха, Господ и Христос (по Деян. 2:36).

17. ВЕСТИТЕЛИ НА ЕВАНГЕЛИЕТО

Тази глава е основана на Деян. 13:4-52

“Изпратени от Светия Дух”, Павел и Варнава, след ръкополагането си от братята в Антиохия, “слязоха в Селевкия и оттам отплуваха за Кипър”. Така апостолите започнаха своето първо мисионерско пътуване.

Кипър бе едно от местата, където след смъртта на Стефан вярващите бяха избягали от гоненията в Ерусалим. От Кипър някои хора бяха отпътували за Антиохия, “благовестявайки Господа Исуса” (Деян. 11:20). Самият Варнава бе “родом киприянин” (Деян. 4:36) и сега той и Павел, придружени от Йоан Марко - роднина на Варнава, посетиха този остров.

Майката на Марко бе приела християнската религия и в нейния дом в Ерусалим учениците се подслоняваха. Тук те бяха винаги добре дошли и намираха място за почивка. При едно от посещенията на апостолите в дома на майка му Марко предложи на Павел и Варнава да ги придружи в мисионерското им пътуване. Той почувства

Божие то благоразположение в сърцето си и закопня да се посвети изцяло на евангелската служба.

Пристигайки в Саламин, апостолите “проповядваха Божието слово в юдейските синагоги... И като преминаха целия остров до Пафа, намериха някой си магьосник, лъжепророк, юдеин на име Вариисус, който беше с управителя Сергия Павла, един разумен човек. Тоя, последният, повика Варнава и Савла и поиска да чуе Божието слово. Но магьосникът Елима (защото така се превежда името му) им се противеше, стараше се да отвърне управителя от вярата”.

Не без борба позволява Сатана да се изгражда Божието царство на земята. Силите на злото воюват непрекъснато срещу служителите, избрани да разпространяват евангелието. Тези сили на тъмнината са особено активни, когато истината се проповядва пред издигнати, уважавани и достойни хора. Така стана и когато Сергей Павел - управителят на Кипър, слушаше евангелската вест. Той бе изпратил да доведат апостолите, за да го поучат. И сега силите на злото действаха чрез магьосника Елима със своите зли внушения, за да го отблъснат от вярата и така да осуетят Божието намерение.

Падналият враг винаги постъпва така, за да запази в редовете си влиятелни хора, които, повярвали, биха могли да бъдат полезни на Божието дело. Но верният работник на евангелието няма защо да се бои, че ще бъде победен от ръката на неприятеля, защото има привилегията със сила отгоре да отблъсне всяко влияние на Сатана.

Макар и жестоко нападан от Сатана, Павел има смелостта да изобличи този, чрез когото работеше врагът. “Изпълнен със Светия Дух”, апостолът “се вгледа в него и рече: О, ти, пълен с всякакви лукавщини и с всякакво коварство, сине дяволски, враже на всичко, що е право, няма ли да престанеш да извращаваш правите пътища на Господа? И сега, ето Господнята ръка е върху тебе. Ти ще ослепееш и няма да виждаш слънцето за известно време. И начаса падна на него помрачаване и тъмнина; и той се луташе, търсейки да го води някой за ръка. Тогава управителят, като видя станалото, повярва, смаян от Господнето учение”.

Магьосникът бе затворил очите си за доказателствата на евангелската истина и Господ в справедливия Си гняв затвори плътските му очи, отнемайки им дневната светлина. Той не ослепя завинаги, а само за известно време, за да бъде предупреден да се покае и да потърси прощение от Бога, когото така тежко бе оскърбил. Смущението, в което изпадна, не повлия на фините му действия против Христовото учение. Ослепяването доказва на всички, че чудесата, които апостолът бе извършил и Елима бе отречъл като изкусно фокусничество, бяха извършени с Божията сила. Управителят, убеден в истинността на учението, проповядвано от апостолите, прие евангелието.

Елима не беше учен човек, но бе особено подходящ за делото на Сатана. Проповядващите Божията истина ще срещнат коварния враг под много различни форми. Понякога в лицето на учени, но по-често в лицето на невежи хора, подготвени от Сатана да действат успешно за измамването на души. Длъжност на Христовия проповедник е да стои вярно на своя пост със страх от Бога и убеден в силата на Неговото могъщество. Така той може да всее объркване сред множествата на Сатана и да победи в името на Господа.

Павел и придружаващите го продължиха пътуването си за Перга Памфлийска. Пътят им бе труден. Срещаха пречки и лишения, отвсякъде ги дебнеха опасности. В градовете и селата, през които минаваха, и по самотните пътища бяха заобиколени от видими и невидими опасности. Но Павел и Варнава се бяха научили да се доверяват на избавящата Божия сила. Сърцата им бяха изпълнени с гореща любов към погиващите души. Като верни пастири, търсеци изгубените овце, те не мислеха за своето удобство и почивка. Забравяйки себе си, не се обезкуражаваха, когато бяха уморени и гладни, когато студуваха. Пред себе си имаха само една цел - спасението на отдалечилите се от стадото.

Марко, несвикнал на трудности, изплашен и обезсърчен от опасностите и лишенията по пътя, се поколеба за известно време в решението си да се отдаде изцяло на Господното дело. Работил бе с успех при благоприятни обстоятелства, но сега сред съпротива и неприятности, които така често придружаваха пионерите, той не можа да издържи трудността като добър войник на кръста. Имаше още да се учи как със смело сърце да среща опасности, преследвания и съпротива. Колкото по-далеч отиваха апостолите, толкова по-големи ставаха трудностите и Марко се уплаши. Загуби целия си кураж и отказа да продължи нататък, върна се в Ерусалим.

Това отстъпление стана причина Павел да осъди Марко преждевременно и дори сурово. Варнава, от своя страна, бе склонен да го извини поради неопитността му. Той чувстваше, че Марко няма да изостави службата, защото видя в него качества, които щяха да го направят полезен работник за Христос. През следващите години покровителството му бе възнаградено богато, защото младежът се отдаде безрезервно на Господа и на делото за провъзгласяване на евангелската вест в трудни места. С Божието благословение и с мъдрото поучаване на Варнава той се разви като ценен работник.

По-късно Павел се сдобри с Марко и го прие като сътрудник. Препоръча го на колосяните като свой съработник “за Божието царство” и своя “утеха” (Кол. 4:11). И още веднъж - малко преди да умре, той говори за Марко, като не пропусна да каже, че е “полезен в службата” (2 Тимотей 4:11).

След заминаването на Марко Павел и Варнава посетиха Антиохия в Писидия и в съботния ден влязоха в еврейската синагога и седнаха. “И след прочитането на закона и пророците, началниците на синагогата пратиха до тях да им кажат: Братя, ако имате някоя увещателна дума за хората, кажете.” Поканени да говорят, “Павел, прочее, стана, та помахаша с ръка и рече: Израилтяни, и вие, които се боите от Бога, слушайте”. Последва превъзходна проповед. Павел разказа подробно как Господ се бе отнасял с евреите от времето на освобождението им от египетско робство и как им бе обещан Спасител от семето на Давид. Смело заяви, че “от неговото потомство Бог според обещанието Си въздигна на Израиля Спасител, Исуса, след като Йоан, преди Неговото идване, беше проповядвал кръщението на покаяние на целия Израилски народ. И като свършваше попрището си, Йоан казваше: Според както мислите, кой съм аз? Не съм Оня, Когото очаквате; но ето, подир мене иде Един, Когото не съм достоен да развържа обувката на нозете. Така със сила проповядва той Исус като Спасител на народа, Месия от пророчеството.

След това изявление Павел каза: “Братя, потомци от Авраамовия род, и които измежду вас се боят от Бога, нам се изпрати вестта на това спасение. Защото

ерусалимските жители и техните началници, като не Го познаха, а без да разберат пророческите думи, които се прочитат всяка събота, изпълниха ги, като Го осъдиха”.

Павел не се поколеба да разкрие цялата истина за отхвърлянето на Спасителя от еврейските водачи. “Без да намерят в Него нещо достойно за смърт - заяви апостолът, пак изискаха от Пилата да бъде убит. И когато изпълниха всичко, що бе писано за Него, снеха Го от дървото и положиха Го в гроб. Но Бог го възкреси от мъртвите. И Той в продължение на много дни се явяваше на тях, които бяха възлезли с Него от Галилея в Ерусалим, които сега са свидетели за Него пред хората.”

“... донесохме блага вест - продължи апостолът - за обещанието, дадено на бащите ни, че Бог го изпълни на техните чада, като възкреси Исуса, както е писано и във втория псалом: “Ти си Мой Син, Аз днес Те родих”. А че Го е възкресил от мъртвите никога вече да се не връща в изтлението, каза така: “Ще ви дам верните милости, обещани на Давида”... и в друг псалом казва: “Няма да оставиш Светеца Си да види изтление”. Обаче Давид, след като в своето си поколение послужи на Божието намерение, заспа и биде положен при бащите си и видя изтление. А Тоя, Когото Бог възкреси, не видя изтление.”

И сега, като говореше ясно за изпълнението на познатите пророчества за Месия, Павел им предложи покаяние и прощение на греховете чрез заслугите на Исус - техния Спасител. “... нека ви бъде известно - каза той, - че чрез Него се проповядва на вас прощение на греховете и че всеки, който вярва, се оправдава чрез Него от всичко, от което не сте могли да се оправдаете чрез Мойсеевия закон.”

Божият Дух придружаваше изговорените думи и сърцата бяха трогнати. Това, че апостолът се позова на старозаветните пророчества и неговото заявление, че те са били изпълнени в служенето на Исус от Назарет убеди много души, копнеещи за идването на обещания Месия. Убедителните думи на говорителя, че “добрите вести” на спасението бяха за евреи, както и за езичници, дадох надежда и радост на онези, които не бяха Авраамови чада по плът.

“Когато си излизаха из юдейската синагога, езичниците ги молеха да им се проповядват тях думи и следващата събота.” След като се бяха разпръснали, “мнозина от юдеите и от благочестивите прозелити”, приели добрите вести, предадени този ден, “тръгнаха след Павла и Варнава, които, като се разговаряха с тях, увещаваха ги да постоянстват в Божията благодат”.

Интересът, събуден в Антиохия Писидийска от проповедта на Павел, доведе следващата събота почти целия град да чуе Божието слово. А юдеите, като видяха множествата, изпълниха се със завист, опровергаваха това, което говореше Павел и хулеха.

Но Павел и Варнава говориха с дързост и рекоха: Нужно беше да се възвести първо на вас Божието учение, но понеже го отхвърляте и считате себе си недостойни за вечния живот, ето, обръщаме се към езичниците. Защото така ни заповяда Господ, казвайки: “Поставих те за светлина на народите, за да бъдеш за спасение до края на земята”.

И езичниците, като слушаха това, радваха се и славеха Божието учение; и повярваха всички, които бяха отредени за вечния живот.” Бяха щастливи, че Христос ги признава за Божии чада и с благодарни сърца слушаха проповядването на словото. Бяха

готови с жар да споделят евангелската вест с други “и Господнето учение се разпространяваше по цялата тая страна”.

Преди векове вдъхновеното перо бе описало това събиране на езичниците. Но пророческите му думи бяха неясно разбирани. Осия бе казал: “Но все пак числото на израилтяните ще бъде като морския пясък, който не може да се изброи. И вместо онова, което им се казва, че: Не сте мои люде, ще им се рече: Вие сте чада на живия Бог”. И още: “Ще я насея за Себе Си на земята и ще покажа милост към непомилваната. И на ония, които не бяха мои люде, ще река: Мои люде сте вие. И те ще рекат, всеки един: Ти си мой Бог” (Осия 1:10, 2:23).

Самият Спасител предказа по време на земната Си служба разпространението на евангелието сред езичниците. В притчата за лозето Той заяви на непокаяните евреи: “Божие царство ще се отнеме от вас и ще се даде на народ, който принася плодовете му” (Матей 21:43). И след Своето възкресение Той поръча на учениците Си да идат и да научат всичките народи. Никога не трябваше да оставят непредупреден, а да проповядват благовестието на всяка твар (по Матей 28:19; по Марко 16:15).

Обръщайки се към езичниците в Антиохия Писидийска, Павел и Варнава продължиха да работят и за евреите - навсякъде, където имаше благоприятна възможност да бъдат чути. По-късно в Солун, в Коринт, в Ефес и в други важни центрове Павел и неговите съработници проповядваха евангелието и на евреи, и на езичници, но главните им усилия бяха насочени към изграждане на Божието царство в езическите страни, сред народи, почти без познание за истинския Бог и за Неговия Син.

Сърцата на Павел и на помощниците му бяха привлечени от ония, които бяха отделени от Христос, чужденци на израилевото гражданство и на заветите на обещанието, без надежда и без Бога на света. Чрез неуморната служба на апостолите за езичниците странниците и чужденците, които някога са били далеч, научиха, че са поставени близо чрез кръвта на Христос и че с вяра в Неговата изкупителна жертва могат да станат “съграждани на светиите и членове на Божието семейство” (по Еф. 2:12, 13, 19).

Израствайки във вяра, Павел работеше непрестанно за изграждането на Божието царство сред пренебрегнатите от израилевите учители. Постоянно издигаше Исус Христос като “Цар на царстващите и Господ на господстващите” (1 Тимотей 6:15) и обещаваеше вяращите да бъдат “вкоренени и назидавани в Него, утвърждавани във вярата си.” (Кол. 2:7).

За вяращите Христос е сигурна основа. Върху този жив камък евреи и езичници могат да градят. Той е достатъчно голям за всички и достатъчно здрав, за да издържи товара от мъката на целия свят. Това е факт, ясно осъзнат от Павел. В последните дни на службата си, когато се обърна към група езически вяращи, останали твърди в любовта си към евангелската истина, апостолът писа: “... вие... сте съграждани на светиите и членове на Божието семейство, понеже бяхте съградени върху основата на апостолите и пророците, като е крайгълен камък сам Христос Исус” (Еф. 2:19, 20).

Когато евангелската вест се разпространи в Писидия, невяращите евреи от Антиохия в своя сляп предрасъдък “подбудиха набожните високопоставени жени и градските първенци и като повдигнаха гонение против Павла и Варнава, изпъдиха ги из пределите си”.

Това отношение не обезсърчи апостолите. Те си спомниха думите на своя Учител: “Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо всякакво зло заради Мене. Радвайте се и веселете се, защото голяма е наградата ви в небесата, понеже така гониха пророците, които бяха преди вас” (Матей 5:11, 12).

Евангелската вест напредваше и апостолите имаха основание да се почувстват обнадеждени. Трудът им беше богато благословен сред писидийците в Антиохия и вярващите, които те оставиха да продължат сами делото за известно време, “се изпълниха с радост и със Светия Дух”.

18. ПРОПОВЯДВАНЕ СРЕД ЕЗИЧНИЦИТЕ

Тази глава е основана на Деяния 14:1-26

От Антиохия Писидийска Павел и Варнава отидоха в Икония. Там, както и в Антиохия, започнаха работата си в синагогата на своя народ. Постигнаха забележителен успех. “... повярваха голямо множество юдеи и гърци.” Но в Икония, както и на други места, където работиха апостолите, “покорните на Божието учение юдеи подбудиха и раздразниха духовете на езичниците против братята”.

Апостолите обаче не се отказаха от своята мисия, защото мнозина приемаха Христовото евангелие. Продължиха делото си сред съпротива, омраза и предразсъдъци “и дързостно говореха за Господа, Който свидетелстваше за словото на Своята благодат, като даваше да стават знамения и чудеса чрез техните ръце”. Това поредно доказателство за Божественото одобрение имаше могъщо влияние върху онези, чиито умове бяха отворени за убеждение, и обърнатите към евангелието се умножаваха.

Нарастващата популярност на вестта, носена от апостолите, изпълни невярващите евреи със завист и омраза и те решиха веднага да прекратят делото на Павел и Варнава. Чрез лъжливи и преувеличени доклади предизвикаха страх у властите, че може целият град да е в опасност от подбуждане на въстание. Заявяваха, че големи множества езичници се обръщали към апостолите и внушаваха, че това се върши с някакво тайно и опасно намерение.

В резултат на обвиненията учениците отново бяха заведени пред властите, но защитата им бе толкова ясна и логична и учението им - така спокойно и разбираемо, че решително повлияха в тяхна полза. Макар магистратите да бяха с предразсъдъци срещу тях от фалшивите изявления, които бяха чули, не се осмелиха да ги осъдят. Само признаха, че учението на Павел и Варнава можеше да направи хората благородни и почитащи закона граждани и че моралът и редът на града биха се подобрили, ако истините, проповядвани от тези апостоли, бъдат приети.

Въпреки противопоставянето, което срещаша учениците, вестта за истината печелеше голяма популярност. Евреите видяха, че резултатът от усилията им да попречат на дейността на новите учители е само обръщане на нови хора към вярата. “И множеството в града се раздвои: едни бяха с юдеите, други - с апостолите.”

Еврейските водачи бяха така разярени от това стечение на обстоятелствата, че решиха да постигнат целите си чрез насилие. Подклаждайки най-злите страсти на

невежата, шумна тълпа, успяха да предизвикат брожение, което приписаха на проповядването на учениците. Надяваха се да спечелят помощта на магистратите. Решиха, че апостолите няма да имат възможност да се защитят и че тълпата ще се намеси, като убие с камъни Павел и Варнава, и така ще сложи край на тяхното дело.

Приятелите на апостолите, макар и невярващи, ги предупредиха за злите кроежи на евреите и ги увещаха да не се излагат без нужда на гнева на тълпата, а да избягат, за да запазят живота си. Затова Павел и Варнава отпътуваха тайно от Икония, оставяйки вярващите да продължат сами делото за известно време. В никакъв случай не ги напуснаха завинаги, а имаха намерение да се върнат, когато вълнението стихне и да завършат започнатата работа.

Във всяка епоха и във всяка страна се е налагало Божиите вестители да се срещат с жестоката съпротива на доброволно избраните да отхвърлят светлината от небето. Често чрез фалшиво тълкуване и изкривяване на истината враговете на евангелието видимо са постигали успех, като са затваряли вратите, през които Божиите вестители биха могли да достигнат до народа. Но тези врати не остават затворени завинаги и често, когато Божиите слуги са се връщали след известно време да завършат делото си, Господ могъщо е действал в тяхна полза, правейки ги способни да извършат паметни дела за слава на Божието име.

Изгонени от преследването в Икония, апостолите отидоха към Листра и Дервия в Ликаония. Тези градове бяха населени главно с езичници, пълни със суеверия, но сред тях имаше някои, които желяеха да чуят и да приемат евангелската вест. Там и в околността решиха да работят апостолите, надявайки се да избегнат предразсъдъците и преследването на евреите.

В Листра нямаше еврейска синагога, макар че в града живееше известен брой евреи. Много от жителите се покланяха в един храм, посветен на Юпитер. Когато Павел и Варнава се появиха и събраха жителите, обяснявайки простите истини на евангелието, мнозина се опитаха да свържат учението им със своята суеверна вяра на поклонение на Юпитер.

Апостолите се опитваха да предадат на тези идолопоклонници познания за Бога Творец и за Неговия Син - Спасителя на човешкия род. Най-напред обърнаха вниманието им към чудните Божии дела - слънцето, луната и звездите, прекрасния ред в кръговрата на сезоните, могъщите, покрити със сняг планини, високо издигащите се дървета и други чудеса на природата, които показват умение извън човешкия разум. Чрез тези дела на Всемогъщия апостолите насочваха вниманието на езичниците към великия Управител на всемира.

Обяснявайки основните истини за Създателя, те разказаха за Божия Син, дошъл от небето в нашия свят, защото възлюби човешките чада. Говориха им за Неговия живот и служба, за отхвърлянето Му от онези, които дойде да спаси, за присъдата и разпятието Му, за възкресението и възнесението Му в небето, където действа като защитник на човека. Така чрез Духа и Божията сила Павел и Варнава проповядваха евангелието в Листра.

По едно време, докато разказваше на народа за Христовото дело на излекуване на болни и умъчнени, Павел видя сред слушателите си един сакат човек с очи, приковани в него, който възприемаше и се доверяваше на думите му. Сърцето на

апостола се изпълни със съчувствие към този злощастен човек, по чието лице разпозна, че “има вяра да бъде изцелен”. В присъствието на събраните идолопоклонници заповяда на сакатия да се изправи на краката си. Дотогава страдалецът можеше единствено да седи, но сега веднага се подчини на Павловата заповед и за първи път в живота си стана на крака. Сила се добави към това усилие на вярата и този, който беше сакат, “скочи и ходеше”.

“А народът, като видя какво извърши Павел, извика със силен глас, казвайки по ликаонски: Боговете, оприличени на човечи са слезли при нас.” Това изявление беше в съгласие с тяхното вярване, че боговете понякога посещават земята. Варнава нарекоха Юпитер - бащата на боговете, поради неговата благородна външност и достойно държане и поради кротостта и благоволенieto, изписани на лицето му. Павел сметнаха, че е Меркурий, “понеже той беше главният говорител”, сериозен и действен, красноречиво предупреждаващ и увещаващ.

Жителите на Листра бяха нетърпеливи да покажат своята благодарност и накараха свещеника на Юпитер да почете апостолите. И той “приведе юнци и донесе венци на портите и заедно с народа се канеше да принесе жертва”. Павел и Варнава, които се бяха отдръпнали, за да отпочинат, не знаеха за тези приготовления. Скоро обаче вниманието им бе привлечено от звуците на музика и от ентузиазираниите викове на голяма тълпа, дошла до къщата, в която бяха отседнали.

Когато апостолите разбраха причината за посещението и за вълнението на тълпата, “раздраха дрехите си, скочиха сред народа” с надежда да предотвратят по-нататъшните събития. С висок, звънящ глас, който се издигна над виковете на хората, Павел помоли за внимание. И когато врявата внезапно стихна, каза: “О, мъже, защо правите това? И ние сме човечи със същото естество като вас и благовестваме ви да се обърнете от тия суети към живия Бог, Който е направил небето, земята, морето и всичко, що има в тях; Който през миналите поколения е оставял всичките народи да ходят по своите пътища, ако и да не е преставал да свидетелства за Себе Си, като е правил добрини и давал ви е от небето дъждове и родовити времена и е пълнил сърцата ви с храна и веселба.”

Въпреки че апостолите отхвърлиха решително, че са божества и въпреки усилията на Павел да насочи умовете на народа към истинския Бог като единствено достоен за поклонение, беше почти невъзможно езичниците да бъдат отклонени от намерението им да принесат жертва. Толкова твърдо беше убеждението им, че тези хора са наистина богове и толкова голям беше ентузиазмът им, че не желяеха да признаят грешката си. Докладът казва: “... те едвам възпряха множествата”.

Жителите на Листра твърдяха, че са видели със собствените си очи чудната сила, приложена от апостолите. Бяха видели един сакат, който никога преди това не можеше да ходи, да се зарадва на съвършено здраве и сила. Само след многото увещания на Павел и след внимателното му разяснение на мисията им с Варнава като представители на небесния Бог и на Неговия син - великия Лекар, народът най-сетне се убеди и се отказа от своето намерение.

Делата на Павел и Варнава в Листра веднага станаха предмет на злобата на някои “юдеи от Антиохия и Икония”, които, като научиха за успеха им сред ликаонците, решиха да ги преследват. Пристигайки в Листра, тези евреи успяха бърже да подбудят народа със същата разпаленост на духа, която бе обхванала собствените им умове. Чрез

лъжливи думи и клевети онези, които доскоро бяха гледали на Павел и на Варнава като на Божествени същества, бяха убедени, че апостолите са наистина по-лоши от убийци и заслужават смърт.

Разочарованието, че им бе отказана привилегията да принесат жертви на апостолите пригответи жителите на Листра да се обърнат против Павел и Варнава с толкова голям ентузиазъм, с колкото ги бяха провъзгласили за богове. Подбудени от евреите, те решиха да нападнат апостолите със сила. Евреите ги наговориха да не позволят на Павел да говори, твърдейки, че в противен случай той ще омае народа.

Скоро убийствените замисли на враговете на евангелието бяха изпълнени. Отдавайки се на влиянието на злото, жителите на Листра бяха завладени от сатанинска ярост и като хванаха Павел, биха го безмилостно с камъни. Апостолът помисли, че краят му е дошъл. Мъченичеството на Стефан и жестоката роля, която бе имал тогава, оживя в ума му. Покрит с рани, изнемогващ от болка, той падна на земята и разгневените евреи “го извлякоха вън от града, като мислеха, че е умрял”.

В този час на тъмнина и изпитание повярвалите в Листра чрез дейността на Павел и Варнава останаха верни и последователни. Безсмисленото противопоставяне, жестокото преследване от страна на техните врагове послужи само, за да утвърди вярата на тези предани братя. И сега, пред лицето на опасности и подигравки, те показаха верността си, като се събраха натъжени около тялото на Павел, когото смятаха за мъртъв.

Каква беше изненадата им, когато сред техните ридания апостолът внезапно вдигна главата си и стана на крака, хвалейки Бога. За вярващите това неочаквано възстановяване на Божия слуга бе като чудо на Божествена сила и като знак от небето, за утвърждаване на вярата им. Обхвана ги неописуема радост и възхваляваха Бога с обновена вяра.

Сред повярвалите в Листра, свидетели на Павловите страдания, бе и един младеж станал по-късно забележителен работник за Христос. Той щеше да сподели с апостола изпитанията и радостите на пионерската служба в трудни полета. Името му беше Тимотей. Когато Павел бе изнесен от града, младият ученик се намираще сред застаналите край неговото очевидно безжизнено тяло и го видя как се изправя наранен и покрит с кръв, но с хвала на уста за това, че му беше позволено да пострада заради Христос.

В деня след пребиването на Павел с камъни, апостолите заминаха за Дервия, където трудът им бе благословен и много души бяха убедени да приемат Христос като свой Спасител. Но като “проповядваха благовестието в тоя град и придобиха много ученици”, нито Павел, нито Варнава искаха да предприемат работа другаде, без да утвърдят новоповярвалите. Те бяха принудени да ги оставят за известно време в местата, където наскоро бяха работили. И така, без да се боят от опасностите, “върнаха се в Листра, Икония и Антиохия и утвърдяваха душите на учениците, като ги увещаваха да постоянстват във вярата...” Мнозина бяха приели добрите вести на евангелието и така се бяха изложили на укор и съпротива. Апостолите се опитаха да ги утвърдят във вярата, за да пребъде извършеното дело.

Като важно условие за духовното израстване на новоповярвалите апостоли те внимаваха да ги оградят с дисциплината на евангелския ред. Във всички места в

Ликаония и Писидия, където имаше вярващи, бяха организирани съответно църкви. Във всяка църква бяха назначени служители и бе установен подходящ ред и система за провеждане на службите, способстващи за духовното благоденствие на вярващите.

Всичко се вършеше в съгласие с евангелския план за обединяване в едно цяло на вярващите в Христос и този план Павел трябваше да следва внимателно в своята служба. Навсякъде доведените чрез неговия труд да приемат Христос като Спасител бяха на време организирани в църква дори и когато вярващите бяха само малко на брой. Така християните бяха учени да си помагат един на друг, спомняйки си обещанието: “Защото, гдето двама или трима са събрани в Мое име, там Съм и Аз посред тях” (Матей 18:20).

Павел не забрави основаните църкви. Грижата за тях остана в ума му като едно все по-натезаващо бреме. Колкото и малка да беше групата, тя бе обект на неговата постоянна закрила. Бдеше с внимание над по-малките църкви, осъзнавайки нуждата им от особена грижа, за да се утвърдят членовете в истината и да бъдат научени да полагат разумни и несебелюбиви усилия за заобикалящите ги.

Във всички свои мисионски усилия Павел и Варнава се опитваха да следват Христовия пример на доброволна жертва и вярно, мъдро служене за душите. Будни, ревностни, неуморни, те не се отдадоха на личното си удобство, но с молитва и непрекъсната дейност сееха семето на истината. И със сеенето на семето апостолите внимаваха да дадат на всички, заставащи на тяхна страна за евангелието, практически напътствия с неocenима стойност. Този дух на сериозност и набожен страх оставаше в умовете на новите ученици трайно впечатление за важността на евангелската вест.

Когато обещаващи и способни хора приемаха вярата в Исус, както в случая с Тимотей, Павел и Варнава се опитваха да им покажат необходимостта от работа в лозето и когато апостолите тръгнаха за друго място, вярата на тези хора не само не увяхваше, но по-скоро се засилваше. Те бяха вярно наставени в пътя на Господа и научени да работят несебелюбиво, сериозно, упорито за спасението на своите ближни. Това внимателно подготвяне на новоповярвалите бе важно условие за забележителния успех, придружаващ работата на Павел и Варнава в проповядването на евангелието в езическите страни.

Първото мисионерско пътуване приближаваше своя край. Поверявайки на Господа новоорганизираните църкви, апостолите заминаха в Памфилия “и проповядваха учението в Перга, и слязоха в Аталия. Оттам отплуваха за Антиохия...”

19. ЕВРЕИ И ЕЗИЧНИЦИ

Тази глава е основана на Деяния 15:1-35

Пристигайки в Антиохия, намираща се в Сирия, откъдето бяха изпратени на мисия, Павел и Варнава се възползваха от възможността да съберат вярващите и да им напомнят “всичко, което беше извършил Бог чрез тях, и как беше отворил за езичниците врата, за да повярват” (Деян. 14:27). Църквата в Антиохия бе голяма и нарастваше

непрекъснато. Център на мисионска дейност, тя бе една от най-важните групи християнски вярващи. Членството ѝ се състоеше и от евреи, и от езичници.

Докато апостолите заедно със служителите и миряните в Антиохия полагаха искрени усилия за спечелване на много души за Христос, някои еврейски вярващи от Юдея “между фарисейската секта” успяха да вмъкнат едно мнение, което бърже предизвика обширни спорове в църквата и смути вярващите езичници. Тези юдействащи учители твърдяха с голяма увереност, че за да бъде спасен, човек трябва да бъде обрязан и да спазва целия церемониален закон.

Павел и Варнава се заеха бързо с фалшивото учение и се възпротивиха на изискванията към езичниците. От друга страна, много от вярващите евреи в Антиохия се отнесоха благосклонно към позицията на наскоро дошлите от Юдея братя.

Обърнатите във вярата евреи обикновено не бяха склонни да действат веднага щом Божието провидение им отвореше път. В резултат от труда на апостолите сред езичниците новоповярвалите езичници далеч превъзхождаха по брой новоповярвалите евреи. Последните се страхуваха, че ако ограниченията и церемониите на техния закон не бъдат задължителни за езичниците като условие за църковно членство, националните особености, съхранявали ги дотогава като отделен народ, най-накрая биха се заличили.

Евреите постоянно се гордееха с поверените им от Бога служби и много от обърнатите към вярата в Христос още мислеха, че след като Господ веднъж бе изтъкнал ясно еврейския начин на поклонение, не е възможно да одобри промяната на каквито и да е от нейните особености. Те настояваха еврейските закони и церемонии да бъдат включени в ритуалите на християнската религия. Бавно схващаха, че всички жертвени приноси бяха само предвестник на смъртта на Божия Син и че когато символът срещна първообраза си, ритуалите и церемониите, предадени чрез Мойсей, не бяха повече задължителни.

Преди да приеме Христос, Павел се оценяваше като непорочен “по правдата, която е от закона” (Филип. 3:6), но след промяната в сърцето му, той придоби ясно схващане за задачата на Спасителя като изкупител на цялото човечество - на езичници, както и на евреи, и научи каква е разликата между живата вяра и мъртвия формализъм. В светлината на евангелието древните ритуали и церемонии, поверени на Израил, бяха придобили ново и по-дълбоко значение. Това, към което посочваха, се бе вече изпълнило и живеещите в евангелската епоха бяха освободени от тяхното спазване. Обаче Божият непроменим закон на десетте заповеди Павел спазваше по дух и по буква.

В антиохийската църква въпросът за обрязването предизвика много дискусии и спорове. Накрая членовете на църквата, боейки се да не би тези спорове да доведат до разделение, решиха да изпратят Павел и Варнава заедно с някои отговорни мъже до църквата в Ерусалим, за да изложат въпроса пред апостолите и старейшините. Трябваше да се срещнат там с делегати от различни църкви и с дошлите в Ерусалим да участват в приближаващите празници. През това време всички спорове трябваше да прекъснат, докато общият съвет вземе последно решение, което трябваше да се възприеме от всички църкви в страната.

По пътя към Ерусалим апостолите посетиха вярващите в градовете, през които минаваха, и ги окуражиха. Споделиха с тях своя опит в Божието дело и им разказаха за повярвалите езичници.

В Ерусалим делегатите от Антиохия се срещнаха със събралите се за общ съвет братя от различни църкви и споделиха с тях успеха в дейността си сред езичниците. После изтъкнаха ясно полученото се объркване от заявленията на някои обърнати във вярата фарисеи, че за да бъдат спасени, новоповярвалите езичници трябвало да бъдат обрязани и да пазят Мойсеевия закон.

Този въпрос бе горещо обсъждан на събранието. Явиха се и други въпроси, близки с въпроса за обрязването, изискващи внимателно разглеждане. Един от тях бе проблемът за отношението към месото, жертвано на идоли. Много от новоповярвалите езичници живееха сред невеж и изпълнен с предрасъдъци народ, който често принасяше жертви и дарения на идоли. Свещенослужителите на това езическо поклонение търгуваха усилено с донесените им жертви и евреите се бояха, че обърнатите във вярата езичници ще изложат на укор християнството, като купуват донасяното на идолите, одобрявайки до известна степен идолопоклонническите обичаи.

Освен това езичниците бяха свикнали да ядат месо от удушени животни, докато евреите имаха Божественото нареждане, когато убиват животни за храна особено да внимават да се изцеди кръвта от тялото, иначе месото се смяташе за нечисто. Бог беше дал тези поучения на евреите с цел да бъде опазено здравето им. Те смятаха за грешно да се използва кръв като съставка на храната. Твърдяха, че кръвта е живот и че проливането ѝ е резултат от греха.

Езичниците, напротив, обикновено събираха кръвта, пролята при жертвоприношението, и я използваша за приготвяне на храна. Евреите не можеха да приемат промяна на обичаите си, придобити под специалното Божие наставление. И при известни обстоятелства, ако евреи и езичници се случеше да ядат на една и съща трапеза, евреите щяха да бъдат смутени и засегнати от езичниците.

Езичниците и особено гърците бяха извънредно неморални и имаше опасност някои с непроменени сърца да изповядат вярата, без да са изоставили нечистите си обичаи. Еврейските християни не можеха да толерират неморалността, която езичниците дори не окачествяваха като престъпление. Затова евреите смятаха, че е по-подходящо обрязването и спазването на церемониалния закон да бъдат изисквани от обърнатите във вярата езичници като изпит за тяхната искреност и преданост. Така те вярваха, че би се предотвратило навлизане в църквата на хора, които, приели вярата без истинска промяна в сърцето, можеха по-късно да опетнят делото чрез неморалност и разпуснатост.

Различните гледни точки по главния обсъждан въпрос поставиха пред съвета сякаш непреодолими трудности. Но Светият Дух вече бе определил този въпрос чрез решение, от което като че зависеше не само успехът, но и самото съществуване на християнската църква.

“И след много разпитване, Петър стана, та им каза: Братя, вие знаете, че в първите дни Бог избра между вас мене, щото езичниците чрез моите уста да чуят евангелското учение и да повярват.” Той изтъкна, че Светият Дух бе решил обсъждания въпрос, като слезе с еднаква сила върху необрязани езичници и върху обрязани евреи. Разказа своето видение, в което Бог му бе представил една плащаница, изпълнена с всякакъв вид четвероноги гадини, и му беше казал да заколи и да яде. Когато той отказа,

твърдейки, че никога не е ял неща, смятани обикновено за нечисти, отговорът бе: “Което Бог е очистил, ти за мръсно го не считай” (Деян. 10:15).

Петър сподели ясното тълкуване на тези думи, дадени му почти малко преди неговите намерения да отиде при центуриона и да го поучава в Христовата вяра. Вестта показваше, че Бог не гледа на лице, а признава всички, които се боят от Него. Петър разказа за своето удивление, когато, говорейки думите на Словото пред събралите се в дома на Корнилий, видя как Светият Дух облада сърцата и на езичници, и на евреи. Същите светлина и слава, отразили се върху обрязаните евреи, изгряха и на лицата на необрязаните езичници. Това беше Божието предупреждение - Петър да не гледа на едните като на по-недостойни от другите, защото Христовата кръв можеше да очисти всички от всяка нечистота.

И по-рано Петър беше разказвал на своите братя за духовната промяна на Корнилий и на неговите приятели и за общуването си с тях. При този случай, когато сподели как Светият Дух бе излят върху езичниците, заяви: “И тъй, ако Бог даде същия дар и на тях, когато повярваха в Господа Исуса Христа, както и на нас, кой бях аз, та да можех да възпрепятствам Бога?” (Деян. 11:17). Сега със същата страст и сила той каза: “И сърцеведът Бог им засвидетелства, като даде и на тях Светия Дух, както и на нас, и не направи никаква разлика между нас и тях, като очисти сърцата им чрез вяра. Сега, прочее, защо изпитвате Бога, та да налагате на шията на учениците хомот, който нито бащите ни, нито ние можем да носим?” Това иго не беше законът на десетте заповеди, както твърдяха някои, които се противопоставяха на задължителността на закона. Тук Петър говореше за церемониалния закон, заличен и изпразнен от съдържание чрез разпятието на Христос.

Обръщението на Петър накара събранието да изслуша с търпение Павел и Варнава, които споделиха своя опит в работата за езичниците. “Тогавя цялото множество млъкна и слушаше Варнава и Павла да разказват какви знамения и чудеса Бог беше извършил чрез тях и между езичниците.”

Яков също свидетелства решително, заявявайки, че Божията цел беше да даде на езичниците същите привилегии и благословения, които бе дал на евреите.

Светият Дух намери за добре да не натрапва церемониалния закон на новоповярвалите езичници и мнението на апостолите по този въпрос съвпаднаше с решението на Божия Дух. Яков, който водеше събранието, заключи: “Затуй аз съм на мнение да не отегчаваме тия измежду езичниците, които се обръщат към Бога” (Деян. 15:19).

С това дискусиата свърши. Този случай опровергава учението на римокатолическата църква, че Петър бил глава на църквата. Папите, които се провъзгласяваха за наместници на Петър, нямат в Свящото писание никакво основание за своето твърдение. Нищо в живота на Петър не потвърждава мнението, че той е бил издигнат над своите братя като заместник на Всевишния. Ако провъзгласилите се за наместници на Петър бяха последвали неговия пример, щяха да се задоволят с това да останат равни на своите братя.

Изглежда, че в дадения случай Яков беше избран да оповести решението, което събранието взе. Неговото мнение бе церемониалният закон и особено наредбата за обрязването да не се налага на езичниците, нито да им се препоръчва. Яков се постара

да увери братята си, че обръщайки се към Бога, езичниците бяха направили голяма промяна в живота си и към тях трябваше да се подходи много внимателно, за да не бъдат обезпокоявани с объркващи и предизвикващи съмнение маловажни въпроси, които биха ги обезкуражили в следването на Христос.

Новоповярвалите езичници обаче трябваше да изоставят обичаите, несъответстващи на християнските принципи. Затова апостолите и старейшините се съгласиха да ги поучат с писмо да се въздържат от храни, принасяни на идоли, от блудство, от ядене на удушени животни и от кръв. Те трябваше да бъдат увещани да пазят заповедите и да водят свят живот, и да им се каже, че тези, които им бяха представили обрязването като задължително, не бяха натоварени от апостолите.

Препоръчаха им Павел и Варнава като хора, поставили на карта живота си заради Господа. С тези апостоли бяха изпратени Юда и Сила, за да предадат на езичниците дословно решението на съвета: "... се видя добре на Светия Дух и на нас да ви не налагаме никоя друга тегота освен следните необходими неща: да се въздържате от ядене на идоложертвено, кръв и удавено, тоже и от блудство, от които, ако се пазите, добре ще ви бъде".

Четиримата Божии служители бяха изпратени в Антиохия с послание и вест, които трябваше да сложат край на всички противоречия, защото това бе гласът на най-високия авторитет на земята.

Съветът, който разреши този въпрос, бе съставен от апостоли и учители, изтъкнати пионери в изграждането на еврейските и езическите църкви, от избрани делегати от различни места. В него участваха старейшини от Ерусалим, пратеници от Антиохия и представители от най-влиятелните църкви. Съветът обсъжда в съгласие с внушенията на просветленото разсъждение и с авторитета на църква, установена по Божията воля. В края всички разбраха, че самият Бог бе отговорил на повдигнатия въпрос, давайки на езичниците Светия Дух, а техният дял бе да следват ръководството на Духа.

Не цялото християнско общество бе призовано да гласува решението на въпроса. "Апостолите и старейшините", хора влиятелни и задълбочени, го оформиха и съставиха. Този начин бе всеобщо възприет от християнските църкви. Но не всички останаха доволни от решението. Група амбициозни и самонадеяни братя не го одобриха. Това бяха хора, дръзнали да се включат в делото на своя отговорност. Те се отдадоха на недоволство и критикарство, предлагаха нови планове, стараяйки се да провалят работата на мъжете, определени от Бога да проповядват евангелската вест. Църквата се срещна с това противопоставяне в самото си начало и ще го има винаги до края на времето.

Ерусалим бе еврейската столица, място на най-пищен разкош и гордост. Еврейските християни имаха пред очите си храма, който естествено отправяше мислите им към особените им привилегии като нация. Те виждаха, че християнската църква се отдалечава от церемониите и традициите на юдаизма. Разбираха, че особената святост, придадена на еврейските обичаи, ще се изгуби в светлината на новата вяра. Затова мнозина протестираха срещу Павел, главния виновник за промяната. Дори и не всички ученици бяха готови да приемат с готовност решението на съвета. Някои държаха за

церемониалния закон. Те не бяха благосклонни към Павел, защото смятаха, че неговото мнение относно задължителността на еврейския закон бе много либерално.

Обширните и далеч достигащи решения на общия съвет спечелиха доверието на вярващите езичници и Божието дело процъфтяваше. В Антиохия църквата бе облагодетелствана от присъствието на Юда и Сила, специални вестители, върнали се с апостолите от срещата в Ерусалим. Те, “които бяха и сами пророци, увещаваха братята с много думи и ги утвърдиха”. Тези набожни мъже останаха известно време в Антиохия. “А Павел и Варнава останаха в Антиохия и заедно с мнозина други поучаваха и проповядваха Господнето учение.”

Когато по-късно Петър посети Антиохия, той спечели доверието на мнозина чрез благоразумното си отношение към новоповярвалите езичници. Известно време действа според дадената му от небето светлина. Дори надви естествения си предрасъдък и седнаше на трапеза с тях. Но когато от Ерусалим дойдоха някои привързани към церемониалния закон евреи, Петър, без добре да разсъди, промени своето поведение спрямо обърнатите във вярата езичници. Като него “лицемерстваха и другите юдеи, така щото и Варнава се увлече от лицемерието им”. Слабостта, проявена от онези, които бяха уважавани и обичани като водители, остави тягостно впечатление в паметта на вярващите езичници. Църквата беше заплашена от разделение. Но Павел, който видя подкопаващото влияние на фалша в църквата чрез двойната роля на Петър, го укори открито, че прикрива собствените си чувства. В присъствието на църквата той го попита: “Ако ти, който си юдеин, живееш като езичниците, а не като юдеите, как принуждаваш езичниците да живеят като юдеите?” (Гал. 2:13, 14).

Петър видя грешката си и веднага се зае, доколкото беше по силите му, да поправи извършеното зло. Бог, който знае края от началото, допусна изпитаният апостол да разкрие тази слабост на характера си, за да може да види, че в него няма нищо, с което би могъл да се похвали. Дори и най-добрият човек, ако се остави на себе си, ще сгреша в съжденията си. Бог видя също, че в бъдеще някои щяха да бъдат така измамани, че да приписват на Петър и на претендиращите за негови наследници по-големи прерогативи, принадлежащи само на Бога. А този доклад за слабостта на апостола трябваше да остане като доказателство за неговата склонност да греша и за факта, че в никой случай не бе над другите апостоли.

Историята на това отстъпление от правите принципи стои като сериозно предупреждение към хората, заемащи доверени постове в Божието дело - да не нарушават благочестието си, а твърдо да се придържат към принципа: колкото са по-големи отговорностите на човека и колкото са по-големи възможностите му да ръководи и контролира, толкова по-голяма ще бъде вредата, ако не следва внимателно пътя на Господа и не работи в съгласие с решенията, взети от общото тяло на вярващите в обединения съвет.

Не е ли странно, че след всичките неуспехи на Петър след падането и възстановяването, след продължителната служба и близкото общуване с Христос, познанието за това, как Спасителят практикуваше принципите на правото, след всичките поучения, които бе получил, след дарбите, знанията и постиженията в проповядване и поучаване на Словото, той трябваше да допусне лицемерие и да заобиколи принципите на евангелието поради страх от хора или за да спечели почит? Не е ли странно, че той трябваше да се поклати в своето придържане към правото? Дано

Бог даде на всеки човек да осъзнае своята безпомощност и неспособност да насочва лодката си правилно и безопасно в пристанището.

В служенето си Павел често беше принуждаван да остава сам. Той бе по особен начин поучаван от Бога и не се осмеляваше да прави компромиси, които биха засегнали принципа. Понякога бремето беше много тежко, но оставаше твърд за правдата. Той осъзнаваше, че църквата никога не трябва да бъде поставена под контрола на човешка сила. Човешките традиции и максими не трябва да заемат мястото на откритата истина. Напредъкът на евангелската вест не трябва да бъде спъван от предразсъдъци и предпочитания на хора, какъвто и да е техният пост в църквата.

Павел бе посветил себе си и всичките си сили на Божията служба. Той бе получил истините на евангелието направо от небето и чрез службата си поддържаше здрава връзка с небесните работници. Бе поучен от Бога да не обвързва християните от езически произход с незадължителни тежести. Така че, когато юдействащите вярващи поставиха в антиохийската църква въпроса за обрязването, Павел разбра становището на Божия Дух относно едно такова учение и зае твърда и неотклонна позиция, която донесе на църквите свобода от еврейските ритуали и церемонии.

Въпреки че той беше лично поучаван от Бога, той нямаше високо мнение за своята отговорност. Докато очакваше от Бога пряко напътствие, винаги бе готов да признае и авторитета на тялото от вярващи, обединени в църковното общество. Чувстваше нуждата от съвет и когато възникваха важни въпроси, с радост ги поставяше пред църквата и се обединяваше заедно с братята си да търси мъдрост от Бога, за да се вземе правилно решение. Дори “духовете на пророците - заяви той - се покоряват на самите пророци. Защото Бог не е Бог на безредие, а на мир, както и поучавам по всичките църкви на светиите” (1 Кор. 14:32, 33). И той като Петър поучаваше, че всички, обединени в църквата, трябва да се покоряват един на друг (по 1 Петрово 5:5).

20. ИЗВИСЯВАНЕ НА КРЪСТА

Тази глава е основана на Деяния 15:36-41, 16:1-6

След като служи известно време в Антиохия, Павел предложи на своите сътрудници да предприемат друго мисионерско пътуване. “Да се върнем сега - каза той на Варнава - по всички градове, гдето сме проповядвали Господнето учение, и да нагледаме братята как са.”

И Павел, и Варнава бяха нежно загрижени за наскоро приелите евангелската вест чрез тяхната служба и копнееха да ги видят отново. Тази загриженост никога не напусна Павел. Дори и когато беше в мисионерски полета, отдалечени от мястото на ранната си дейност, той продължаваше да носи в сърцето си грижата да увещава повярвалите да останат верни, усъвършенствани в святост със страх от Бога (по 2 Кор. 7:1). Опитваше се постоянно да им помогне да станат самостоятелни, растящи християни, силни във вярата, пламенни в усърдието и с цяло сърце, посветени на Бога, да работят за напредъка на Неговото царство.

Варнава беше готов да тръгне с него, но пожела да вземат със себе си и Марко, който отново бе решил да се посвети на службата. Павел се противопостави на това. Той “не намираше за добре да вземат със себе” човек, изоставил ги в първото мисионерско пътуване във време на нужда. Не бе склонен да извини слабостта му отклоняването от делото заради безопасността и удобствата на дома. Настояваше, че човек с толкова малка морална сила не е подходящ за делото, изискващо търпение, себеотрицание, смелост, преданост, вяра и готовност за саможертва, а ако е нужно дори и смърт. Толкова остро бе противоречието, че Павел и Варнава се разделиха, като Варнава последва своите убеждения и взе Марко със себе си. “И Варнава взе Марко, та отплуваха за Кипър, а Павел си избра Сила и тръгна, препоръчан от братята на Господнята благодат.”

Пътувайки през Сирия и Киликия, където укрепиха църквите, Павел и Сила стигнаха в Дервия и Листра в провинцията Ликаония. Преди в Листра Павел бе бит с камъни, но ето, че го намираме отново на мястото на по-раншната опасност, нетърпелив да види как приелите евангелието чрез неговия труд бяха издържали изпита на тежките изкушения. И не бе разочарован, защото намери, че вярващите там бяха останали твърди пред лицето на жестоко противопоставяне.

Павел отново се среща с Тимотей, който бе свидетел на неговите страдания в края на първото му посещение в Листра. Създаденото тогава впечатление, се бе задълбочило с течение на времето, докато и той се убеди, че негова длъжност бе да се предаде напълно на служенето. Създето му беше привързано към сърцето на Павел и той копнееше, в случай че се открие възможност, да сподели апостолския му труд като помощник.

Сила - сътрудникът на Павел, бе изпитан работник, надарен с пророчески дух. Работата, която трябваше да се извърши, бе толкова огромна, че бе необходимо да се подготвят повече работници за активна служба. В Тимотей Павел видя човек, оценяващ светостта на проповедническото дело, който не се плашеше от перспективите за страдания и преследвания и желаше да бъде поучаван. Апостолът обаче не се осмели да поеме отговорността да подготви Тимотей - един неопитен юноша - за евангелска служба, без първо да се убеди напълно в благочестието на неговия характер и на досегашния му живот.

Бащата на Тимотей беше грък, а майка му - еврейка. От дете познаваше той писанията. Набожността, която наблюдаваше в своя домашен живот, беше здрава и разумна. Вярата на майка му и на баба му в свято Слово му напомняше постоянно за благословенията от изпълнението на Божията воля. Словото Божие беше правилото, по което тези две набожни жени бяха възпитавали Тимотей. Духовната сила на получените от тях уроци, го пазеше чист в говор и неосквернен от обграждащите го зли влияния. Така неговите домашни възпитателки бяха сътрудничили с Бога, за да го приготвят да носи отговорности.

Павел разбра, че Тимотей беше верен, твърд и искрен и го избра за сътрудник в делото и пътуванията си. Онези, които бяха го поучавали в детството му, бяха наградени, като виждаха отгледаното от тях дете да сътрудничи отблизо на великия апостол. Тимотей бе още юноша, когато бе избран от Бога да бъде учител. Но имаше

принципи, така утвърдени в ранното му възпитание, че бе способен да бъде Павлов помощник. Макар и младеж, той издържа отговорностите с християнско смирение.

Павел мъдро посъветва Тимотей да се обреже - не защото Бог го изискваше, но като предпазна мярка, за да отстрани всичко, което за евреите би могло да бъде пречка за неговото служене. Поради работата си апостолът трябваше да пътува от град на град в много страни и често щеше да има възможност да проповядва Христос в еврейските синагоги, както и на други обществени места. Ако станеше известно, че един от неговите сътрудници в делото е необрязан, предразсъдъците и фанатизмът на евреите биха могли да спънат решително това дело. Навсякъде Павел срещаше яростна опозиция и жестоки преследвания. Той желаше да занесе на своите еврейски братя, както и на езичниците, знание за евангелието и затова се опита, доколкото това не противоречеше на вярата, да отстрани всеки повод за противопоставяне. Но макар и да го извърши повече поради еврейския предразсъдък, той вярваше и поучаваше, че и обрязване, и необрязване е нищо, а евангелието на Христос - всичко.

Павел обичаше Тимотей - “истинското ми чадо във вярата” (1 Тимотей 1:2). Великият апостол често отвеждаше настрана младия ученик и го изпитваше за историята на писанията. Пътувайки от място на място, внимателно го поучаваше как успешно да извършва делото. И Павел, и Сила се опитваха при общуването с Тимотей да задълбочат впечатлението, създадено вече у него, за светостта и сериозната същност на работата на евангелския проповедник.

В своята служба ученикът търсеше постоянно съвета и наставленията на апостола. Той не се водеше от импулси, но постъпваше разсъдливо и добре преценяваше дали всяка стъпка е пътят на Господа. Светият Дух откри в него човек, който можеше да бъде оформен и изваян като храм, където да обитава Божественото присъствие.

Когато уроците на Библията биват прилагани във всекидневния живот, те имат дълбоко и трайно влияние върху характера. Тези уроци Тимотей учеше и практикуваше. Той нямаше особено блестящи таланти, но делото му бе ценно, защото използваше дадените му от Бога способности в служба за Учителя. Знанието му за практическото благочестие го отличаваше от други вярващи и засилваше влиянието му.

Който работи за души, трябва да се стреми към по-дълбоко, по-пълно, по-ясно знание за Бога, отколкото може да получи с обикновено усилие. Трябва да хвърли всичките си усилия в делото на Учителя. Поверено му е високо и свято призвание и ако спечели души на своя страна, трябва твърдо да се уповава на Бога, като всекидневно получава благодат и сила от Извора на всяко благословение. “Защото се яви Божията благодат, спасителна за всичките човеци, и ни учи да се отречем от нечестията и от световните страсти и да живеем разбрано, праведно и благочестиво в настоящия свят, очикайки блажената надежда, славното явление на нашия велик Бог и Спасител Исус Христос, който даде Себе Си за нас, за да ни изкупи от всяко беззаконие и очисти за Себе Си люде за Свое притежание, ревностни за добри дела” (Тит 2:11-14).

Преди да навлязат в нова територия, Павел и неговите спътници посетиха църквите, установени в Писидия и околността ѝ. “И като ходеха по градове, предаваха им наредбите, определени от апостолите и презвитерите в Ерусалим, за да ги пазят. Така църквите се утвърждаваха във вярата и от ден на ден се умножаваха числено.”

Апостол Павел чувстваше дълбока отговорност за повярвалите чрез неговия труд. Повече от всичко копнееше те да бъдат верни, “за да имам с какво да се хваля в деня на Христа - каза той, - че не съм тичал напразно, нито съм се трудил напразно” (Филип. 2:16). Трепереше за резултата от своето служене. Чувстваше, че дори собственото му спасение можеше да бъде изложено на опасност, ако пропусне да изпълни дълга си и ако църквата пропусне да сътрудничи с него в работата за спасение на души. Знаеше, че само проповядването не бе достатъчно да научи вярващите да се придържат към Словото на живота. Знаеше, че ред след ред, предписание след предписание, малко по малко, те трябваше да се научат да напредват в делото на Христос.

Универсален принцип е, ако някой отказва да използва дадените му от Бога сили, тези сили отпадат и погиват. Ако истината не бъде живяна, тя губи своята животворна сила, своята целителна благодат. Оттук и страхът на апостола, че би могъл да пропусне да представи всеки един човек съвършен в Христос. Павловата надежда за небето помръкваше, когато той размишляваше върху някой свой пропуск, който би довел църквата да се оформи по човешки, а не по Божествен начин. Знанието, красноречието, чудесата му, видението на вечни сцени, когато бе възнесен до третото небе - всичко това би било безполезно, ако чрез невярност в неговото дело биха отпаднали от Божията благодат всички, за които работеше. И така, чрез думи и писма той увещаваеше приелите Христос да следват пътя, който би ги направил способни да бъдат “безукорни и незлобливи, непорочни Божии чада сред опако и извратено поколение... като светлина в света, като явявате Словото на живота...” (Филип. 2:15, 16).

Всеки искрен служител чувства тежка отговорност за духовния напредък на вярващите, поверени на грижата му и копнеж да бъдат сътрудници на Бога. Той осъзнава, че от вярното изпълнение на повереното му от Бога дело зависи в голяма степен преуспяването на църквата. Сериозно и неуморно се опитва да вдъхнови вярващите с желание да печелят души за Христос, напомняйки им, че всеки прибавен към църквата трябва да бъде още един работник за провеждане на плана на изкуплението.

Като посетиха църквите в Писидия и околността, Павел, Сила и Тимотей навлязоха във “фригийската и галатийската земя”, където с могъща сила проповядваха добрата вест за спасение. Галатяните се бяха отдали на идолопоклонство, но когато апостолите им проповядваха, те се зарадваха на вестта, обещаваща освобождение от робството на греха. Павел и неговите сътрудници проповядваха учението за оправдание чрез вяра в изкупителната жертва на Христос. Те представиха Христос, Който, виждайки безпомощното състояние на падналия човешки род, дойде да изкупи мъже и жени за живот на послушание към Божията воля, като плати наказанието за непослушанието. И в светлината на кръста мнозина, никога не познавали преди истинския Бог, започнаха да схващат величието на бащината Му любов.

Така галатяните бяха поучени в основните истини за “Бога Отца” и “нашия Господ Исус Христос, Който даде Себе Си за нашите грехове, за да ни избави от настоящия нечист свят според волята на нашия Бог и Отец”. “Чрез вяра в евангелското послание” те получиха Божия Дух и станаха “Божии чада чрез вяра в Христос” (Гал. 1:3,4,3:2,26).

Сред галатяните Павел живя така, че по-късно можа да каже: “Моля ви се, братя, станете като мене!” (Гал. 4:12). Устните му бяха докоснати от жив въглен от олтара и той бе направен способен да се издигне над телесните немощи и да представи Исус като единствената надежда на грешника. Онези, които го чуха, разбраха, че той е бил с Исус. Надарен със сила отгоре, той бе способен да сравнява духовните неща с духовни и да събаря крепостите на Сатана. Сърцата биваха трогвани от представянето на Божията любов, разкрита чрез жертвата на Неговия единороден Син, и мнозина стигнаха до въпроса: “Какво да сторя, за да се спася?”

Този начин за представяне на евангелието е характерен за труда на апостола в цялата му дейност сред езичниците. Той винаги държеше пред тях кръста на Голгота. “Защото ние не проповядваме себе си - заяви той в по-късните години на своя опит, - но Христа Исуса като Господ, а себе си като ваши слуги заради Исуса. Понеже Бог, Който е казал на светлината да изгрее из тъмнината, Той е, Който е огрял в сърцата ни, за да се просвети света с познаването на Божията слава в лицето Исус Христово” (2Кор. 4:5,6).

Посветените вестители, които в ранните дни на християнството занесоха на един загиващ свят добрите вести на спасението, не позволиха мисъл на себевеличаене да засенчи тяхната проповед за Христос, и то разпнат. Те не се стремяха към власт, нито към духовно превъзходство. Скривайки се в Спасителя, издигнаха великия план на спасението и живота на Христос - автор и извършител на този план. Христос същият вчера, днес и завинаги - бе темата на тяхното учение.

Ако проповядващите днес Божието слово биха издигнали Христовия кръст по-високо, служенето им би било далеч по-успешно. Ако грешниците могат да бъдат доведени да погледнат сериозно на кръста, ако могат да придобият пълна представа за разпнатия Спасител, те ще осъзнаят дълбочината на Божието съчувствие и вината на греха.

Христовата смърт доказва Божията велика любов към човека. Тя е нашият залог за спасение. Да отстраним кръста от християнството - това би било все едно да отнемем слънцето от небето. Кръстът ни води по-близо до Бога, примирява ни с Него. С милостивото съчувствие на бащината любов Йехова гледа на страданието, което Неговият Син издържа, за да спаси човешкия род от вечна смърт, и ни приема чрез възлюбения Си.

Без кръста човекът не би могъл да общува с Отца. От него идва всяка надежда. От него изгрява светлината на любовта на Спасителя. И когато в подножието на кръста грешникът погледне към Този, Който умря, за да го спаси, радостта му може да бъде пълна, защото греховете му са простени. Коленичейки с вяра пред кръста, той е достигнал най-високото място, достъпно за човека.

Чрез кръста научаваме, че небесният Отец ни обича с безкрайна любов. Чудно ли е, че Павел възкликна: “А далеч от мене да се хваля, освен с кръста на нашия Господ Исус Христос...” (Гал. 6:14). И наша привилегия е да прославим кръста. Да се отдадем напълно на Този, Който отдаде Себе Си за нас. Тогава в светлината, която струи от Голгота и е изгряла на нашите лица, можем да вървим напред, за да я разкрием на онези, които са в тъмнина.

21. В ДАЛЕЧНИ СТРАНИ

Тази глава е основана на Деяния 16:7-40

Дошло бе време да се проповядва евангелието извън пределите на Мала Азия. Беше приготвен пътят Павел и неговите сътрудници да влязат в Европа. В Троада - на границата на Средиземно море, “яви се на Павла нощем видение: един македонец стоеше, та му се молеше, казвайки: Дойди в Македония и помогни ни”.

Призивът беше императивен, недопускащ отлагане. “И като видя видението - заявява Лука, който придружаваше Павел, Сила и Тимотей при пътуването към Европа, - веднага потърсихме случай да отидем в Македония, като дойдохме до заключението, че Бог ни призовава да проповядваме благовестието. И тъй, като отплувахме от Троада, отправихме се право към Самотрак, на следващия ден в Неапол и оттам във Филипи, който е главният град на оная част от Македония и римска колония.”

“А в събота - продължава Лука - излязохме вън от портата край една река, гдето предполагахме, че става молитва, и седнахме, та говорехме на събраните там жени. И някоя си богобоязлива жена на име Лидия от град Тиатир, продавачка на морави платове, слушаше и Господ отвори сърцето й...” Лидия прие истината с радост. Тя заедно с дома си бе обърната във вярата и кръстена, и настоя апостолите да останат в нейния дом.

Когато вестителите на истината се готвеха да проповядват, една жена, обхваната от вещателен дух, вървеше след тях, викайки: “Тия човеци са слуги на Всевишния Бог, които ви проповядват път за спасение. Това тя правеше много дни наред”.

Жената беше особен посредник на Сатана и донасяше на господарите си голяма печалба чрез гадаене. Нейното влияние бе допринесло да се засили идолопоклонството. Сатана знаеше, че царството му беше в опасност и по такъв начин се опитваше да се противопостави на Божието дело, надявайки се да смеси своите фини измами с истините, проповядвани от носителите на евангелската вест. Думите на препоръка, изричани от жената, бяха във вреда на истината. Те отклоняваха ума на народа от учението на апостолите и хвърляха сянка върху евангелието. Мнозина повярваха, че хората, които говореха с Духа и Божията сила, бяха движени от същия дух, подбуждащ и тази пратеничка на Сатана.

За известно време апостолите издържаха това противопоставяне. После под вдъхновението на Светия Дух Павел заповяда на злия дух да напусне жената. Тя тутакси бе смълчана и така засвидетелства, че апостолите бяха служители на Бога, че и демонът ги бе признал за такива и се бе подчинил на заповедта им.

Освободена от злия дух и възстановена към нормален разум, жената избра да стане последователка на Христос. Тогава господарите й се обезпокоиха за печалбата си. Угасна надеждата им да получат пари от нейните гадания и предсказания. Ако на апостолите се позволеше да продължат делото на благовестието, този източник на приходи скоро щеше да пресъхне напълно.

Мнозина в града имаха интерес да печелят пари чрез сатанински измами и боейки се от влиянието на силата, която можеше така успешно да възпре делото им, надигнаха силен вик против Божиите служители. Те заведоха апостолите при магистратите с обвинението: “Тия човеци са юдеи и смущават града ни, като

проповядват обичаи, които не е позволено на нас като римляни да приемаме или да пазим”.

Възбудено до ярост, множеството се надигна срещу учениците. Духът на тълпата надви и повлия на властите, които разкъсаха горните дрехи на апостолите и заповядаха да бъдат бити. “И като ги биха много, хвърлиха ги в тъмница и заръчаха на тъмничния началник да ги варди здраво, който, като получи такава заповед, хвърли ги в по-вътрешната тъмница и стегна добре нозете им в клада.”

Апостолите страдаха мъчително в състоянието, в което бяха оставени, но не се оплакваха. Напротив, в непрогледната тъмнина и в пустотата на затвора се окуражаваха един друг с думи на молитва и пееха хвала на Бога, защото ги бе сметнал за достойни да понесат опозоряване заради Него. Сърцата им бяха окуражени от дълбока и силна любов към делото на техния Изкупител. Павел си спомни за преследването срещу учениците на Христос, което бе насърчавал, и се зарадва, че очите му са се отворили да види и сърцето да почувства силата на славните истини, които по-рано бе презирал.

С удивление другите затворници се вслушваха в гласа на молитвите и пеенето, идващо от вътрешната тъмница. Бяха свикнали да слушат писъци и стенания, проклетия и клетви да нарушават тишината на нощта. Никога преди не бяха чували от тази тъмна килия да се възнасят думи на молитва и възхвала. Пазачите и затворниците се чудеха и се питаха кои ли са тези мъже, които в студ, в глад и в мъчения могат още де се радват.

През това време магистратите се прибраха по домовете си, доволни от незабавните и решителни мерки, с които бяха предотвратили едно народно вълнение. Но из пътя чуха по-нататъшни подробности за характера и делото на мъжете, които бяха осъдили на малтретиране и затвор. Видяха жената, освободена от сатанинското влияние, и бяха изненадани от промяната в израза и в поведението ѝ. В миналото тя бе предизвиквала много тревоги в града. Сега беше тиха и спокойна. Като осъзнаха, че по всяка вероятност са наложили жестокото наказание, изисквано от римския закон на двама невинни, се почувстваха недоволни от себе си и решиха сутринта да заповядат апостолите да бъдат тайно освободени и да напуснат града, съпроводени далеч от насилието на тълпата.

Но докато хората бяха жестоки и отмъстителни или престъпно небрежни към важните отговорности, които им бяха поверени, Бог не бе забравил да прояви милост към Своите слуги. Цялото небе се интересуваше от мъжете, които страдаха заради Христос. И бяха изпратени ангели да посетят затвора. При тяхното идване земята потрепери. Тежко залостените затворнически врати се отвориха. Веригите и белезниците паднаха от ръцете и краката на двамата мъже и ярка светлина обля затвора.

Надзирателят бе слушал с почуда молитвите и песните на затворените апостоли. Когато ги въвеждаха, бе видял подутите им и кървящи рани и сам бе заповядал краката им да бъдат стегнати в клади. Очакваше да чуе от тях стенания и проклетия, но вместо това чу песни на радост и хвала. С тези звуци в ушите си тъмничарят се унесе в сън, от който го събуди земетресението и разтърсването на затворническите стени.

Скочи разтревожен и видя с удивление, че всички затворнически врати бяха отворени. Порази го страх, че затворниците са избягали. Спомни си с каква изрична заповед Павел и Сила бяха поверени на неговата грижа вечерта и беше уверен, че смъртта ще бъде наказанието за явната му неизпълнителност. В огорчението на духа си

той почувства, че е по-добре да умре от собствената си ръка, отколкото да бъде позорно екзекутиран. Извади ножа си и бе готов да се самоубие, когато чу гласа на Павел с ободряващите думи: “Недей струва никакво зло на себе си, защото всички сме тука”. Всички бяха на мястото си, задържани от силата на Бога, употребена чрез един техен събрат-затворник.

Жестокостта, с която тъмничарят се бе отнесъл към апостолите, не бе възбудила тяхната отмъстителност. Павел и Сила имаха Христовия дух, а не духа на отмъщението. В сърцата им, изпълнени с любов към Спасителя, нямаше място за омраза към преследващите ги.

Тъмничарят пушна ножа си и като извика да запалят светлина, побърза към вътрешната тъмница. Искаше да види какви са тези хора, които се бяха отплатили с доброта за жестокостта, с която бяха третирани. Достигна мястото, където бяха апостолите, коленичи пред тях и помоли за прощение. Тогава, извеждайки ги на открито, запита: “Господа, що трябва да сторя, за да се спася?”

Тъмничарят се бе разтреперил, когато видя Божия гняв, показан чрез земетресението. Помислил, че затворниците са избягали, бе готов да умре от собствената си ръка. Но сега всички тези неща изглеждаха нищожни в сравнение с новата странна заплаха, вълнуваща ума му, и с желанието да притежава спокойствието и куража, показани от апостолите при страданията и охулването. Видя лицата им, озарени от небесна светлина. Позна, че Бог се бе намесил по чуден начин, за да спаси живота им и си припомни с особена сила думите на обзетата от дух жена: “Тия човеци са слуги на Всевишния Бог, които ви проповядват път за спасение”.

С дълбоко смирение помоли апостолите да му покажат пътя на живота. “Повярвай в Господа Исуса Христа и ще се спасиш, ти и домът ти - отговориха те.- И говориха Господното учение на него и на всички, които бяха в дома му.” Тогава тъмничарят изми раните на апостолите и им прислужваше, след което беше кръстен от тях с цялото си домочадие. Освещаващо влияние се разпръсна сред обитателите на затвора и умовете на всички се отвориха да чуят истините, говорени от апостолите. Бяха убедени, че Бог, на когото тези мъже служеха, ги беше освободил от оковите по чуден начин.

Гражданите на Филипи бяха силно ужасени от земетресението и когато сутринта служителите на затвора казаха на магистратите какво се бе случило през нощта, те се разтревожиха и пратиха да освободят апостолите. Но Павел заяви: “Биха ни публично, без да сме били осъдени, нас, които сме римляни, и ни хвърлиха в тъмница; и тайно ли ни извеждат? То не става; но те нека дойдат и ни изведат”.

Апостолите бяха римски граждани. Не беше законно да се бие римлянин, освен за най-отвратително престъпление, или да се отнема свободата му без справедлив съд. Павел и Сила бяха затворени публично и сега отказаха да бъдат освободени тайно без подобаващо обяснение от страна на магистрите.

Когато тези думи стигнаха до ушите им, властите се разтревожиха, че апостолите ще се оплачат на императора. Отидоха веднага в затвора и се извиниха на Павел и Сила за несправедливостта и жестокостта към тях. Лично ги съпроводи на излизане от затвора, уговаряйки ги да си отидат от града. Магистратите се бояха от

влиятието на апостолите сред народа, бояха се и от Силата, намесила се в полза на тези невинни мъже.

Като действаха според указаниято, дадено от Христос, апостолите не натрапиха присъствието си там, където бе нежелано, но “като излязоха от тъмницата, влязоха у Лидини и като видяха братята, увещаха ги и си заминаха”.

Апостолите не смятаха, че трудът им във Филипи е напразен. Срещнаха силна опозиция и преследване, но намесата на Провидението в тяхна полза и обръщането на тъмничаря и неговото домочадие към вярата бяха повече от отплата за претърпените хули и страдания. Вестта, че незаконно са били хвърлени в затвора, а след това чудно освободени, се разнесе по цялата област и стана причина делото им да бъде забелязано от много хора, които иначе нямаше да бъдат достигнати.

В резултат от труда на Павел във Филипи бе установена църква, чието членство нарастваше бързо. Неговото старание и преданост и преди всичко готовността му да страда заради Христос направиха дълбоко и трайно впечатление на новоповярвалите. Те оцениха скъпоценните истини, за които апостолите бяха пожелвали толкова много, и се предадоха от цяло сърце на делото на своя Изкупител.

Тази църква не избегна преследване, за което се чете в писмото на Павел към тях: “... вам е дадено не само да вярвате в Него, но и да страдате за Него, като имате същата борба, каквато сте видели, че аз имам...” Такава бе тяхната твърдост във вярата, че той заявява: “Благодаря на моя Бог... винаги, във всяка моя молитва, като се моля за всички вас с радост за вашето участие в делото на благовестието от първия ден дори досега” (Филип. 1:29-30, 3-5).

Ужасна битка се води между силите на доброто и злото във важните центрове, където са призвани да работят вестителите на истината. “Защото нашата борба не е срещу кръв и плът - заявява Павел, - но срещу началствата, срещу властите, срещу духовните сили на нечестията в небесните места” (Еф. 6:12). До края на времето ще има конфликт между църквата на Бога и ония, които са под контрола на злите ангели.

Ранните християни често бяха призовавани да се срещат лице в лице със силите на тъмнината. Чрез фини измами или преследване врагът се опитваше да ги отклони от истинската вяра. Днес, когато краят на всички земни неща бързо приближава, Сатана прави отчаяни усилия да улови света в капан. Измисля много планове как да привлече умовете и да отклони вниманието от съществените за спасението истини. Във всеки град сътрудниците му са заети да организират противопоставящите се на Божия закон. Архиизмамникът действа, за да предизвика объркване и бунт и да разпали усърдие, което не идва от познание.

Злото достига върхове, никога недостигани досега, но въпреки това мнозина служители на евангелието викат: “Мир и безопасност”. Но Божиите верни вестители трябва твърдо да напредват в своето дело. Облечени в небесното си всеоръжие, те трябва да вървят напред безстрашно и победно, като никога не прекратяват битката, докато всяка душа, която е в близост с тях, не получи вестта на истината за това време.

22. СОЛУН

Тази глава е основана на Деяния 17:1-10

След като напуснаха Филипи, Павел и Сила се отправиха към Солун. Беше им дадено изключително право да се обърнат към голяма група вярващи в еврейската синагога. Появата им бе свидетелство за срамното третиране, на което бяха подложени наскоро, и трябваше да обяснят защо бе станало така. Но не издигнаха себе си, а прославиха Онзи, Който беше подействал за освобождението им.

В проповедта си към солунците Павел се обърна към старозаветните пророчества за Месия. Христос в Своята служба бе отворил умовете на учениците за тези пророчества. “И като почна от Мойсея и от всичките пророци, тълкуваше им писаното за Него във всичките писания” (Лука 24:27). Петър, проповядвайки Христос, вземаше доказателствата си от Стария завет. Стефан постъпваше по същия начин. И Павел в своята служба привлече вниманието към писанията, предсказващи рождението, страданията, смъртта, възкресението и възнесението на Христос. Чрез вдъхновеното свидетелство на Мойсей и на пророците той доказа ясно единството на Исус от Назарет с Месия и посочи, че от дните на Адам Христовият глас е говорил чрез патриарсите и пророците.

За явяването на Обещания бяха дадени ясни и точни пророчества. На Адам бе дадено уверението за идването на Изкупителя. Присъдата, произнесена над Сатана: “Ще поставя и вражда между тебе и жената и между твоето потомство и нейното потомство. То ще ти нарани главата, а ти ще му нараниш петата” (Бит. 3:15), беше за нашите първи родители обещание за изкупление чрез Христос.

На Авраам бе дадено обещание, че от неговото потомство ще дойде Спасителят на света: “А обещанията се изрекоха на Авраама и на неговия потомък. Не казва: “и на потомците” като на мнозина, но като за един: “и на твоя потомък”, Който е Христос” (Гал. 3:16).

Мойсей в края на своята дейност като водач и учител на Израил ясно пророкува за идването на Месия: “Господ, твоят Бог - заяви той на събраните израилеви множества - ще ти въздигне отсред тебе, от братята ти пророк, както е въздигнал мен; него слушайте”. И Мойсей увери израилтяните, че самият Бог му бе открил това, докато е бил на планината Хорив, казвайки: “Аз ще им въздигна отсред братята им пророк, както съм въздигнал тебе, и ще туря думите Си в устата му. И той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам” (Второзак. 18:15, 18).

Месия трябваше да бъде от царски род, защото в пророчеството, дадено на Яков, Господ каза: “Не ще липсва скипърът от Юда, нито управителев жезъл отсред нозете му, докле дойде Сило; Нему ще се покоряват племената” (Бит. 49:10).

Исаия пророкува: “И ще израсне пръчка из Йесеевия пън и отрасъл из корените му ще носи плод”. “Приклонете ухото си и дойдете при Мене, послушайте и душата ви ще живее. И аз ще направя с вас вечен завет според верните милости, обещани на Давид. Ето, дадох го за свидетел на племената, за княз и заповедник на племената. Ето, ще призовеш народ, когото ти не познаваш; и народ, който не те познаваше, ще тича при

тебе заради Господа, твоя Бог и заради светия израилев, защото те е прославил” (Исаия 11:1, 55:3-5).

Еремия също свидетелства за идващия Изкупител като княз от Давидовия дом. “Ето, идат дни - казва Господ, - когато ще въздигна на Давид праведен отрасъл, който като цар ще царува, ще благоденства и ще върши правосъдие и правда по земята. В неговите дни Юда ще бъде спасен и Израил ще обитава в безопасност. И ето името, с което ще се нарича - Господ е наша Правда.” “Защото така казва Господ: Никога няма да липсва от Давида човек, който да стои на престола на Израилевия дом, нито от левитските свещеници ще липсва пред Мене човек, който да принася всеизгаряния и да гори хлебни приноси и да жертва непрестанно” (Еремия 23:5,6,33:17,18).

Дори родното място на Месия бе предсказано: “А ти, Витлеем Ефратов, макар и да си малък, за да бъдеш между юдовите родове, от тебе ще излезе за Мене един, Който ще бъде владетел на Израила, Чийто произход е от начало, от вечността” (Михей 5:2).

Делото, което Спасителят трябваше да извърши на земята, беше ясно очертано. “И духът на Господа ще почива на Него, дух на мъдрост и разум, дух на съвет и на сила, дух на знание и на страх от Господа. И той ще се наслаждава в страха от Господа...” “Защото Господ Ме е помазал да благовествам на кротките..., да превържа сърцесъкрусените, да проглася освобождение на пленниците и отваряне затвора на вързаните, да проглася годината на благоволение Господне и деня на въздаянието от нашия Бог, да утеша всичките наскърбени, да наредя за наскърбените в Сион, да им дам венец вместо пепел, мир на радост вместо плач, облекло на хваление вместо унил дух, за да се наричат дървета на правда, насадени от Господа, за да се прослави Той” (Исаия 11:2,3,61:1-3).

“Ето Моят служител, когото подкрепявам. Моят избраник, в Когото благоволи душата Ми. Турих Духа Си на Него. Той ще постави правосъдие за народите. Няма да извика, нито ще издигне високо гласа си, нито ще го направи да се чуе навън. Смазана тръстика няма да пречупи и замъждял фитил няма да угаси. Ще постави правосъдие според истината. Няма да отслабне, нито да се съкруши, догдето установи правосъдие на земята. И островите ще очакват Неговата поука” (Исаия 42:1-4).

С убедителна сила Павел доказа от старозаветните писания, че “Христос трябваше да пострада и да възкръсне от мъртвите”. Не беше ли пророкувал Исаия: “С тояга ще поразят съдията на Израила в челюстта”? (Михей 5:1). И не беше ли пророкувал Обещаният за себе си чрез Исаия: “Гърба си дадох на биене и бузите си на скубачите на косми. Не скрих лицето си от безчестие и от заплювания”? (Исаия 50:6). Чрез псалмиста Христос бе предсказал отношението, което щяха да проявят хората към Него. “А Аз съм... укоряван от човеците и презиран от людете. Всички, които ме гледат, ругаят ме, отварят устните си, кимват с глава и казват: Той упова на Господа, нека го избави, нека го избави, понеже има благоволение в него.” “Мога да преброя всичките си кости. Хората се взират в мене и ме гледат. Разделиха си дрехите ми и за облеклото ми хвърлиха жребие.” “Чужд станах на братята си и странен на чадата на майка ми, защото ревността за Твоя дом ме изяде и укорите на ония, които укоряват Тебе, паднаха върху мене.” “Укор съкруши сърцето ми и съм много отпаднал. И чаках да ме пожали някой, но нямаше никой. И утешители, но не намерих” (Пс. 22:6-8,17,18,69:8,9,20).

Колко непогрешимо ясни бяха Исаевите пророчества за страданията и смъртта на Христос! “Кой е повярвал известието ни? - пита пророкът. - И на кого се е открила мишцата Господня? Защото израсна пред Него като отрасъл и като корен от суха земя. Нямахме благообразие, нито приличие, та да Го гледаме, нито красота, та да Го желяем. Той бе презрян и отхвърлен от хората. Човек на скърби и навикнал на печал. И както човек, от когото отвръщат хората лице, презрян бе и за нищо го не счетохме. Той наистина понесе печалта ни и със скърбите ни се натовари, а ние го счетохме за ударен, поразен от Бога и наскърбен. Но Той биде наранен поради нашите престъпления, бит биде поради нашите беззакония. На Него дойде наказанието, докарвашо нашия мир, и с Неговите рани ние се изцелихме. Всички ние се заблудихме както овце, отбихме се всеки в своя път. И Господ възложи на Него беззаконието на всички ни. Той беше угнетяван, но смири Себе Си и не отвори устата Си. Както агне, водено на клане, и както овца, която пред стригачите си не издава глас, така Той не отвори устата Си. Чрез угнетителен съд биде грабнат. А кой от Неговия род разсъждаваше, че биде отсечен отсеред земята на живите поради престъплението на Моите люде, върху които трябваше да падне ударът?” (Исаия 53:1-8).

Дори начинът на Неговата смърт беше предсказан в символ. Както медната змия беше издигната в пустинята, така и идещият Изкупител трябваше да бъде издигнат, “за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот” (Йоан 3:16).

“И ако Го попита някой: какви са тези рани между мишците ти?, ще отговори: Това са раните, които ми нанесох в дома на приятелите ми” (Захария 13:6).

“И определиха гроба Му между злодеите, но по смъртта Му при богатия, защото не бе извършил неправда, нито имаше измама в устата Му. Но Господ благоволи Той да бъде бит, предаде го на печал” (Исаия 53:9, 10).

Но Този, Който трябваше да бъде умъртвен от безбожни ръце, трябваше да възкръсне отново като победител над греха и гроба. Под вдъхновението на Всеомогъщия сладкогласният израилев певец бе свидетелствал за славата на утрото на възкресението. “А още и плътта ми - с радост прогласи Той - ще пребивава в увереност. Защото няма да оставиш душата ми в преизподнята; нито ще допуснеш угодника Си да види изтление” (Пс. 16:9, 10).

Павел показва колко близко е свързал Бог жертвената система с пророчествата за Този, Който трябваше да бъде “както агне, водено за клане”. Месия трябваше да отдаде своя живот като “принос за грях”. Като гледаше назад във вековете сцените на изкуплението, извършено от Спасителя, пророк Исаия бе свидетелствал, че Агнецът Божи “изложи душата си на смърт и към престъпниците биде причислен; и защото взе на Себе Си греховете на мнозина, и ходатайства за престъпниците” (Исаия 53:7, 10, 12).

Спасителят от пророчеството трябваше да дойде не като временен цар да освободи еврейския народ от земните потисници, но като човек сред хората, да живее живот на бедност и смирение и най-накрая да бъде презрян, отхвърлен и убит. Спасителят, предсказан в старозаветните писания, трябваше да отдаде Себе Си като жертва и така да изпълни всяко изискване на нарушения закон. Жертвените символи трябваше да срещнат в Него своя първообраз и смъртта Му на кръста трябваше да придаде значение на цялото еврейско богослужение.

Павел разказа на солунските евреи за своята по-раншна преданост към церемониалния закон и за чудното си преживяване при вратите на Дамаск. Преди обръщането си във вярата той се бе облягал на наследствено благочестие - една фалшива надежда. Вярата му не бе закотвена в Христос. Вместо това се бе доверявал на форми и церемонии. Верността му към закона не произлизахе от вяра в Христос и нямаше никаква стойност. Докато се хвалеше, че изпълнява безупречно делата по закона, той бе отхвърлял Този, Който даде стойност на закона.

Но при духовния обрат всичко се промени. Исус от Назарет, Когото преследваше в лицето на светиите, се яви пред погледа му като обещания Месия. Преследвачът видя в Него Божия Син, дошъл на земята в изпълнение на пророчествата и изпълнил в живота си всяка подробност от Свещените писания.

Когато Павел със свята дързост провъзгласяваше евангелието в Солунската синагога, поток от светлина се изливаше върху истинското значение на ритуалите и церемониите, свързани със службата в скинията. Той поведе мислите на слушателите отвъд земната служба, отвъд службата на Христос в небесното светилище към онова време, когато, напълно завършил Своето посредническо дело, Христос щеше отново да дойде в сила и велика слава да установи царството Си на земята. Павел вярваше във второто идване на Христос. Той така ясно и силно представи истината за този факт, че у мнозината слушатели останаха никога незаличими впечатления.

Три последователни съботи апостолът проповядва на солуняните, обсъждайки с тях писанията за живота, смъртта, възкресението, публичната работа и бъдещата слава на Христос, “закланото Агне”, от създаването на света (Откр. 13:8). Той издигна Христос, правилното разбиране на чиято служба е ключ за старозаветните писания и дава достъп до богатите им съкровища.

Тъй като в Солун истините на евангелието бяха проповядвани с могъща сила, те привлякоха вниманието на големи групи вярващи. “И някои от тях се убедиха и дружаха с Павла и Сила, така и голямо множество от набожните гърци и не малко от по-първите жени.”

Както и в посетените по-рано места, апостолите срещнаха силна опозиция. “Но юдеите” бяха “подбудени от завист”. Тези евреи нямаха благосклонността на римските власти, защото преди известно време бяха вдигнали въстание в Рим. На тях се гледаше с подозрение и свободата им бе ограничена до голяма степен. Сега видяха възможност да се възползват от обстоятелствата, за да възстановят благоразположението към себе си, като в същото време наклеветят апостолите и обрънатите към християнството.

Така те започнаха да събират “неколцина лоши човечи от мързеливците по пазара”, с които “размиряваха града”. С надеждата да намерят апостолите те “нападнаха Ясоновата къща, та търсеха Павла и Сила”. “Но като не ги намериха”, тълпите в лудото си разочарование “завлякоха Ясона и някои от братята пред градоначалниците и викаха: Тия, които изопачиха света... Ясон ги е приел и те всички действат против кесаревите укази, казвайки, че имало друг цар Исус.”

След като Павел и Сила не бяха намерени, магистратите вързаха обвинените вярващи, за да се въведе спокойствие. Боейки се от по-нататъшно насилие, “братята незабавно изпратиха Павла и Сила през нощта в Берия”.

Онези, които днес проповядват непопулярни истини, не бива да се обезкуражават, ако понякога не срещат подобен добър прием дори от хора, твърдящи, че са християни, както беше с Павел и неговите сътрудници. Вестителите на кръста трябва да се укрепят с бдение и молитва и да напредват с вяра и кураж, работейки винаги в името на Исус. Те трябва да издигат Христос като посредник на човека в небесното светилище, като такъв, в който са съсредоточени всички жертви на старозаветното богослужение и чрез чиято изкупителна жертва престъпниците на Божия закон могат да намерят мир и прощение.

23. БЕРИЯ И АТИНА

Тази глава е основана на Деяния 17:11-34

В Берия Павел намери евреи, които искаха да изследват проповядваните от него истини. За тях докладът на Лука казва: “И беряните бяха по-благородни от солунците, защото приеха учението без всякакъв предразсъдък и всеки ден изследваха писанията да видят дали това е вярно. Затова много от тях повярваха, също много уважавани жени гъркини и някои мъже”.

Умовете на беряните не бяха стеснени от предразсъдък. С желание изследваха истинността на учението, проповядвано от апостолите. Изследваха Библията не от любопитство, а за да научат какво бе написано за обещания Месия. Всеки ден изучаваха вдъхновените доклади и когато сравняваха писание с писание, небесните ангели бяха до тях, за да осветляват умовете им и да отпечатват влиянието си в сърцата им.

Където и да се проповядват истините на евангелието, честно желаещите да вършат правото биват водени към внимателно изследване на писанията. Ако при последните сцени от историята на тази земя хората, на които се проповядват изпитващите истини, биха следвали примера на беряните - да изучават всеки ден писанията и да сравняват Божието слово с дадените им вести, там, където днес има сравнително малко привърженици на писанията на Божия закон, би имало много повече. Но когато се представят непопулярни библейски истини, мнозина отказват да се задълбочават в изследване. Макар и неспособни да се противопоставят на ясното учение на писанията, те проявяват крайно нежелание да изучават предложените им доказателства. Някои правят заключението, че дори наистина да са верни тези доктрини, за тях няма значение дали ще приемат или не новата светлина. Те се хващат за приятни басни, които врагът използва, за да отклонява душите. Така умовете биват заслепени от заблуда и отделени от небето.

Всички ще бъдат съдени според светлината, която им е била дадена. Господ изпраща своите посланици с вест на спасение и ще държи отговорни всички, които чуят за начина, по който са се отнесли към думите на служителите Му. Искрено търсещите истината ще изследват внимателно ученията, които им се представят в светлината на Божието слово.

Изпълнени с ревност и омраза към апостолите, невярващите евреи от Солун не се задоволиха с това, че ги изгониха от собствения им град, но ги последваха и в Берия и

надигнаха срещу тях възбудените страсти на най-низшата класа. Боейки се, че ще предприемат насилие спрямо Павел, ако останеше там, братята го изпратиха в Атина, придружен от някои беряни, наскоро приели истината.

Преследването спрямо проповедниците на истината продължаваше от град в град. Враговете на Христос не можеха да спрат напредъка на евангелието, но успяваха да направят делото на апостолите извънредно трудно. Въпреки противопоставянето и конфликтите Павел твърдо вървеше напред, решен да изпълни Божията цел така, както му беше разкрита във видението в Ерусалим: “Иди, защото ще те пратя далеч между езичниците” (Деян. 22:21).

Бързото отпътуване от Берия го лиши от възможността, която бе очаквал да има - да посети братята в Солун.

В Атина апостолът изпрати братята беряни обратно с вест до Сила и Тимотей да се присъединят веднага към него. Тимотей бе дошъл в Берия, преди Павел да отпътува. Бяха останали със Сила да продължат така добре започналото тук дело и да наставляват новопоявявалите в принципите на вярата.

Атина беше главен град на езичеството. Тук Павел не срещна невежо, доверчиво население, както в Листра, а народ, известен със своята ученост и култура. Навсякъде погледът срещаше статуи на техните богове и на обожаваните герои от историята и поезията. Забележителна архитектура и изобразително изкуство представяха националната слава и народното поклонение пред езически божества. Сетивата на народа се опияняваха от красотата и превъзходството на изкуството. Отвсякъде се издигаха масивни светилища и храмове с неизказан разкош. Военни победи и дела на известни хора бяха увековечени чрез скулптури, олтари и каменни плочи. Всичко това правеше Атина една огромна галерия на изкуствата.

Като гледаше красотата и величието на града, отдаден напълно на идолопоклонство, духът на Павел се развълнува от ревност за Бога, така обезславян навсякъде. И в съчувствието сърцето му се насочи към народа на Атина, който въпреки интелектуалната си култура не познаваше истинския Бог.

Апостолът не се подмами от видяното в този център на учеността. Духовното му естество бе така чувствително към привлекателността на небесните неща, че радостта и славата на богатствата, които никога не ще погинат, направиха незначителни в очите му обграждащите го помпозност и величие. Чрез великолепието на Атина Павел осъзна примамващата сила за любителите на изкуството и науката и осъзна дълбоко важността на делото, което му предстоеше.

В този велик град, където не се отдаваше почит на Бога, Павел бе потиснат от самотата и закопня за съчувствието и помощта на своите сътрудници. Останал сам и без човешко приятелство, той изрази чувствата си в послание до солуняните. Пречките пред него бяха на вид непреодолими и опитът да се достигне до сърцата на народа изглеждаше безнадежден.

Докато чакаше Сила и Тимотей, Павел не бездействаше. Той “разискваше в синагогата с юдеите и с набожните и по пазара всеки ден с ония, с които се случеше да се среща”. Но главната му работа в Атина бе да разнесе вестите за спасение на онези, които нямаха разумна представа за Бога и за Неговите намерения за падналия човешки

род. Апостолът щеше скоро да се срещне с езичеството в неговата най-фина и примамлива форма.

Скоро великите мъже на Атина научиха за присъствието в техния град на един изключителен проповедник, който представяше пред народа ново и странно учение. Някои потърсиха Павел и влязоха в разговор с него. Скоро около тях се насъбра цяла тълпа слушатели. Някои се бяха приготвили да осмеят апостола като човек, който стои далеч по-ниско от тях - и социално, и интелектуално. Те си казаха с насмешка: “Какво иска да каже тоя празнословец?” А други: “защото проповядваше Исуса и възкресението”, казаха: “Види се, че е проповедник на чужди богове.”

Сред онези, които се срещаша с Павел на пазара, бяха “някои от епикурейските и стоическите философи”, но и те, и всички други, влезли в контакт, скоро разбраха, че знанието му не беше по-малко от тяхното. Интелектуалната му сила внушаваше респект у учените, а сериозното му, логично оспорване и силата на ораторското му изкуство привличаха вниманието на всички придошли. Слушателите му признаха, че не бе новак, а бе способен да излезе с убедителни доказателства пред хора от която да е класа, за да подкрепи проповядваното учение. Така апостолът стоеше непоклатим, срещайки своите противници на тяхна територия, прибавяйки към логиката - логика, към философията - философия, и към красноречието - красноречие.

Езическите противници на Павел привлякоха вниманието му към съдбата на Сократ, осъден на смърт поради това, че се опитал да въведе нови богове. Посъветваха го да не излага живота си на опасност по същия начин. Но той продължаваше беседите, привличащи вниманието на народа, а безупречната му мъдрост внушаваше уважение и възхищение. Той не бе смълчан нито от науката, нито от иронията на философите. Доволни, че бе решил да изпълни своята задача сред тях и каквито и да бяха опасностите да разкаже историята си, те решиха да го изслушат.

Затова го заведоха на Ареопага. Това бе едно от най-свещените места в Атина, свързано с такива спомени от миналото, които дават повод да се гледа на него със суеверно почитание, стигащо в умовете на някои до ужас. Тук често бяха обсъждани въпроси, свързани с религията, от хора, действащи като върховни съдии по всички важни морални и граждански проблеми.

Далеч от шума и суетата на оживените пътища и от врявата на разнообразни дискусии, апостолът можеше да бъде изслушан без прекъсване. Около него се събраха поети, художници и философи - атинските учени и мъдреци, с въпроса: “Можем ли да знаем какво е това ново учение, което ти проповядваш? Защото внасяш нещо странно в ушите ни. Бихме обичали, прочее, да узнаем какво ще е то”.

В този час на велика отговорност апостолът остана спокоен и съдържан. Сърцето му носеше товара на важната вест и думите, които излязоха от устните му, убеждаваха слушателите, че не е празнословец. “Атиняни - каза той, - по всичко виждам, че сте много набожни, защото като минавах и разглеждах предметите, на които се кланяте, намерих и един жертвеник, на който бе написано “На непознатия Бог”. Онова, прочее, на което се кланяте, без да го знаете, това ви проповядвам.” С цялата си ученост и всестранно знание те бяха невежи за Бога, който бе сътворил света. Но там имаше и някои, които копнееха за по-голяма светлина. Те се стремяха към Безкрайния.

С ръка, протегната към изпълнения с идоли храм, Павел разтовари бремето на своята душа и изложи заблудите в религията на атиняните. Най-мъдрите от неговите слушатели бяха удивени от доказателствата му. Той показа колко добре бе запознат с произведенията на изкуството, литературата и религията им. Посочвайки техните статуи и идоли, Павел заяви, че Бог не би могъл да се оприличи на форми, създадени от човек. Тези издялани образи не биха могли ни най-малко да представят славата на Йехова. Напомни им, че те нямат живот, че се движат само от човешки ръце и затова всички, които им се покланят, са във всеки случай по-превъзходни от предмета на поклонението си.

Павел насочи мислите на своите слушатели идолопоклонници към истинска представа за Божеството, нарекли го “Незнайния Бог”, отвъд границите на тяхната фалшива религия. Това Същество, което той сега им разкриваше, бе независимо от човека и човешки ръце не можеха да прибавят нищо към Неговата сила и слава.

Възхитен, народът се увлече от сериозното и логично изложение на апостола за качествата на истинския Бог - за творческата Му сила и за съществуването на Неговия промисъл, управляващ всичко. С искрено и пламенно красноречие им заяви: “Бог, Който е направил света и всичко, що е в него, като е господар на небето и на земята, не обитава в ръкотворни храмове, нито Му са потребни служения от човешки ръце, като да би имал нужда от нещо, понеже сам Той дава на всички и живот, и дишане, и всичко”. Небесата бяха тесни за Бога. Колко по-малки са храмовете, изградени от човешки ръце!

В онзи век на класово деление, когато правата на човека често биваха погавани, Павел издигна великата истина за човешкото братство, заявявайки, че Бог е “направил от една кръв всички народи да живеят по цялото лице на земята”. В Божиите очи всички са равни и всяко човешко същество дължи върховна преданост на Създателя. Тогава апостолът показва как Неговото намерение за благодат и милост преминава като златна нишка в отношението на Бога към човека. Той “е определил предназначени времена и пределите на заселищата им, за да търсят Бога, та дано биха го поне напипали и намерили, ако и Той да не е далеч от всеки един от нас”.

Посочвайки великолепните статуи наоколо и цитирайки текст от един техен поет, апостолът обрисова безкрайния Бог като баща, чиито деца бяха те. “Защото в Него живеем, движим се и съществуваме - заяви той, - както и някои от вашите поети са рекли: “Защото дори Негов род сме”. И тъй, като сме Божи род, не бива да мислим, че Божеството е подобно на злато, или на сребро, или на камък, изработен с човешко изкуство и измишление.”

“Бог, прочее, без да държи бележка за времената на невежеството, сега заповядва на всички човеци навсякъде да се покаят...” В мрачните векове, които предхождаха идването на Христос, Божественият Управител бе гледал по-леко на идолопоклонството на езичниците, но сега чрез Своя Син изпрати на хората светлината на истината и очакваше всички да се покаят и да се спасят. Не само бедните и скромните, но също и гордият философ, и земните князе “...тъй като е назначил ден, когато ще съди вселената справедливо чрез Човека, Когото е определил, за което и е дал уверение на всички, като Го е възкресил от мъртвите.” Когато Павел говори за възкресението от мъртвите, някои се подиграха, а други казаха: “За тоя предмет пак ще те слушаме.”

Така приключи трудът на апостола в Атина - центъра на езическата ученост, защото атиняните, клонящи непрекъснато към своето идолопоклонство, отхвърлиха светлината на истинската религия. Когато един народ е напълно доволен от собствените си постижения, от него малко може да се очаква. Макар да се хвалеха със своята ученост и префиненост, атиняните все повече пропаднаха в развала и все повече се задоволяваха с неясните мистерии на идолопоклонството.

Сред слушателите на Павел, имаше и някои, които се убедиха от представените истини. Но не се осмелиха да признаят Бога и да приемат плана на спасението. Нито красноречието на думите, нито силата на аргументите може да обърне грешника. Само Божията сила може да вложи истината в сърцето. Онзи, който непрекъснато отблъсква тази сила, не може да бъде достигнат. Гърците тичаха след мъдростта, но вестта за кръста бе за тях глупост, защото оценяваха собствената си мъдрост по-високо от идващата отгоре.

Интелектуалната гордост бе причината за сравнително малкия успех на евангелието сред тях. Хората на светската мъдрост, идващи при Христос като бедни, загубени грешници, ще станат мъдри за спасение. Но идващите като издигнати хора, възвишаващи собствената си мъдрост, ще пропуснат да получат светлината и знанията, които само Той може да даде.

Така Павел се среща с езичеството на своето съвремие. Неговият труд в Атина не бе съвсем напразен. Дионисий - един от най-известните граждани, заедно с още няколко души приеха евангелската вест и се присъединиха изцяло към вярващите.

Боговдъхновеното слово ни е дало този поглед към живота на атиняните, при всичкото си знание, изтънченост и изкуство, потънали в порок, за да видим как Бог чрез Своя служител осъди идолопоклонството и греховете на един горд, самодоволен народ. Думите на апостола и описанието на отношението и обкръжението му, както е проследено от вдъхновеното перо, са предназначени да дадат на всички бъдещи поколения живо свидетелство за неговото непоклатимо доверие, за куража му в самота и при противопоставяне и за победата, която спечели той за християнството в самото сърце на езичеството.

Думите на Павел съдържат съкровища от знания за църквата. Той се намираше в ситуация, където можеше лесно да каже нещо, което би подразнило гордите му слушатели и би му навлякло неприятности. Ако речта му бе пряка атака към техните богове и към високопоставените хора в града, щеше да се постави в опасност, като последва съдбата на Сократ. Но с такт, породен от Божествена любов, той внимателно насочи умовете им от езическите божества, към истинския Бог, непознат за тях.

Днес истините на писанията трябва да бъдат занесени на великите мъже в света, за да могат да изберат между послушание към Божия закон и преданост към Княза на злото. Бог представя пред тях вечната истина - истината, която ще ги направи мъдри за спасение, но не ги насилва да я приемат. Ако се отдръпнат от нея, Той ги оставя сами на себе си, да бъдат изпълнени с плодовете на собствените си постъпки.

“Защото словото на кръста е безумие за тях, които погиват, а за нас, които се спасяваме, е Божия сила. Понеже е писано: “Ще унищожи мъдростта на мъдрите и разума на разумните ще отхвърля”...Но Бог избра глупавите неща на света, за да посрами мъдрите; също избра Бог немощните неща на света, за да посрами силните; още и долните и презрените неща на света избра Бог, да! И ония, които ги няма, за да

унищожи тия, които ги има...” (1Кор.1:18,19,27,28). Много от най-великите учени и държавници, от най-изтъкнатите мъже в последните дни ще се отдръпнат от светлината, защото чрез мъдрост светът не познава Бога, но Божиите слуги трябва да използват всяка възможност да споделят истината с тези хора. Някои ще признаят своето невежество в Божиите неща и ще станат скромни ученици в нозете на Исус - великия Учител.

При всяко усилие да се достигне до по-висшите класи Божият работник се нуждае от силна вяра. Възможностите може да изглеждат неблагоприятни, но в най-тъмния час има светлина отгоре. Силата на ония, които обичат Бога и Му служат, ще се обновява от ден на ден. Подкрепата на Безкрайния е на тяхна страна, за да не се заблудят при провеждането на Неговите намерения. Нека тези работници останат твърдо уверени от началото до края и да помнят, че светлината на Божията истина трябва да изгрее сред тъмнината, обгърнала нашия свят. Надеждата в Божията служба не бива да отпада. Вярата на посветения работник трябва да издържи всеки изпит. Бог може и желае да даде на слугите Си всичката сила, от която се нуждаят, и мъдрост според различните им нужди. На всички, които положат своето доверие в Него, Той ще даде и повече от най-големите очаквания.

24. КОРИНТ

Тази глава е основана на Деяния 18:1-18

През първия век на християнската ера Коринт беше един от водещите градове не само в Гърция, но и в света. Гърци, евреи, римляни и пътници от всички страни се тълпяха по неговите улици, като с цяло сърце се отдаваха на търговия и удоволствие. Градът бе голям търговски център, лесно достъпен от всички краища на Римската империя. Той бе важно място, където да се установят доказателства за Бога и за Неговата истина.

Сред евреите, настанили се в Коринт, бяха Акила и Прискила, станали по-късно известни като сериозни работници за Христос. Запознавайки се с характера им, Павел “дойде при тях”.

В самото начало на работата си в това място на кръстопът той срещаше на всяка крачка сериозни пречки за напредването на своето дело. Градът беше почти напълно отдаден на идолопоклонство. Венера беше любима богиня и с поклонението ѝ бяха свързани много неморални обичаи и обреди. Коринтяните се бяха прочули с безнравствеността си дори сред езичниците. Като че мислеха само за временните удоволствия и развлечения.

В Коринт апостолът проповядваше евангелието с различен подход от този в Атина. Там се бе опитал да приспособи своя стил към слушателите си и бе срещнал логика с логика, наука с наука, философия с философия. Като си помисли за прекараното време и осъзна, че в Атина учението му донесе малък плод, реши тук да следва друг план на действие, за да привлече вниманието на безгрижните и безразличните. Реши да избягва сложни аргументи и спорове и “да не знае нищо” сред

коринтяните “освен Исуса Христа, и то Христа разпнат”. Щеше да им проповядва не “с убедителните думи на мъдростта, но с доказателство от Дух и от сила” (1Кор.2:2,4).

Исус, Когото Павел се готвеше да представи на гърците в Коринт като Христос, бе еврейин от скромнен произход, отгледан в град, пословичен със своята злина. Той бе отхвърлен от собствения Си народ и накрая разпнат като злосторник. Гърците вярваха, че трябва да се въздига човешкият род, но единствено в изучаването на философията и науката виждаха средство за постигане на истинско израстване и почит. Можеше ли Павел да ги убеди да повярват, че вярата в силата на този непознат еврейин би издигнала и облагородила всяка сила на човешкото същество?

В умове на много хора в наше време кръстът на Голгота е обкръжен със святи спомени. Святи асоциации са свързани със сцените на разпятието. Но в дните на Павел на кръста се гледаше с отвращение и с ужас. Да се издигне като Спасител на човечеството човек, намерил смъртта си на кръст, това естествено би предизвикало подигравка и противопоставяне.

Павел добре знаеше как щяха да погледнат на подобна вест и евреи, и гърци в Коринт. “А ние проповядваме разпнатия Христос - призна той, - за юдеите съблазън и за езичниците глупост” (1Кор.1:23). Мнозина сред еврейските му слушатели щяха да приемат вестта, която той се готвеше да прогласи. Според преценката на гърците думите му щяха да бъдат абсолютна глупост. Щяха да погледнат на него като на слабоумен, ако се опиташе да им покаже как кръстът може да има някаква връзка с издигането и спасението на човечеството.

Но за апостола кръстът бе предмет на върховен интерес. Откакто бе възпрян да преследва последователите на разпнатия Назарянин, той не бе преставал да прославя кръста. По това време му бе дадено и откровение за безкрайната Божия любов, разкрита чрез смъртта на Христос, и в живота му настъпи чудно преобразяване, довело всичките му планове и намерения в хармония с небето. От онзи час той стана нов човек в Христос. Знаеше от личен опит, че когато един грешник види веднъж любовта на Отца, разкрита в пожертването на Сина Му, и се отдаде на Божественото влияние, в сърцето му настъпва промяна и от този момент нататък за него Христос е всичко във всичко.

Във времето на обръщането си към Христос Павел бе вдъхновен от силното желание да помогне на своите ближни да видят Исус от Назарет като Син на живия Бог, могъщ да преобразява и спасява. От този момент нататък животът му бе напълно посветен на едно усилие - да представя любовта и силата на Разпнатия. Голямото му състрадателно сърце бе отворено за всички класи. “Имам длъжност - заяви той - към гърци и към варвари, към учени и към неучени” (Римл. 1:14). Любовта към Господа на славата, Когото той така неуморно бе преследвал в лицето на Неговите светиин, бе действащият принцип на поведението му, мотивът на постъпките му. Ако някога усърдието в дълга му отслабнеше, бе достатъчен само един поглед към кръста и удивителната любов, разкрита там, за да го накара да се мобилизира и да се втурне напред със себеотрицание.

Ето, апостолът проповядва в коринтската синагога, разисква писанията на Мойсей и на пророците, довеждайки слушателите си до пришествието на обещания Месия. Слушайте как обяснява делото на Изкупителя като велик първосвещеник на човечеството - като Този, който чрез жертвата на собствения Си живот трябваше да

направи омилоствение за греха веднъж за всички и след това да поеме свещенството Си в небесното светилище. Павловите слушатели разбираха, че Месия, за чието идване копнееха, бе вече дошъл, че смъртта Му бе символизирана от всички жертвоприношения и че службата Му в небесното светилище бе великият предмет, който хвърли сянката си назад и изясни службата на еврейското свещенство.

Павел “свидетелства на евреите, че Исус е Христос”. От старозаветните писания той показва, че според пророчествата и повсеместното очакване на евреите Месия трябваше да произлезе от потомците на Авраам и Давид. След това проследи произхода на Исус от патриарха Авраам през царя псалмист. Прочете свидетелството на пророците за характера и делото на обещания Месия, за посрещането Му и за отношението към Него на земята. След това показва, че всички тези предсказания се бяха изпълнили в живота, в службата и в смъртта на Исус от Назарет.

Павел показва, че Христос бе дошъл да предложи спасение най-напред на народа, очакващ идването на Месия, за да усъвършенства и прослави националното му съществуване. Но народът бе отхвърлил Онзи, Който искаше да им даде живот и си бе избрал друг водач, чието царуване води към смърт. Той се опита да убеди слушателите си, че само покаянието можеше да спаси евреите от надвисналата над тях погибел. Разкри невежеството им относно значението на тези писания, за които те най-много се хвалеха и гордееха, че разбират напълно. Укори любовта им към света, към постове, титли и показ, и прекомерния им егоизъм.

Чрез силата на Духа Павел разказа историята на чудното си обръщане във вярата и на доверието си в старозаветните писания, сбъднали се така пълно в Исус от Назарет. Говореше с тържествена сериозност и слушателите му не можеха да не доловят, че той обичаше с цялото си сърце разпнатия и възкръснал Спасител. Те видяха, че умът му бе насочен към Христос, че целият му живот е свързан с неговия Господ. Думите му бяха така вълнуващи, че само най-жестоко мразещите християнската религия можеха да не се трогнат.

Но коринтските евреи затвориха очи пред така ясно представеното от апостола доказателство и отказаха да слушат. Същият дух, който ги бе водил да отхвърлят Христос, ги изпълни с гняв и ярост срещу Неговия служител. И ако Бог не го бе запазил по особен начин, за да продължи разнасянето на евангелската вест към езичниците, щяха да сложат край на живота му.

“Но понеже и те се противяха и хулеха, той отърси дрехите си и рече: Кръвта ви да бъде на главите ви; аз съм чист от нея; отсега ще отивам между езичниците. И като се премести оттам, дойде в дома на някого си Тит Юст, който се кланяше на Бога и чиято къща беше до синагогата”.

Сила и Тимотей “слязоха от Македония”, за да помагат на Павел и работиха заедно с него за езичниците. Както на езичници, така и на евреи Павел и братята му проповядваха Христос като Спасител на падналия род. Избягвайки сложни и далеч отвеждащи спорове, вестителите на кръста се съсредоточаваха върху качествата на Спасителя на света, върховния Управител на всемира. Сърцата им излъчваха любов към Бога и към Неговия Син. Те призоваваха езичниците да видят безкрайно скъпата жертва, принесена в полза на хората. Знаеха, че ако живелите дълго в тъмнината на езичеството

можеха да видят светлината, струяща от голготския кръст, щяха да бъдат привлечени към Изкупителя. “И когато бъда Аз издигнат от земята, ще привлече всички при Себе Си”, бе заявил Спасителят (Йоан 12:32).

Евангелските работници в Коринт осъзнаха ужасните опасности, заплашващи душите на хората, за които се бяха трудили, и с чувство за отговорност представиха истината такава, каквато бе в Исус. Ясна, чиста и решителна бе вестта им - ухание от живот към живот или от смърт към смърт. И не само с думите си, но и с ежедневието си живот те разкриваха евангелието. Ангели им сътрудничеха, а Божията благодат и сила се изявиха, като мнозина повярваха. “А Крисп, началникът на синагогата, повярва в Господа с целия си дом; и мнозина от коринтяните, като слушаха, вярваха и се кръщаваха”.

Омразата, която евреите винаги хранеха към апостолите, сега се усили. Обръщането във вярата и кръщението на Крисп вбеси, вместо да убеди тези упорити противници. Те не можеха да приведат аргументи, с които да отхвърлят Павловото учение, и поради липсата на доказателства прибягнаха към измама и злостна атака. Хулеха евангелието и името на Исус. В слепия си гняв не подбираха нито злъчни думи, нито низки измами. Не можеха да отрекат, че Христос бе правил чудеса, но заявиха, че ги бе вършил със силата на Сатана. Дръзко твърдяха, че и чудните дела, сторени от Павел, бяха извършени чрез същата сила.

Макар че Павел има известен успех в Коринт, нечестието, което видя и чу в този покварен град, почти го обезсърчи. Развалата сред езичниците, на която стана свидетел, презрението и оскърблението от страна на евреите, му причиниха голяма душевна болка. Той се усъмни в мъдростта да изгради църква от материала, който намери там.

Когато планираше да напусне града, за да отиде в по-обещаващо поле, като сериозно се стараеше да разбере какъв е дългът му, Господ му се яви във видение и каза: “Не бой се, но говори и не млъквай; защото Аз съм с тебе и никой няма да те нападне, та да ти стори зло; защото имам много люде в тоя град.” Павел разбра, че това бе заповед да остане в Коринт и гаранция, че Господ ще направи да покълне посятото семе. Укрепен и окуражен, той продължи да се труди там с жар и настойчивост.

Усилията на апостола не бяха ограничени само в публично говорене; мнозина не можеха да бъдат достигнати по този начин. Той употреби много време за работа от къща в къща, като намираше по-голям достъп до домашния кръг. Посещаваше болните и скърбящите, утешаваше бедстващите и издигаше потиснатите. И във всичко, което изговори и стори, Павел възвеличи името на Исус. Така работеше, според признанието си: “Аз бях немощен..., страхувах се и много треперех” (1 Кор.2:3). Трепереше да не би учението му да разкрие печата на човешкото вместо на Божественото. “Ние поучаваме мъдрост между съвършените - заяви по-късно Павел, - ала не мъдрост от тоя век, нито от властниците на тоя век, които преминават, но поучаваме Божията тайнствена премъдрост, която е била скрита, която е била предопределена от Бога преди вековете да ни докарва слава. Никой от властниците на тоя век не я е познал; защото ако я бяха познали, не биха разпнали Господа на славата. А според както е писано: “Каквото око не е видяло и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е дохождало, всичко това е приготвил Бог за тия, които Го любят”. А на нас Бог откри това чрез Духа; понеже Духът издирва

всичко, даже и Божиите дълбочини. Защото кой човек знае що има у човека, освен духът на човека, който е в него? Така и никой не знае що има у Бога, освен Божият Дух.

А ние получихме не духа на света, но Духа, който е от Бога, за да познаем това, което Бог е благоволил да ни подари; което и възвестяваме, не с думи, научени от човешка мъдрост, но с думи, научени от Духа, като поясняваме духовните неща на духовните човеци” (1 Кор. 2:6-13).

Павел осъзнаваше, че бе безсилен сам, без присъствието на Светия Дух, чието благодатно влияние изпълваше сърцето му, подчинявайки всяка негова мисъл на Христос. Той каза и за себе си: “Всякога носим на тялото си убиването на Господа Исуса, за да се яви на тялото ни и животът на Исуса” (2 Кор. 4:10). Централната фигура в учението на апостола бе Христос. “... не аз живея, но Христос живее в мене” - заяви той. “Аз”-ът бе скрит. Христос бе разкрит и издигнат.

Павел бе красноречив оратор. Преди да се обърне във вярата, често се бе опитвал да възхити слушателите си с ораторско изкуство. Но сега остави настрана всичко това. Вместо да се отдава на поетични описания и великолепни фрази, които можеха да задоволят чувствата и подхранят въображението, но не можеха да докоснат всекидневния живот, Павел се стараше с прост език да убеди сърцата в жизнено важните истини. Изкусно представената истината може да доведе до екстаз чувството, но твърде често показана така, тя не задоволява нуждата от храна, която да укрепи и да затвърди вярващия за битките на живота. Непосредствените нужди, настоящите тежки изпитания на борещите се души трябва да бъдат посрещнати с ясно, практическо поучение в основните принципи на християнството.

Усилията на Павел в Коринт не останаха безплодни. Мнозина отхвърлиха поклонението на идоли, за да служат на живия Бог и под знамето на Христос се образува голяма църква. Някои бяха измъкнати от най-дълбоката поквара на езичеството, доказателство за Божията милост и за силата на Христовата кръв за очистване от греха.

Засилващият се успех на Павел в представянето на Христос възбуди невярващите евреи към още по-решително противопоставяне. Те станаха като един и “се подигнаха единомудно против Павла, доведоха го пред съдилището и казаха: Тоя убеждава човеците да се кланят на Бога противно на закона”.

Еврейската религия бе под защитата на римската власт и хулителите на Павел смятаха, че ако го обвинят за нарушаване на законите на тяхната религия, той ще им бъде предаден за разпит и съд. Така се надяваха да го погубят. Но Галион бе благочестив човек. Отказа да стане машина на завистливите заговорници евреи. Отвратен от високомерието и себеоправданието им, той не пожела да обърне внимание на обвинението. Когато Павел се приготви да говори в своя защита, Галион му каза, че това не е нужно. После се обърна към разярените обвинители с думите: “Ако беше въпрос за някоя неправда или грозно злодеяние, о юдеи, разбира се, би трябвало да ви търпя; но ако въпросите са за учение, за имена и за вашия закон, гледайте си сами; аз не ща да съм съдия на такива работи. И изпъди ги от съдилището”.

И евреи, и гърци бяха очаквали с нетърпение решението на Галион. Непосредственият му отказ да разгледа случая като такъв, който има обществен интерес, бе сигнал за евреите да се отдръпнат объркани и разгневени. Решителното поведение на

проконсула отвори очите на разбунената тълпа, подстрекавана от евреите. За първи път, откакто Павел работеше в Европа, тълпата се обърна на негова страна. Пред очите на проконсула и без неговата намеса тя нападна най-известните обвинители на апостола: “... всички хванаха началника на синагогата Состена, та го биха пред съдилището; но Галион не искаше и да знае за това”. Така християнството спечели значителна победа.

“А Павел... поседя там още доволно време.” Ако апостолът беше принуден веднага да напусне Коринт, обърнатите към вярата в Исус щяха да бъдат поставени в опасно положение. Евреите щяха да се опитат да си възвърнат изгубената преднина и дори да унищожат християнството в тази област.

25. ПИСМАТА ДО СОЛУНЦИТЕ

Тази глава е основана на Посланията към солунците

По време на престоя на Павел в Коринт Сила и Тимотей пристигнаха от Македония, което бе голяма подкрепа за апостола. Те му донесоха “добри вести” за “вярата и милосърдието” на всички, приели истината по време на първото посещение на евангелските вестители в Солун. Сърцето му се изпълни с нежно съчувствие към вярващите, останали сред изпитания и съпротива верни на Бога. Пожела да ги посети лично, но тъй като това не беше възможно, им писа.

В това писмо до църквата в Солун апостолът изказва благодарността си към Бога за радостните вести - техния напредък във вярата. “... братя - писа той, - при всичката наша нужда и скръб утешихме се за вас поради вярата ви. Понеже ние сега живеем, ако вие стоите твърдо в Господа. Защото как можем достатъчно да благодарим на Бога за вас поради всичката радост, с която се радваме за вас пред нашия Бог? Нощем и денем се молим усърдно да видим лицето ви и да допълним това, което не достига на вярата ви.”

“Всякога благодарим на Бога за всички ви и ви споменаваме в молитвите си, като си спомняме непрестанно пред нашия Бог и Отец вашата работа с вяра и труд, с любов и с твърда надежда в нашия Господ Исус Христос.”

Мнозина от вярващите в Солун бяха обърнати от идоли, за да служат на живия и истинен Бог. Бяха “подражатели на апостолите и на Господа всред много скърби” и сърцата им бяха изпълнени с “радост, която е от Светия Дух”. Апостолът заяви, че със своята вяроност в следването на Господа те бяха “пример за всичките вярващи в Македония и Ахаия”. Тези думи на похвала не бяха незаслужени, “защото не само се прогласи Господното слово от вас в Македония и Ахаия, но се разчу навсякъде и вашата вяра в Бога”.

Солунските вярващи бяха истински мисионери. Сърцата им горяха от жар за техния Спасител, Който ги бе освободил от страха на “идещия гняв”. Животът им се преобрази чудно чрез Христовата благодат и Словото Господне, което проповядваха, бе придружавано със сила. Представените истини печелеха сърца и броят на вярващите се увеличи.

В това Първо послание Павел спомена за начина, по който се бе трудил сред солунците - не ги е спечелвал чрез измама или коварство. “Но както сме били одобрени от Бога да ни се повери делото на благовестието, така и говорим. Не като да угаждаме на хората, а на Бога, който изпитва сърцата ни. Защото, както знаете, никога не сме употребили ласкателни думи или прикрито сребролюбие (Бог е свидетел); нито сме търсили слава от хора, било от вас или от други (ако и да сме могли да притежаваме власт като Христови апостоли), но сме били нежни сред вас както доилка, когато се грижи за чадата си. Така, като имахме гореща любов към вас, беше ни драго да ви предадем не само Божието благовестие, но и своите души, защото ни бяхте станали мили.”

“Вие сте свидетели и Бог - продължи апостолът, - как свято, праведно и неукорно се обхождахме към вас, вярващите, като знаете как увещавахме и утешавахме всеки един от вас, както баща чадата си, и ви заръчахме да се обхождате достойно за Бога, който ви призовава в Своето царство и слава.

И затуй и ние непрестанно благодарим на Бога, загдето, като приехте чрез нас словото на Божието послание, приехте го не като човешко слово, а като Божие слово, каквото е наистина, което и действа между вас, вярващите... Понеже коя е нашата надежда или радост, или венец, с който се хвалим? Не сте ли вие пред нашия Господ Исус Христос при Неговото пришествие? Защото вие сте нашата слава и радост.”

В Първото си послание към солунските вярващи Павел се постара да ги поучи за истинското състояние на мъртвите. За умрелите той говори като за заспали в състояние на безсъзнание: “А не желаем, братя, да останете в неизвестност за ония, които умират, за да не скърбите, както другите, които нямат надежда. Защото, ако вярваме, че Исус умря и възкръсна, така и починалите в Исуса Бог ще приведе заедно с Него... Понеже сам Господ ще слезе от небето с повелителен вик, при глас на архангел и при Божия тръба; и мъртвите в Христа ще възкръснат по-напред; после ние, които сме останали живи, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаците да срещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем всякога с Господа.”

Солунците се бяха хванали с желание за идеята, че Христос ще дойде да преобрази живите вярващи и да ги вземе при Себе Си. Внимателно пазеха живота на своите приятели - да не умрат и да не загубят благословието, което ги очакваше да получат при идването на техния Господ. Но един след друг любимите им близки бяха отнемани. Те с мъка гледаха за последен път лицата на мъртвите си, едва осмелявайки се да вярват, че ще ги срещнат в бъдещия живот.

Когато писмото на Павел бе отворено и прочетено, думите, разкриващи истинското състояние на мъртвите, дадоха голяма радост и утеха на църквата. Апостолът посочваше, че при идването на Христос живите няма да се срещнат със своя Господ преди заспалите в Исус. Гласът на архангел и тръбата Божия ще достигнат до спящите и мъртвите в Христос ще възкръснат първи, преди живите да бъдат дарени с безсмъртие. “После ние, които сме останали живи, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаците да посрещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем всякога с Господа. И тъй, насърчавайте се един друг с тия думи.”

Ние трудно можем да оценим надеждата и радостта, които това уверение донесе на младата солунска църква. Християните повярваха и запазиха в сърцата си писмото,

изпратено им от техния баща в евангелието, сърцата им се изпълниха с любов към него. Той им бе казал всичко това и преди, но тогава умовете им бяха гладни за учението, което изглеждаше ново и странно, и не бе чудно, че в някои точки истината не бе достигнала до умовете им. Гладуваха за истината и писмото на Павел им даде нова надежда и сила, затвърди вярата и задълбочи чувствата им към Този, Който чрез смъртта Си бе хвърлил светлина върху живота и безсмъртието.

Сега се радваха на знанието, че вярващите им приятели щяха да бъдат възкресени от гроба, за да живеят завинаги в Божието царство. Тъмнината, покриваща мястото за покой на мъртвите, бе разпръсната. Нов блясък осия християнската вяра и те видяха нова слава в живота, смъртта и възкресението на Христос.

“... така и починалите в Исуса Бог ще приведе заедно със Себе Си” - писа Павел. Мнозина тълкуват този пасаж в смисъл, че спящите ще дойдат с Христос от небето. Но апостолът искаше да каже, че както Христос беше възкресен от мъртвите, така Бог ще повика спящите светии от гробовете им и ще ги вземе със Себе Си в небето - скъпа утеха, славна надежда не само за църквата в Солун, но и за всички християни навсякъде.

Докато работеше в Солун, Павел така ясно бе разкрил пред християните знаменията на времето, събитията, които щяха да станат преди появата на Човешкия Син в небесните облаци, че сега не сметна за нужно да пише подробно по този въпрос. Но им напомни онова, което ги бе учил по-рано: “А за годините и времената, братя - каза той, - няма нужда да ви се пише, защото вие добре знаете, че Господният ден ще дойде като крадец нощем. Когато казват: Мир и безопасност!, тогава ще ги постигне внезапно погубление...”

Днес мнозина хора в света затварят очите си пред доказателствата, дадени от Христос като предупреждение относно Неговото идване. Опитват се да прогонят всички опасения, но знаменията за края се изпълняват бързо и светът върви към времето, когато Човешкият Син ще се появи в небесните облаци. Павел учи, че е грях да не обръщаме внимание на знаменията, предхождащи второто идване на Христос. Провиняващите се така той нарича синове на тъмнината. Окуражава бдителните и будните с думите: “Но вие, братя, не сте в тъмнина, та да ви постигне оня ден като крадец. Защото вие всички сте синове на деня; не сте от нощта, нито от тъмнината. И тъй, да не спим както другите, но да бъдем будни и трезвени”.

Особено важни за църквата в нашето време са ученията на апостола по този въпрос. За живеещите близо до великия завършек думите на Павел трябва да говорят красноречиво: “А ние, които сме от деня, нека бъдем трезвени и нека облечем за бронен нагръдник вяра и любов и да турим за шлем надеждата за спасение. Защото Бог ни е определил не за гняв, но да получим спасение чрез нашия Господ Исус Христос, Който умря за нас, тъй щото било че сме живи, или че сме починали, да живеем заедно с Него”.

Бдителният християнин е деятелен. Той пламенно се стареа да стори всичко по силите си за напредъка на евангелието. С усиляването на любовта му към неговия Спасител укрепва и любовта му към ближните. Испитанията му са сурови, като на Учителя, но не позволява изкушенията да увредят нрава или да унищожат мира му. Знае, че, понесено с вяра, тежкото изпитание ще го усъвършенства и очисти и ще го доведе по-близо до Христос. Участниците в Христовите страдания ще бъдат участници и в Неговата утеха и накрая ще споделят славата му.

“И молим ви, братя - продължи Павел в своето писмо към солунците, - да признавате тия, които се трудят между вас като ваши настойници в Господа и ваши увещатели, и да ги почитате твърде много с любов заради делото им. Живейте мирно помежду си!”

Солунските вярващи бяха много разтревожени от хората, дошли сред тях с фанатични идеи и учения. Някои бяха “постъпвали безчинно..., като не работели нищо, а се месели в чужди работи.” Църквата беше организирана по подходящ начин и бяха избрани служители, които да действат като проповедници и дякони. Но имаше някои самоволни и необуздани, които отказваха да се подчиняват на заелите авторитетни църковни постове. Те твърдяха, че не само имат право на лично разсъждение, но публично и да налагат на църквата своите възгледи. Затова Павел призова вниманието на солуняните към уважението и почитта, дължими към избраните на авторитетни църковни постове.

В загрижеността си да пребъдват в страх от Бога апостолът призова вярващите от Солун да проявят практическа набожност във всекидневния живот. “... братя, молим - писа той - и увещаваме ви в Господа Исуса, щото, както сте научили от нас как трябва да се обхождате и да угождавате на Бога (както и се обхождате), така да преуспявате повече и повече. Защото знаете какви поръчки ви дадохме от името на Господа Исуса. Понеже това е Божията воля - вашето осветение: да се въздържате от блудство... Защото Бог не ни е призовал на нечистота, а на святост.”

Апостолът се чувстваше в голяма степен отговорен за духовното благоденствие на повярвалите чрез неговия труд. Желанието му бе те да растат в познание за единия истинен Бог и Исус Христос, Когото бе пратил. Често в службата си той щеше да се среща с малки групи мъже и жени, които обичаха Исус, да се покланят заедно, молейки Бога да ги научи как да поддържат жива връзката си с Него. Съветваше се с тях какви са най-добрите методи, за да се предаде на други светлината на евангелската истина. И когато се разделяха, умоляваше Бога да ги пази от злото и да им помага да бъдат сериозни, дейни мисионери.

Едно от най-съществените доказателства за истинското приемане на вярата е любовта към Бога и човека. Повярвалите, че Исус е техен Изкупител имат дълбока, искрена любов към другите със същата скъпоценна вяра. Така беше с вярващите в Солун. “А за братолюбието - писа апостолът - няма нужда да ви пиша, защото сами вие сте научили от Бога да се любите един друг; понеже и правите това на всичките братя по цяла Македония. Но молим ви се, братя, да преуспявате в това повече и повече и усърдно да се стараете да живеете тихо, да вършите своите работи и да работите с ръцете си, както ви заръчвахме, за да се обхождате благоприлично пред външните и да нямате нужда от нищо.”

“И Господ да ви направи да растете и да преизобилвате в любов един към друг и към всичките, както и ние преизобилваме към вас, за да утвърди сърцата ви непорочни в святост пред нашия Бог и Отец при пришествието на нашия Господ Исус Христос с всичките Негови светии.”

“Молим ви още, братя, увещавайте безчинните, насърчавайте малодушните, поддържайте слабите, бъдете търпеливи към всички! Внимавайте никой да не връща никому зло за зло, но всякога търсете доброто един на друг и на всичките. Винаги се

радвайте. Непрестанно се молете. За всичко благодарете, защото това е Божията воля за вас в Христа Исуса.”

Апостолът предупреди солуняни да не презират дара на пророчеството с думите: “Духа не угасвайте. Пророчествата не презирайте. Всичко изпитвайте. Дръжте доброто”. Той призова за внимателно различаване на фалшивото от истинското. Увеща ги да се въздържат от всякакво зло и завърши писмото си с молитва Бог да ги освети изцяло в дух, душа и тяло да бъдат запазени без порок до пришествието на Господ Исус Христос. “Верен е Оня, Който ви призовава - добави той, - и ще извърши това”.

Наставлението за второто идване на Христос, което Павел изпрати на солуняни в първото си писмо, бе в съвършено съгласие с предишните му проповеди. Но думите му бяха разбрани погрешно от някои солунски братя. Те разбираха, че изразява надежда самият той жив да види Христовото идване. Това убеждение засилваше техния ентузиазъм и вълнение. Пренебрегвалите преди своите отговорности и задължения, сега още по-настойчиво налагаха погрешните си възгледи.

Във второто си писмо Павел се опитва да поправи неправилното разбиране на неговото поучение и да представи пред тях истинското състояние на нещата. Той отново изрази доверието си в тяхното благочестие и благодарността си, че вярата им е силна, а любовта им един към друг и към делото на техния Учител - изобилна. Каза им, че ги е представил на други църкви като пример на търпение и устойчива вяра, която смело устоява на преследване. Насочи мислите им напред към времето на второто идване на Христос, когато Божият народ ще почине от всичките си грижи и смущения.

“... самите ние - писа той - се хвалим с вас между Божиите църкви с вашата твърдост и вяра във всичките ви гонения и в неволите, които понасяте..., а на вас, оскърбените, да даде утеха (както и на нас), когато се яви Господ Исус от небето със Своите силни ангели в пламенен огън да даде възмездие на ония, които не познават Бога, и на ония, които не се покоряват на благовестието на нашия Господ Исус. Такива ще приемат за наказание вечна погибел от присъствието на Господа и от славното явление на Неговата сила... Затова и винаги се молим за вас, дано нашият Бог ви има за достойни за призванието ви и усъвършенства мощно във вас всяко добро желание и всяко дело на вярата, за да се прослави във вас името на нашия Господ Исус и вие в Него, според благодатта на нашия Бог и Господ Исус Христос.”

Но преди идването на Христос в религиозния свят трябваше да се изпълни едно важно събитие, предсказано в пророчеството. Апостолът заявява: “... да не се поклащате лесно от здравия разсъдък, нито да се смущавате било от дух, било от слово или от послание, уж от нас изпратено, като че ли вече е настанал денят на Господа. Никой да не ви измами по никой начин, защото това няма да бъде, докато първо не дойде отстъплението и не се яви човекът на греха, синът на погибелта, който така се противи и се превъзнася над всеки, който се нарича Бог, или на когото се отдава поклонение, щото той седи (както Бог) в Божия храм и представя себе си за Бог”.

Думите на Павел не трябваше да бъдат разбрани погрешно. Не трябваше да се получава така, сякаш чрез специално откровение е предупредил солуняни за непосредственото идване на Христос. Подобно изявление би смутило вярата - разочарованието често води до неверие. Затова апостолът предупреди братята да не приемат такова съобщение като идващо от него и продължи да подчертава, че папската

сила, така ясно описана от пророк Даниил, трябваше да се издигне и да предприеме война срещу Божия народ. Докато тази сила не извърши своето погубващо и богохулно дело, напразно църквата ще очаква идването на своя Господ. “Не помните ли - запита Павел, - че когато бях още при вас, аз ви казах това?”

Ужасни изпитания трябваше да понесе истинската църква. Дори във времето, когато апостолът пишеше това писмо, “оная тайна, сиреч беззаконието”, вече бе започнала да действа. Събитията в бъдещето трябваше да се развият “според действието на Сатана, съпроводено от всякаква сила, знамения, лъжливи чудеса и с всичката измама на неправдата между ония, които погиват”.

Особено тържествено е изявлението на апостола за онези, които щяха да откажат да “обичат истината”. “И затова - заяви той за онези, които щяха своеволно да отхвърлят вестите на истината - Бог праща заблуда да действа между тях, за да повярват лъжа, та да бъдат осъдени всички, които не са повярвали истината, а са имали благоволение към неправдата.” Хората не могат безнаказано да отхвърлят предупрежденията, които Бог в милостта Си им изпраща. Той отдръпва Своя Дух от упорито пренебрегващите тези предупреждения и ги оставя на любимите им измами.

Така Павел подчерта вредното дело на тази сила на злото, която щеше да продължи през дългите векове на тъмнина и преследване дори до второто идване на Христос. Вярващите в Солун се надяваха на скорошно освобождаване. Сега трябваше да бъдат уверени да поемат смело и със страх от Бога работата, която им предстоеше. Апостолът ги посъветва да не пренебрегват задълженията си и да не се отдават на празна надежда. След бляскавите очаквания за скорошно освобождаване всекидневният живот и съпротивата, които трябваше да срещат, щяха да им се сторят двойно по-тежки. Затова ги окуражи да бъдат твърди във вярата: “... стойте твърдо и дръжте преданията, които сте научили било чрез наше слово или чрез наше послание. А сам нашият Господ Исус Христос и нашият Бог и Отец, Който ни възлюби и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда, да утеши сърцата ви и да ги утвърди във всяко добро дело и слово... верен е Господ, който ще ви утвърди и ще ви опази от лукавия. И уверени сме в Господа за вас, че и вършите това, и ще вършите това, което ви заповядваме. Господ да оправи сърцата ви в Божията любов и в Христовото търпение.”

Делото на вярващите им е дадено от Бога. Чрез вярното си придържане към истината те трябваше да предадат на други получената светлина. Апостолът ги помоли да не се уморяват да вършат добро и им посочи себе си за пример на прилежност във временните неща, докато работеше с неуморна ревност за Христовото дело. Той укори онези, които се бяха отдали на празни и безцелни вълнения, и посочи, че те трябва “да работят тихо и да ядат своя си хляб”. Настоя също църквата да не общува с упорито пренебрегващите наставлението, дадено от Божиите служители. “Обаче - добави той - недейте го счита за неприятел, а го наставлявайте като брат.”

Посланието си Павел завършва с молитва Божият мир и благодатта на Господа Исус Христос да бъдат тяхна утеха и подкрепа в тежките изпитания и изкушения на живота.

26. АПОЛОС В КОРИНТ

Тази глава е основана на Деяния 18:18-28

След като напусна Коринт, Павел продължи дейността си в Ефес. Тук трябваше да остане за кратко време по необходимост, тъй като му предстоеше път за Ерусалим, за да присъства на приближаващия празник. В синагогата беседва с евреите и направи толкова благоприятно впечатление, че го помолиха да продължи работата си сред тях. Планът му да посети Ерусалим му попречи да остане по-дълго, но обеща да се върне, “ако ще Бог”. Акила и Прискила го бяха придружили до Ефес и той ги остави там да продължат делото, което бе започнал.

По това време “някой си юдеин на име Аполос, роден в Александрия, човек учен и силен в писанията, дойде в Ефес”. Той бе чул проповедта на Йоан Кръстител, приел бе кръщението за покаяние и беше жив свидетел, че делото на пророка не е било напразно. Писанието казва за Аполос, че “той беше наставен в Господния път и, бидейки по дух усърден, говореше и поучаваше прилежно за Исуса, а познаваше само Йоановото кръщение”.

Докато бе в Ефес, Аполос “почна да говори дързостно в синагогата”. Сред слушателите му бяха Акила и Прискила, които разбраха, че още не бе получил пълната светлина на евангелието и “прибраха го и му изложиха по-точно Божия път”. Чрез поучението им той придоби по-ясно разбиране за писанията и стана един от най-способните защитници на християнската вяра.

Аполос имаше желание да отиде в Ахаия и братята в Ефес “писаха до учениците да го приемат” като учител в пълна хармония с църквата на Христос. Той отиде в Коринт, където чрез публична работа и от къща на къща “силно опровергаваше юдеите, като доказваше от писанието, че Исус е Христос”. Павел бе посял семето на истината. Аполос сега го поля. Съпътстващият го успех в проповядването на евангелието, бе повод някои вярващи да издигнат труда му над този на Павел. Това сравнение на човек с човек породи в църквата дух на разделение, заплашващо да стане голяма спънка за напредъка на евангелието.

През периода година и половина, през който Павел бе прекарал в Коринт, съзнателно бе представял евангелието в неговата простота. “Не с превъзходно говорене или мъдрост” бе дошъл той при коринтяните, но със страх и трепет и “с доказателство от Дух и от сила” бе заявил “Божията тайна”, така че тяхната вяра да не се основава “на човешка мъдрост, а на Божията сила” (1Кор.2:1,4,5).

По необходимост бе възприел този начин на поучаване, който бе подходящ за църквата. “И аз, братя, не можах да говоря на вас като на духовни - обясни им той по-късно, - но като на плътски, като на младенци в Христа. С мляко ви храних, не с твърда храна, защото още не можехте да го приемете, а и сега не можете” (1Кор.3:1,2). Много от коринтските вярващи бавно разбираха уроците, които се опитваше да им предаде. Напредъкът им в знанията за духовните неща не беше съразмерен с привилегиите и възможностите им. Вместо да са стигнали вече далеч в християнския опит, за да разбират и практикуват дълбоките истини на Словото, те стояха там, където стояха и учениците, когато Христос им каза: “Имам още много неща да ви кажа, но не можете да ги понесете сега” (Йоан 16:12). Завист, греховност и обвинения бяха затворили сърцата на много от коринтските вярващи за цялостната дейност на Светия Дух, който “издирва

всичко, даже и Божиите дълбочини” (1Кор.2:10). Колкото и мъдри да бяха в светско знание, в познанието на Христос бяха деца.

Делото на Павел беше да наставлява коринтските новоповярвали в началата, в самата азбука на християнската вяра. Беше задължен да ги учи като хора, които нямат знание за действието на Божествената сила в сърцето. По това време те не бяха в състояние да схванат тайните на спасението, защото “естественият човек не побира това, което е от Божия Дух, защото за него е глупост и не може да го разбере, понеже то се изпитва духовно” (1Кор.2:14). Апостолът бе опитал да посее семето, което други трябваше да напоят. Последвалите го трябваше да продължат делото по-нататък от точката, където той го бе оставил, давайки духовна светлина и познания в подходящо време, когато църквата бъде в състояние да ги понесе.

Когато се зае с делото в Коринт, Павел осъзна, че трябва да въведе много внимателно великите истини, на които желаше да научи слушателите си. Той разбра, че сред тях можеше да има горди застъпници на човешки теории и на фалшиви системи на поклонение, ходещи сякаш със завързани очи с надеждата да намерят в книгата на природата теории, които биха се противопоставили на реалността на духовния и безсмъртния живот, разкрит в писанията. Знаеше също, че критици щяха да се опитат да преиначат християнските тълкувания на откритото Слово и скептици да се присмиват и подиграват на Христовото евангелие.

Като се стараше да води душите в подножието на кръста, Павел не се осмели да укори пряко сластолюбивите или да покаже колко омразен бе грехът им в очите на святия Бог. Вместо това издигна пред тях истинския смисъл на живота и се опита да им внуши уроците на Божествения Учител, които ако ги приемеха, биха ги издигнали от светското и греха към чистотата и праведността. Той особено подчерта практическата набожност и светостта, към която трябва да се стремят всички, сметнати за достойни да получат място в Божието царство. Копнееше да види как светлината на Христовото евангелие прониква в тъмнината на умовете им, за да могат да разберат колко оскърбителен в Божиите очи бе неморалният им живот. Затова темата на неговото проповядване сред тях бе Христос, и то разпнат. Павел се опита да им покаже, че предмет на най-сериозното им изследване и най-голямата радост трябва да бъде чудната истина на спасението чрез покаяние пред Бога и вяра в Господ Исус Христос.

Философът обръща гръб на светлината на спасението, защото тя засрамва гордите му теории. Светският човек отказва да я приеме, защото тя би го отделила от неговите земни идоли. Павел разбра, че характерът на Христос трябва да се схване, преди хората да Го заобичат, да видят кръста с очите на вярата. Тук трябва да започне изучаването, което ще бъде цел и песен на изкупените през цялата вечност. Само в светлината на кръста може да се оцени истинската стойност на човешката душа.

Очистващото влияние на Божията благодат променя естественото разположение на човека. Плътският човек не желае небето. Естественото му, неосветено сърце не чувства привлекателността на това чисто и свято място и ако беше възможно да влезе там, такъв човек не би намерил нищо приятно. Склонностите, които ръководят човешкото сърце, трябва да бъдат подчинени чрез Христовата благодат, преди падналият човек да бъде готов да влезе в небето и да се радва на общуването с чистите святи ангели. Когато човек умре за греха, съживява се за нов живот в Христос,

Божествената любов изпълва сърцето му. Умът му се осветява. Той пие от неизчерпаемия извор на радост и знание и на пътя му изгрява светлината на един вечен ден, защото постоянно с него е Светлината на живота.

Павел се бе опитал да обясни на коринтските братя, че той и неговите сътрудници са само хора, натоварени от Бога да поучават в истината; че всички те са свързани в едно общо дело и че еднакво зависят от Бога за успеха на труда си. Възникналата в църквата дискусия за относителните заслуги на различни служители, не бе одобрена от Бога. Тя бе плод на запазило чертите си естествено сърце. “Защото кога един казва: аз съм Павлов, а друг - аз съм Аполосов, не сте ли като човечи слаби? Какво е, прочее, Аполос и какво е Павел? Те са служители, чрез които повярвахте, и то както Господ е дал на всеки от тях. Аз насадих, Аполос напои, но Господ прави да расте. И тъй, нито който сади е нещо, нито който пои, а Господ, Който прави да расте” (1Кор.3:4-7).

Павел пръв бе проповядвал евангелието в Коринт и бе организиран църквата там. Тази работа му бе възложил Бог. По-късно чрез Божие наставление други работници дойдоха да го сменят и поеха неговата работа. Посятото семе трябваше да бъде напоено и това трябваше да стори Аполос. Той последва Павел в работата му, като даваше по-нататъшни наставления и отглеждаше посятото семе. Спечели близост до сърцата на народа, но Бог беше Този, който даде растежа. Не човешката, а Божествената сила причинява преобразяване на характера. Не който сади и другият, който напоява, правят семето да расте. Те работят под Божие ръководство като определени от Него служители, сътрудничат Му в Неговото дело. На Главния работник принадлежат почитта и славата, които придружават успеха.

Не всички Божии служители притежават еднакви дарби, но всички са Негови работници. Всеки трябва да се научи от великия Учител и тогава да сподели с други наученото. Бог е дал на всеки от Своите вестители особена задача. Дарбите са различни, но всички работници трябва да си сътрудничат в съгласие, ръководени от осветяващото влияние на Светия Дух. Поучени от тях, мнозина ще бъдат убедени в евангелието на спасението и ще повярват чрез Божията сила. Човекът като Христов работник е скрит с Христос в Бога, а Христос, най-главният сред хиляди работници, се извява като Един, Който е любов.

“Прочее, тоя, който сади, и тоя, който пои, са равни. Обаче всеки според своя труд ще получи своята награда, защото сме съработници на Бога, като вие сте Божия нива, Божие здание” (1Кор.3:8,9). В това послание апостолът сравнява църквата с обработена нива, в която работи домочадието, грижещо се за насаденото от Господа лозе, а също и с постройка, която трябва да израсне в свят храм на Господа. Бог е главният работник и Той е възложил задача на всеки човек. Всички трябва да работят под Неговото наблюдение, като Му позволяват Той да работи и чрез тях. Бог им дава такт и умение и, ако са послушни на Неговите наставления, увенчава усилията им с успех.

Божиите служители трябва да работят заедно, като си сътрудничат с обич, изпреварвайки се да си отдават почит един на друг (по Римл.12:10). Не трябва да има грубо критикарство, нито да се разкъсва работата на някого на части, или да има отделни групировки. Всеки човек, на когото Бог е поверил определена вест, има особена

задача. Всеки има своя индивидуалност, която не бива да се разтваря в индивидуалността на друг човек, но всеки трябва да работи в хармония с братята си. В службата си Божиите работници трябва да бъдат особено единни. Никой от тях не бива да издига себе си за критерий, да говори с неуважение за своите сътрудници или да се отнася към тях като към по-низши. Под Божието ръководство всеки трябва да изпълни определената му работа, като бъде уважаван, обичан и окуражаван от другите работници. Те трябва са работят заедно, за да завършат делото.

На тези принципи се основава цялото първо писмо на Павел до Коринтската църква. Апостолът говори за “Христовите служители” като за “настойници на Божиите тайни” и казва за тяхното дело: “... което тук се изисква от настояниците е всеки да се намери верен. А за мене е твърде малко нещо да бъда съден от вас или от човешки съд. Даже аз не съдя сам себе си. Защото, при все че съвестта ми в нищо не ме изобличава, пак с това не съм оправдан, защото Господ е, Който ще ме съди. Затова недейте съди нищо преждевременно, докле не дойде Господ, Който ще извади на видело скритото в тъмнината и ще изяви намеренията на сърцата. И тогава всеки ще получи подобаващата нему похвала от Бога” (1Кор.4:1-5).

Не е дадено на никое човешко същество да съди между различните Божии слуги. Сам Господ е съдията на човешкото дело и Той ще даде на всеки справедлива награда.

Апостолът продължава със сравненията, направени между неговия труд и този на Аполос: “И това, братя, преносно приспособих към себе си и към Аполоса заради вас, за да се научите чрез нас да не престъпвате границата на писаното, да се не гордее някой от вас един против друг. Защото кой те прави да се отличаваш от другиги? И що имаш, което да не си получил? Но ако си го получил, защо се хвалиш, като че не си го получил?” (1Кор.4:6,7).

Павел ясно посочи на църквата опасностите и трудностите, които той и неговите сътрудници бяха понесли търпеливо в служба за Христос: “Ние до тоя час и гладуваме, и жадуваме, и сме голи, бити сме и се скитаме, трудим се, работейки със своите ръце; като ни хулят - благославяме; като ни гонят - постоянстваме; като ни злословят - умоляваме; станахме до днес като измет на света, измет на всичко. Не пиша това да ви посрамя, но да ви увещая като любезни мои чада. Защото, ако имахме десетки хиляди наставници в Христа, пак мнозина бащи нямате, понеже аз ви родих в Христа Исуса чрез благовестието” (1Кор.4:11-15).

Този, Който изпраща евангелските работници като Свои посланици, бива обезславян, когато слушателите проявяват силна привързаност към някой любим проповедник и не желаят да приемат труда на друг. Господ изпраща помощ на Своя народ не винаги така, както той би избрал, но според нуждата му, защото хората са късогледни и не могат да осъзнаят кое е най-доброто за тях. Рядко един проповедник има всички качества, необходими за усъвършенстване на църквата във всички изисквания на християнството. Затова Бог често ѝ изпраща други проповедници, като всеки притежава качества, които другите нямат.

Църквата трябва да приеме с благодарност тези Христови служители, както би приела самия Учител. Тя трябва да се опита да извлече всички възможни благословения от наставлението, което може да ѝ даде всеки проповедник от Словото Божие.

Истините, предлагани от тези Божии служители, трябва да бъдат признати и оценени с кротостта на смирението, но никои проповедник не бива да бъде издиган като идол.

Чрез Христовата благодат Божиите служители са направени вестители на светлината и благословието. Когато със сериозна, настойчива молитва те получават дарбите на Светия Дух и напредват, натоварени с бремето за спасение на души, и сърцата им се изпълват с желание да разгласяват победата на кръста, те ще видят плода на своя труд. Решително отказвайки да показват човешка мъдрост или да издигат себе си, те ще изпълнят дело, което ще устои на атаките на Сатана. Много души ще бъдат обърнати от тъмнина към светлина и много църкви ще бъдат основани. Хората ще бъдат обърнати не към човешки инструменти, а към Христос. Егоизмът ще бъде потиснат. Само Исус - човекът от Голгота, ще се изявява.

Тези, които работят за Христос днес, могат да разкрият същите отличителни черти, които притежаваха и вестителите на евангелието в апостолско време. Бог е праведен и готов да даде сила на Своите служители и сега, както даде сила на Павел и Аполос, на Сила и Тимотей, на Петър, Яков и Йоан.

В дните на апостолите имаше някои заблудени души, които твърдяха, че вярват в Христос, но отказваха да отдадат почит на Неговите посланици. Те заявяваха, че не следват човешки учители, а са научени направо от Него, без помощта на проповедници на евангелието. Независими по дух, не желаеха да се подчинят на гласа на църквата. Такива хора се намираха в сериозна опасност да бъдат измамени.

Бог бе поставил в църквата като Свои назначени помощници хора с различни таланти, за да може чрез общата мъдрост на мнозина да се изяви намерението на Духа. Тези, които действат според особеностите на своя характер, отказвайки да се впрегнат с придобилите дългогодишен опит в Божието дело, ще ослепеят от себеупование и ще бъдат неспособни да различават фалшивото от истинското. Не е безопасно те да бъдат избирани като ръководители в църквата, защото биха следвали собственото си съждение и планове независимо от мнението на братята. За врага е лесно да работи чрез такива, които, сами нуждаейки се на всяка стъпка от съвет, се заемат с ръководство на души чрез собствена сила, без да са се научили на Христовото смирение.

Само чувствата не са достатъчно безопасен водач към дълга. Врагът често убеждава хората да повярват, че Бог ги води, когато всъщност те следват само човешки импулси. Но ако бдим внимателно и приемаме съвети от нашите братя, ще ни се даде разбиране за Господнята воля, защото е обещано: “Ще води кротките с правда и ще научи кротките на пътя Си” (Пс. 25:9).

В ранната християнска църква някои отказваха да признаят и Павел, и Аполос, а твърдяха, че Петър бил техният водач. Приемаха, че той е бил най-близък с Христос по време на пребиваването Му на тази земя, докато Павел е преследвал вярващите. Възгледите и чувствата им бяха обвързани от предразсъдък. Те не показаха щедростта и милостта, които откриват, че Христос обитава в сърцето.

Имаше опасност духът на разделение да доведе Коринтската църква до голямо зло. Павел бе поучен от Господа да изговори думи на сериозно увещание и тържествено неодобрение. На ония, които казваха “Аз съм Павлов, а аз - Аполосов, а аз - Кифов, а пък аз Христов”, апостолът зададе въпроса: “Нима се е разделил Христос? Павел ли се разпна за вас? Или в Павловото име се кръстихте?” “Затова никои да се не хвали с

човеците - умоляваше той. - Защото всичко е ваше. Било Павел, или Аполос, Кифа, или светът, или животът, или смъртта, или сегашното, или бъдещето, всичко е ваше, а вие сте Христови, а Христос - Божи” (1Кор.1:12,13,3:21-23).

Между Павел и Аполос имаше свършено единство. Аполос беше разочарован и скърбеше поради несъгласията в Коринтската църква. Не се възползва от предпочитанието, което му бе оказано, нито го насърчи, а бързо напусна полето на съперничеството. Когато по-късно Павел го увеща да посети отново Коринт, той отклони предложението и не се върна да работи там, докато църквата не достигна по-добро духовно състояние.

27. ЕФЕС

Тази глава е основана на Деяния 19:1-20

Докато Аполос проповядваше в Коринт, Павел изпълни обещанието да се върне в Ефес. Бе направил кратко посещение в Ерусалим и известно време бе прекарал в Антиохия - мястото на своя по-раншен труд. После пропътува през Мала Азия “и обикаляше наред галатийската и фригийската страна” (Деян.18:23), за да окуражи вярващите, посещавайки църквите, които сам бе установил.

Във времето на апостолите западната част на Мала Азия бе известна като римската провинция Азия. Столицата Ефес беше голям търговски център. Пристанището ѝ бе изпълнено с много кораби, а улиците ѝ - с народ от всички страни. Подобно на Коринт Ефес представляваше обещаващо поле за мисионска работа.

Евреите, които тогава бяха разпръснати навсякъде по цивилизованите страни, очакваха идването на Месия. Когато Йоан Кръстител проповядваше, мнозина, дошли в Ерусалим за годишните празници, отиваха край брега на Йордан да го слушат. Тук бяха чули да се известява за Исус като за Обещания и бяха отнесли тази новина до всички части на света. Така Провидението бе приготвило път за работата на апостолите.

В Ефес, Павел намери дванадесет братя - ученици на Йоан Кръстител, които подобно на Аполос бяха придобили известно знание за мисията на Христос. Те нямаха способността на Аполос, но със същата искреност и вяра се стараеха да разнесат на други знанието, което бяха получили.

Тези братя не знаеха нищо за мисията на Светия Дух. Когато Павел ги попита дали са получили Светия Дух, отговориха: “Даже не сме чули дали има Свети Дух... А в що се кръстихте?” - попита Павел, а те рекоха: В Йоановото кръщение”.

Тогаваше апостолът им изложи великите истини, които са основата на християнската надежда. Разказа им за живота на Христос на тази земя и за Неговата жестока смърт и опозоряване. Разкри им как Господарят на живота бе разкъсал веригите на гроба и възкръснал победно над смъртта. Той повтори поръчението на Спасителя към Неговите ученици: “... Даде Ми се всяка власт на небето и на земята. Идете, прочее, научете всичките народи и кръщавайте ги в името на Отца и Сина, и Светия Дух” (Матей 28:18, 19). Разказа им и за Христовото обещание да изпрати Утешителя, чрез

чиято сила щяха да бъдат извършени могъщи знамения и чудеса, като им разкри колко славно бе изпълнено това обещание в деня на Петдесетницата.

С дълбок интерес, с благодарност и радостно учудване братята слушаха Павловите думи. Чрез вяра се хванаха за чудната истина за изкупителната жертва на Христос и Го приеха като свой Изкупител. Тогава бяха кръстени в името на Исус “и като положи Павел ръце на тях”, приеха и кръщението от Светия Дух, чрез което станаха способни да говорят езиците на други народи и да пророкуват. Така бяха подготвени да работят като мисионери в Ефес и неговата околност и да продължат проповядването на евангелието в Мала Азия.

Смирението и желанието да приемат поучение дадоха възможност на тези мъже да придобият такива знания, че да станат мисионери. Техният пример има голяма стойност за християните. Мнозина постигат само малък напредък в духовния живот, защото са прекалено самоуверени, за да бъдат ученици. Те се задоволяват с повърхностно познание на Божието слово, не желаят да променят вярата или живота си и затова не правят усилия да получат по-голяма светлина.

Ако Христовите последователи бъдат сериозни изследователи на мъдростта, те биха били водени към богатите полета на истината, които са им били напълно непознати. Отдаващият се изцяло на Бога ще бъде воден от Божията десница. Той може да е смирен и видимо ненадарен, но ако с обич и с доверчиво сърце се подчини на всяко нашепване на Божията воля, силите му ще бъдат очистени, облагородени и укрепени и способностите му - умножени. Който оценява уроците на Божествената мъдрост, ще получи и свята поръчка. Ще стане способен да прослави Бога с живота си и да бъде благословение за света. “Изясняването на Твоето Слово просвещава, вразумява простите” (Пс. 119:130).

Днес има мнозина, които подобно на вярващите в Ефес не познават делото на Светия Дух в сърцето. Но няма по-ясна истина от тази, на която учи Словото Божие. Пророците и апостолите многократно развиват тази тема. Самият Христос призовава вниманието ни към развитието на растението, илюстриращо действието на Светия Дух за поддържане на духовния живот. Сокът на лозата идва от корена и се разнася по клоните, като поддържа растежа и произвежда цвят и плод. Така животворната сила на Светия Дух, произлизаща от Спасителя, прониква в душата, обновява намеренията и чувствата и прави мислите послушни на Божията воля, а получателят - способен да принася скъпоценен плод от свети дела.

Авторът на този духовен живот е невидим и точният начин, по който този живот се приема и поддържа, е невъзможно да се обясни с човешка философия. Но действията на Духа са винаги в хармония с писаното Слово. Както е в естествения свят, така е и в духовния. Естественият живот се опазва от момент на момент чрез Божествената сила, но това не се дължи на пряко чудо, а на оставените на наше разположение благословения. Така и духовният живот се поддържа, като се употребяват средствата, предоставени от Провидението. Ако последователят на Христос иска да порасне “в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота” (Еф.4:13), той трябва да яде от хляба на живота и да пие от водата на спасението. Трябва да бди, да се моли и да работи, като винаги се вслушва в наставленията на Бога, открити в Словото.

Още една поука има за нас в преживяването на тези новоповярвали евреи. Когато получиха кръщение от Йоановата ръка, те не осъзнаваха напълно мисията на Исус като Един, Който взема греха. Поддържаха сериозни заблуди. Но при по-силната светлина с радост приеха Христос като свой Изкупител и с тази стъпка се промениха и техните задължения. С приемането на една по-чиста вяра, настъпи съответно промяна и в живота им. Като знак на тази промяна и като признание за вярата им в Христос те бяха кръстени отново в името на Исус.

По обичая си Павел бе започнал работа в Ефес с проповед в еврейската синагога. Продължи делото там три месеца, “разискваше с хората и ги увещаваше за неща, отнасящи се до Божието царство”. Най-напред бе приет благоприятно, но както и в други полета, скоро му се противопоставиха с насилие. “... някои се закоравяваха и не вярваха, но злословеха учението пред народа...” И тъй като упорито отхвърляха евангелието, апостолът престана да проповядва в синагогата.

Божият Дух работеше с Павел и чрез него - със сънародниците му. Достатъчни бяха представените доказателства, за да убедят всички, искрено желаещи да узнаят истината. Но мнозина си позволиха да бъдат завладени от предрасъдък и неверие и отказаха да приемат най-ясните доказателства. Боейки се, че вярата на повярвалите ще бъде поставена в опасност от постоянното им общуване с противопоставилите се на истината, Павел ги отдели. Събра учениците в отделна група и продължи публичните си наставления в училището на Тиран - един известен учител.

Павел разбра, че пред него “се отвориха големи врата”, макар че имаше “много противници” (1Кор.16:9). Ефес беше не само най-великолепният, но и най-покувареният град в Азия. Суеверия и чувствени удоволствия бяха увлекли многобройното му население. Под сянката на храмовете намираха убежище престъпници от всякакъв род и се ширеха низки пороци.

Ефес беше известен център на култа към Диана. Славата на великолепия храм на Диана Ефеска се разнасяше по цяла Азия и по света. Неговата красота бе гордост не само за града, но и за целия народ. Според преданието се смяташе, че идолът в храма паднал от небето. На него бяха изписани символични знаци, за които се вярваше, че притежават голяма сила. Ефесяните бяха написали книги, в които се обясняваше значението и употребата на тези символи.

Сред хората, които изучаваха задълбочено скъпоструващите книги, имаше много магьосници, влияещи силно върху умовете на изпълнените със суеверия поклонници на храмовия идол.

Докато работеше в Ефес, апостол Павел получи особен знак на Божествено благоволение. Божията сила придружаваше усилията му и мнозина бяха излекувани от болести.”... Бог вършеше особени велики дела чрез ръцете на Павла, дотолкоз, щото, когато носеха по болните кърпи или престилки от неговото тяло, болестите се отмахваха от тях и злите духове излизаха.” Тези изяви на свръхестествена сила бяха много по-действени от каквото и да е, засвидетелствано някога в Ефес. Те имаха такъв характер, че не можеше да бъдат имитирани от уменията на фалшификатор или от магиите на заклинател. Тъй като чудесата бяха извършени в името на Исус от Назарет, хората имаха възможност да видят, че небесният Бог е по-силен от магьосниците - поклонници

на богиня Диана. Така пред самите идолопоклонници Господ издигна Своя слуга неизмеримо над най-силните и почитани магьосници.

Но Този, на Когото всички духове на злото се подчиняват и Който бе дал на Своя слуга власт над тях, се готвеше да засрами още повече и да победи онези, които презираха името Му и Му се подиграваха. Магьосничеството беше забранено от Мойсеевия закон. За него се предвиждаше смъртно наказание, но от време на време отпаднали от вярата евреи го практикуваха тайно. По време на Павловото посещение в Ефес в града имаше “някои юдейски скитници заклинатели”, които, виждайки чудесата, извършени от него, “предприеха да произнасят името на Господа Исуса на тия, които имаха зли духове.” Такъв опит бе направен от “седемте синове на някой си юдеин Скева, главен свещеник”. Към един човек, обзет от демон, те се обърнаха с думите: “Заклеваме те в Исуса, Когото Павел проповядва”, но “злият дух в отговор им рече: Исуса признавам и Павла зная, но вие кои сте? И човекът, в когото беше злият дух скочи, като надви на двамата, превзможна над тях, така щото голи и ранени избягаха от оная къща”.

По този начин бе дадено непогрешимо доказателство за светостта на Христовото име и за опасността, която застрашава онези, които биха Го призовали без вяра в Божествената мисия на Спасителя. “И страх обзе всички тях и името на Господа Исуса се възвеличаваше”.

Факти, скривани по-рано, сега излязоха наяве. Приемайки християнството, някои от вярващите не можаха напълно да се отрекат от своите суеверия. В известна степен те още продължиха да практикуват магията. Сега, убедени в своята заблуда, “мнозина от повярвалите дохождаха, та се изповядваха и изказваха делата си”. Доброто дело обхвана дори някои от самите магьосници и “мнозина още и от тия, които правеха магии, донасяха книгите си и ги изгаряха пред всичките. И като пресметнаха цената им, намериха, че е петнадесет хиляди сребърници. Така силно растеше и преодоляваше Божието учение”.

Изгаряйки своите заклинателни книги, новоповярвалите ефесяни показаха, че сега ненавиждат нещата, в които по-рано са намирали радост. Чрез магията те особено бяха оскърбили Бога и бяха поставили в опасност душите си и сега изявяваха своето неодобрение към нея. Така дадоха доказателство за истинска промяна на живота.

Заклинателните книги съдържаха правила и формули за общуване с духовете. Те бяха учебници за поклонение на Сатана, наставления за търсене на помощ и придобиване на информация от него. Задържаха ли тези книги, учениците щяха да се изложат на изкушение. Ако ги продадяха, щяха да поставят изкушение в пътя на други. Бяха се отрекли от царството на тъмнината и не се поколебаха пред никаква жертва, за да унищожат неговата сила. Така истината възтържествува над човешките предразсъдъци и над любовта към парите.

Чрез тази проява на Христовата сила бе спечелена могъща победа за християнството в самата крепост на суеверието. Влиянието ѝ бе по-голямо, отколкото Павел някога си бе представял. От Ефес новините се разнесоха надалеч и на Христовото дело бе даден силен тласък. Дълго след като апостолът си бе заминал, тези сцени живееха в паметта на хората и бяха средство за печелене на души за евангелието.

Мнозина са дълбоко убедени, че езическите суеверия са заличени от цивилизацията на XX век. Но Словото Божие и сериозното свидетелство на фактите заявяват, че магьосничеството се практикува в нашата епоха както в дните на старовременните магьосници. Древната система на магията е всъщност явлението, познато като съвременен спиритизъм. Сатана намира достъп до хиляди умове, като се представя с лика на починали близки. Писанията заявяват, че “мъртвите не знаят нищо” (Екл. 9:5). Техните мисли, любовта им, омразата им са изчезнали. Мъртвите не общуват с живите, но верен на своето старо изкуство, Сатана използва тази измама, за да постигне контрол над умовете.

Чрез спиритизма много болни, нещастни и любопитни общуват със зли духове. Всички, които се осмеляват да правят това, стъпват на опасна почва. Словото на истината заявява какво е отношението на Бога към тях. В древните времена Той произнесе строга присъда над един цар, който потърси съвет от езически оракул: “Няма ли Бог в Израиля, та отивате да се допитате до акаронския бог Ваалзевува? Сега, прочее, така казва Господ: Няма да слезеш от леглото, на което си се качил, но непременно ще умреш” (4Царе 1:3,4).

Магьосниците от езическите времена действаха като спиритистите медиуми, като ясновидците и предсказателите от нашето време. Тайнствените гласове, които говореха в Ендор и в Ефес, още заблуждават с лъжливите си думи човешките чада. Ако можеше да се вдигне воалът пред нашите очи, щяхме да видим злите ангели, използващи цялото си изкуство да мамят и унищожават. Където се влияе върху хората с цел да забравят Бога, там Сатана прилага своята омайна сила. Когато хората се отдават на влиянието му, те оставят ума им да бъде смутен и душата - осквернена. Увещанието на апостола към ефеската църква трябва да бъде чуто с внимание и от Божия народ днес. “... И не участвайте в безплодните дела на тъмнината, а по-добре ги изобличавайте” (Еф. 5:11).

28. ДНИ НА ТЕЖЪК ТРУД И ИЗПИТАНИЯ

Тази глава е основана на Деяния 19:21-41,20:1

Повече от три години Ефес бе център на Павловата дейност. Основа се процъфтяваща църква и оттук евангелието се разпространи сред евреи и езичници в провинция Азия.

От известно време апостолът замисляше ново мисионерско пътуване. “... чрез Духа стори намерение да отиде в Ерусалим, след като обиколи Македония и Ахаия, казвайки: “Като постоя там, трябва да видя и Рим”. В хармония с плана си той “прати в Македония двама от тия, които му помагаха - Тимотея и Ераста”. Но чувствайки, че делото в Ефес още изисква неговото присъствие, реши да остане до Петдесетница. Скоро обаче се яви случай, който ускори отпътуването му.

Веднъж годишно в Ефес се организираха особени церемонии в чест на богиня Диана. Те привличаха много хора от всички части на страната. В оная епоха празниците се провеждаха с изключителна помпозност и великолепиe.

Този празник бе изпит за приелите вярата отскоро. Групата от вярващи, които се срещаха в дома на Тиран, внасяха дисхармонична нотка в празничния хор и към тях се сипеха подигравки, укори и обиди. Трудът на Павел бе хвърлил известна сянка върху езическото поклонение и вследствие на това значително бяха намалели броят на присъстващите на националния празник и ентузиазмът на поклонниците. Влиянието на неговите учения се бе разпространило далеч извън редиците на новоповярвалите. Мнозина, които не бяха приели открито новите учения, бяха просветени достатъчно, че да изгубят цялото си доверие в своите езически богове.

Съществуваше и друга причина за недоволство. В Ефес се бе развила интензивна и доходна търговия, свързана с изработката и продажбата на много макети и образи на храма и идола на Диана. Заинтересуваните от това производство почувстваха, че печалбите им намаляват и се обединиха, за да припишат неблагоприятната промяна на Павловата дейност.

Димитрий - производител на сребърни храмчета, събра работниците от своя занаят и каза: “О мъже, вие знаете, че от тая работа иде нашето богатство. И вие виждате и чувате, че не само в Ефес, но почти в цяла Азия тоя Павел е придумал и обърнал големи множества, казвайки, че не са богове тия, които са от ръка направени. И има опасност не само това наше занятие да изпадне в презрение, но и капището на великата богиня Диана да се счита за нищо и даже да се свали от величието си оная, на която цяла Азия и вселената се покланят.” Тези думи възбудиха разгорещените страсти на народа. “... те се изпълниха с гняв, та викаха, казвайки: Велика е ефеската Диана!”

Мълвата за това изказване се разнесе бързо. “И смущението се разпростря по града.” Потърсиха Павел, но не го намериха. Братята му бяха почувствали, че приближава опасността и го бяха скрили. Божии ангели бяха изпратени да пазят апостола. Времето му да умре от мъченическа смърт още не бе дошло.

Като не намери Павел, на когото се гневеше, тълпата хвана “македонците Гаия и Аристарха, Павловите съпътници” и с тях “единодушно се спуснаха в театъра”.

Мястото, където Павел се криеше, не бе далеч оттам и той скоро научи за опасността, заплашваща обичните му братя. Забравил за собствената си безопасност, той пожела да отиде веднага в театъра и да се обърне към размирниците, но “учениците не го пуснаха”. Гай и Аристарх не бяха жертвата, която народът търсеше. Никаква сериозна опасност не ги заплашваше. Но ако се бе появило бледото, измъчено от грижи лице на апостола, щяха да се предизвикат веднага най-злите страсти на тълпата и нямаше да има ни най-малка човешка възможност да се спаси животът му.

Апостолът все още желаше да защити истината пред множеството, но му попречи предупреждението, дошло от театъра. “Така и някои от азийските началници, понеже му бяха приятели, пратиха до него да го помолят да се не показва в театъра.”

Безредието там нарастваше постоянно. “... едни викаха едно, а други - друго, защото навалицата беше разбъркана и повечето не знаеха защо се бяха стекли.” Фактът, че Павел и някои от неговите съпътници бяха от еврейски произход предизвика нетърпението на евреите да покажат ясно, че не симпатизират нито на него, нито на делото му. Затова изведоха напред един човек да изложи нещата пред народа. Избраният говорител беше Александър - от занаятчиите, медникар, за когото Павел по-късно спомена, че му бил сторил много зло (2Тимотей 4:14). Александър беше човек със

значителни способности. Той вложи цялата си енергия, за да насочи гнева на народа изключително срещу апостола и неговите сътрудници. Но тълпата, виждайки, че Александър беше евреин, го дръпна настрана и “всички единогласно викаха за около два часа: Велика е ефеската Диана!”

Най-накрая, напълно изтощени, спряха и за момент се въздвори тишина. Тогава градският писар привлече вниманието на насъбралите се и с авторитета на службата си поиска внимание. Той срещна народа на неговата територия и показа, че няма причина за безредие сега. Призова всички да бъдат разумни. “Ефесяни - каза им, - кой е оня човек, който не знае, че град Ефес е пазач на капището на великата Диана и на падналия от Юпитера идол? И тъй, понеже това е неоспоримо, вие трябва да мирувате и да не правите нищо несмислено. Защото сте довели тук тия човеци, които нито са светотатци, нито хулят нашата богиня. Прочее, ако Димитри и занаятчиите, които са с него, имат спор с някого, съдилищата заседават, има и съдийски чиновници, нека се съдят едни други. Но ако търсите нещо друго, то ще се реши в редовното събрание. Защото има опасност да ни обвинят поради днешното размирие, понеже няма никаква причина за него; и колкото за това, ние не можем да оправдаем това стичане. И като рече това, разпусна събранието.”

В своята реч Димитри бе казал: “Занаятът ни е в опасност”. Тези думи разкриват истинската причина за размирието в Ефес и за последвалите гонения срещу апостолите и тяхното дело. Димитри и хората от неговия занаят видяха, че проповядването и разпространяването на евангелието заплашваха тяхната професия. Доходите на езическите свещеници и занаятчиите бяха в опасност. Поради тази причина те подеха жестоки преследвания срещу Павел.

Решението на писаря и на другите уважавани служители в града представи Павел пред народа като невинен за каквото и да е незаконно деяние. Това беше още една победа за християнството над заблудата и суеверието. Бог бе издигнал един велик магистрат да защити Неговия апостол и да задържи контрол над бунтовната тълпа. Сърцето на Павел бе изпълнено с благодарност към Бога, че животът му бе опазен и че християнството не бе обезславено чрез безредието в Ефес.

“След утихването на мълвата Павел повика учениците и, като ги увеща, прости се с тях и тръгна да отиде в Македония.” Бе придружаван от двама верни братя от Ефес - Тихик и Трофим.

Делото на Павел и Ефес бе приключило. Службата му бе изпълнена с непрестанни усилия, много тежки изпитания и дълбока мъка. Той бе поучавал народа публично и от къща на къща, с много сълзи ги бе наставлявал и предупреждавал. Евреите му се противопоставяха постоянно, като не пропуснаха възможността да събудят недоволство у народа против него.

И докато по този начин се бореше срещу противопоставянето, като тласкаше напред делото на евангелието с неуморно усърдие, и бдеше за интересите на още младата във вярата църква, Павел носеше в душата си и тежкото бреме на всичките църкви.

Дълбока скръб му причиниха вестите за отстъплението на някои църкви, основани от него. Той се побоя, че усилията му в тяхна полза щяха да излязат напразни. Много безсънни нощи прекара в молитва и сериозен размисъл, когато разбра за

методите, използвани срещу делото му. Тъй като имаше възможност, а и обстоятелствата изискваха, той писа на църквите, като ги укоряваше, съветваше, увещавахе и окуражаваше. В тези писма апостолът не набляга на собствените си тежки изпитания, макар че от време на време споменава за работата и страданията си за Христовото дело. Бичуване и затвор, студ, глад и жажда, опасности по суша и по море, в градове и в пустинята, преследван от свои сънародници, от езичници и от фалшиви братя - всичко това издържа заради евангелието. Той беше “злословен”, “хулен”, “измет на всичко”, заплашван от всички страни, всеки час - в опасност, постоянно предаван на смърт заради Исус.

Сред нестихващата буря от противопоставяне, сред съпротивата на неприятелите и отстъплението на приятелите безстрашният апостол почти се обезвери. Но погледна назад към Голгота и с нова страст се зае да разпространява знанието за Разпнатия. Той само следваше опръсканата с кръв пътека, по която Христос бе минал преди него и не потърси да бъде освободен от войнството си, докато не положи оръжието си в нозете на своя Изкупител.

29. ВЕСТ НА ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И НАСТОЯТЕЛНА МОЛБА

Тази глава е основана на Първото послание към коринтяните

Първото послание към коринтяните бе написано от апостол Павел в края на престоя му в Ефес. Към никои други не бе чувствал такъв дълбок интерес и не бе полагал такива неуморни усилия, както за вярващите в Коринт. В продължение на година и половина бе работил сред тях, показвайки им разпнатия и възкръснал Спасител като единственото средство за спасение и увещавайки ги да се доверяват изключително на преобразяващата сила на Неговата благодат. Преди да бъдат приети за църковни членове, той внимаваше да им даде особени наставления за привилегиите и задълженията на вярващия в Христос и се стараеше упорито да им помогне да бъдат верни на своето кръщелно обещание.

Павел имаше остро чувство за конфликта със силите на злото, през който трябваше да премине всяка душа. Тези агенти се опитваха постоянно да мамят и да поставят клопки и апостолът работи неуморно, за да затвърди и укрепи младите във вярата. Настойчиво ги умоляваше да се отдадат напълно на Бога, защото знаеше, че когато душите не се отдадат, грехът не се изоставя. Апетитите и страстите още се борят за върховенство и изкушенията смуцават съвестта.

Отдаването трябва да бъде пълно. Всяка слаба, бореща се душа, която се отдава напълно на Господа, влиза в пряк досег със сили, правещи я способна да победи. Небето е близо до нея и тя има подкрепата и помощта на ангелите на милостта във всяко тежко изпитание и нужда.

Членовете на Коринтската църква бяха заобиколени от идолопоклонство и чувствени наслади под най-изкусителна форма. Докато апостолът беше с тях, тези влияния имаха малка сила върху вярващите. Твърдата вяра на Павел, неговите ревностни молитви и сериозни наставления и преди всичко неговият благочестив живот

им помагаха да отхвърлят “аз”-а заради Христос, вместо да се наслаждават на греховни удоволствия.

След отпътуването на Павел възникнаха неблагоприятни условия. Бурените, посети от неприятеля, поникнаха сред пшеницата и не след дълго започнаха да дават злите си плодове. За Коринтската църква настъпи време на жестоко изпитание. Апостолът не беше вече при тях да ги окуражава и да им помага в старанието да живеят в хармония с Бога. Постепенно мнозина станаха безгрижни и безразлични, позволиха на естествения вкус и наклонности да ги завладеят. Този, който така често ги бе увещавал към високи идеали на чистота и правда, не беше вече с тях и не малко от отхвърлилите злите си навици при обръщането във вярата се върнаха към низките грехове на езичеството.

Павел бе писал на църквата кратко, увещавайки вярващите да не общуват с членове, упорстващи в срамна неморалност, но мнозина от вярващите изопачиха смисъла на думите му, започнаха да спорят за значението им и да си намират оправдание за пренебрегване на неговите съвети.

От църквата му изпратиха писмо, молейки го за съвет по някои въпроси, без да споменават нищо за тежките грехове, които съществуваха сред тях. Апостолът обаче, силно повлиян от Светия Дух, имаше убеждението, че истинското състояние на църквата е укрито и че това писмо е опит да се извлече от него необходимото за собствените намерения на онези, които му пишеха.

По това време в Ефес дойдоха някои от Хлоиното домочадие, членове на християнско семейство на голяма почит в Коринт. Павел ги разпита за състоянието на нещата и те му казаха, че църквата се раздира от разногласия. Разколът, който бе взел връх по времето на посещението на Аполос, се бе засилил особено много. Фалшиви учители учеха членовете да презират Павловите наставления. Ученията и наредбите на евангелието бяха преиначени. Гордост, идолопоклонство и чувствени наслади бяха сграбчили здраво ревностните по-рано в християнския живот.

Като му представиха тази картина, Павел разбра, че най-лошите му страхове се бяха оправдали. Но не това го накара да мисли, че делото е в упадък. С мъка в сърцето и с много сълзи той потърси съвет от Бога. С радост би посетил Коринт веднага, ако това беше най-мъдрото в случая. Но знаеше, че в сегашното си състояние вярващите нямаше да извлекат полза от труда му и затова изпрати Тит да приготви пътя за посещение по-късно. Тогава, като остави настрана личните си чувства към онези, чието поведение бе така извратено, и като пазеше душата си в близост с Бога, апостолът написа на Коринтската църква едно от най-богатите, най-поучителните и най-силните си писма.

Със забележителна яснота той се зае да отговори на различните въпроси, възникнали в църквата, и да установи главните принципи, които, ако се спазват, биха я издигнали на по-високо духовно равнище. Коринтяните бяха в опасност и той не би понесъл мисълта, че може да пропусне този критичен момент, за да достигне до сърцата им. С вяроност ги предупреди за опасностите и ги укори за греховете им. Показа им отново Христос и се опита отново да разпали жарта на по-раншното им посвещение.

Голямата любов на апостола към коринтските вярващи е разкрита в неговия мил поздрав към църквата. Той спомена за преживяното обръщане от идолопоклонството към поклонение и служба на истинския Бог. Напомни им за дарбите на Светия Дух,

които бяха получили, и им показа, че тяхна привилегия е постоянно да напредват в християнския живот и да се стремят към чистота и святост в Христос. “Че се обогатихте чрез Него във всичко - писа той, - в пълна сила да говорите за Него, по който начин се потвърди свидетелстването за Христа между вас, така щото вие не оставате назад в никоя дарба, като чакате явлението на нашия Господ Исус Христос, Който и докрай ще ви утвърждава, та да бъдете безупречни в деня на нашия Господ Исус Христос” (1Кор.1:5-8).

Павел говори ясно за разкола, възникнал в Коринтската църква, и увеща членовете ѝ да спрат борбите си: “Моля ви се, братя - писа той, - за името на нашия Господ Исус Христос всички да говорите в съгласие и да няма раздори между вас, но да бъдете съвършено съединени в един ум и в една мисъл.”

Апостолът почувства, че можеше да спомене как и чрез кого е бил информиран за разделението в църквата. “Защото някои от Хлоините домашни ми явиха за вас, братя мои, че между вас имало разпри.”

Павел беше боговдъхновен апостол. Истините, на които учеше другите, бе получил “чрез Духа”. Но Бог не му беше открил направо истинското състояние на народа Си. В този случай онези, на които беше скъп успехът на Коринтската църква и които бяха видели прокрадването на злото в нея, представиха въпроса пред апостола и той бе подготвен да съди за характера на тези явления от Божествените откровения, които по-рано бе получил. Въпреки че Господ не му беше дал ново откровение за това особено време, истински стремящите се към светлината приеха вестта му като Божествен съвет. Бог му бе показал трудностите и опасностите, които щяха да възникнат в църквите, и апостолът осъзна какво значение биха имали тези злини, ако се развиеха. Трябваше да защити църквата. Трябваше да бди за душите като човек, който е длъжен да даде отчет пред Бога. А не беше ли по-добре и правилно да си направи заключения от докладите за анархията и разделенията сред тях? Да, наистина беше така, и укорът, който им изпрати, бе написан под вдъхновението на Божия Дух, както бяха написани и другите му послания.

Апостолът не спомена за фалшивите учители, които се опитваха да унищожат плода на труда му. Поради тъмнината и разделението в църквата той прояви мъдрост и се въздържа да не ги подразни, като им говори със страх да не отблъсне някого изцяло от истината. Призова вниманието им към личната си работа сред тях като “мъдър майстор-строител”, който бе поставил основите, върху които други трябваше да градят. Но чрез това не издигна себе си, тъй като заяви: “Защото сме съработници на Бога” (1Кор. 3:9). Той не твърдеше, че има собствена мъдрост, а призна, че само Божествената сила го е направила способен да представи истината по начин, угоден на Бога. Обединен с Христос - най-великия от всички учители, Павел беше в състояние да сподели уроците на Божествена мъдрост, които задоволяваха нуждите на всички класи и трябваше да се прилагат във всички времена, на всички места и при всички обстоятелства.

Една от най-сериозните злини, развили се сред коринтските вярващи, беше връщането на мнозина към низките обичаи на езичеството. Един християнин беше така дълбоко затънал в порок, че неговият развратен живот бе нарушение дори на ниското равнище на морала, поддържан от езическия свят. Апостолът помоли църквата да отстрани “нечестивия човек” (1Кор.5:13). “Не знаете ли - увеща ги той, - че малко квас

заквасва цялото тесто? Очистете стария квас, за да бъдете ново тесто, тъй като сте безквасни” (1Кор.5:6,7).

Друга тежка злина бе възникнала в църквата - братята бяха тръгнали да се съдят един друг. За разрешаване на трудностите помежду им бе дадена изобилна светлина. Самият Христос беше дал ясни наставления как да бъдат разрешавани такива въпроси. “И ако ти съгреша брат ти - беше съветвал Спасителят, - иди, покажи вината му между тебе и него самия. Ако те послуша, спечелил си брата си. Но ако не те послуша, вземи със себе си още един или двама и от устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяка дума. И ако не послуша тях, кажи това на църквата; че ако не послуша и църквата, нека ти бъде като езичник и бирник. Истина ви казвам, каквото вържете на земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата” (Матей 18:15-18).

На коринтските вярващи, които бяха забравили този разбираем съвет, Павел писа с ясни изрази на увещание и укор. “Когато някои от вас има нещо против друго - попита той, - смее ли да се съди пред несправедните, а не пред светиите? Или не знаете, че светиите ще съдят света? Ако прочее вие ще съдите света, не сте ли достойни да съдите ни най-малките работи? Не знаете ли, че ние ще съдим ангели? А колко повече житейски работи. Тогава, ако имате житейски тъжби, поставяте ли за съдии ония, които от църквата се считат за нищо? Казвам това, за да ви направя да се засрамите. Истина ли е, че няма между вас ни един мъдър човек, който би могъл да отсъди между братята си, но брат с брата се съди, и то пред невярващите?! Даже преди всичко е голям недостатък у вас, гдето имате тъжби помежду си. Защо по-добре не оставате онеправдани?... А напротив, вие сами онеправдавате и ограбвате, и то братя” (1Кор.6:1-8).

Сатана постоянно се опитва да въведе недоверие, отчуждение и злоба сред Божия народ. Ние често ще бъдем изкушавани да чувстваме, че правата ни са нарушени, дори когато няма истински основания за това. Онези, чиято любов към самите тях е по-силна от любовта към Христос и Неговото дело, поставят собствените си интереси на първо място и правят всичко възможно да ги опазят и поддържат. Гордост и чувство за собствено достойнство спъват мнозина на вид съзнателни християни да не отидат лично при тези, които според тях грешат, за да разговарят в Христовия дух и да се помолят заедно един за друг. Когато се смятат оцетени от братята си, някои дори отиват пред съд, вместо да последват правилото на Спасителя.

Християните не трябва да се обръщат към граждански съдилища, за да се разрешават спорове, възникнали между църковни членове. Такива спорове трябва да бъдат разрешавани от самите тях или от църквата в съгласие с Христовото наставление. Дори ако бъде извършена неправда, последователят на кроткия и смирен Исус ще се остави по-скоро “да бъде онеправдан”, отколкото да открие пред света греховете на братята си от църквата.

Съдебни дела между братя са укор за делото на истината. Християни, които отиват да се съдят, излагат църквата на подигравките на нейните неприятели и стават причина силите на тъмнината да триумфират. Те нараняват отново Христос и Го излагат на публичен срам, като пренебрегват авторитета на църквата и показват пренебрежение към Бога, който ѝ го е дал.

В писмото си към коринтяните Павел се постара да им покаже Христовата сила, която ще ги опази от злото. Той знаеше, че ако бяха се съобразявали с така изложените принципи, щяха да бъдат укрепени в силата на Всемогъщия. Като средство, което да им помогне да разкъсат робството на греха и да усъвършенстват светостта си в страх от Господа, Павел им напомни изискването на Този, на Когото бяха посветили живота си по времето на своето обръщане във вярата. “Или не знаете, че вашето тяло е храм на Светия Дух - заяви той. - И вие не сте свои си, защото сте били с цена купени; затова прославете Бога с телата си и с душите си, които са Божии (1Кор.6:19,20).

Апостолът ясно подчерта резултата след обръщането от живот на чистота и святост към покварените обичаи на езичеството. “Недейте се лъга - писа той. - Нито блудниците, нито идолопоклонниците, нито прелюбодейците, нито малакийците, нито мъжеложниците, нито крадците, нито сребролюбците, нито пияниците, нито хулителите, нито грабителите няма да наследят Божието царство.” Той ги увеща да контролират низките страсти и апетити. “Или не знаете - попита той, - че вашето тяло е храм на Светия Дух, който е във вас, когото имате от Бога?”

Павел притежаваше висока интелектуална дарба, а животът му откриваше силата на рядко срещана мъдрост. Тя му даваше ясен поглед и съчувстващо сърце и го довеждаше до близка връзка с другите, като го правеше способен да въздига тяхното подобро естество и да ги вдъхновява да се стремят към един по-висш живот. Сърцето му бе изпълнено с искрена любов към коринтските вярващи. Копнееше да види как развиват своята вътрешна набожност, която щеше да ги укрепи против изкушенията. Знаеше, че на всяка стъпка в християнския път щяха да им се противопоставят от сатанинската синагога, че трябваше да издържат на всекидневни конфликти. Трябваше да се пазят от измамното прокраждане на неприятеля, усиловащ старите навици и естествени наклонности, и винаги да бдят в молитва. Павел знаеше, че най-висшата християнска цел може да се постигне само чрез много молитви и постоянно бдение и се опита да им го обясни. Но знаеше също, че чрез разпнатия Христос им беше предложена сила, достатъчна да преобрази душата, и предвидливо ги приготвяше да устоят на изкушенията на злото. Въоръжили се с вяра в Бога и взели в ръце за оръжие Неговото Слово, те щяха да получат вътрешна сила, която да ги направи способни да отблъснат атаките на неприятеля.

Коринтските вярващи се нуждаеха от по-дълбоко преживяване на Божиите неща. Те не знаеха напълно какво означава да се съзерцава Неговата слава и да бъде променен един характер в друг. Бяха видели само първите лъчи от ранната зора на тази слава. Желанието на Павел беше да бъдат изпълнени с цялата Божия пълнота, за да познават Този, Чийто възход се подготвя като утринта, и продължи да ги поучава за Него, докато получат пълната светлина на съвършената евангелска вяра.

30. ПРИЗОВАНИ КЪМ ПО-ВИСОКА ЦЕЛ

Тази глава е основана на Първото послание към коринтяните

В писмото си до коринтските вярващи Павел с надеждата да запечата ясно в умовете им важността на строг самоконтрол, стриктно въздържание и непоклатимо усърдие в службата за Христос прави учудващо сравнение между християнското

воюване и прочутите надбягвания, ставали близо до Коринт през определени периоди. От всички игри, въведени от гърците и римляните, надбягванията бяха най-древните и най-високо оценяваните. Те се наблюдаваха от царе, благородници и държавници. В тях вземаха участие богати младежи от благороден произход, които не избягваха усилието или дисциплината, необходими за придобиване на наградата.

Състезанията се ръководеха от строги правила, недопускащи никакво отклонение. Желаящите да бъдат включени като състезатели за наградата трябваше първо да се подложат на сурова тренировъчна програма. Строго забранено беше вредното задоволяване на апетита или каквото и да е друго задоволяване, което би намалило умствената и физическата енергия. За да има надежда за успех в този изпит на силата и бързината, мускулите трябваше да бъдат стегнати и еластични и нервите - строго контролирани. Всяко движение трябваше да бъде уверено, всяка стъпка - гъвкава и непоклатима. Физическите сили трябваше да достигнат най-високо развитие.

Когато състезателите в надбягването се появяваха пред очакващото ги множество, известяваха имената им и много строго се съобщаваха правилата на надбягването. Тогава всички стартираха едновременно и привличаха вниманието на зрителите, които им вдъхваха решителност да спечелят. Съдиите седяха близо до финала. Те можеха да наблюдават състезанието от началото до края и да дадат наградата на истинския победител. Ако някой приближаваше целта чрез използване на незаконни средства, не получаваше награда.

В тези състезания се рискуваше много. Някои състезатели никога не се възстановяваха от ужасни физически травми. Обикновено нещо беше някои да паднат при бягането, получавайки кръвоизлив от устата и носа, а понякога и да издъхнат само на крачка от наградата. Но вероятността за доживотна инвалидност или смърт не се смяташе за прекалено голям риск в сравнение с почитта, отдавана на победителя.

Когато победителят постигнеше целта, аплодисментите на огромното множество хора раздираше въздуха и събуждаше ехото от околните хълмове и планини. Пред погледа на наблюдателите съдията му подаваше символите на победата - лаврова корона и палмово клонче в дясната ръка. Възхвалата за победителя се разнасяше с песни по цялата земя. Родителите му също приемаха своя дял от почитта. Дори градът, в който живееше, бе високопочитан за това, че бе отгледал такъв велик атлет.

Споменавайки състезанията като символ на християнското воюване, Павел подчерта необходимата подготовка за успеха на състезателите в надбягването - предварителна дисциплина, ограничаваща диета и необходимост от въздържание. “И всеки, който се подвизава - заяви той, - се въздържа от всичко.” Бегащите избягват всяко угаждане, което би отслабило физическите им сили. Чрез сурова и продължителна дисциплина подготвят мускулите си, за да засилят своята издръжливост, та в деня на състезанието да ги натоварят до крайна степен. Колко по-важно е християнинът, чиито вечни интереси са поставени на карта, да подчинява апетита и страстите си на разума и на Божиата воля! Той никога не бива да позволи забавления, луксозни вещи или безделие да отклонят вниманието му. Всичките му навици и страсти трябва да бъдат поставени под най-строга дисциплина. Разумът, просветлен от поученията на Божието слово и ръководен от Светия Дух, трябва да държи юздите.

След всичко това, християнинът трябва да положи докрай всички усилия, за да спечели победата. В коринтските игри състезателите правеха последните няколко крачки в надбягването с агонизиращото усилие да задържат спечелената преднина. Така християнинът, приближавайки се към целта, трябва да се стреми напред с още по-голяма ревност и решителност, отколкото при първите си стъпки.

Павел представя контраста между клончето увяхващ лавър, получавано от победителя в надбягванията, и короната от безсмъртна слава, която ще бъде дадена на победителя в християнското състезание. “Те вършат това - заявява той, - за да получат тленен венец, а ние - нетленен.” За да спечелят увяхваща награда, гръцките бегачи не си спестяваха тежки изпитания и дисциплина. Ние се стремим към награда, безкрайно по-скъпоценна - към короната на вечния живот. Колко по-прилежни трябва да бъдат усилията ни! Колко по-желана трябва да бъде жертвата и себеотрицанието ни!

В Посланието към евреите се посочва единствената цел, която трябва да характеризира християнското надбягване за вечния живот: “... нека отхвърлим всяка тежота и греха, който лесно ни сплита, и с търпение нека тичаме на предлежащото пред нас поприще, като гледаме на Исуса начинателя и усъвършителя на вярата ни...” (Евр.12:1,2). Завист, злоба, мнителност, клеветата са тежестите, които християнинът трябва да остави настрана, ако иска да тича успешно в надбягването за безсмъртие. Всеки обичай или практика, който води към грях и нанася петно на Христос, трябва да бъде премахнат, каквато и жертва да изисква това. Благословието на небето не може да придружава човек, който нарушава вечните принципи на правдата. Един задържан грях е достатъчен да причини деградацията на характера и да заблуди мнозина.

“И ако те съблазни ръката ти - каза Спасителят, - отсеци я; по-добре е за тебе да влезеш в живота недъгав, отколкото да имаш двете си ръце и да отидеш в пъкъл, в неугасимия огън... И ако ногата ти те съблазни, отсеци я; по-добре е за тебе да влезеш в живота куц, отколкото да имаш двете си нозе и да бъдеш хвърлен в пъкъл” (Марко 9:43-45). Ако трябва да се спасява тялото от смърт, кракът или ръката трябва да бъдат отрязани и дори окоето - извадено. А колко по-усърден трябва да бъде един християнин да отстрани греха, който носи смърт на душата!

Състезателите в древните игри, след като се бяха подложили на себеотрицание и строга дисциплина, пак не бяха сигурни в победата. “Не знаете ли - попита Павел, - че, които тичат на игрището, всички тичат, а само един получава наградата?” Колкото и сериозно да се борят бегачите, наградата се дава само на един. Само една ръка може да грабне желаните венец. Някои може да са положили неимоверни усилия, за да го придобият, но когато протегнат ръка към него, миг преди тях друг да е грабнал желаното съкровище.

Не е така в християнското войнстване. Никой, който се съобразява с условията, няма да бъде разочарован в края на състезанието. Никой, който е сериозен и настойчив, няма да пропусне успеха. Състезанието не е на бързите, нито битката - на силните. И най-слабият светия, както и най-силният, може да получи короната на безсмъртната слава. Може да спечели всеки, който чрез силата на Божествената благодат довежда живота си в съгласие с Христовата воля. Практикуването на библейските принципи във всекидневните подробности на живота, се смята доста често като нещо неважно и твърде просто, за да му се отдава внимание. Но като се има предвид заложения на карта

изход, няма незначителни неща. Всяко малко нещо или помага, или спъва. Всяко деяние хвърля своята тежест върху везната, която решава победата на живота или поражението. И наградата на спечелилия ще бъде пропорционална на енергията и старанието, с които всеки се е борил.

Апостолът сравни себе с човек, участващ в надбягване, напрегнал всеки нерв, за да спечели наградата. “И тъй, аз така тичам - казва той, - не като към нещо неизвестно; така удрям, не като че бия въздуха; но уморявам тялото си и го поробвам, да не би, като съм проповядвал на другите, сам аз да стана неодобрен.” За да не тича в неизвестност или без посока в християнското състезание, Павел се подложи на строго обучение. Думите “уморявам тялото си” означават буквално да подложи на строга дисциплина желанията, чувствата и страстите си.

Той се боеше да не би, като наставлява другите, самият той да бъде отхвърлен. Съзнаваше, че ако не приложи в живота си принципите, в които вярваше и които проповядваше, трудът му за тях нямаше да го ползва. Говоренето, влиянието и отказът му да се отдаде на себеугаждане трябваше да покажат, че тази религия не е просто на думи, а всекидневна жива връзка с Бога. Една цел стоеше пред него и той се стараеше с всички сили да я постигне: “правдата, която е от Бога въз основа на вяра” (Филип. 3:9).

Павел знаеше, че воюването му против злото нямаше да свърши цял живот. Винаги осъзнаваше нуждата да се контролира строго, така че земните желания да не надвият духовната му жар. Той продължаваше да се бори с всички сили срещу естествените наклонности. Винаги поставяше пред себе си идеала, който трябваше да достигне, и се стремеше да направи това чрез доброволно послушание на Божия закон. Думите, животът, страстите му - всичко беше поставено под контрола на Божия Дух.

Единствената му цел бе да победи в състезанието за вечния живот. Нея Павел копнееше да види разкрита в живота на коринтските вярващи. Той знаеше, че за да достигнат Христовия идеал, те трябваше цял живот да се борят в битка, от която нямаше отдих. Увеща ги да се борят съобразно със закона ден след ден, старайки се към благочестие и морално съвършенство. Умоляваше ги да оставят настрана всяко бреме и да се втурнат напред към целта - съвършенството в Христос.

Павел посочи на коринтяните преживяванията на древния Израел, благословенията, които наградиха тяхното послушание и присъдата, последвала престъплението им. Напомни им за чудния начин, по който евреите бяха изведени от Египет под закрилата на облачен стълб през деня и огнен стълб през нощта. Така бяха преведени безопасно през Червено море, докато египтяните, опитвайки се да пресекат по същия начин морето, се издавиха до един. Чрез тези деяния Бог бе признал Израил за своя църква. Те “и всички да са яли от същата духовна храна, и всички да са пили от същото духовно питие, защото пиеха от една духовна канара, която ги придружаваше; и тая канара бе Христос”. При всичките си пътувания евреите имаха за водач Христос. Ударената скала символизираше Него, Който трябваше да бъде наранен заради прегрешенията на хората, за да потече към всички потокът на спасението.

Независимо от благосклонността, която Бог показа към евреите, Божиите наказания се стовариха върху тях поради стремежа им към разкоша, останал назад в Египет, и поради греха и бунта им. Апостолът увеща коринтските вярващи да внимават на урока, който се съдържаше в духовната практика на Израил. “А в тия неща те ни

станаха примери - заяви той, - та да не похотстваме за злото, както и те похотстваха.” Той показа как любовта към мързел и удоволствия бе открила пътя за грехове, предизвикали решителната отплата на Бога. Когато израилтяните седнаха да ядат и да пият и станаха да играят, те отхвърлиха страха от Бога, който бяха чувствали, когато слушаха как Бог им даваше закона. И направиха златен телец, за да представят Бога и му се поклониха. След като се насладиха на разкошния празник, свързан с поклонението на Ваал Фегор, много от евреите се развратиха. Божият гняв се надигна и по Негова заповед “двадесет и три хиляди души” бяха погубени от язвата в един ден.

Апостолът увеща коринтяните: “Така щото, който мисли че стои, нека внимава да не падне”. Ако бяха горди, ако се доверяваха на себе си и пренебрегваха бдението и молитвата, щяха да направят тежък грях, предизвиквайки върху си Божия гняв. Но Павел не искаше те да се отчаят и разколебаят. Даде им уверението: “... Бог е верен, Който няма да ви остави да бъдете изпитани повече, отколкото ви е силата, но заедно с изпитанието ще даде и изходен път, така щото да можете да го издържите”.

Павел посъветва братята да изпитват себе си, какво влияние имат думите и делата им върху други и да не правят нищо, колкото и невинно да изглежда, което би се сметнало като одобрение на идолопоклонството или би оскърбило съвестта на слабите във вярата. “И тъй, ядете ли, пиете ли, нещо ли вършите, всичко вършете за Божия слава. Не ставайте съблазън ни на юдеи, ни на гърци, нито на Божията църква.”

Предупредителните думи на апостола към Коринтската църква са приложими за всички времена и особено за нашето време. Под идолопоклонство той разбира не само поклонение на идоли, но и себеугаждане, безделие, задоволяване на апетита и страстта. Простото изповядване на вяра в Христос - едно изпълнено с хвала знание за истината не прави човека християнин. Религия, която задоволява само окото, ухото и вкуса или одобрява себеугаждането, не е Христова религия.

Апостолът илюстрира сполучливо близката, хармонична връзка, която трябва да съществува между всички членове на Христовата църква, сравнявайки я с човешкото тяло. “Защото ние всички, било юдеи или гърци, било роби или свободни, се кръстихме в един Дух да съставляваме едно тяло, и всички от един Дух се напоихме. Защото тялото не се състои от една част, а от много. Ако речеше ногата: Понеже не съм ръка, не съм от тялото, това не я прави да не е от тялото. И ако рече ухото: Понеже не съм око, не съм от тялото, това не го прави да не е от тялото. Ако цялото тяло беше око, где щеше да е слухът? Ако цялото беше слух, где щеше да е обонянието? Но сега Бог е поставил частите, всяка една от тях, в тялото, както му е било угодно. Пак, ако те бяха всички една част, где щеше да е тялото? Но сега те са много части, а едно тяло. И окото не може да рече на ръката: Не ми трябваш; или пък главата на нозете: Не сте ми потребни... Но Бог е сглобил тялото така, че е дал по-голяма почит на оная част, която не я притежава; за да няма раздор в тялото, но частите му да се грижат еднакво една за друга. И ако страда една част, всичките части страдат с нея; или ако се слави една част, всичките части се радват заедно с нея. А вие сте Христово тяло и поотделно части от Него”.

И тогава с думи, станали от този ден нататък извор на бодрост и кураж за хората, Павел изтъкна колко е важна любовта, която трябва да имат Христовите последователи: “Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, аз съм станал мед, що звънти или кимвал, що дрънка. И ако имам пророческа дарба и зная всички тайни и всяко

знание, и ако имам пълна вяра, тъй щото и планини да премествам, а любов нямам, нищо не съм. И ако раздам всичкия си имот за прехрана на сиромасите, и ако предам тялото си на изгаряне, а любов нямам никак не ме ползва”.

Каквото и да изповядва човек, ако сърцето му не е изпълнено с любов към Бога и неговите ближни, той не е истински ученик на Христос. Макар и да притежава огромна вяра и сили да върши дори чудеса, без любов вярата му пак би била без стойност. Би могъл да показва голяма щедрост, но ако с друг подтик, а не с истинска любов раздаде всичките си блага, за да нахрани сиромасите, това не би го препоръчало пред Бога. В усърдието си би могъл да приеме и мъченическа смърт, но не е ли сторено с любов, ще бъде в Божиите очи като заблуден ентузиаст или амбициозен лицемер.

“Любовта дълго търпи и е милостива. Любовта не завижда; любовта не се превъзнася, не се гордее...” (1 Кор. 13:4). Най-чистата радост извира от най-дълбокото смирение. Най-силните и най-благородните характери се изграждат върху търпение, любов и подчинение на Божията воля.

Любовта “... не безобразничи, не търси своето, не се раздражнява, не държи сметка за зло...” Христовата любов поставя в най-благоприятна светлина мотивите и действията на другите. Не излага без нужда техните грешки, не слуша с удоволствие неблагоприятни изказвания, а по-скоро търси да издигне добрите качества на другите.

Любовта “... не се радва на неправдата, а се радва заедно с истината, всичко премълчава, на всичко хваща вяра, на всичко се надява, всичко търпи”. Такава любов “никога не отпада”. Никога не може да загуби стойността си. Тя е небесно качество. Като скъпоценно съкровище трябва да бъде внесена от своя притежател през портите на Божия град.

“И тъй, остават тия трите: вяра, надежда и любов, но най-голяма от тях е любовта.”

Сред коринтските вярващи имаше хора, които бяха изгубили някои от основните качества на вярата си и бяха принизили моралното си равнище. Някои бяха отишли толкова далеч, че отричаха учението за възкресението. Павел се противопостави на тази ерес с много ясно свидетелство относно непогрешимото доказателство за възкресението на Христос. Той заяви, че Христос след смъртта си “биде възкресен на третия ден според писанията”, след което “се яви на Кифа, после на дванадесетте, че след това се яви на повече от петстотин братя наведнъж, от които повечето и досега са живи, а някои починаха; че после се яви на Якова, тогава на всичките апостоли; а най-последно от всички яви се и на мене...”

С убедителна сила апостолът изложи великата истина на възкресението. “Ако няма възкресение на мъртвите - заяви той, - то нито Христос е бил възкресен; и ако Христос не е бил възкресен, то празна е нашата проповед, празна е и вашата вяра. При това ние се намираме и лъжесвидетели Божии, защото свидетелствахме за Бога, че възкресил Христос, Когото не е възкресил, ако е тъй, че мъртвите не се възкресяват; защото, ако мъртвите не се възкресяват, то нито Христос е бил възкресен; и ако Христос не е бил възкресен, суетна е вашата вяра, вие сте още в греховете си. Тогава и тия, които са починали в Христа, са погинали. Ако само за тоя живот се надяваме на Христа, то от всичките човеци ние сме най-много за съжаление. Но сега Христос е бил възкресен, първият плод на починалите.”

Апостолът насочи мислите на коринтските вярващи към триумфа в утрото на възкресението, когато всички спящи светии ще бъдат възкресени, за да живеят завинаги с Господа. “Ето - заяви апостолът, - една тайна ви казвам: Не всички ще починем, но всички ще се изменим, в една минута, в миг на око, при последната тръба; защото тя ще затръби и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим. Защото това тленното трябва да се облече в нетление и това смъртното да се облече в безсмъртие. А когато това тленното се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне писаното слово: “Погълната биде смъртта победоносно”. О, смърте, где ти е победата? О, смърте, где ти е жилото? Жилото на смъртта е грехът и силата на греха е законът; но благодарение Богу, Който ни дава победата чрез нашия Господ Исус Христос.”

Славна е победата, която очаква верните. Апостолът, съзнавайки това за коринтските вярващи, се опита да им разкрие неща, които издигат над егоизма и чувствеността и прославят живота с надежда за безсмъртие. Увеща ги сериозно да бъдат верни на високото си призвание в Христос. “Затова, възлюбени мои братя, - умолява той, - бъдете твърди, непоколебими и преизобилвайте всякога в Господното дело, понеже знаете, че в Господа трудът ви не е празен” (1Кор. 15:58).

Така по най-решителен и вълнуващ начин апостолът се постара да поправи фалшивите и опасни идеи и обичаи, които преобладаваха в Коринтската църква. Той говори на душите открито, но с любов. В предупрежденията и укорите му грееше светлина от Божия трон, за да разкрие потулените грехове, оскверняващи живота им. Как щеше да бъде приета тя?

След като изпрати писмото, Павел се страхуваше да не би написаното да нарани твърде дълбоко онези, които би трябвало да получат полза. Сериозно се опасяваше от по-нататъшно отчуждение и понякога копнееше да се бе въздържал от тези думи. Всички, подобно на апостола чувстващи отговорност за обичаните църкви или институции, могат да разберат най-добре неговата потиснатост и себеобвинение. Божиите служители, носещи товара на Неговото дело сега в известна степен познават от опит сред каква работа, конфликти и тревожни грижи живееше великият апостол. Тежеха му разделенията в църквата, неблагодарността и предателството на онези, които се бе опитал със съчувствие да подкрепи, осъзнаваше опасностите за църквата, която бе приютила нечестие. Принуден да предаде едно лично проучено свидетелство на укор срещу греха, изпитваше в същото време и бремето на страха, че е прекалил със строгостта. Тръпнеше в тревога, очаквайки да получи вести как е било прието посланието му.

31. ВЕСТТА БИВА ПРИЕТА

Тази глава е основана на Второто послание към коринтяните

От Ефес Павел предприе друго мисионерско пътуване с надеждата да посети още веднъж местата в Европа, където бе работил по-рано. Забавяйки се известно време в Троада да проповядва Христовото благовестие (по 2Кор.2:12), намери някои, които бяха

готови да слушат неговата вест - “когато ми се отвори врата в Господнето дело” - заявява той по-късно за работата си на това място. Но колкото и успешни да бяха усилията му в Троада, не можа да остане дълго там. “Грижата за всички църкви” и особено за църквата в Коринт тежеше на сърцето му. В Троада се бе надявал да срещне Тит и да научи от него как са били приети думите на съвет и укор, изпратени до коринтските братя, но остана разочарован. “... духът ми не се успокои - писа той за това си преживяване, - понеже не намерих брата си Тита.” Тогава напусна Троада и премина в Македония, където във Филипи срещна Тимотей.

В това време на тревога за църквата в Коринт Павел се надяваше на най-доброто. Но понякога дълбока тъга обземаше душата му да не би съветите и увещанията му да бъдат разбрани погрешно. “...плътта ни нямаше никакво спокойствие - писа той по-късно, - но отвсякъде бяхме в утеснение: отвън борби, отвътре стракове. Но Бог, Който утешава смирените, утеша ни с дохождането на Тита.”

Този верен вестител донесе окуражаващи новини за чудесната промяна, станала сред коринтските вярващи. Мнозина бяха приели наставлението в писмото на Павел и се бяха покаяли за греховете си. Техният живот вече не представляваше упрек за християнството, но оказваше могъщо влияние в полза на практическото благочестие.

С възторг апостолът изпрати още едно писмо до коринтските вярващи, изразявайки сърдечната си радост за доброто дело, извършило се сред тях. “Защото при все, че ви наскърбих с посланието си, не се разкайвам; ако и да бях се поразкалял...” Когато понякога го измъчваше страх, че думите му ще бъдат презрени, съжеляваше, че беше писал така решително и сурово. “Сега се радвам - продължи той - не за наскърбяването ви, но защото наскърбяването ви доведе до покаяние; понеже скърбяхте по Бога, та да се не повредите от нас в нищо. Защото скръбта по Бога докарва спасително покаяние...” Покаянието, което се извършва в сърцето под влияние на Божествената благодат, води към признаване и оставяне на греха. Апостолът заявява, че такива са били плодовете в живота на коринтските вярващи. “... какво усърдие породи във вас, какво себеочистване, какво негодувание, какъв страх, какво ожидане, каква ревност, какво мъздовъздаване!”

Известно време Павел бе носил в душата си товара на отговорността за църквите, товар толкова тежък, че едва можеше да издържи. Фалшивите учители се бяха опитали да унищожат влиянието му сред вярващите и да вмъкнат собствените си учения на мястото на евангелската истина. Объркаността и обезсърчението, които го заобикаляха, се разкриват в думите му: “... отеготихме се чрезмерно вън от силата си, така щото отчаяхме се дори за живота си”.

Но сега една от причините за безпокойството бе отстранена. При вестта, че писмото е прието от коринтяните, апостолът изказа радостта си с думите: “Благословен Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Отец на милостивите и Бог на всяка утеха. Който ни утешава във всяка наша скръб, за да можем и ние да утешаваме тия, които се намират в каквато и да била скръб, с утехата, с която и ние се утешаваме от Бога. Защото, както изобилват в нас Христовите страдания, така и нашата утеха изобилва чрез Христа. Но, ако ни наскърбяват, това е за вашата утеха и спасение, или ако ни утешават, това е за вашата утеха и спасение, която действа да устоявате в същите страдания, които

понасяме и ние. И надеждата ни за вас е твърда, понеже знаем, че както сте участници в страданията, така сте и в утехата”.

Изразявайки радостта си от тяхното повторно връщане към вярата и порастване в благодатта, Павел приписа на Бога цялата заслуга за преобразяването на сърцата и живота им. “Но благодарение Богу - възкликна той, - Който винаги ни води в победително шествие в Христа и на всяко място изявява чрез нас благоуханието на познанието на Него; защото пред Бога ние сме Христово благоухание за тия, които се спасяват, и за ония, които погиват”. Беше обичайно в ония дни победилият във войната пълководец да доведе пленници. При такива случаи се определяха носители на тамян и когато армията се връщаше триумфално, благоуханието бе мирис за смърт за пленниците, определени да умрат, и показваше, че времето на екзекуцията им е наближило. Но на пленниците, намерили благоразположение в своите господари, животът биваше пощадяван. За тях благоуханият мирис бе благоухание за живот и показваше, че освобождението им е близко.

Сега Павел беше изпълнен с вяра и надежда. Почувства, че Сатана няма да триумфира над делото Божие в Коринт и с думи на хвала изля благодарността на сърцето си. Той и неговите сътрудници щяха да отпразнуват своята победа над враговете на Христос и на истината, като подемат с нова жар разпространението на знанието за Спасителя. Подобно на благоухание от тамян евангелието трябваше да бъде разнесено навсякъде по света. За приемащите Христос вестта щеше да бъде благоухание от живот за живот. Но за упоритите в неверието си тя щеше да е благоухание от смърт за смърт.

Осъзнавайки поразителните мащаби на делото, апостолът възкликна: “И за това дело кой е способен?” Кой е способен да проповядва Христос по такъв начин, че враговете да нямат причина да презират вестителя или вестта му? Павел желаше да покаже на слушателите си тържествената отговорност на евангелското служене. Само верността в проповядването на Словото, обединена с чист, последователен живот, може да направи усилията на проповедниците да бъдат приети от Бога и полезни за душите. Служителите в наши дни, натоварени със съзнание за обхвата на делото, могат също да възкликнат: “И за това дело кой е способен?”

Имаше и хора, които бяха обвинили апостола, че във второто писмо се препоръчва сам. Сега той спомена за това, като попита членовете на църквата, дали така са разбрали неговите намерения. “Пак ли започваме да се препоръчваме? - попита. - Или имаме нужда, както някои, от препоръчителни писма до вас или от вас?” Като пътуваха от един град в друг, вярващите носеха със себе си препоръчителни писма от църквата, с която по-рано са били свързани. Но водещите работници, основателите на тези църкви, нямаха нужда от такива препоръки. Самите коринтски вярващи, които бяха обърнати от поклонение на идоли към вяра в евангелието, бяха препоръката, от която Павел се нуждаеше. Приемането на истината и реформацията, извършена в живота им, бе красноречиво доказателство за предаността на неговия труд и за авторитета му да съветва, укорява и увещава като Христов проповедник.

Павел гледаше на коринтските братя като на свои свидетели. “Вие сте нашето писмо - каза той, - написано в сърцата ни, узнавано и прочитано от всичките човеци, и явяват се, че сте Христово писмо, произлязло чрез нашето служение, написано не с

мастило, но с Духа на живия Бог, не на плочи от камък, но на плочи от плът - на сърцето.”

Обръщането на грешниците към вярата в Христос и тяхното осветяване чрез истината е най-силното доказателство, което може да има един служител, че Бог го е призвал на служба. Доказателството за неговото апостолство е написано в сърцата на новоповярвалите и се засвидетелства от техния обновен живот. В него се изявява Христос - надеждата на славата. Служителят се утвърждава чрез тези печати на своята служба.

Днес Христовите служители трябва да предават същото свидетелство, както и Коринтската църква бе свидетелство за труда на Павел. Но макар в този век да има много проповедници, съществува голяма нужда от способни, святи служители - мъже, със сърца, пълни с любов към Христос. Гордост, самоувереност, любов към света, критикарство, горчиви чувства, завист са плод, принасян от мнозина, изповядващи Христовата религия. Животът им, в остър контраст с живота на Спасителя, често носи тъжно свидетелство за характера на проповедническия труд на онзи, който ги е обърнал.

Човекът не може да получи по-велика почит от тази - да бъде приет от Бога като способен служител на евангелието. Но ония, които Господ благославя със сила и с успех в Своето дело, не се хвалят. Те признават, че зависят напълно от Него, осъзнават, че силата им не идва от самите тях. Подобно на Павел те казват: “Не че сме способни от само себе си да съдим за нещо като от нас си, но нашата способност е от Бога, Който ни направи способни като служители на един нов завет”.

Истинският служител върши делото на Учителя. Той чувства колко е важна неговата работа, осъзнава, че поддържа със света и с църквата такава връзка, каквато поддържаше Христос. Работи неуморно, за да води грешници към по-облагороден, по-висш живот, така че да могат да придобият наградата на победители. Устните му са докоснати с живия въглен от олтара и той издига Исус като единствена надежда на грешника. Онези, които го слушат, знаят, че самият той е привлечен близо до Бога с постоянни, действени молитви. Светият Дух почива върху него, душата му е почувствала животворния небесен огън и е способна да сравнява духовните неща с духовни. Дадена му е сила да събаря крепостите на Сатана. Сърцата биват дълбоко трогвани от начина, по който представя Божията любов и мнозина биват подбудени да попитат: “Какво да сторя, за да се спася?”

“Затуй, като имаме това служение, както и придобихме милост, не се обезсърчаваме, но се отрекохме от тайни и срамни дела и не постъпваме лукаво, нито изопачаваме Божието слово, но като изявяваме истината, препоръчваме себе си на съвестта на всеки човек пред Бога. Но ако благовестието, което проповядваме, е покрито, то е покрито за тия, които погиват - за тия, невярващите, чийто ум богът на тоя свят е заслепил, за да ги не озари светлината на славното благовестие на Христа, Който е образ на Бога. (Защото ние не проповядваме себе си, но Христа Исуса като Господ, а себе си като ваши слуги заради Исуса). Понеже Бог, Който е казал на светлината да изгрее из тъмнината, Той е, Който е огрял в сърцата ни, за да се просвети светът с познаването на Божията слава в лицето Исус Христово.”

Така апостолът възвеличи благодатта и милостта Божии, разкрити в святото доверие, оказано му като служител на Христос. Чрез избилната Божия милост той и

братята му бяха поддържани в трудности, бедствия и опасности. Не бяха съобразили своята вяра и учения с желанията на слушателите си, нито бяха задържали съществените за спасението истини, за да направят учението си по-привлекателно. Те бяха представили истината просто и ясно, молейки се за убеждаване и обръщане на душите, и се бяха опитали да доведат поведението си в хармония със своето учение, така че представяната истина сама да се препоръча пред съвестта на всеки човек.

“А ние имаме това съкровище - продължи апостолът - в пръстни съдове, за да се види, че превъзходната сила е от Бога, а не от нас.” Бог можеше да възвести Своята истина чрез безгрешни ангели, но това не е Неговият план. Той избира човешки същества, хора, обременени с немощи, като средства, които да изпълнят начертаното от Него. Безценното съкровище е сложено в глинени съдове. Неговите благословения трябва да бъдат предадени на света чрез хора. Чрез тях славата Му трябва да изгрее през тъмнината на греха. Чрез служба от любов те трябва да се срещат с грешните и нуждаещите се и да ги водят към кръста. И в цялата си работа трябва да приписват славата, почитта и хвалата на Този, Който е над всички и над всичко.

Павел, говорейки за своя собствен живот, каза, че като е избирал Христовата служба, не се е ръководил от себелюбиви намерения, защото пътят му е бил изпълнен с тежки изпитания и изкушения. “Угнетявани сме отвсякъде, но не сме утеснени - писа той; - в недоумение сме, но не до отчаяние; гонени сме, но не оставени; повалени сме, но не погубени. Всякога носим на тялото си убиването на Господа Исуса, за да се яви на тялото ни и животът на Исуса.”

Павел напомни на братята си, че като Христови вестители той и неговите сътрудници бяха в постоянна опасност. Трудностите, които понасяха, изтощаваха силите им. “Защото ние живите - писа той - винаги сме предавани на смърт за Исуса, за да се яви и животът на Исуса в нашата смъртна плът. Така щото смъртта действа в нас, а животът - във вас.” Физическите страдания от лишения и изпитания изработваха в Христовите служители Исусовата смърт. Но това даваше духовен живот и здраве на коринтяните, които чрез вяра в истината бяха направени съучастници във вечния живот. Ето защо последователите на Исус трябваше да бъдат внимателни да не увеличават с небрежност и безразличие бремето и изпитанията на работниците.

“А като имаме същия дух на вяра - продължи Павел - според писаното: “Повярвах, затова и говорих”, то и ние, понеже вярваме, затова и говорим”. Тъй като Павел бе напълно уверен в реалността на поверената му истина, нищо не можеше да го принуди да се отнася с Божието слово измамно или да скрива убежденията на душата си. Той не преследваше богатство, почест или удоволствия, съгласявайки се с мненията на света. Постоянната опасност от мъченичество за вярата, която бе проповядвал на коринтяните, не го плашеше, защото знаеше, че Този, Който бе умрял и възкръснал отново, щеше да го вдигне от гроба и да го представи пред Отца.

“Защото всичко това е заради вас, тъй щото благодаратта, увеличена чрез мнозината, които са я получили, да умножи благодарението за Божията слава.” Апостолът проповядваше евангелието не за да възвеличи себе си. Надеждата за спасение на души го водеше да предаде живота си на това дело. Тя го държеше да продължи работата си, макар и сред заплашващите го опасности и истински страдания.

“Затова - заяви Павел - ние не се обезсърчаваме. Но ако и да тлее външният наш човек, пак вътрешният всеки ден се подновява.” Той чувстваше силата на врага, но въпреки че физическата му сила отпаднаше, върно и неотклонно изявяваше Христовото евангелие. Облякъл Божието всеоръжие, този герой на кръста си пробиваше път през конфликтите. Окуражителният му глас звучеше победно в битката. Съзерцавайки наградата на верните, апостолът възкликна победно: “Защото нашата привременна лека скръб произвежда все повече и повече една вечна тежина на слава за нас, които не гледаме на видимите, но на невидимите; защото видимите са временни, а невидимите вечни”.

Много сериозен и трогателен е апелът му християнските братя да преценят отново неподобната любов на своя Изкупител. “Защото знаете благодатта на нашия Господ Исус Христос, че богат като бе, за вас стана сиромаш, за да се обогатите вие чрез Неговата сиромашия.” “Вие знаете от какви висини се наведе Той, дълбочината на смирението, до която слезе. Тръгнал веднъж по пътеката на себеотричането и саможертвата, Той не се дръпна назад, докато не даде и живота Си. За Него нямаше почивка между трона и кръста.”

Точка след точка изреди Павел, за да може ония, които прочетат посланието, да разберат напълно чудното благоволение на Спасителя към тях. Представяйки Христос такъв, какъвто беше - равен с Бога, Който получаваше почитта на ангелите, апостолът проследи пътя Му до най-ниските дълбочини на унижението. Бе убеден, че ако те можеха да осъзнаят удивителната жертва, направена от величието на небето, щяха да изоставят всяко самолюбие в живота си. Показа как Божият Син бе оставил Своята слава, доброволно се бе подложил на условията на човешкото естество и тогава Се бе смирил като слуга, послушен до смърт, “даже смърт на кръст” (Филип.2:8), за да може да издигне падналия човек от деградация към надежда, към радост и към небето.

Когато изучаваме Божествения характер в светлината на кръста, виждаме милост, доброта и прощение, смесени със справедливост и правда. Виждаме на трона Един, носещ на ръцете, на краката и на тялото Си белезите на страданието, което изтърпя, за да помири човека с Бога. Виждаме Отца - безкрайния, обитаващ в непристъпна светлина, но такъв, който ни приема при Себе Си чрез заслугите на Сина Си. Облакът на отмъщението, което заплашва с нещастие и отчаяние, в светлината, отразена от кръста, разкрива Божието слово: “Живей, грешнико, живей! Вие, каещи се, вярващи души, живеете! Аз платих откупа.”

Размишлявайки за Христос ние стоим на брега на една безмерна любов. Опитваме се да я определим с думи, но езикът ни е беден. Като помислим за Неговия живот на земята и жертвата Му за нас, за делото Му в небето като наш застъпник и за жилищата, които е приготвил за всички, които Го обичат, можем само да възкликнем: “О, каква височина и дълбочина на Христовата любов!” “В това се състои любовта, не че ние сме възлюбими Бога, но че Той възлюби нас и прати Сина Си като омилоствение за греховете ни.” “Вижте каква любов е дал нам Отец - да се наречем Божи чада” (1Йоаново 4:10,3:1).

Тази любов, този свещен огън гори на сърдечния олтар на всеки истински ученик. На земята Божията любов бе разкрита чрез Христос. Тук Неговите чада трябва

да я отразяват чрез безукорен живот. Така при кръста ще бъдат доведени грешници, за да видят Божия Агнец.

32. ЩЕДРА ЦЪРКВА

В първото писмо до коринтската църква Павел даде на вярващите наставления относно главните принципи за поддръжка на Божието дело на земята. Пишейки за своя апостолски труд сред тях, той пита: “Кой войник служи някога на свои разноски? Кой насажда лозе и не яде плода му? Или кой пасе стадо и не яде от млякото на стадото? По човешки ли говоря това? Или не казва същото и законът? Защото в Мойсеевия закон е писано: “Да не обвързваш устата на вола, когато вършее”. За воловете ли тук се грижи Бог или го казва несъмнено заради нас? Да, заради нас е писано това, защото който оре, с надежда трябва да оре, и който вършее, трябва да вършее с надежда, че ще участва в плода. Ако ние сме посели у вас духовното - пита по-нататък апостолът, - голямо нещо ли е, ако пожънем от вас телесното? Ако други участват в това право над вас, не участваме ли ние повече? Обаче ние не използвахме това право, но търпим всичко, за да не причиним някакво препятствие на Христовото благовестие. Не знаете ли, че тия, които свещенодействат, се хранят от светилището? И че тия, които служат на олтара, вземат дял от олтара? Така и Господ е наредил, щото проповедниците на благовестието да живеят от благовестието” (1Кор.9:7-14).

Тук апостолът говори за Господния план за издръжка на свещениците, служещи в храма. Отделените за свята служба бяха поддръжани от братята си, на които раздаваха духовни благословения. “... ония от Левиевите потомци, които приемат свещенството, имат заповед по закона да вземат десятък от людете...” (Евр.7:5). Левиевото племе беше избрано от Господа за святите служби, свързани с храма и към свещеничеството. За свещеника бе казано: “... него избра Господ, твоят Бог, да стои да служи в името на Господа” (Второзак. 18:5). Една десета от всичкия доход Бог изискваше като Своя собственост и смяташе за кражба, ако някой задържи десятъка.

Относно този план за поддръжане на служителите Павел каза: “Така и Господ е наредил, щото проповедниците на благовестието да живеят от благовестието”. И по-нататък в посланието си до Тимотей: “Работникът заслужава заплатата си” (1Тимотей 5:18).

Плащането на десятъка беше само една част от Божия план за поддръжане на Неговата служба. Божествено определени бяха също многобройни дарения и приноси. В еврейската система на богослужение народът беше поучаван в дух на щедрост за поддръжане на делото Божие и за задоволяване на нуждите на бедните. За особени случаи имаше доброволни приноси. При жътва и гроздобер първите плодове на полето - жито, вино и масло, бяха посвещавани като приноси на Господа. Паберките* и ъглите на нивите бяха оставяни за бедните. Първата вълна, когато се стрижеха овцете, първото зърно, когато се вършееше пшеницата, бяха отделяни за Бога. Така беше и с първородните на всяко животно, а за първородния син се плащаше изкупителна цена.

Първите плодове трябваше да бъдат представени пред Господа в светилището и след това - да се ползват от свещениците.

Чрез тази система на благотворителност Господ искаше да научи израилтяните да поставят във всичко на първо място Него. Така им се напомняше, че Бог е собственик на техните ниви, стада и черди, че Той изпраща слънчевата светлина и дъжда, благодарение на които жетвата се развива и узрява. Всичко, което притежаваха, беше Божие. Те бяха само настойници на Неговия имот.

Божият план е християните, чиито привилегии далеч надминават привилегиите на евреите, да не дават по-малко от тях. "... комуто много е дадено - заяви Спасителят, - много и ще се изисква" (Лука 12:48). Щедростта, изисквана от евреите, беше в голяма степен благословение за нацията. Днес Божието дело се разпростира по цялата земя. Чрез ръцете на Своите последователи Христос раздава съкровищата на евангелието и на тях е възложил отговорността да раздават добрите вести за спасението на света. Наистина нашите задължения са много по-големи от задълженията, които имаше древният Израил.

С разрастването на Божието дело все повече зачестяват и призивите за помощ. За да откликнат на тях, християните трябва да бъдат послушни на заповедта: "Донесете всичките десятъци във влагалището, за да има храна в дома Ми..." (Малахия 3:10). Ако изповядващите християнството биха донесли вярно на Бога своите десятъци и приношения, съкровищницата Му щеше да бъде пълна. Нямаше да е нужно да се организират панаири, лотарии, вечеринки за удоволствия, за да се събират средства за издръжка на евангелието.

Хората се изкушават да използват своите средства, за да си угаждат, да си задоволяват апетита, да се украсяват или да разхубавяват дома си. За всичко това много църковни членове не се колебаят да харчат щедро и дори да стигат до екстравагантност. Но когато биват помолени да дадат за Божията съкровищница, за напредъка на Неговото дело на земята, те се отдръпват. Може би чувствайки, че не могат да постъпят другояче, отделят една сума, далеч по-малка от често употребяваната за най-ненужни капризи. Не изразяват истинска любов към Христовата служба, нито сериозен интерес за спасение на души. Чудно ли е тогава, че християнският живот на такива хора е помръкнал, близък до смърт!

Този, чието сърце гори от Христовата любов, ще приема подобни случаи не само като свое задължение, но за него ще бъде удоволствие да помага за напредъка на най-висшето, най-святото дело, поверено на човека - делото да се представят на света богатствата на добротата, милостта и истината.

Духът на алчност води хората към себезадоволяване със средства, които по право принадлежат на Бога. Този дух Му е така отвратителен сега, както и тогава, когато Неговият пророк сериозно укори народа, казвайки: "Ще краде ли човек Бога? Вие обаче Ме крадете. Обаче думате: В какво те крадем? В десятъците и в приносите. Вие сте наистина проклети, защото вие, да! целият тоя народ, Ме крадете" (Малахия 3:8, 9).

Духът на щедростта е духът на небето. Той намери най-висшата си проява в Христовата жертва на кръста. Заради нас Отец даде единородния Си Син, а Христос, като изостави всичко, което имаше, отдаде Себе Си, за да бъде човекът спасен. Голготският кръст трябва да призовава към благотворителност всеки последовател на

Спасителя. Принципът, който е илюстриран чрез Него, е: даване, даване. “Който казва, че пребъдва в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил Христос” (1Йоаново 2:6).

От друга страна, духът на егоизма е духът на Сатана. Принципът, илюстриран в живота на светските хора, е: вземане, вземане. Така те се надяват да придобият щастие и сигурност, но плодът на посятото от тях е нещастие и смърт.

Докато Бог не е престанал да благославя Своите деца, няма да бъде отнето и задължението им да Му връщат тази част, която Той изисква и Му принадлежи. Те не само ще я отдават на Бога, но ще носят в съкровищницата Му щедри дарове като благодарствени приношения. С радостни сърца ще посвещават на Създателя първите плодове на изобилието си - избраните си притежания, най-добрата и най-святата си служба. Така ще спечелят богати благословения. Сам Бог ще направи душите им като напоявана градина, чиито води не пресъхват. И когато последната велика жетва бъде събрана, сноповете, които са занесли при Спасителя, ще бъдат отплата за несebelюбивата употреба на дадените им таланти.

Избраните Божии вестители, които са заети с работа за напредване на евангелието, никога не трябва да бъдат принудени да воюват за своя сметка, без да бъдат подпомагани от отзивчивостта и сърдечната подкрепа на своите братя. Задача на църковните членове е да бъдат щедри към всички, които оставят настрана светските си занимания, за да се отдадат на Божия служба. Когато Божиите служители биват окужени, Неговото дело напредва силно. Но когато дължимата подкрепа се отдръпне поради себелюбието на хората, ръцете им отслабват и често ефективността им бива сериозно осакатена.

Божие неодобрение се разпалва срещу тези, които твърдят, че са Негови последователи, а позволяват посветените Му работници да страдат в нужда, докато са заети с активно проповядване. Тези себелюбиви хора ще бъдат призвани да дадат сметка не само за злоупотребата с Господните пари, но и за потиснатостта и сърдечната болка, които тяхното поведение е причинило на верните Му слуги. Призованите да работят като проповедници и при зова на дълга изоставят всичко, за да служат на Бога, трябва да получават за своите себепожертвувателни усилия заплати, достатъчни, за да издържат себе си и семействата си.

В различни области на светския труд - умствен и физически, добрите работници могат да заработят добри заплати. Но не е ли по-важно делото за разпространяване на истината и за водене на души при Христос от обикновения бизнес? И тези, които вярно са се заели с тази работа, нямат ли право на добро заплащане? С нашата оценка, сравнявайки стойността на труда, положен за придобиване на морални и на физически блага, показваме и оценката си за небесното в сравнение със земното.

За да има средства в съкровищницата, необходими да се поддържат служителите и да се посрещат нуждите на мисионските начинания, Божият народ трябва да дава щедро и с цяло сърце. Грандиозна отговорност имат проповедниците да поставят пред църквите нуждите на Божието дело и да ги възпитат в щедрост. Когато тази задача бъде пренебрегната, църквите пропускат да дадат за нуждите на другите. Тогава не само Божието дело страда, но и благословенията, които биха се изсипали върху вярващите, се отдръпват.

Дори най-бедните трябва да донасят свои приноси на Бога. Те трябва да споделят благодатта на Христовото себеотрицание, за да помагат на по-нуждаещите се. Дарът на бедния човек, плодът на себеотрицанието му, идва пред Бога като благоухание

на тамян и всяко дело на саможертва укрепва духа на благотворителност в сърцето на дарителя, като го привързва по-близо към Този, Който беше богат, но заради нас стана беден, за да се обогатим чрез бедността Му.

Постъпката на вдовицата, пуснала двете лепти - всичко, което е имала - в съкровищницата, е записана, за да окуражи всички, които, въпреки че се борят с бедността, желаят чрез своите дарби да помогнат на Божието дело. Христос привлече вниманието на учениците към тази жена, която бе дала “целия си имот” (Марко 12:44,43). Той отдаде на нейния дар по-голяма стойност, отколкото на щедрите дарове на онези, принесли ги без себеотрицание. Те бяха дали малка част от своето изобилие, а за приноса си вдовицата се бе лишила дори от най-необходимото за живот, доверявайки се, че Бог ще задоволи нуждите ѝ за утрешния ден. За нея Спасителят заяви: “Истина ви казвам, тая бедна вдовица пусна повече от всичките, които пускат в съкровищницата”. Така Той ги научи, че дарът се оценява не по количество, а по пропорция и по мотива, който движи дарителя.

В своята служба сред църквите апостол Павел бе неуморен в усилията си да вдъхновява сърцата на новообърнатите да правят големи дела за Божията кауза. Често ги увещаваше за щедрост. Говорейки на старейшините в Ефес за своя по-раншен труд сред тях, каза: “Във всичко ви показах, че така, трудещите се, трябва да помагате на немощните и да помните думите на Господа Исуса: “По-блажено е да дава човек, отколкото да приема”. “...който сее оскъдно - писа той на коринтяните, - оскъдно ще и да пожъне, а който сее щедро, щедро ще и да пожъне. Всеки да дава според както е решил в сърцето си, без да се скъпи, и не от принуждение, защото Бог обича онзи, който дава от щедро сърце” (Деяния 20:35; 2Кор. 9:6,7).

Почти всички македонски вярващи бяха бедни откъм благата на този свят, но сърцата им бяха препълнени с любов към Бога и към Неговата истина и даваха с радост за подкрепа на евангелието. Когато дарбите в езическите църкви се събираха за поддържане на еврейските вярващи, щедростта на християните в Македония бе посочена за пример. В писмото си до коринтските вярващи, апостолът привлече вниманието им към “Божията благодат, дадена на църквите в Македония, че, макар и да търпят голямо утеснение, пак великата им радост и дълбоката им беднотия дадох повод да преизобилва богатството на тяхната щедрост. Защото свидетелствам, че дадох доброволно според силата си и даже във от силата си, като ни умолявах с голямо настояване относно това даване, дано да участват и те в служенето на светиите” (2Кор. 8:1-4).

Желанието за жертване от страна на македонските вярващи дойде в резултат на цялостно посвещение. Подбудени от Божия Дух, те “първо предадоха себе си на Господа” (2Кор. 8:5) и тогава с желание дадоха щедро от средствата си за подкрепа на евангелието. Не беше нужно да ги увещава някой. Радвах се на привилегията да се отрекат от себе си, дори от необходимите си неща, за да задоволят нуждите на други. Когато апостолът се опита да ги възпре, те го принудиха да приеме даренията им. В своята простота и благородство и в любовта си към братята те с радост се отрекоха от себе си и така дадоха изобилен плод на благотворителност.

Когато Павел изпрати Тит в Коринт да укрепи вярващите там, настави го да изгради църквата в благодатта от принципа на даването и в едно лично писмо прибави

своя апел: “И тъй, както изобилвате във всяко нещо - умоляваше ги той, - във вяра, в говорене, в знание, в пълно усърдие и в любов към нас, така да преизобилвате и в това благодеяние... А сега го свършете и на дело, така щото, както сте били усърдни в желанието, така да бъдете и в доизкарването според каквото имате. Защото, ако има усърдие, то е прието според колкото има човек, а не според колкото няма”. “А Бог е силен да преумножи на вас всякакво благо, така щото, като имате всякога и във всичко това, което е достатъчно във всяко отношение, да изобилвате във всяко добро дело..., та да бъдете във всяко отношение богати във всякаква щедрост, която чрез вашето служение произвежда благодарение на Бога” (2Кор. 8:7,11,12, 9:8-11).

Несебелюбивата щедрост донесе голяма радост на ранната църква, защото вярващите разбраха, че усилията им спомогнаха евангелската вест да се изпрати на намиращите се в тъмнина. Благотворителността им засвидетелства, че не бяха получили напрасно Божията благодат. Кое можеше да подбуди такава щедрост освен освещение от Духа? В очите на вярващите и на невярващите това бе едно чудо на благодатта.

Духовният успех е тясно свързан с християнската щедрост. Последователите на Христос трябваше да се радват на предимството да разкриват в живота си благотворителността на своя Изкупител. Като даваха на Господа, те бяха уверени, че съкровището им отива преди тях в небесните дворове. Искат ли хората да опазят своята собственост, нека да я сложат в ръцете, които носят белезите на разпятието. Искат ли да се радват на своите притежания, нека да ги използват за благословение на нуждаещите се и страдащите. Искат ли да се увеличат притежанията им, нека да послушат Божественото нареждане: “Почитай Господа от имота си и от първаците на всички доход. Така ще се изпълнят житниците ти с изобилие и линовете ти ще се преливат с ново вино” (Пр. 3:9,10). Стараят ли се да задържат своите притежания за егоистични нужди, това ще бъде за тяхна вечна загуба. Но ако съкровището им е дадено на Бога, от този момент то носи Неговия печат - запечатано е с Неговата непроменимост.

Бог заявява: “Блажени вие, които сеете при всяка вода...” (Исая 32:20). Постоянното даване от Божиите дарове, когато Божието дело или нуждите на човечеството изискват нашата помощ, не води към бедност. “Един разпръсва щедро, но пак има повече изобилие, а друг се скъпи без мяра, но пак стига до немотия” (Пр.11:24). Сеячът умножава семето си, като го хвърля. Така е с всички, верни в раздаването на Божиите дарби. Като дават, те увеличават своите благословения. “Давайте и ще ви се дава - е обещал Бог, - добра мярка, натъпкана, стърсена, препълнена ще ви дават в пазухата” (Лука 6:38).

33. РАБОТА СРЕД ТРУДНОСТИ

Така както Павел внимаваше да представи на своите новоповярвали ясното учение на писанията за подходящата подкрепа на Божието дело и както твърдеше, че като служител на евангелието няма забрана да не работи за прехраната си (по 1Кор.9:6) светски занаят, много често по време на своята служба в големите центрове на цивилизацията осигуряваше издръжката си чрез своя занаят.

Евреите не смятаха физическия труд за несвойствен и унизителен. Чрез Мойсей бяха наставени да обучат децата си на полезни занаяти и се смяташе за грях да се допусне младеж да израсне без да познава физическия труд. Дори когато трябваше едно дете да бъде обучено за свята служба, познаването на практическия живот се смяташе за съществено. Всяко момче, било то с богати или с бедни родители, беше обучавано на някакъв занаят. Родители, пренебрегнали подходящото обучение на своите деца, се смятаха за отстъпили от наставленията на Господа. В съгласие с този обичай Павел отрано беше научен да прави шатри.

Преди да стане ученик на Христос, той заемаше висок пост и издръжката му не зависеше от ръчен труд. Но после, след като беше използвал всичките си средства за напредъка на Христовото дело, му се налагаше понякога да упражнява този занаят, за да изкара прехраната си. Особено когато работеше в места, където мотивите му можеха да бъдат изтълкувани погрешно.

Четем, че за първи път в Солун Павел се издържа с ръчен труд, докато проповядва Словото. Пишейки до вярващите там, той им напомни, че можеше да им бъде товар (по 1Сол. 2:6) и добави: “Затова вие, братя, помнете нашия труд и усилие, как работещи денем и нощем, за да не отеготим ни един от вас, проповядвахме ви Божието благовестие” (1Сол. 2:9). И отново във второто си послание до тях той заявява, че заедно със съработниците си не е ял “даром... хляб у някого... работехме нощем и денем - пише той, - за да не отегчим никого от вас. Не че нямаме правото, а за да ви представим себе си пример, за да ни подражавате” (2Сол. 3:8,9).

В Солун апостолът бе срещнал някои, които отказваха да работят ръчна работа. За тях по-късно той писа: “... някои постъпвали безчинно между вас, като не работели нищо, а се месели в чужди работи. На такива заръчваме и ги увещаваме в името на Господа Исуса Христа да работят тихо и да ядат своя си хляб”. Докато работеше в Солун, внимаваше да им представи добър пример. “... когато бяхме при вас, заръчахме ви това: Ако не иска някой да работи, той нито да яде” (2Сол. 3:11, 12,10).

Във всяка епоха Сатана се е опитвал да отслаби усилията на Божиите служители, като въведе в църквата дух на фанатизъм. Така беше в дните на Павел, така беше и в по-късните векове по времето на Реформацията. Уиклиф, Лутер и много други, които благословиха света със своето влияние и вяра, се сблъскаха с измамите, чрез които врагът се опитва да води към фанатизъм прекалено ревностните, неуравновесените и неосветените умове. Заблудени души са учили, че с истинската святост умът се издига над всички земни мисли и води хората към отказване изцяло от работа. Други, като приемат крайни възгледи по отношение на някои текстове от писанията, са учили, че е грях да се работи - че християните трябвало да не мислят изобщо за временното благосъстояние на себе си и на семейството си, но да отдадат живота си напълно на духовни неща. Учението и примерът на апостол Павел са един упрек към такива крайни възгледи.

Докато беше в Солун той не беше напълно зависим за издръжката си от ръчния труд. По-късно, говорейки за преживяванията си в този град, писа на вярващите от Филипи с благодарност за помощите, които бе получавал от тях: “Защото и в Солун един-два пъти ми прасяхте за нуждата ми” (Филип. 4:16). Независимо че получаваше помощ, той се грижеше да даде на солунците пример на прилежност, така че никой да не

го обвини с право в алчност, а така също на практика да бъдат укорени и онези, които поддържаха фанатични възгледи за ръчния труд.

Когато Павел посети Коринт за първи път, попадна сред хора подозрителни към намеренията на чужденците. Гърците от крайбрежието бяха добри търговци. Те отдавна се бяха научили на доходни занаяти. Дори бяха повярвали, че печалбата е Божие благословение и че да се трупат пари чрез честни или нечестни средства, беше похвално. Апостолът познаваше техните възгледи и не искаше да им даде повод да кажат, че проповядва евангелието с цел да се обогати. Той можеше просто да поиска поддръжка от коринтските вярващи, но предпочете да не използва това право, за да не бъдат намалени полезността и успехът му като проповедник поради грешни подозрения, че проповядва евангелието за печалба. Искеше да пресече всякакви възможности за фалшиво разбиране, за да не се загуби силата на вестта му.

Скоро след пристигането си в Коринт Павел намери “един юдеин на име Акила, роден в Понт и неотдавна пристигнал от Италия с жена си Прискила”. Те бяха със “същото занятие” като него. Подгонени от указа на Клавдий, който нареди всички евреи да напуснат Рим, Акила и Прискила бяха дошли в Коринт и започнали работа като производители на шатри. Павел разпита за тях и като научи, че се бояха от Бога и се стараеха да избягват заобикалящите ги оскверняващи влияния, “Павел дойде при тях... и всяка събота той разискваше в синагогата с юдеи и гърци” (Деян.18:2-4).

По-късно Сила и Тимотей се присъединиха към него в Коринт. Тези братя му донесоха средства от църквите в Македония за подкрепа на делото.

Във второто си писмо към вярващите в Коринт, написано, след като там бе създадена здрава църква, апостолът споменава накратко за начина си на живот, когато е бил сред тях. “Грях ли съм сторил - пита той, - като смирявах себе си, за да се издигнете вие, понеже ви проповядвах Божието благовестие даром? Други църкви обрах, като вземах заплаता от тях, за да служа на вас, а когато бях при вас и изпаднах в нужда, не отегчих никого, защото братята, които дойдоха от Македония, задоволиха нуждата ми. Така във всичко се пазих и ще се пазя да не ви отегча. Заради Христовата истинност, която е и в мене, никой няма да ми отнеме тая похвала в Ахайските места” (2Кор.11:7-10).

Павел казва защо е постъпил по този начин в Коринт - за да не даде повод за укор на тия, “които търсят причина” (2Кор.11:12). Докато работеше като майстор на шатри, работеше вярно и за проповядване на евангелието. Сам заявява за своя труд: “Наистина признаците на апостолите се показаха между вас с пълно търпение чрез знамения, чудеса и велики дела” и добавя: “Защото в какво бяхте поставени по-долу от другите църкви освен в това, гдето сам аз не ви отегчих? Простете ми тая неправда! Ето, готов съм да дойда при вас трети път и няма да ви отегча, защото не искам вашето, но вас... А пък аз с преголяма радост ще иждивя и цял ще се иждивя за душите ви” (2Кор.12:12-15).

По време на дългата си служба в Ефес, където в продължение на три години извърши настъпателна евангелизация из цялата област, Павел продължаваше да работи своя занаят. В Ефес, както и в Коринт, апостолът бе окуражаван от присъствието на Акила и Прискила, които го бяха придружили при връщането му в Азия в края на второто му мисионско пътуване.

Някои се противопоставяха на Павловия тежък ръчен труд, заявявайки, че той не бе съвместим с делото на един служител на евангелието. Защо трябваше Павел - проповедник от най-висок ранг, да свързва механичната работа с проповядването на словото? Не беше ли работникът достоен за своята заплата? Защо трябваше да губи времето си в правене на шатри, вместо при всички случаи да го употреби по-добре?

Но апостолът не смяташе, че това е загуба на време. Работейки с Акила, той беше във връзка с великия Учител, като не пропускаше възможността да свидетелства за Спасителя и да помага на всички, които се нуждаеха от помощ. Умът му винаги се стремеше към духовно знание. На своите съработници даде наставления в духовните неща и пример на трудолюбие и прилежност. Беше бърз, умел работник, прилежен в работата си, пламенен по дух като служител на Господа (по Римл. 12:11). Практикувайки своя занаят, имаше достъп до една класа хора, които не биха били достигнати по друг начин. Той им показва, че умението в един обикновен занаят е дар от Бога, Който дава и мъдрост как да се използва този дар. Учете, че Бог трябва да бъде почитан дори във всекидневния тежък труд. Отрудените му ръце не отнемаха от силата на прочувствените му призиви като християнски проповедник.

Понякога Павел работеше денем и нощем не само за своите нужди, но и за да подкрепя своите сътрудници. Споделяше изработеното с Лука и помагаше на Тимотей. Дори гладуваше понякога, за да може да задоволи нуждите на други. Неговият живот бе несреблюбив живот. Към края на службата си, при един случай в Милет на сбогуване със старейшините от Ефес той издигна пред тях своите измъчени от работа ръце и каза: “Никому среброто или златото, или облеклото не съм пожелал. Вие сами знаете, че тия мои ръце послужиха за моите нужди и за нуждите на ония, които бяха с мене. Във всичко ви показах, че така трудещи се трябва да помагате на немощните и да помните думите на Господа Исуса как Той е казал: По-блажено е да дава човек, отколкото да приема” (Деян.20:33-35).

Ако проповедниците сметнат, че понасят трудности и лишения в Христовото дело, нека мислено отидат в работилницата, където се трудеше Павел, нека си помислят, че като кроеше платното, този избран от Бога човек работеше за хляба, който по право му се полагаше за труда му като апостол.

Работата е благословение, а не проклятие. Духът на безделие унищожава благочестието и оскърбява Божия Дух. Застоялото благо излъчва зловоние, а чистият, пенлив поток разпръсква здраве и радост по земята. Павел знаеше, че пренебрегващите физическата работа, отслабват бърже. Желаше да научи младите проповедници, че чрез работа с ръцете си, чрез използване на своите мускули те биха станали силни, за да издържат тежките изпитания и лишения, които ги очакваха в евангелското поле. И той осъзнаваше, че ученията му щяха да бъдат лишени от жизненост и сила, ако не държеше всички части на тялото си в добро физическо състояние.

Безделникът изпуска безценния опит, който би спечелил с вярно изпълнение на обикновените задължения в живота. Не малко, а хиляди са човешките същества, живеещи само за да получават благословенията, които Бог им дава в Своята милост. Те забравят да отдадат на Бога благодарствени приноси за поверените им богатства. Забравят, че чрез мъдра работа с дарените им таланти, трябва да бъдат по-скоро производители, а не консуматори. Ако разберат, че делото, което Господ желае да извършат, е като протегната ръка за помощ, не биха отбягвали своята отговорност.

Полезността на младежите, чувстващи, че са призвани от Бога да проповядват, зависи много от начина, по който навлизат в работата си. Избраните от Бога за работата на проповедник, ще докажат високото си призвание и с всички възможни средства ще се опитат да се развият като способни работници. Ще се стараят да спечелят опит, който ще ги направи способни да планират, организират и изпълняват. Чрез самодисциплина, оценявайки светостта на своето призвание, те ще стават все повече и повече подобни на своя Учител, разкривайки Неговата доброта, любов и истина. И когато показват, че сериозно използват поверените им таланти, църквата ще им помага в разумна степен.

Не всички, които чувстват, че са призвани за проповядване, трябва да бъдат окуражавани да оставят отведнъж себе си и своите семейства на продължителна издръжка на църквата. Има опасност някои хора с ограничен опит да бъдат разглеждани от ласкателства и неразумни стимули и да очакват пълна издръжка, независимо доколко сериозни са усилията им. Средствата за разходите на Божието дело не бива да бъдат изхарчвани от хора, които желаят да проповядват само за да получават издръжка и така да поддържат себелюбивата си амбиция за лесен живот.

Младите хора, желаещи да прилагат своите дарби в делото на служенето, ще намерят полезен урок от примера на Павел в Солун, Коринт, Ефес и други места. Макар че бе красноречив говорител, избран от Бога за специална работа, той никога не презря труда, нито се умори да жертва за делото, което обичаше. “Ние до тоя час и гладуваме, и жадуваме, и сме голи, бити сме и се скитаме, трудим се, работейки със своите ръце; като ни хулят, благославяме; като ни гонят, постоянстваме” (1Кор.4:11,12).

Като един от най-великите учители между хората, Павел с готовност изпълняваше и най-незначителните, както и най-висшите си задължения. С желание работеше занаята си, когато в служба за неговия Учител обстоятелствата изискваха това. Нещо повече, винаги беше готов да остави настрана светската си работа, за да срещне съпротивата на неприятелите на евангелието или да използва особена възможност да спечели души за Исус. Неговата ревност и трудолюбие са упрек срещу бездействието и желанието за лесен живот.

Павел даде пример срещу едно схващане, което тогава печелеше влияние в църквата - че евангелието можело да се проповядва успешно само от хора, напълно свободни от нуждата да извършват физически труд. Той илюстрира на практика какво могат да правят посветени миряни на много места, където народът не бе запознат с истините на евангелието. Неговата постъпка вдъхнови мнозина смирени работници да вършат с желание което могат за напредъка на Божието дело, като в същото време се издържат с всекидневен труд. Акила и Прискила не бяха призвани да отдават цялото си време в служба на евангелието, но тези смирени работници бяха използвани от Бога, за да покажат по-добре на Аполос пътя на истината. Господ използва различни средства, за да изпълни Своята цел. И когато някои хора с особени таланти биват избрани да посветят силите си на делото за проповядване и разпространение на евангелието, много други, които никога не са били ръкополагани от човек, са призвани да имат важна роля в спасяването на души.

Има широко поле за евангелския работник, който сам се издържа. Мнозина могат да печелят ценен опит в службата, извършвайки в една част от времето си някакъв

ръчен труд. По този начин могат да се подготвят активни работници за важната служба в полета, където има нужда.

Саможертвеният Божи слуга, който се труди неуморно да проповядва, носи тежко бреме в сърцето си. Той не измерва работата си с часове. Заплатата не ѝ влияе. Не се отказва от задължението си поради неблагоприятни условия. От небето е получил своята мисия и от небето очаква награда след извършване на поверената работа.

Божият план е такива работници да бъдат освободени от ненужно безпокойство, за да имат пълна възможност да изпълнят увещанията на Павел към Тимотей: “В това прилежавай, на това се предавай...” (1Тимотей 4:15). Докато трябва да бъдат внимателни да работят достатъчно, за да държат ума и тялото си силни, не е според Божия план да бъдат принуждавани да изразходват голяма част от времето си в светски занятия.

Тези верни работници, макар че желаят да бъдат използвани и биват използвани за евангелието, не са застраховани от изкушения. Когато са спъвани и обременявани с безпокойството поради липса на подходяща финансова издръжка от страна на църквата, някои биват силно нападани от изкусителя. Когато видят, че трудът им е така слабо възнаграждаван, започват да се притесняват. Наистина те гледат напред към времето, когато ще се отсъди полагащата им се награда и това ги поддържа, но в същото време семействата им трябва да имат храна и облекло. Ако можеха да бъдат освободени от Божественото си поръчение, с желание биха работили с ръцете си. Но съзнават, че времето им принадлежи на Бога независимо от тесногърдието на тези, които би трябвало да ги осигурят с достатъчно средства. Те се издигат над изкушението да се отдадат на занятие, което бързо би задоволило нуждите им и продължават да работят за напредъка на делото, което им е по-скъпо от самия живот. Но биха могли да бъдат подтикнати да последват примера на Павел: да се заемат за известно време с ръчен труд, без да прекъснат и своята проповедническа работа. Така ще помогнат и на собствените си интереси, и на интересите на Божието дело на земята.

Има времена, когато изглежда невъзможно Божият служител да извърши повереното му дело поради липса на средства за цялостна солидна работа. Някои се боят, че като не разполагат с необходимите удобства, не могат да направят всичко онова, което чувстват за свое задължение. Но ако напредват във вярата, Божието спасение ще им бъде открито и техните усилия ще се увенчаят с успех. Този, Който помоли своите последователи да отидат по всички краища на света, ще подкрепи всеки работник, стареещ се, в послушание на заповедта Му, да проповядва Неговата вест.

В изграждането на Своето дело Господ не винаги дава във всичко яснота на слугите си. Понякога изпитва доверието на народа си, като допуска обстоятелства, принуждаващи го да напредва във вярата. Често го води на стръмни места, където трябва да положи изпит и го умолява да напредва, макар с краката си да докосва водите на Йордан. В такива времена, когато молитвите на Неговите слуги се въздигат със сериозна вяра, Бог отваря пътя пред тях и ги извежда нашироко.

Когато Божиите вестители осъзнаят отговорността си към нуждаещата се част от Божието лозе и в Духа на Главния Работник се трудят неуморно за спасение на души, ангели Божии ще приготвят пред тях пътя и необходимите средства за напредъка на делото ще бъдат доставени. Просветените ще дават щедро за подкрепата на делото, извършвано в тяхна полза. Те ще отговорят, без да се скъпят на всеки призив за помощ и

Божият Дух ще повлияе сърцата им да подкрепят Божието дело не само в родната им страна, но и в далечни места. Така ще бъде укрепено делото и на други места и Божията кауза ще напредва по единствения начин, който Той е определил.

34. ПОСВЕТЕНО СЛУЖЕНЕ

В Своя живот и в поученията Си Христос е дал съвършен пример за несребелюбива служба, която има своя произход от Бога. Бог не живее за Себе Си. Като сътвори света и крепи всичко, Той постоянно служи на другите... “Той прави слънцето Си да изгрява на злите и на добрите и дава дъжд на праведните и на неправедните” (Матей 5:45). Този идеал за служба Отец повери на Своя Син. На Исус бе дадено да застане начело на човечеството и чрез своя пример да поучава какво означава да се служи. Целият Му живот бе подчинен на закона на служенето. Служеше на всички. Раздаваше се на всички.

Многкратно Исус се опита да приложи този принцип сред учениците си. Когато Яков и Йоан поставиха пред Него въпроса за първенството, Той отговори: “... който иска да стане големец между вас, ще ви бъде служител; и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга; също както и Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи и да даде живота Си откуп за мнозина” (Матей 20:26-28).

След възнесението Си Христос продължи Своето дело на земята с избрани посланици, чрез които Той говори на човешките чада и служи на техните нужди. Великият Ръководител на църквата предостави Своето дело на хора, натоварени от Бога да действат като Негови представители.

Постът на призованите от Бога да работят със слово и поучение за изграждането на Неговата църква, е натоварен с тежка отговорност. Вместо Христос те трябва да призовават мъже и жени да се примирят с Бога и могат да изпълнят мисията си, само ако получат мъдрост и сила отгоре.

Христовите служители са духовни пазители на народа, поверен на тяхната грижа. Делото им е оприличено на службата на стражите. В древни времена на стените на градовете били поставяни патрули, откъдето те можели да наблюдават важни постове и да предупреждават за приближаване на неприятел. От верността им зависела безопасността на всички вътре в града. От тях се изисквало на определени интервали да се свързват един с друг, за да се уверят, че са будни и че нищо не се е случило на никой от тях. Бодрият вик на предупреждение се е предавал от един на друг, като всеки го повтарял, докато обиколи целия град.

На всеки служител Господ заявява: “... сине човешки, аз те поставих страж на Израилевия дом; чуй, прочее, словото из устата Ми и предупреди ги от Моя страна. Когато казвам на беззаконника: Беззаконнико, непременно ще умреш, а ти не проговориш, за да предупредиш беззаконника да се върне от пътя си, оня беззаконник ще умре за беззаконието си, обаче от твоята ръка ще изискам кръвта му. Но ако предупредиш беззаконника да се върне от пътя си, а не се върне от пътя си, той ще умре за беззаконието си, а ти си избавил душата си” (Езекиил 33:7-9).

Думите на пророка посочват грандиозната отговорност на назначените за стражи на Божиата църква и за пазители на тайните Божи. Те трябва да стоят като защита на сионските стени, да дават предупреждаващ знак при приближаване на неприятеля. Душите са в опасност от падане в изкушение и ще погинат, ако Божиите служители не са верни на своя пост. Ако поради някаква причина духовните им сетива бъдат така отслабени, че не могат да различат опасността и поради пропуски им да дадат предупреждение народът погива, Бог ще изисква от техните ръце кръвта на изгубените.

Привилегия на сионските стражи е да живеят така близко до Бога, че да бъдат чувствителни за влиянията на Неговия Дух и Той да може да работи чрез тях, за да предупреждава хората за опасност и да им посочва безопасно убежище. Верни са онези, които предупреждават народа за сигурния резултат от престъплението и вярно стоят на стража за интересите на църквата. Не бива никога да изоставят бдителността си. Работата им изисква да упражняват всяка своя способност. Ясни като тръбен зов трябва да се издигат гласовете им и никога в тях не бива да звучи колеблива и несигурна нотка. Трябва да работят не за заплата, а защото не могат да постъпят по друг начин, осъзнавайки, че ще бъдат за окайване, ако не проповядват евангелието. Избрани от Бога, запечатани с кръвта на посвещението, те трябва да спасяват мъже и жени от надвисналото унищожение.

Служителят, който е Христов сътрудник, ще има дълбоко чувство за светостта на делото си, за тежките изпитания и за жертвите, които се изискват за успешното му извършване. Той не търси удобство и лекота. Забравя себе си. В търсене на загубените овце не осъзнава нито умора, нито студ, ни глад. Пред очите му е само една цел - спасението на изгубените.

Този, който служи под опръсканото с кръв знаме на Емануил, ще трябва да извърши неща, изискващи героично усилие и търпеливо понасяне. Но войникът на кръста стои непоколебимо на предната линия в битката. Когато врагът усилва атаката срещу него, той се обръща за помощ към крепостта и като се хваща за Господните обещания от Словото, бива укрепен за дълга на този час. Осъзнава нуждата си от небесна сила. Спечелените победи не са повод за себевъздигане, а го подтикват да се доверява все повече на Всемогъщия. Уповавайки се на тази Сила, той получава способност да представя вестта за спасението с такава мощ, че тя да намери отзвук в много умове.

Само този, който проповядва Словото, трябва да живее съзнателно и всеки час в близка връзка с Бога чрез молитва и изучаване на Неговите думи, защото това е източникът на силата. Общуването с Бога ще укрепи работата на проповедника със сила, по-голяма от влиянието на проповедта му. От тази сила той не трябва да се лишава. С неотклонна сериозност трябва да зове Бога да го усилва в изпълнението на дълга и за тежките изпитания; да се моли устните му да бъдат докоснати от живия огън. Но Христовите посланици често пъти твърде слабо се държат за вечните действителности. Ако хората ходят с Бога, Той ще ги скрие в цепнатината на Скалата. Така скрити, те ще видят Бога, както Мойсей Го видя. Чрез силата и светлината, които Той дава, могат да вникнат по-дълбоко и да правят повече, отколкото са смятали за възможно с ограниченото си мислене.

Сатана използва най-успешно умението си срещу потиснатите. Когато обезсърчението заплашва да съкруши проповедника, нека той представи пред Господа нуждите си. Когато небето бе над Павел като мед, той се довери с още по-голяма сила на Бога. Повече от другите знаеше какво означава бедствието, но чуйте победния му вик, когато, обкръжен от изпитания и борби, се стремеше към небето. “Защото нашата привременна лека скръб произвежда все повече и повече една вечна тежина на слава за нас, които не гледаме на видимите, но на невидимите, защото видимите са временни, а невидимите вечни” (2Кор.4:17,18). Погледът на Павел винаги бе насочен към невидимото и вечното. Осъзнавайки, че се бори против свръхестествените сили, той се уповаваше на Бога и в това бе силата му. Гледайки Невидимия, душата получава сила и енергия и властта на земните сили над ума и характера бива отхвърлена.

Един пастор трябва свободно да общува с хората, за които работи, за да може, като ги познава, да знае как да приспособи поучението си към техните нужди. Работата на проповедника започва едва след проповедта, когато следва личната работа. Трябва да посети хората в домовете им, разговаряйки и молейки се с тях сериозно и смирено. Има семейства, които никога няма да бъдат достигнати от истината на Словото Божие, ако служители на Неговата благодат не влязат в домовете им и не им покажат пътя към небето. Но сърцата на извършващите това дело, трябва да бият в унисон със сърцето на Христос.

Много е обхванато в тази заповед: “Излез по пътищата и по оградите и колкото намериш, накарай ги да влязат, за да се напълни къщата Ми” (Лука 14:23). Нека проповедниците да проповядват истината на семействата, като се сближават с онези, за които работят. И ако така сътрудничат на Бога, Той ще ги облече с духовна сила. Христос ще ги води в тяхната работа, ще им дава да говорят думи, които ще проникват дълбоко в сърцата на слушателите. Привилегия на всеки проповедник е да може да каже заедно с Павел: “... не се посвених да ви изявя цялата Божия воля”. “Как не се посвених да ви изявя всичко, що е било полезно, и да ви поучавам и публично, и по къщите, като проповядвах и на юдеи, и на гърци покаяние спрямо Бога и вяра спрямо нашия Господ Исус Христос” (Деян.20:27,20,21).

Спасителят отиваше от къща в къща и лекуваше болните, утешаваше тъгуващите, облекчаваше изкушаваните. Говореше мир на отчаяните. Вземаше малките деца в ръцете Си, благославяше ги и говореше думи на надежда и утеха на уморените майки. С неспирна милост и благородство се отнесе Той към всяко човешко страдание и бедствие. Работеше не за Себе Си, а за другите. Бе слуга всекиму. Неговото ядене и пиене бе да дава надежда и сила на всички, с които влизаше в досег. И когато хората слушаха истините, които Той изговаряше, толкова различни от традиционните догми, на равините, надежда бликваше в сърцата им. В Неговото учение имаше сериозност, която всяваше думите Му в сърцата с убедителна сила.

Божиите вестители трябва да научат Христовия начин на работа, за да могат да извадят от съкровищницата на Неговото слово онова, що ще задоволи духовните нужди на хората, за които работят. Само така могат да изпълнят поверената им задача. Същият Дух, обитаващ в Христос, когато даваше на други наставленията, дете сам постоянно получаваше, трябва да бъде източник на тяхното знание и тайна на силата им да вършат делото на Спасителя в света.

Някои, работили като проповедници, не са могли да постигнат успех, защото не са свързали своя личен интерес с този на Господнето дело. Проповедниците не бива да имат никакви големи интереси извън великото дело да водят душите към Спасителя. Рибарите, призвани от Христос, веднага оставиха мрежите си и Го последваха. Проповедниците не могат да вършат приемлива работа за Бога и в същото време да носят бремето на големи лични делови начинания. Такова разделяне на интересите замъглява духовното им схващане. Сърцето и умът биват заети със земни неща и службата на Христос заема второ място. Те се стараят да оформят работата си за Бога според обстоятелствата, вместо да променят обстоятелствата, за да отговорят на Божиите изисквания.

За високото призвание на проповедника е необходима цялата му енергия. Най-добрите му сили принадлежат на Бога. Той не бива да се вплита в печалби или в каквото и да било бизнес, който би го отклонил от великата му задача. “Никой служещ като войник, заяви Павел, не се вплита в житейски работи, за да угоди на този, който го е записал за войник” (2Тимотей 2:4). Така апостолът подчерта нуждата на проповедника от безрезервно посвещение в служба на Господа. Напълно посветеният на Бога служител отказва да се занимава с неща, можещи да го отклонят от пълното му отдаване на свящото призвание. Той не жадува за земна почест или богатство. Единствената му цел е да разкрие на другите Спасителя, Който жертва Себе Си, за да даде на хората богатствата на вечния живот. Най-висшето му желание не е да натрупа съкровища за този свят, а да привлече вниманието на безразличните и беззаконните към вечните действителности. Може да бъде поканен да участва в предприятия, обещаващи голяма светска печалба, но на такива изкушения той отговаря: “... какво ще ползва човек като спечели целия свят, а загуби живота си?” (Марко 8:36).

Сатана представи това изкушение на Христос, сигурен, че ако Той го приеме, светът никога нямаше да бъде изкупен. Същото изкушение представя под различни маски и пред Божиите проповедници днес, знаейки, че привлечените от него няма да бъдат верни на поверения им пост.

Божията воля е служителите Му да не се стремят към забогатяване. По този въпрос Павел писа на Тимотей: “Защото сребролюбието е корен на всякакви злини, към което, като се стремяха някои, те се отстраниха от вярата и пронизаха себе си с много скърби. Но ти, човече Божий, бягай от тия неща и следвай правдата, благочестието, вярата, любовта, търпението, кротостта” (1Тимотей 6:10,11).

Чрез пример, както и чрез поучение Христовият посланик трябва да заръчва на онези, които имат богатство в този свят, да не високоумстват, да се надяват на непреходното богатство на Бога, “Който ни дава всичко изобилно да се наслаждаваме; да струват добро, да богатееят с добри дела, да бъдат щедри, съчувствителни, да събират за себе си имот, който да бъде добра основа за в бъдеще, за да се хванат за истинския живот (1Тимотей 6:17-19).

Духовните преживявания на апостол Павел и поучението му за светостта на проповедническата работа са извор на помощ и вдъхновение за ангажираните в службата на евангелието. Сърцето на Павел гореше от любов към грешниците. Той вложи цялата си енергия в делото за спасяване на души. Никога не е имало посеботрицателен и настойчив работник от него. Получаваните благословения оценяваше

преди всичко като предимства, които трябва да се използват за благославяне на други. Той не изпусна нито една възможност да говори за Спасителя или да помогне на изпадналите в беда. Отиваше от място на място, за да проповядва Христовото евангелие и да създава църкви. Където и да намереше слушатели, все се опитваше да се противопостави на злото и да насочи мъже и жени в пътя на правдата.

Павел не забрави църквите, що бе създал. След като завърши мисионерското си пътуване, върна се с Варнава по стъпките си и ги посети, като избра от тях хора, които след подготовка да се присъединят към проповядването на евангелието.

Особеностите на Павловото дело съдържат важна поука за днешните проповедници. Част от своето дело апостолът посвети на подготовката на млади хора за службата на проповядването. Вземаше ги със себе си в мисионерските си пътувания и така те натрупваха опит, който по-късно ги правеше способни за отговорни постове. Отделен от тях, той все още поддържаше връзка с работата им. Писмата му до Тимотей и до Тит са доказателства за дълбокото му желание те да успеят.

Опитните работници в наши дни вършат благородна работа, когато вместо да се опитват да носят сами всички тежести, подготвят по-млади работници и слагат бреме на раменете им.

Павел никога не забрави отговорността си на Христов служител, че ако се изгубеха души поради неговата невярност, Бог щеше да го държи отговорен за тях. "...станах служител по Божията наредба, която ми бе възложена заради вас, да проповядвам словото на Бога - заяви той за евангелието, сиреч тайната, която е била скрита за векове и поколения, а сега се откри на Неговите светици; на които Божията воля беше да яви какво е между езичниците богатството на славата на тая тайна, сиреч, Христос между вас, надеждата на славата. Него ние възгласяваме, като съветваме всеки човек и поучаваме всеки човек с пълна мъдрост, за да представим всеки човек съвършен в Христа. Затова се и трудя, като се подвизавам според Неговата сила, която действа в мене мощно" (Колос.1:25-29).

Тези думи представят пред Христовия работник една висока цел, възможно да бъде достигната само от хора, поставили се под контрола на великия Учител и учещи всекидневно в Христовото училище. Силата на Божията заповед е неограничена и проповедникът, разчиташ в голямата си нужда на Господа, може да бъде уверен, че ще получи това, което може да бъде за неговите слушатели благоухание от живот за живот.

Павловите писания показват, че служителят на евангелието трябва да бъде пример за проповядваните от него истини. "Ние в нищо не даваме никаква причина за съблазън, да не би да се злослови нашето служене" (2Кор. 6:3). В писмото си към коринтските вярващи той ни е оставил картина на своята работа: "във всичко биваме одобрени като Божии служители, с голяма твърдост, в скърби, в нужди, в утеснения, чрез бичувания, в затваряния, в смутове, в трудове, в неспане, в неядене, с чистота, с благоразумие, с дълготърпение, с благодет, със Светия Дух, с нелицемерна любов, с говорене истината, с Божия сила, чрез оръжията на правдата в дясната ръка и в лявата; всред слава и опозорение, всред укори и похвали; считани като измамници, но пак истинни; като непознати, а пък добре познати; като на умиране, а ето, живеем; като наказвани, а не умъртвявани; като наскърбени, а винаги радостни; като сиромаси, но обогатяваме мнозина; като че нищо нямаме, но притежаваме всичко" (2Кор.6:4-10).

Той писа на Тит: “Така и момците увещавай да бъдат разбрани, във всичко показвай себе си пример на добри дела, в поучението си показвай искреност, сериозност, здраво и неукорно говорене, за да се засрами противникът, като няма какво лошо да каже за нас” (Тит 2:6-8).

Няма нищо по-скъпоценно в Божиите очи от това Неговите служители да отиват в неплодородните места на земята, за да сеят семето на истината, очаквайки жетвата. Само Христос може да измери загрижеността на Своите слуги в търсене на изгубените души. Той им дава Духа Си и чрез техните усилия хора биват довеждани до решението да се обърнат от греха към правдата.

Бог призовава мъжете, които желаят, да оставят своите ферми, своята търговия, ако е нужно, и своите семейства, за да станат мисионери за Него. На този призив трябва да се отговори. В миналото имаше хора, дете, подтикнати от Христовата любов и от нуждите на изгубените души, напуснаха удобството на дома и обществото на приятелите си, дори жена и деца, за да отидат в чужди земи, сред идолопоклонници и диваци да провъзгласяват вестта на милост. Много от тях изгубиха живота си, но бяха издигнати други, които продължиха делото. Така стъпка по стъпка Христовата кауза напредваше и посятото в скръб семе донесе щедра жетва. Познанието за Бога беше разпространено нашироко и знамето на кръста - забито в езически земи.

За покаянието на един грешник проповедникът трябва да употреби своите възможности докрай. Душата, която Бог е сътворил и Христос - изкупил, има голяма стойност поради възможностите пред нея, поради осигурените ѝ духовни предимства, поради способностите, които тя може да притежава, ако бъде съживена от Божието слово, и поради безсмъртието, което може да спечели чрез надеждата, представена в евангелието. И ако Христос остави деветдесет и деветте, за да потърси и спаси изгубената овца, ще бъдем ли ние оправдани, правейки по-малко от Него? Ако нехаем да работим, както Христос работеше, и да се жертваме, както Той се жертваше, не предаваме ли святото доверие, не оскърбяваме ли Бога?

Сърцето на истинския проповедник е изпълнено със силно желание за спасяване на души. Време и сили биват отдавани, мъчителни усилия биват полагани, за да могат и други да чуют истините, които да им донесат такава радост, мир и щастие. Духът на Христос почива върху тях. Той се грижи за душите, защото трябва да даде сметка. С поглед към Голготския кръст, съзерцавайки издигнатия Спасител, осланяйки се на Неговата благодат, вярвайки, че Христос ще бъде с него докрай като щит, сила и успех, той работи за Бога. С покани и умолявания, споделяйки уверенията за Божията любов, истинският проповедник се стареа да спечели души за Исус и в небето бива причислен към ония, които са “звани, избрани и верни” (Откр.17:14).

35. СПАСЕНИЕ ЗА ЕВРЕИТЕ

Тази глава е основана на Посланието към римляните

След като приключи с най-неотложните задачи, Павел накрая пристигна в Коринт, мястото на неговата най-напрегната работа в миналото и от известно време

обект на дълбоко безпокойство. Мнозина от по-раншните вярващи все още се отнасяха с привързаност към него като към човек, донесъл им пръв светлината на евангелието. Когато ги поздрави и видя доказателствата за верността и старанието им, той се зарадва, че делото му в Коринт не е било напразно.

Вярващите тук, които някога бяха склонни да пренебрегнат своето високо призвание в Христос, бяха развили силата на християнски характер. Думите и делата им разкриваха преобразяващата Божия благодат и сега имаха активно влияние за добро в центъра на езичеството и суеверието. В обществото на обичаните си сътрудници и на тези верни новоповярвали измъченият и тревожен дух на апостола намери отдиш.

По време на престоя си в Коринт Павел отдели време да потърси нови и по-широки полета за служене. Замисленото пътуване за Рим особено занимаваше мислите му. Да види християнската вяра твърдо установена в големия център на познатия свят - това бе една от най-скъпите му надежди и един от най-лелеяните планове. В Рим вече бе установена църква и апостолът желяше да съдейства на вярващите там, за да бъде завършено делото в Италия и в други страни. За да подготви работата сред тези братя, много от които още не познаваше, той им изпрати писмо със съобщение за намерението си да посети Рим и надеждата си да забие знамето на кръста в Испания.

В Посланието към римляните Павел изложи великите принципи на евангелието. Изтъкна и своето мнение по въпросите, вълнуващи еврейските и езическите църкви. Посочи, че надеждите и обещанията, които някога принадлежаха на евреите, сега бяха предложени и на езичниците.

С голяма яснота и сила апостолът представи учението за оправданието чрез вяра в Христос. Той се надяваше, че наставлението, изпратено на християните в Рим, можеше да подпомогне и други църкви, но едва ли можеше да предвиди далеч достигащото влияние на думите си! През всички векове великата истина за оправдание чрез вяра е стояла като могъщ стълб, който да води каещите се грешници към пътя на живота. Това бе светлина, разпръснала тъмнината, обхванала ума на Лутер и разкрила му силата на Христовата кръв, светлина очистища греха. Същата светлина е водила хиляди натоварени с грях души към истинския Източник на прощение и мир. Всеки християнин има причина да благодари на Бога за Посланието към църквата в Рим.

В това писмо Павел дава свободен израз на грижата си за евреите. Още от обръщането си във вярата той копнееше да помогне на братята си да добият ясно разбиране за евангелската вест. “Братя, моето сърдечно желание и молбата ми към Бога е за спасението на Израила.”

Желанието на апостола не бе обикновено. Той постоянно умоляваше Бога да работи в полза на израилтяните, които пропуснаха да разпознаят Исус от Назарет като обещания Месия. “Казвам истината в Христа - увери той вярващите в Рим, - не лъжа и съвестта ми свидетелства с мене в Светия Дух, че имам голяма скръб и непрестанна мъка в сърцето си. Защото бих желал сам аз да съм анатема от Христа заради моите братя, моите по плът роднини: които са израилтяни, на които принадлежат осиновението на славата, заветите и даването на закона, богослужението и обещанията; чиито са и отците и от които се роди по плът Христос, Който е над всички Бог, благословен до века. Амин.”

Евреите бяха Божият избран народ, чрез когото Той възнамеряваше да благослови цялото човечество. Изсред тях Бог бе издигнал много пророци, предсказали идването на Изкупителя, който щеше да бъде отхвърлен и погубен от тези, които първи трябваше да го признаят като Обещания.

Пророк Исаия, виждайки през вековете отхвърлянето на пророк след пророк и накрая отхвърлянето на Човешкия Син, бе вдъхновен да напише за приемането на Изкупителя от хората, никога не смятани за чада на Израил. Относно неговото пророчество Павел заявява: “А Исаия се осмелява да каже: “Намерен бях от ония, които не Ме търсеха; явен станах на тия, които не питаха за Мене”. А за Израила казва: “Простирам ръцете си цял ден към люде непокорни и опаки”.

Макар че израилтяните отхвърлиха Неговия Син, Бог не ги отхвърли. Вижте как Павел продължава своите аргументи: “И тъй казвам: Отхвърлил ли е Бог своите люде? Да не бъде! Защото и аз съм израилтянин от Авраамовото потомство, от Вениаминовото племе. Не е отхвърлил Бог людето Си, които е преузнал. Или не знаете що казва писанието за Илия? Как вика към Бога против Израила, казвайки: “Господи, избиха пророците Ти, разкопаха олтарите Ти и аз останах сам, но и моя живот искат да отнемат”. Но що му казва Божественият отговор: “Оставил Съм Си седем хиляди мъже, които не са преклонили коляно пред Ваала”. Така и в сегашното време има остатък, избран по благодат”.

Израил се бе спънал и паднал, но не бе невъзможно да стане отново. На въпроса: “Спънаха ли се, та да паднат?” апостолът отговаря: “Да не бъде! Но чрез тяхното отклонение дойде спасението на езичниците, за да ги възбуди към ревливост. А ако тяхното отклонение значи богатство за света и тяхното отпадане - богатство за езичниците, колко повече тяхното пълно възстановяване! Защото на вас, които бяхте езичници, казвам, че понеже съм апостол на езичниците, аз славя моята служба. Дано по някакъв начин да възбудя към ревливост тия, които са моя плът, и да спася някои от тях. Защото ако тяхното отхвърляне значи примирение на света, какво ще бъде приемането им, ако не оживяване от мъртвите?”

Божията цел бе Неговата благодат да се открие на езичниците, както и на израилтяните. Това беше ясно подчертано в старозаветните пророчества. Апостолът използва някои от тези пророчества в своя аргумент. “Или грънчарят няма власт над глината - пита той - с част от същата буца да направи съд за почит, а с друга част - съд за непочтена употреба? А какво ще кажем, ако Бог при все, че е искал да покаже гнева Си и да изяви силата Си, пак е търпял с голямо дълготърпение съдовете, предмети на гнева Си, приготвени за погибел, и е търпял, за да изяви богатството на славата Си над съдовете, предмети на милостта Си, които е приготвил отнапред за слава - над нас, които призова не само измежду юдеите, но и измежду езичниците? Както и в Осия казва: “Ще нарека Мои люде ония, които не бяха Мои люде, и тая възлюбена, която не беше възлюбена. И на същото място, гдето им се казва: “Не сте Мои люде, там ще се нарекат чада на живия Бог” (Римл. 9:21-26, виж Осия 1:10).

Въпреки падението на Израил като народ, сред него остана набожен остатък, който щеше да бъде спасен. Когато Спасителят дойде, верни мъже и жени приеха с радост вестта на Йоан Кръстител и така бяха водени да изследват наново пророчествата за Месия. Основаната ранна християнска църква се състоеше от верните евреи, признали

Исус от Назарет и копнеещи за Неговото идване. Този е остатъкът, за който говори Павел: “А ако първото от тестото е свято, то и цялото засяване е свято; и ако коренът е свят, то и клоните са свети”.

Павел оприличава израилевия остатък с благородна маслина, някои от клоните на която са били откършени. Той сравнява езичниците с клони от дива маслина, присадени към питомната. “Но ако някои клони са били отрязани - пише той на вярващите езичници - и ти, бидейки дива маслина, си бил присаден между тях и си станал съучастник с тях в тлъстия корен на маслината, не се хвали срещу клоните; но ако се хвалиш, знай, че ти не държиш корена, а коренът - тебе. Но ще речеш: Отрязаха се клони, за да се присадя аз. Добре, поради неверие те се отрязаха, а ти поради вяра стоиш. Не високоумствай, но бой се, защото ако Бог не пощади естествените клони, нито тебе ще пощади. Виж, прочее, благодатта и строгостта Божия: строгост към падналите, а Божествена благодост към тебе, ако останеш в тая благодост. Иначе и ти ще бъдеш отсечен.”

Чрез неверие и отхвърляне на небесното намерение за тях израилтяните като нация бяха загубили връзката си с Бога. Но клоните, които бяха отделени от маслината, Бог е способен да съедини отново с истинския Израил - остатъка, верен на Бога на техните бащи. “Така и те, ако не останат в неверие, ще се присадят, защото Бог може пак да ги присади - пише Павел на езичниците. - Понеже, ако ти си бил отсечен от маслина, по естество дива, и против естеството си бил присаден на питомна маслина, то колко повече ония, които са естествени клони, ще се присадят на своята маслина! Защото, братя, за да не се мислите за мъдри, искам да знаете тая тайна, че частично закоравяване сполетя Израиля само докато влезе пълното число на езичниците. И така, целият Израил ще се спаси, както е писано: “Избавител ще дойде от Сион. Той ще отвърне нечестията от Якова и ето завета от Мене към тях, когато отнема греховете им”. Колкото за благовестието, те са неприятели, което е за ваша полза, а колкото за избора, те са възлюбени заради бащите. Защото даровете и призванието от Бога са неотменими. Защото както вие някога се не покорявахте на Бога, но сега чрез тяхното непокорство сте придобили милост, та чрез показаната към вас милост и те сега да придобият милост... О, колко дълбоко е богатството на премъдростта и знанието на Бога! Колко са непостижими Неговите съдби и неизследими пътищата Му! Защото “кой е познал ума на Господа или кой Му е бил съветник”, или “кой от по-напред Му е дал нещо, та да Му се отплати”? Защото всичко е от Него, чрез Него и за Него. Нему да бъде слава до векове.”

Така Павел показва, че е напълно в Божиите възможности да преобрази сърцата на евреи и на езичници и да даде на всеки вярващ в Христос благословенията, обещани на Израил. Той повтаря думите на Исаия за Божия народ: “Ако и да е числото на израилтяните като морски пясък, само остатък от тях ще се спаси, защото Господ ще изпълни на земята казаното по правда от Него”, като го извърши и свърши скоро. И както Исаия е казал в по-предишно място: “Ако Господ на силите не бе ни оставил потомство, като Содом бихме останали и на Гомор бихме се оприличили”.

По времето, когато Ерусалим бе разрушен и храмът превърнат в руини, много хиляди евреи бяха продадени в робство в езически страни. Като останки на пустинен бряг, те бяха разпръснати сред народите. В продължение на осемнадесет столетия

евреите се скитаха от страна в страна по света и никъде не им бе дадено правото да придобият отново древния си престиж като народ. Злословени, мразени, преследвани, от век на век страданието беше тяхно наследство.

Въпреки страшното проклятие, произнесено над евреите като народ, след като отхвърлиха Исус от Назарет, през вековете живяха много благородни, богобоязливи евреи - мъже и жени, които смирено бяха страдали. Бог бе утешавал сърцата им в бедствията и бе поглеждал с милост към ужасното им положение. Той бе чул агонизиращите молитви на тези, които с цяло сърце Го търсеха за правилно разбиране на словото Му. Някои се бяха научили да разбират смирения Назарянин, Когото праотците им отхвърлиха и разпнаха, истинския израилев Месия. Когато умовете им схващаха значението на познатите пророчества, толкова дълго затъмнявани от традицията и фалшивото тълкуване, сърцата им се изпълваха с благодарност към Бога за неизразимия с думи дар, който Той дава на всяко човешко същество, избрало да приеме Христос като личен Спасител.

За тази класа хора Исая говори в своето пророчество: "... само остатък от тях ще се спаси". От времето на Павел до днес Бог чрез Светия Си Дух е призовавал евреите, както и езичниците. "Понеже Бог не гледа на лице" - заяви Павел. Апостолът се виждаше като длъжник "към гърци и към варвари", както и длъжник на евреите, но никога не забрави решителните предимства, които евреите имаха пред другите, "първо защото на юдеите се повериха Божествените писания". "... благовестието - заяви той - е Божия сила за спасение на всекиго, който вярва, първо на юдеина, а после и на езичника. Защото в Него се открива правдата, която е от Бога чрез вяра към вяра; както е писано: "Праведният чрез вяра ще живее". Това Христово евангелие е еднакво значимо за евреи и езичници и в своето послание към римляните Павел заяви, че не се срамува от него.

Когато това евангелие бъде представено в пълнота на евреите, мнозина ще приемат Христос като Месия. Малко са християнските проповедници, чувстващи се призвани да работят за еврейския народ. Но вестите на милост и надежда в Христос трябва да бъдат предадени на онези, които често са били подминавани, както и на всички други.

В заключителното проповядване на евангелието, когато трябва да бъде извършена особена работа за пренебрегнати до този момент групи хора, Бог очаква Неговите вестители да проявят особен интерес към еврейския народ, когото ще намерят по всички краища на земята. Тъй като старозаветните писания са свързани с новозаветните чрез обяснението за вечното намерение на Йехова, за много евреи те ще бъдат като зора на ново сътворение, възкресение за душата. Видят ли Христос, проповядван чрез евангелието, изобразен в страниците на старозаветните писания, ще схванат колко ясно Новият завет обяснява Стария и техните задрямали способности ще се събудят да признаят Христос като Спасител на света. Мнозина чрез вяра ще признаят Христос като свой Изкупител. За тях ще се изпълнят думите: "А на ония, които Го приеха, даде право да станат Божии чада, сиреч на тия, които вярват в Неговото име" (Йоан 1:12).

Сред евреите има хора, подобно на Савел от Тарс, могъщи в писанията, и те ще провъзгласят с чудна сила неизменността на Божия закон. Израилевият Бог ще направи

това да стане в наши дни. Неговата ръка не се е скъсила, за да не може да спасява. Когато слугите Му работят с вяра за онези, които дълго време са били пренебрегвани и презирани, спасението Му ще се открие.

“Затова Господ, Който е изкупил Авраама, така казва за Якововия дом: Яков няма вече да се посрами, нито лицето му вече ще побледнее. Но когато той - ще каже, чадата му - видят делото на ръцете Ми сред себе си, те ще осветят името Ми. Да! Ще осветят Светия Яковов и ще се боят от Бога Израилев. Също и ония, които са се заблудили духом, ще се вразумят, и които са роптаели, ще приемат поука” (Исая 29:22-24).

36. ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА ГАЛАТИЯ

Тази глава е основана на Посланието към галатяните

Докато се бавеше в Коринт, Павел имаше причина сериозно да се опасява за някои от вече установените църкви. Под влиянието на фалшиви учители, издигнали се сред вярващите в Ерусалим, разделение, ерес и поквара бързо бяха спечелили почва сред вярващите в Галатия. Тези фалшиви учители смесваха еврейските традиции с истините на Евангелието. Пренебрегвайки решенията на общия съвет в Ерусалим, те убеждаваха новоповярвалите езичници да съблюдают церемониалния закон.

Положението бе критично. Въведените злини заплашваха бързо да унищожат църквите в Галатия.

Павел беше покъртен от сърце и душата му бе разтревожена от това открито отстъпление на ония, които вярно бе поучавал в принципите на евангелието. Веднага писа до измамените вярващи, излагайки приетите от тях фалшиви теории и с голяма строгост укори отстъпилите от вярата. След като поздравява галатяните с думите: “Благодат и мир да бъде на вас от Бога Отца и от нашия Господ Исус Христос”, той се обръща към тях с остър укор: “Чудя се как вие оставяте Онзи, Който ви призова чрез Христовата благодат, и така скоро преминавате към друго благовестие, което не е друго благовестие, но е дело на неколцината, които ви смущават и искат да изопачат Христовото благовестие. Но ако и сами ние или ангел от небето ви проповядва друго благовестие освен онова, което ви проповядвахме, нека бъде проклет”. Павловите учения бяха в хармония с писанията и Светият Дух свидетелстваше за неговия труд. Затова той предупреди вярващите да не слушат нищо, противоречащо на истините, на които ги бе научил.

Апостолът умоляваше галатийските вярващи да преценят внимателно своя първи опит в християнския живот. “О, несмислени галатяни, кой ви омая - възкликна той, - вас, пред чиито очи Исус Христос е бил ясно очертан като разпнат? Това само желая да науча от вас: чрез дела, изисквани от закона ли получихте Духа, или чрез вяра в евангелското послание? Толкоз ли сте несмислени, че като почнахте в Духа, сега се усъвършенствате в плът? Напусто ли толкоз страдахте? Ако наистина е напусто! Прочее

Тоя, Който ви дава Духа и върши велики дела между вас, чрез дела, изисквани от закона ли върши това, или чрез вяра в посланието?”

Така Павел постави вярващите в Галатия пред трибунала на собствената им съвест и се опита да ги спре от пътя, по който бяха тръгнали. Разчитайки на Божията сила да спасява и отказвайки да признае ученията на отпадналите учители, апостолът се опита да накара новоповярвалите да видят, че бяха дълбоко излъгани, че чрез отхвърляне на по-раншната си вяра в евангелието можеха само да изпълнят намерението на Сатана. Павел застана твърдо на страната на истината и правдата и неговата върховна вяра и доверие във вестта, която носеше, помогна на мнозина с отпаднала вяра да се върнат към връзката си със Спасителя.

Колко различно бе отношението му към галатяните в сравнение с начина на писане до коринтяните! Бе ги укорил с нежност и загриженост, а галатяните - с думи на безпощадно изобличение. Коринтяните бяха надвити от изкушение, измамени от изкусната софистика на учители, представили им заблуди под маската на истина. Те се бяха смутили и объркали. За да ги научи да различават фалша от истината, бяха необходими предпазливост и търпение. Грубото или неоправдано прибързване щеше да унищожи влиянието му над мнозина, на които копнееше да помогне.

Открита, немаскирана заблуда бе започнала да измества евангелската вест в галатийските църкви. Христос - истинската основа на вярата, бе в действителност отхвърлен от ненужните церемонии на юдаизма. Апостолът разбра, че за да бъдат вярващите в Галатия спасени от заплашващите ги опасни влияния, трябваше да се предприемат най-решителните мерки и да се дадат най-острите предупреждения.

Важен урок за всеки Христов проповедник е да приспособява своята работа към състоянието на онези, които се стареа да благослови. Еднакво необходими са нежност, търпение, решителност и твърдост, упражнявани с подходящ такт. Да се постъпва мъдро с различни хора при различни обстоятелства и условия, е нещо, изискващо умение и разум, просветени и осветени от Божия Дух.

В писмото към вярващите галатяни Павел накратко разкрива главните моменти от своето обръщане във вярата и от ранния си християнски опит. Така той се опитва да покаже, че чрез специално изявление на Божествената сила е бил доведен да разбере и да схване великите истини на евангелието. Подтикнат бе чрез полученото от самия Бог наставление да предупреждава и увещава галатяните по такъв тържествен и решителен начин. Писа без колебание и съмнение, но с уверението на твърдо убеждение и абсолютно знание. Подчерта ясно разликата между това да бъдеш поучаван от човеци и да получиш наставления направо от Христос.

Апостолът увеща галатяните да изоставят фалшивите водачи, от които бяха заблудени, и да се върнат към вярата, съпътствана от непогрешими доказателства за Божествено одобрение. Хората, които се опитваха да ги отклонят от вярата им в евангелието, бяха лицемери, несвяти в сърце и с покварен живот. Тяхната религия бе един кръг от церемонии, чрез изпълнението на които очакваха да спечелят Божието благоволение. Те нямаха желание за едно евангелие, призоваващо към послушание на Словото. "... ако се не роди някой отгоре, не може да види Божието царство" (Йоан 3:3). Чувстваха, че религия, основана върху такова учение, изисква твърде голяма жертва и поддържаха здраво своите заблуди, отклонявайки и себе си, и другите.

За необновеното естество да се замести светостта на сърцето и живота с външни форми на религия е все още толкова приятно, колкото беше и в дните на еврейските учители. Днес, както и тогава, има фалшиви духовни водачи, чиито учения мнозина слушат с готовност. Това са изпитани средства на Сатана да отклони умовете от надеждата за спасение чрез вяра в Христос и послушание към Божия закон. Във всеки век върховният неприятел приспособява своите изкушения към предразсъдъците или склонностите на тези, които се опитва да измами. В апостолските времена подведе евреите да издигнат церемониалния закон и да отхвърлят Христос. В наши дни измамва мнозина, изповядващи се за християни с претенцията, че почитат Христос, да презрат моралния закон и да поучават, че неговите предписания може да се пристъпват безнаказано. Дълг е на всеки Божи служител да устоява твърдо и решително на тези изопачители на вярата и чрез словото на истината да излага безстрашно техните грешки.

Чрез усилието да спечели доверието на своите братя в Галатия Павел защити поста си на Христов апостол. Заяви, че сам е апостол, “понеже аз нито от човек съм го приел, нито съм го научил от човек, но чрез откровение от Исуса Христа”. Не от хора, но от най-високия Авторитет в небето бе получил той своето поръчение и постът му бе признат от общия съвет в Ерусалим, с чието решение Павел се съобразяваше във всичката си работа сред езичниците.

На отричащите неговото апостолство той представи доказателство, че не бе “в нищо по-долен от тия превъзходни апостоли”, не за да издигне себе си, но да се възвеличи Божията благодат (2Кор.11:5). Опитващите се да омаловажат неговото призвание и дело се бореха срещу Христос, чиято благодат и сила бяха изявени чрез Павел. Апостолът бе принуден поради съпротивата на неприятелите си да потвърди решително своя пост и авторитет.

Умоляваше всички, познали по-рано Божията сила в живота си, да възвърнат първата си любов към евангелската истина.. С необорими аргументи изложи пред тях привилегията да бъдат свободни мъже и жени в Христос, чрез чиято изкупителна жертва всички, напълно предали Му се, биват облечени с дрехата на Неговата правда. Зае становището, че всяка душа, желаеща да бъде спасена, трябва да преживее истински и лично Божиите неща.

Сериозните и настойчиви думи на апостола не останаха безплодни. Светият Дух действа с могъща сила и мнозина, чиито стъпки се бяха отклонили в странични пътеки, се върнаха към своята по-раншна вяра в евангелието. Отсега нататък те бяха твърди в дадената им от Христос свобода. В своя живот разкриха плодовете на духа - “любов, радост, мир, дълготърпение, благодат, милост, милосърдие, вяроност”. Името на Бога бе прославлено и още много хора се прибавиха към вяращите от този край.

37. ПОСЛЕДНОТО ПЪТУВАНЕ НА ПАВЕЛ ДО ЕРУСАЛИМ

Тази глава е основана на Деяния 20:4-21:16

Павел горещо желаше да стигне в Ерусалим преди Пасхата, за да може да се срещне с хората, които щяха да дойдат заради празника от всички части на света. Дори

се надяваше, че по някакъв начин би могъл да бъде средство за отстраняване на предразсъдъка у своите невярващи сънародници, та да станат способни да приемат скъпоценната светлина на евангелието. Той желяеше така също да се срещне с църквата в Ерусалим и да донесе даровете, изпратени от езическите църкви за бедните братя в Юдея. Чрез това посещение се надяваше да създаде по-близка връзка между новоповярвалите от еврейски и от езически произход.

Като завърши делото си в Коринт, той реши да отплува направо за едно от пристанищата на Палестинския бряг. Всички приготовления бяха направени и когато бе готов да се качи на кораба, му съобщиха за заговор на евреите да отнемат живота му. В миналото тези противници на вярата не бяха успели във всичките си усилия да прекратят делото на апостола.

Успехът, придружаващ проповядването на евангелието възбуди отново яростта на евреите. Отвсякъде идваха вести за разпространението на новото учение, според което евреите бяха освободени от спазването на ритуалите на церемониалния закон, а на езичниците се признаваха еднакви привилегии с евреите като деца на Авраам. Чрез своето проповядване в Коринт Павел представи същите аргументи, подчертани така изразително в посланията му. Неговото настоятелно твърдение “не може да има грък и юдеин, обрязани и необрязани” (Кол. 3:11) враговете оценяваха като дръзко богохулство и решиха да смълчат гласа му.

Предупреден за заговора, Павел реши да обиколи през Македония. Планът му да стигне в Ерусалим навреме за пасхалните служби трябваше да бъде изоставен, но се надяваше да бъде там за Петдесетницата.

Негови и на Лука придружители бяха “берянинът Сосипатър Пиров и от солунците Аристарх и Секунд, още и Гай от Дервия и Тимотей, а от Азия - Тихик и Трофим”. Павел имаше в себе си голяма сума пари от езическите църкви, които възнамеряваше да предаде на братята, натоварени с делото в Юдея, и поради това направи приготовления тези братя от различните църкви дарителки да го придружат в Ерусалим.

Апостолът се забави във Филипи, за да присъства на Пасхата. Само Лука остана с него, а другите членове на групата отидоха в Троада, където щяха да го чакат. Филипянците бяха с най-обичливи и искрени сърца от всички новоповярвали чрез него и по време на осемте дни на празника той се радва на мирно и щастливо общуване с тях.

Отплавайки от Филипи след пет дни, той и Лука се присъединиха към своите спътници в Троада, където останаха една седмица с вярващите.

В последната вечер от престоя братята се събраха за “разчупването на хляба”. Фактът, че техният любим учител се готвеше да отпътува, привлече много повече хора от обикновено. Събраха се в една горница на третия етаж. Тук с пламенността на любовта си и с грижата си за тях апостолът им проповядва до среднощ.

На един отворен прозорец седеше младеж на име Ефтих. В тази опасна поза той заспа и падна долу в двора. Веднага настана тревога и смущение. Младежът беше вдигнат мъртъв и мнозина се скупчиха край него с викове и оплаквания. Като мина през уплашената група, Павел го прегърна и горещо се помоли Бог да върне живота на мъртвия. На молбата му бе отговорено. Над звука от жалеенето и оплакването се чу гласът на апостола: “Не се безпокойте, защото животът му е в него”. С радост вярващите

отново се върнаха в горницата. Те похапнаха заедно и след това Павел “приказва пак надълго до зори”.

Корабът, на който той и спътниците му трябваше да продължат пътуването си, бе готов да отплува и братята побързаха да се качат на борда. Но апостолът предпочете по-краткия път по суша от Троя до Асос, за да се срещне на другия ден със спътниците си. Това му предостави малко време за размисъл и молитва. Трудностите и опасностите, свързани с приближавашото му пътуване до Ерусалим и с отношението на тамошната църква към него и към делото му, както и състоянието на църквите и нуждите на евангелското дело в други полета бяха предмет на сериозен и тревожен размисъл. Затова той се възползва от особената възможност да поиска от Бога сила и ръководство.

Като плуваха на юг от Асон, пътниците подминаха град Ефес, толкова продължително време поле на труда на апостола. Павел много желаше да посети тамошната църква, защото искаше да даде на вярващите важни наставления и съвети. Но като размисли, реши да побърза, защото желаше, “ако му беше възможно, да се намери в Ерусалим за деня на Петдесетницата”. Пристигайки обаче в Милет, който бе на около 30 мили от Ефес, разбра, че можеше да се срещне с църквата преди кораба да отплува. Затова веднага изпрати вест до старейшините, увещавайки ги да побързат да дойдат в града, за да ги види, преди да продължи пътуването си.

Отзовавайки се на поканата, те дойдоха и Павел им говори на раздяла със силни, трогателни, убедителни думи. “Вие знаете по какъв начин, още от първия ден, когато стъпих в Азия, прекарах цялото време между вас в служене на Господа с пълно смиреномъдрие, със сълзи и с напасти, които ме сполетяха от заговорите на юдеите, как не се посвених да ви изявя всичко, що е полезно, и да ви поучавам и публично, и по къщите, като проповядвах и на юдеи, и на гърци покаяние спрямо Бога и вяра спрямо нашия Господ Исус Христос.”

Павел винаги издигаше Божествения закон. Той посочваше, че в него няма сила, която да спасява хората от наказание за непослушанието. Злосторниците трябва да се покаят от греховете си и да се смирят пред Бога, чийто праведен гняв са си навлекли чрез престъпване на Неговия закон. Те трябва да практикуват и вяра в кръвта на Христос като единствено средство за прощението им. Божият Син бе умрял, жертвайки се за тях, и се бе възнесъл на небето, за да застане пред Отца като техен защитник. Чрез покаяние и вяра можеха да бъдат освободени от осъждането на греха и Христовата благодат да ги направи способни отсега нататък да бъдат послушни на Божия закон.

“И сега, ето, аз, заставен духом, отивам в Ерусалим, без да зная какво ще ме сполети там, освен че Светият Дух ми свидетелства във всеки град, казвайки, че връзвания и скърби ме очакват. Но не се скъпя за живота си, като че ми се свиди за него, в сравнение с това да изкарам пътя си и служенето, което приех от Господа Исуса, да проповядвам благовестието на Божията благодат. И сега ето аз зная, че ни един от вас, между които минах, та проповядвах Божието царство, няма вече да види лицето ми.”

Павел не бе планирал да даде това свидетелство, но докато говореше, Духът на вдъхновение го облада, потвърждавайки страховете му, че това ще бъде неговата последна среща с ефеските братя.

“Затова свидетелствам ви в тоя ден, че аз съм чист от кръвта на всички, защото не се посвених да ви изявя цялата Божия воля.” Нито страх да не ги обиди, нито

желание за приятелство или похвала можеха да накарат Павел да задържи думите, които Бог му бе дал за тяхно наставление, предупреждение или поправление. От своите слуги днес Бог изисква безстрашно да проповядват в света и да предадат Неговите наставления. Христовият проповедник не трябва да представя на хората само онези истини, които са най-приятни, а да задържа други, които биха причинили мъка. Той трябва да бди с дълбока загриженост за развитието на характера. Ако вижда, че някой от стадото поддържа грях, като верен пастир трябва да му предаде наставления от Божието слово, подходящи за неговия случай. Би ли позволил те да продължат със самоувереност, а той да не ги предупреди? Би бил държан отговорен за техните грехове. Пастирят, който изпълнява това висше поръчение, трябва да даде на своя народ вярно наставление по всеки въпрос на християнската вяра, да му покаже какви трябва да бъдат вярващите и какво трябва да направят, за да застанат съвършени в деня на Бога. Само верният проповедник на истината в края на своето дело ще може да каже като Павел: "... аз съм чист от кръвта на всички".

"Внимавайте на себе си - увеща апостолът братята - и на цялото стадо, в което Светият Дух ви е поставил епископи да пасете църквата на Бога, която Той придоби със собствената Си кръв." Ако служителите на евангелието имаха постоянно предвид, че работят с изкупените чрез Христовата кръв, биха разбирали по-дълбоко важността на своето дело. Трябва да внимават на себе си и на стадото. Собственият им пример трябва да илюстрира и да дава сила на наставленията им. Като наставници за пътя на живота, те не трябва да дават повод да бъде злословена истината. Като представители на Христос трябва да държат на почит Неговото име. Чрез посвещение и чист живот и чрез набожния си, богоугоден език трябва да докажат, че са достойни за високото си призвание.

На апостола бяха открити опасностите, които щяха да сполетят църквата в Ефес. "Аз зная, че подир моето заминаване ще навлязат между вас свирепи вълци, които няма да жалят стадото, и от самите вас ще се издигнат човеци, които ще говорят извратено, та ще отвлечат учениците след себе си. Гледайки в бъдещето, Павел потръпна за съдбата на църквата. Видя ударите, на които щеше да бъде подложена и от външни, и от вътрешни врагове. С величествена сериозност увеща братята си да бдят на своя свещен пост. Даде им за пример собствените си неуморни усилия в работата сред тях. "Затова бдете и помнете, че за три години денем и нощем не престанах да поучавам със сълзи всеки един от вас.

И сега - продължи той - препоръчвам ви на Бога и на Словото на Неговата благодат, което може да ви назидава и да ви даде наследството между всичките осветени. Никому среброто или златото, или облеклото не съм пожелал." Някои от ефеските братя бяха богати, но Павел никога не се бе опитал да се възползва от това. Не беше част от неговата вест да привлича вниманието им към личните си нужди. "... тия мои - заяви той - послужиха за моите нужди и за нуждите на ония, които бяха с мене." С усърден труд и многобройни пътувания за Христовото дело той можа не само да задоволи нуждите си, но и да спести нещо за подкрепа на своите сътрудници и за подпомагане на бедните. Това постигна с неотклонна прилежност и с най-строга икономия. Затова можеше да посочи собствения си пример и да каже: "Във всичко ви

показах, че така трудещи се трябва да помагате на немощните и да помните думите на Господа Исуса как Той е казал: По-блажено е да дава човек, отколкото да приема.

Като изговори това, коленичи и се помоли с всички тях. И всички плакаха много и паднаха на шията на Павла и го целуваха, наскърбени най-много за думата, която каза, че няма вече да видят лицето му, и го изпратиха до кораба”.

От Милет пътниците отплаваха “право на Кос, а на следния ден на Родос и оттам към Патара” на югозападния бряг на Мала Азия, където “като намерихме кораб, който заминаваше за Финикия, качихме се на него и отплувахме”. В Тир, където корабът беше разтоварен, намериха няколко ученици, с които им бе разрешено да прекарат седем дни. Чрез Светия Дух тези ученици бяха предупредени за опасностите, които очакваха Павел в Ерусалим. Те го умоляваха “да не стъпва в Ерусалим”, но апостолът не позволи на страха от нещастие и затвор да го отклони от намерението му.

В края на седмицата, прекарана в Тир, всички братя с жените и децата си отидоха с Павел до кораба и преди да се качи на борда, коленичиха на брега и се помолиха - той за тях и те за него.

Продължавайки пътя си на юг, пътниците пристигнаха в Кесария и “влязохме в къщата на благовестителя Филипа, който бе един от седмината дякони, и останахме у него”. Тук Павел прекара няколко мирни, щастливи дни - последните от съвършената свобода, която дълго време щеше да му липсва.

Докато апостолът се бавеше в Кесария, “един пророк на име Агав слезе от Юдея. И като дойде при нас - казва Лука, - взе Павловия пояс, та си върза нозете и ръцете и рече: Ето що каза Светият Дух: Така юдеите в Ерусалим ще вържат човека, чийто е тоя пояс, и ще го предадат в ръцете на езичниците”.

“И като чухме това и ние, и тамошните го молихме да не възлиза в Ерусалим.” Но Павел не искаше да се отклони от пътя на дълга. Желаше да следва Христос, ако е нужно и в затвор, и на смърт. “Що правите вие, като плачете, та ми съкрушавате сърцето? - възкликна той. - Защото аз съм готов не само да бъда вързан, но и да умра в Ерусалим за името на Господа Исуса.” Като виждаха, че създават мъка на душата му с усилията си да променят намеренията му, братята престанаха да настояват, казвайки само: “Да бъде Господнята воля”.

Скоро дойде времето краткият престой в Кесария да завърши и придружени от някои братя, Павел и неговите спътници се отправиха към Ерусалим със сърца, помрачени от предчувствие за идващо зло.

Никога преди това апостолът не се бе приближавал към Ерусалим с толкова тъга в сърцето. Знаеше, че щеше да намери малко приятели и много врагове. Приближаваше града, отхвърлил и убил Божия Син и над който сега висеше заплахата на Божествения гняв. Спомняйки си колко жесток бе собственият му предразсъдък срещу последователите на Христос, той почувства най-дълбоко съжаление към своите заблудени сънародници. И колко малко можеше да се надява да им помогне! Същият сляп гняв, който някога бе изгарял собственото му сърце, сега се бе разгорял в сърцата на целия народ с неизказана сила срещу него.

Не можеше да разчита на съчувствието и подкрепата дори на своите братя във вярата, на обърнатите във вярата евреи, които така отблизо го бяха преследвали. Те не се бяха забавили да разпространят най-невероятни слухове в Ерусалим и лично, и чрез

писма за него и за неговото дело. А някои, дори от апостолите и от старейшините, ги бяха приели за истина и не се опитаха да ги опровергават. Не изразиха желание да бъдат в хармония с него.

Но въпреки обезкуражението апостолът не се отчая. Довери се, че Гласът, който бе говорил на собственото му сърце, ще заговори и на сърцата на неговите сънародници и че Учителят, Когото другите ученици като него обичаха и на Когото служеха, би обединил сърцата им с неговото в делото на евангелието.

38. ЗАТВОРНИКЪТ ПАВЕЛ

Тази глава е основана на Деяния 21:17-23:35

“Като стигнахме в Ерусалим, братята ни приеха с радост. И на следния ден Павел влезе с нас при Якова, гдето присъстваха всичките презвитери.”

При този случай Павел и неговите спътници предадоха официално на водачите на делото в Ерусалим приносите, дадени от езическите църкви за подкрепа на бедните сред техните братя-евреи. Събирането на тези дарове бе струвало на апостола и на неговите сътрудници много време, безпокойства и уморителен труд. Сумата, далеч надхвърляща очакванията на старейшините в Ерусалим, бе събрана с много жертви и дори със сурови лишения от страна на езическите вярващи.

Доброволните дарения бяха знак за верността на новоповярвалите езичници към организираното дело Божие по света и трябваше да бъдат приети от всички с благодарност и признателност. Но на Павел и спътниците му им се стори, че дори от тези, пред които стояха сега, не всички можеха да оценят духа на братската любов, подтикнала дарителите.

В ранните години на евангелското дело сред езичниците някои от водещите братя в Ерусалим клоняха към старите предразсъдьци и начин на мислене и не сътрудничеха сърдечно на Павел и неговите помощници. В тревогата си да опазят някои безсмислени форми и церемонии, подцениха благословието, което щяха да получат и те, и обичаното от тях дело, от усилието да се обединят всички части на Божието дело. Макар че желяеха да опазят най-добре интересите на християнската църква, те бяха пропуснали да се придържат стъпка по стъпка към разкриващото се Божие провидение и в своята човешка мъдрост се опитваха да поставят пред работниците много ненужни ограничения. Така възникна една група хора, настояващи без да познават лично променените обстоятелства и особените нужди на делото в отдалечените полета, че имат авторитет да насочват своите братя към особени методи на работа в тези полета. Чувстваха, че дейността по проповядването на евангелието трябва да напредва в съгласие с техните мнения.

Бяха изминали няколко години, откакто братята в Ерусалим, заедно с представители от други водещи църкви, обсъдиха внимателно смущаващите въпроси, възникнали по повод методите за работа сред езичниците. В резултат на обсъждането те се бяха обединили в решителните препоръки към църквите относно някои ритуали и

церемонии, включително и обрязването. Тогава единодушно препоръчаха на християнските църкви Варнава и Павел като работници, достойни за пълно доверие.

Сред присъстващите на това събрание имаше и сурово разкритикували методите на работа на апостолите, върху които лежеше главното бреме за разнасяне на евангелието в езическия свят. Но по време на съвета техните представи за Божията цел се разшириха и те се обединиха със своите братя, като взеха мъдри решения, направили възможно обединението на цялото тяло от вярващи.

След това, когато стана явно, че новоповярвалите езичници се увеличават бързо, някои водещи братя в Ерусалим започнаха отново да се придържат към предишните предразсъдъци, противопоставящи се на методите на Павел и неговите помощници. С годините предразсъдъците се затвърждаваха, докато някои от водачите решиха, че отсега нататък делото за проповядване на евангелието трябва да бъде водено в съответствие с техните лични представи. Ако Павел бе съгласувал методите си със защитаващите от тях начин на действие, щяха да признаят и подкрепят делото му. В противен случай нямаше да бъдат благоразположени към него или да го подкрепят.

Тези хора бяха пропуснали факта, че Бог е учителят на народа Си, че всеки работник в Неговото дело трябва да придобие личен опит в следването на Божествения Водач, като не очаква пряко ръководство от човека, че Неговите работници трябва да бъдат оформени не според човешки идеи, но по подобие на Божеството.

В службата си апостол Павел бе поучавал народа “не... с убедителните думи на мъдростта, но с доказателство от Дух и от сила”. Истините, които провъзгласи, му бяха разкрити от Светия Дух. “А на нас Бог откри това чрез Духа, понеже Духът издирва всичко, даже и Божиите дълбочини. Защото кой човек знае що има у човека, освен духът на човека, който е в Него? Така и никой не знае що има у Бога, освен Божият Дух..., което - заяви Павел - и възвестяваме не с думи, научени от човешка мъдрост, но с думи, научени от Духа, като поясняваме духовните неща на духовните човеци” (1Кор.2:4,10,11,13).

В службата си Павел бе търсил от Бога пряко ръководство. В същото време внимаваше много да работи в съгласие с решенията на общия съвет в Ерусалим и в резултат на това “църквите се утвърждаваха във вярата и от ден на ден се умножаваха числено” (Деян. 16:5). И сега въпреки липсата на симпатията, която някои бяха показали, той намери утеха в мисълта, че бе извършил дълга си да внуши у своите новоповярвали духа на вяроност, щедрост и братска любов, както бе разкрито в случая с представените пред юдейските старейшини щедри приноси.

След даването на дарбите Павел “разказа им едно по едно всичко, що Бог бе извършил между езичниците чрез неговото служение”. Изнасянето на фактите оказва влияние върху сърцата на всички, дори на онези, които се съмняваха дали небесното благословение е придружавало неговия труд. “А те, като чува, прославиха Бога.” Разбраха, че методите в работата на апостола носеха небесен знак. Щедрите приношения пред тях прибавиха тежест към свидетелството му за верността на новите църкви, установени сред езичниците. Някои от редиците на натоварените с делото в Ерусалим бяха настоявали да се предприемат подходящи мерки за контрол, но сега видяха Павловата служба в нова светлина и се убедиха, че собственият им възглед е бил погрешен. Осъзнаха, че са били роби на еврейските навици и традиции, че делото на

евангелието е било много спъвано от отказа им да признаят разрушаването чрез Христовата смърт на стената, разделяща евреи от езичници.

Това беше златна възможност - всички ръководни братя да признаят откровено, че Бог бе действал чрез Павел и че по-рано са грешали, като са допусkali докладите на неприятеля да възбуждат тяхната подозрителност и предразсъдък. Но вместо да обединят усилията си да постъпят правдиво към засегнатия, му дадоха съвет, който показваше, че още таят разбирането - Павел да бъде отговорен за съществуващия предразсъдък. Те не застанаха благородно в негова защита, не се постариха да покажат на недоволните в какво е била грешката им, а се опитаха да постигнат компромис, като го посъветват да следва един път, който според тях щеше да отстрани всяка причина за неразбиране.

“Ти виждаш, брате, колко десетки хиляди повярвали юдеи има и те всички ревностно поддържат закона: А за тебе са уведомени, че ти си бил учил всичките юдеи, които са между езичниците, да отстъпят от Мойсеевия закон, като им казваш да не обрязват чадата си, нито да държат старите обреди. И тъй, какво да се направи? Без друго ще се събере тълпа, защото те непременно ще чуят, че си дошъл. Затова направи каквото ти кажем. Между нас има четирима мъже, които имат обрек. Вземи ги и извърши очишението си заедно с тях, и иждиви за тях, за да обръснат главите си и така всички ще знаят, че не е истина това, което са чули за тебе, но че и ти постъпваш порядъчно и пазиш закона. А колкото за повярвалите езичници, ние писахме решението си да се вардят от ядене идоложертвено, кръв, удавено тоже и от блудство”.

Братята се надяваха, че като последва предложения начин на действие, Павел можеше да даде решителен отпор на фалшивата мътва за него. Увериха го, че решението на предишния съвет за новоповярвалите езичници и за церемониалния закон е още в сила. Но съветът, който сега му дадоха, не отговаряше на това решение. Наставлението не бе подтикнато от Божия Дух. То бе плод на страхливост. Водителите на църквата в Ерусалим знаеха, че чрез несъобразяване с церемониалния закон християните щяха да си навлекат омразата на евреите и да се изложат на преследване. Синедрионът направи всичко възможно, за да спъне напредъка на евангелието. От неговата среда бяха избрани мъже да следват апостолите, особено Павел, и по всякакъв възможен начин да се противопоставят на тяхното дело. Ако вярващите в Христос бяха обвинени пред Синедриона за нарушители на закона, щяха да получат бързо и сурово наказание като отстъпници от еврейската вяра.

Много от евреите, приели евангелието, още поддържиха церемониалния закон и просто желяеха да направят неразумен компромис, надявайки се така да получат доверието на своите сънародници, да отстранят предразсъдъка им, да ги спечелят за вярата в Христос като Изкупител на света. Павел осъзна, че докато много от водещите членове на църквата в Ерусалим продължават да се отнасят към него така, ще работят упорито, за да противодействат на влиянието му. Разбра, че ако чрез някакъв разумен компромис би могъл да ги спечели за истината, би отстранил една голяма пречка за успеха на евангелието в други места. Но не бе натоварен от Бога да отстъпи толкова, колкото те искаха.

Когато мислим за голямото му желание да бъде в хармония със своите братя, за неговото деликатно отношение към слабите във вярата, за почитанието му към

апостолите, които са били с Христос, и към Яков - брата Господен, и за целта му да стане всичко за всички, без доколкото може, да пожертва принципа - когато помислим за всичко това, по-малко ни изненадва фактът, че той беше принуден да се отклони от твърдия, решителен курс, който досега бе следвал. Но вместо да постигне желаната цел, усилията му за примирение само ускориха предсказаните за него страдания и резултатът бе: отделяне от братята, лишаване на църквата от един от нейните най-силни стълбове и скръб в сърцата на християните във всички страни.

На следния ден Павел започна да изпълнява съвета на старейшините. Четиримата мъже, направили обрек за назарейство (виж Числа 6 гл.), чийто срок беше почти изтекъл, Павел заведе в храма. Той “обяви кога щяха да се свършат дните, определени за очищението, когато щеше да се принесе приносът за всеки един от тях”. За очистването трябваше да бъдат принесени няколко скъпи жертви.

Онези, които посъветваха Павел да предприеме тази стъпка, съвсем не бяха взели предвид голямата опасност, на която щеше да се изложи по този начин. По това време Ерусалим беше пълен с поклонници от много страни. Когато, изпълнявайки поръчението, дадено му от Бога, Павел занесе евангелието на езичниците, той посети много от най-големите градове на света и бе добре познат на хиляди хора от различни места, дошли сега в Ерусалим за празника. Сред тях имаше личности, чиито сърца бяха изпълнени с горчива омраза към апостола. Да влезе в храма на публична служба, означаваше риск за живота му. Няколко дни прекара той сред поклонниците явно незабелязан, но преди края на определения период, когато разговаряше с един свещеник за необходимите за принос жертви, бе разпознат от някои евреи от Азия.

С демонска ярост се нахвърлиха те върху него, викайки: “О, израилтяни, помагайте! Това е човекът, който навсякъде учи всичките против народа ни, против закона и против това място”. И тъй като народът откликна на призива за помощ, добави се още едно обвинение: “Освен това въведе и гърци в храма и оскверни това свято място”.

Според еврейския закон престъпление, наказвано със смърт, беше да се въвеждат необрязани лица във вътрешните дворове на свещената сграда. В града бяха видели Павел, придружен от Трофим - един ефесянин, и бе предположено, че го е въвел със себе си в храма. Той не бе направил това, а като евреин влизането му в храма не бе нарушение на закона. Макар че обвинението беше напълно лъжливо, то възбуди предразсъдъка на народа. Когато се вдигна врявата, събралите се множества в храмовия двор изпаднаха в дива възбуда. Ерусалим бързо бе обиколен от новината, “целият град се развълнува и людете се стекоха”.

Това, че един израилев отстъпник си бе позволил да оскверни храма точно във времето, когато хиляди бяха дошли от всички части на света на поклонение, възбуди най-яроствните страсти на тълпата. “И като уловиха Павла, извълякоха го вън от храма и веднага се затвориха вратите.”

“И когато щяха да го убият, стигна известие до хилядника на полка, че целият Ерусалим е размирен.” Клавдий Лисий познаваше добре размирните елементи, с които си бе имал работа, и “завчас взе войници и стотници, та се завтече долу върху тях. А те, като видяха хилядника и войниците, престанаха да бият Павла.” Без да знае причината за бунта, но виждайки, че яростта на множеството е насочена срещу Павел, римският

капитан реши, че той трябва да е известният египетски бунтовник, за когото бе чувал и който бе избягал от затвора. Затова “го хвана и заповяда да го оковат с две вериги, и разпитваше кой е той и що е сторил”. Веднага много гласове се издигнаха в гръмко, едно обвинение: “...едни викаха едно, а други друго; и понеже не можеше да се разбере същността на работата поради смущението, заповяда да го закарат в крепостта. А когато стигна до стъпалата, войниците го дигнаха и носеха поради насилието на навалищата, защото всичките люде вървяха подире и викаха: Махни го от света!”

Сред размирието апостолът остана спокоен и невъзмутим. Умът му бе насочен към Бога. Знаеше, че ангели небесни стоят около него. Не желаше да напусне храма, без да направи усилие да изложи истината пред своите сънародници. Когато щеше да влезе в крепостта, каза на главния капитан: “Позволено ли ми е да кажа нещо?” Лисий отговори: “Знаеш ли гръцки? Не си ли тогава оня египтянин, който преди няколко време размири и изведе в пустинята четирите хиляди мъже убийци?” А Павел отговори: “Аз съм юдеин от Тарс Киликийски, гражданин на тоя знаменит град и ти се моля да ми позволиш да поговоря на людетe”.

Молбата му бе удовлетворена и “Павел застана на стъпалата и помахаша с ръка на людетe”. Жестът му привлече вниманието, а поведението му внушаваше респект. “А като се въдвори голяма тишина, почна да им говори на еврейски, казвайки: Братя и бащи, слушайте сега моята защита пред вас!” При звука на познатите еврейски думи “те пазеха още по-голяма тишина” и той продължи:

“Аз съм юдеин, роден в Тарс Киликийски, а възпитан в тоя град при Гамалииловите нозе, изучен строго в предадения от бащите ни закон. И бях ревностен за Бога, както сте и всички вие днес.” Никой не можа да отрече твърдението на апостола, тъй като изтъкнатите факти бяха добре познати на мнозината, които още живееха в Ерусалим. Тогава той заговори за своята по-раншна ярост да преследва Христовите ученици, и то до смърт. Разказа също за обстоятелствата на своето обръщане във вярата, разкривайки на слушателите си как собственото му гордо сърце е било доведено до поклонение пред разпнатия Назарянин. Ако се опиташе да влезе в спор със своите противници, те щяха упорито да откажат да слушат думите му, но разказът за неговото преживяване бе съпроводен с убеждаваща сила, която изглежда смекчи и смири сърцата им за известно време.

Тогава се опита да им разкрие, че работата си сред езичниците не е предприел по свой избор. Той бе желал да работи за собствения си народ, но в самия храм Божи глас му е говорил в свято видение, посочвайки пътя “далеч между езичниците”. Дотук народът слушаше с изострено внимание, но когато Павел достигна момента от своя разказ, когато бе посочен като Христов посланик при езичниците, гневът им избухна отново. Свикнали да гледат на себе си като на единствен народ, угоден на Бога, те не желаша да допуснат презрените езичници да споделят привилегиите, смятали ги досега изключително за свои собствени. Заглушавайки с гласовете си говорителя, те извикаха: “Да се махне такъв от земята! Защото не е достоен да живее.

И понеже те викаха, мятаха дрехите си и хвърляха прах по въздуха, хилядникът заповяда да го закарат в крепостта и заръча да го изпитат с биене, за да узнае по коя причина викат така против него.

И когато го бяха разтегли с ремъци, Павел рече на стотника, който стоеше там: Законно ли е вам да бичувате един римлянин, и то неосъден? Като чу това, стотникът отиде да извести на хилядника, казвайки: Какво правиш? Защото този човек е римлянин. Тогава хилядникът се приближи и му рече: Каж ми, римлянин ли си ти? А той каза: Римлянин. Хилядникът отговори: С много пари съм добил това гражданство, а Павел рече: Но аз съм се и родил в него. Тогава веднага се оттеглиха от него тия, които щяха да го изпитват. А хилядникът се уплаши, като разбра, че е римлянин, понеже го беше вързал.

На утринта, като искаше да разбере същинската причина, по която юдеите го обвиняваха, той го развърза, заповяда да се съберат главните свещеници и целият им Синедрион и доведе долу Павла, та го постави пред тях.”

Сега апостолът трябваше да бъде разпитан от същия трибунал, на който сам беше член преди обръщането си във вярата. Пред еврейските управители поведението му бе смирено и лицето му разкриваше Христовия мир. “... като се вгледа в Синедриона, рече: Братя, до тоя ден съм живял пред Бога със съвършено чиста съвест.” Като чува тези думи, омразата им се разпали отново, “а първосвещеникът Анания заповяда на стоящите до него да го ударят по устата”. При тази нечовешка заповед Павел възкликна: Бог ще удари тебе, стено варосана, и ти си седнал да ме съдиш по закона, а против закона заповядваш да ме ударят? А стоящите наоколо рекоха: Божия първосвещеник ли хулиш?” Със свойствената си учтивост Павел отговори: “Не знаех, братя, че той е първосвещеник, защото е писано: “Да не злословиш началника на рода си”.

“А когато Павел позна, че едната част са садукееи, а другите фарисеи, извика в Синедриона: Братя, аз съм фарисей, син на фарисеи, съдят ме поради надеждата и учението за възкресението на мъртвите.

И когато рече това, възникна разпра между фарисеите и садукееите, и събранието се раздели. Защото садукееите казват, че няма възкресение, нито ангел, нито дух, а фарисеите признават и двете.” Двете партии започнаха да спорят помежду си и така силата на тяхната съпротива срещу Павел бе разбита. “... книжниците от фарисейската страна станаха, та се препираха, казвайки: Никакво зло не намираме у тоя човек; и какво да направим, ако му е говорил дух или ангел?”

В последвалото смущение садукееите правеха яростни опити да вземат апостола, за да го предадат на смърт; фарисеите пък се стараеха да го защитават. “... хилядникът, боейки се да не би да разкъсат Павла, заповяда на войниците да слязат и да го грабнат изпomeжду им и да го заведат в крепостта.”

По-късно, когато разсъждаваше върху тежките изпитания на изминалия ден, Павел започна да се бои, че поведението му може би не е било угодно на Бога. Да не би да направи грешка все пак, като посети Ерусалим? Голямото му желание да бъде в близост с братята ли стана причина за този нещастен резултат?

Позицията, която евреите като Божи избран народ заеха пред невярващия свят, причини на апостола силна душевна мъка. Как щяха езическите служители да погледнат на тях? Твърдяха, че се покланят на Йехова и си присвояваха святата служба, а се отдаваха на сляп, безумен гняв, търсейки да унищожат дори братята си, които се осмеляват да се различават от тях по вяра. Бяха обърнали най-тържественния си съдебен

съвет в сцена на битка и диво смущение. Павел почувства, че в очите на езичниците е хвърлил укор върху името на своя Бог.

И ето, той бе в затвора. Знаеше, че в отчаяната си злоба неприятелите му ще изпробват всякакви средства, за да го унищожат. Дали не беше приключила работата му за църквите и дали вече трябваше да влязат коварните вълци? Делото Христово беше много скъпо на Павловото сърце. С дълбока тревога мислеше той за опасностите, очакващи разпръснатите църкви, които щяха да бъдат изложени на преследвания от точно такива хора, каквито бе срещнал в Синедриона. В тревога и загубил надежда, той плака и се моли.

В този тъмен час Господ не забрави слугата си. Той го бе пазил от кръвожадната тълпа в храмовия двор, беше с него пред съвета на Синедриона, беше с него в крепостта. Откри Се на верния Си свидетел в отговор на сериозните му молитви за ръководство. “И през следващата нощ Господ застана до него и рече: Дерзай, защото както си свидетелствал за Мен в Ерусалим, така трябва да свидетелстваш и в Рим.”

Павел отдавна очакваше да посети Рим. Силно желаше да свидетелства там за Христос, но чувстваше, че намерението му се осуetyава от враждебността на евреите. Той малко мислеше, дори сега, че ще отиде там като затворник.

Докато Господ окуражаваше слугата си, Павловите неприятели яростно заговорничеха за унищожаването му. “И като се разсъмна, юдеите направиха заговор, влязоха под проклетия и рекоха, че няма да ядат, нито да пият, догдето не убият Павла. Тия, които направиха тоя заговор, бяха повече от четиридесет души.” Това бе един пост, за който Господ бе говорил чрез Исаия с осъждане - един пост, “за да се препирате и карате и за да биете нечестиво с пестници” (Исаия 58:4).

Заговорниците “дойдоха при главните свещеници и старейшините и рекоха: Влязохме под проклетия да не вкусим нищо, докле не убием Павла. Сега, прочее, вие със Синедриона заявете на хилядника да го доведе долу при вас уж че искате да изучите по-точно неговото дело, а ние, преди да се приближи той, сме готови да го убием”.

Вместо да не одобрят този жесток план, свещениците и управниците с готовност се съгласиха с него. Павел бе казал истината, когато сравни Анания с варосана гробница.

Но Бог се намеси, за да спаси живота на слугата Си. Сестриният син на Павел, “като ги завари..., влезе в крепостта, та обади на Павла. Тогава Павел повика един от стотниците и му рече: Заведи това момче при хилядника, защото има да му обади нещо. И той го взе, заведе го при хилядника и каза: Запреният Павел ме повика и ми се помоли да доведе това момче при тебе, защото имало да ти каже нещо.”

Клавдий Лисий прие младежа любезно и като се оттегли настрана, попита го: “Какво има да ми обадиш?” Младежът отговори: “Юдеите се нагласиха да те замолят да заведеш Павла утре долу в Синедриона, като че ли искаш да разпиташ по-точно за него. Но ти недей ги слуша, защото го причакват повече от четиридесет души от тях, които влязоха под проклетия, задължавайки се да не ядат, нито да пият, догдето не го убият. Те още сега са готови и чакат само да им се обещаеш.

И тъй хилядникът остави момчето да си отиде, като му заръча: Никому да не кажеш, че си ми обадил това”.

Лисий веднага реши да предаде Павел от своята юрисдикция под тази на прокуратора Феликс. Като народ евреите бяха неспокойни и раздразнителни и често

вдигаха бунтове. Продължителното присъствие на апостола в Ерусалим би могло да доведе до опасни последици за града и дори за самия управител. Затова той “повика двама от стотниците, та им рече: Пригответе двеста пехотинци, седемдесет конници и двеста копиеносци да заминат за Кесария на третия час през нощта. Пригответе и добитък, на който да възкачат Павла и да го отведат безопасно до управителя Феликса”.

Не биваше да се губи време за изпращането. “И тъй, войниците, според дадената им заповед, взеха Павла и го заведоха през нощта в Антипатрида.” От тук конниците продължиха със затворника към Кесария, а четиристотинте войници се върнаха в Ерусалим.

Отговорният офицер бе натоварен да предаде затворника на Феликс с писмо, което му беше дадено от стотника:

“От Клавдия Лисия до Негово превъзходителство управителя Феликса, поздрав. Тоя човек биде уловен от юдеите, които щяха да го убият, но аз пристигнах с войниците, та го избавих, понеже се научих, че бил римлянин. И като поисках да разбера причината, по която го обвиняваха, заведох го долу в Синедриона им и намерих, че го обвиняват за въпроси от техния закон. Нямаше обаче никакво обвинение в нещо достойно за смърт или окови. И понеже ми се подсказа, че щяло да има заговор против човека, веднага го изпратих при тебе, като заръчах и на обвинителите му да се изкажат пред тебе против него. Остани със здраве.”

Като прочете съобщението, Феликс попита от коя провинция е затворникът и разбрал, че е от Киликия, каза: “Ще те изслушам, когато дойдат и обвинителите ти. И заповяда да го вардят в Иродовата претория”.

Случаят с Павел не бе първият, в който Божии служители бе намерил убежище сред езичниците, бягайки от злината на народа, изповядващ Йехова. В яда си срещу Павел евреите прибавиха още едно престъпление в тъмния списък, отбелязващ историята на този народ. Те още повече закоравиха сърцата си против истината и направиха своето проклятие още по-сигурно.

Малцина осъзнаваха пълното значение на думите, които Христос изговори, когато в синагогата в Назарет провъзгласи Себе Си за Помазания. Той заяви, че мисията Му е да утешава, благославя и спасява скърбящите и грешните. И тогава, виждайки, че гордост и неверие владееха сърцата на слушателите Му, им напомни, че в миналото Бог се бе оттеглил от Своя избран народ поради неговото неверие и бунт и Се бе изявил на хора от езически страни, които не отхвърлиха светлината от небето. Вдовицата от Сарепта и сириецът Нееман бяха живели според всичката светлина, която имаха, затова бяха сметнати за по-праведни от Божия избран народ, който бе отстъпил от Него и бе пожертвал принципите си заради удобство и светска почест.

Христос разкри на евреите в Назарет една страшна истина - че в отстъпилия Израил няма безопасност за верния Божии служител. Израилтяните не искаха да узнаят неговата стойност или да оценят труда му. Еврейските водачи претендираха, че са ревностни за Божията чест и за доброто на Израил, а бяха врагове и на двете. С предписания и с пример те водеха народа все по-надалеч от послушанието към Бога - там, където Той не можеше да бъде тяхна защита в ден на бедствие.

Думите на укор, изговорени от Спасителя към народа в Назарет, се приложиха в случая на Павел не само към невярващите евреи, но и към собствените му братя във

вярата. Ако водачите на църквата бяха изоставили напълно своите чувства на огорчение към апостола и ако го бяха приели като особено призван от Бога да разнася евангелието на езичниците, Господ щеше да го опази. Бог не бе наредил Павловият труд да завърши така скоро, но не направи чудо, за да противодейства на веригата от обстоятелства, към които водачите на църквата в Ерусалим тласкаха нещата.

Същият дух все още води до същите резултати. Липсата на оценка и неизползването на Божествената благодат са лишили църквата от много благословения. Колко често Господ би удължил работата на някой верен служител, ако неговият труд бъдеше оценен. Но ако църквата позволява врагът на душите да извращава разбирането и да тълкува фалшиво думите и делата на Христовия слуга, ако членовете допуснат сами да стоят в пътя му и да спъват неговата ползотворност, Господ понякога отдръпва от тях благословието, което е дал.

Сатана постоянно работи чрез своите слуги, за да обезверява и унищожава избраните от Бога да завършат великото и добро дело. Те може да са готови да жертват дори живота си за напредъка на Христовото дело, но големият измамник ще подскаже на братята им съмнения по техен адрес, които, ако бъдат подхранвани, биха разрушили доверието в чистотата на характера им и така биха осакатили тяхната ползност. Твърде често той успява чрез собствените им братя да им причини такава скръб, че Бог се намесва милостиво, за да даде почивка на Своите преследвани слуги. След като се сключат ръцете върху гърдите, в които сърцето вече не бие, и гласът на предупреждение и кураж вече не се чува, непокаяните може да разберат и оценят отхвърлените благословения. Така смъртта им може да извърши неизвършеното от живота.

39. ПРОЦЕСЪТ В КЕСАРИЯ

Тази глава е основана на Деяния 24 гл.

Пет дни, след като Павел пристигна в Кесария, обвинителите му пристигнаха от Ерусалим, придружени от Тертил - един оратор, когото бяха наели за съветник. Делото се насрочи бързо. Павел бе доведен пред събранието и Тертил “почна да го обвинява”. Съдейки, че върху римския управител ласкателството би имало по-голямо влияние, отколкото простото изтъкване на истината и правдата, коварният оратор започна речта си с възхваляване на Феликс. “Понеже чрез тебе, честити Феликсе, се радваме на голямо спокойствие и понеже чрез твоята предвидливост се поправят злини в тоя наш народ, то ние с пълна благодарност по всякакъв начин и всякъде посрещаме това.”

Тертил се унижи до най-голословно хвалебствие, защото низостта в характера на Феликс бе достойна за презрение. За него се казваше, че “в практикуването на всички видове престъпления и жестокост той упражняваше силата на цар с нрав на слуга” (Тацит. История. Гл. 5, - 9). Слушателите разбраха, че ласкателните думи на Тертил не бяха искрени, но желанието им да постигнат осъждането на Павел бе по-силно от любовта им към истината.

В своята реч Тертил обвини Павел в престъпления, които, ако бяха доказани, биха довели до присъда за измяна срещу правителството. “Понеже намерихме, че тоя човек е заразител - заяви ораторът - и размирник между всичките юдеи по вселената, още и водач на назарейската ерес, който се опита и храма да оскверни.” Тогава Тертил изтъкна, че Лисий - началникът на гарнизона в Ерусалим, насила бе отвел Павел от евреите, когато се готвели да го съдят по своя религиозен закон, и така ги бе принудил да представят въпроса пред Феликс. Тези изявления бяха направени с намерение да повлияят на прокуратора да предаде Павел на еврейския съд. Всички обвинения бяха подкрепени буйно от присъстващите евреи, които не направиха усилия да скрият злобата си към затворника.

Феликс бе достатъчно проникателен, за да прозре отношението и характера на Павловите обвинители. Знаеше с каква цел го ласкаеха и видя също, че не можаха да докажат обвиненията си срещу него. Обръщайки се към обвиняемия, той го подкани да говори за себе си. Павел не пропиля думи за комплименти, а просто изтъкна, че може с по-голямо удовлетворение да се защитава пред Феликс, тъй като сам е бил дълго време прокуратор и е запознат със законите и обичаите на евреите. Относно обвиненията срещу него доказа ясно, че нито едно от тях не е истина. Заяви, че не е предизвикал никакво размирие в която и да е част на Ерусалим, нито бе осквернил светилището. “И не са ме намерили нито в храма, нито в синагогите, нито в града да се препирам с някого или да размирявам народа и те не могат да докажат пред тебе това, за което ме обвиняват сега.”

Призна, че “според учението, което те наричат ерес”, той се бе покланял на Бога на своите бащи и потвърди, че винаги бе вярвал “всичко, що е по закона и е писано в пророците” и че в хармония с ясното учение на писанията бе държал вярата за възкресението на мъртвите. По-нататък заяви, че главната цел на неговия живот е: “да имам всякога непорочна съвест и спрямо Бога, и спрямо човеците”.

Откровено и пряко изтъкна причината за посещението си в Ерусалим и обстоятелствата на арестуването и на процеса си: “А след изтичането на много години дойдох да донеса милостини на народа си и приноси. А когато ги принасях, те ме намериха в храма очистен, без да има навалица или размирие; но имаше някои юдеи от Азия, които трябваше да се представят пред тебе и да ме обвинят, ако имаха нещо против мене. Или тия сами нека кажат каква неправда са намерили в мене, когато застанах пред Синедриона, освен ако е само в тоя вик, който издадох, като стоях между тях: Поради учението за възкресението на мъртвите ме съдите днес”.

Апостолът говори със сериозна и очевидна искреност и думите му имаха сила да убеждават. В писмото си до Феликс Клавдий Лисий бе дал подобно свидетелство за поведението на Павел. Нещо повече, самият Феликс имаше по-добро познание върху еврейската религия, отколкото мнозина предполагаха. Ясното представяне на фактите по делото от страна на Павел му даде възможност да разбере още по-ясно мотивите, които ръководеха евреите в опита им да обвинят апостола в подбуждане на размирици и в предателско поведение. Управителят не искаше да изпълни желанието им, като осъди незаконно един римски гражданин, нито да им го остави да го предадат на смърт без справедлив съд. Феликс обаче не познаваше по-висок мотив от личния интерес. Той бе обладан от любов към похвалите и желание за повишение. Страхът да не оскърби

евреите го въздържа да не оправдае напълно човека, за когото разбра, че е невинен. Затова реши да отложи делото, докато дойде и Лисий и каза: “Когато слезе хилядният Лисий, ще разреши делото ви”. Апостолът остана затворник и Феликс нареди на стотника, назначен да пази Павел, “да му дават известна свобода и да не възпират никого от приятелите му да му прислужва”.

Недълго след това Феликс и жена му Друсилia изпратиха да повикат Павел на лична среща, за да го изслушат “за вярата в Христа Исуса”. Те желяеха и бяха нетърпеливи да чуят тези нови истини - истини, които може би никога вече нямаше да чуят и които, ако бяха отхвърлени, щяха да са едно живо свидетелство срещу тях в Божия ден.

Павел видя в това една дарена от Бога възможност и я използва вярно. Разбра, че стои в присъствието на човек, който имаше власт да го предаде на смърт или да го освободи, но не се обърна към Феликс и към Друсилia с хвала или ласкателство. Знаеше, че думите му ще бъдат за тях благоухание от живот за живот или за смърт, и забравяйки всички егоистични съображения, се опита да събуди в тях чувство за грозящата ги опасност.

Апостолът осъзнаваше, че евангелието поставя изисквания към всички, чули думите му и че един ден те ще стоят или сред чистите и святите около великия бял трон, или сред онези, на които Христос ще каже: “Махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие” (Матей 7:23). Той знаеше, че трябва да срещне всеки един от слушателите си пред небесния съд и да даде сметка не само за всичко, казано и сторено от него, но и за мотивите и духа на думите и делата си.

Насилствено и жестоко беше поведението на Феликс и малцина се бяха опитвали да му намекнат, че характерът и поведението му не са безгрешни. Но Павел не се боеше от човеци. Той ясно изказа вярата си в Христос и причините за нея и така бе подтикнат да говори най-вече за онези съществени черти, които така отчаяно липсваха на високомерната двойка пред него.

Представи пред Феликс и Друсилia Божия характер - Неговата праведност, правда и справедливост и естеството на закона Му. Ясно показа, че задължението на човека е да живее трезво и въздържано, държейки страстите си под контрола на разума, съобразявайки се с Божия закон и опазвайки здрави физическите и умствените си сили. Заяви, че със сигурност идва ден на съд, когато всеки ще бъде награден според делата, извършени в тялото, когато ясно ще се разкрие, че богатство, пост или титли са безсилни да спечелят на човека Божието благоволение или да го освободят от резултатите на греха. Той показа, че този живот е време на подготовка за бъдещия. Който пренебрегне сегашните привилегии и възможности, би понесъл вечна загуба. Няма да му бъде дадена нова възможност.

Павел особено наблегна на всеобхватните изисквания на Божия закон. Разкри как законът прониква в дълбоките тайни на човешкото нравствено естество и хвърля поток от светлина върху скритото от погледа и знанието на човека. Това, което ръцете могат да направят или езикът да изговори - това, което външният живот разкрива - показва по един несвършен начин нравственото му естество. Божият закон изследва човешките мисли, мотиви и намерения. Осъжда тъмните страсти, скрити от погледа,

завистта, омразата, сластолюбието и амбициите, злите дела, зараждащи се в тъмните ъгли на душата, но неизявени поради липса на възможност.

Павел се опита да насочи умовете на слушателите си към единствената велика Жертва за греха. Той говори за жертвите, сянка на бъдещите добрини, и представи Христос като Този, Когото всичките церемонии символизираха и сочеха като единствен източник на живот и надежда за падналия човек. Свети мъже в миналото бяха спасени чрез вяра в кръвта на Христос. Като гледаха смъртната агония на жертвените животни, те виждаха през бездната на вековете Божия Агнец, Който трябваше да отнеме греха на света.

Бог има право да изисква любов и послушание от всичките Си творения. Той им е дал в закона съвършен стандарт за правото, но мнозина забравят своя Създател и избират да следват собствения си път против Неговата воля. Те отговарят с враждебност на любовта, висока, колкото небето, и обширна като космоса. Бог не може да понижи изискванията на Своя закон до стандарта на злия човек, нито човекът може да задоволи със собствена сила изискванията на закона. Само чрез вяра в Христос грешникът може да бъде очистен от греха и да стане способен да отдаде послушание към закона на Създателя си.

Така затворникът Павел подчерта изискванията на Божествения закон към евреи и езичници и представи Исус - презрения Назарянин, като Божи Син, Изкупител на света.

Еврейската принцеса добре разбираше святия характер на този закон, който бе престъпвала така безсрамно. Но предразсъдъкът ѝ спрямо Човека от Голгота закорави сърцето ѝ за думите на живота. А Феликс никога преди това не бе слушал за истината и когато Божият Дух внуши убеждение в душата му, се развълнува дълбоко. Събудената сега съвест проговори и той почувства, че Павловите думи бяха истина. Спомни си своето престъпно минало. С ужасна яснота се откриха пред него тайните от младежкия му живот на морална разпуснатост и кръвопролитие и черният доклад на по-късните му години. Видя се като блудник, жесток и алчен. Никога досега истината не бе прониквала така в сърцето му. Никога душата му не бе изпълвана с такъв ужас. Мисълта, че всички тайни на престъпната му кариера бяха открити пред Божиите очи и че трябва да бъде съден според делата си, го накара да потръпне от ужас.

Но вместо да позволи убеждението да го доведе до покаяние, той се опита да пропъди тези нежелани мисли. Прекъсна разговора с Павел. “Засега си иди и когато намеря време, ще те повикам.”

Какъв огромен контраст между поведението на Феликс и това на тъмничаря във Филипи! Божиите слуги бяха доведени вързани при тъмничаря, както и Павел при Феликс. Доказателството, което те дадоха, че са поддържани от Божествената сила, радостта им при състраданията и опозоряването, безстрашното им поведение, когато земята се разлюля от земетресението, и духът им на християнско прощение убедиха сърцето на тъмничаря и, треперейки, той призна греховете си и намери прощение. Феликс се разтрепери, но не се покая. Тъмничарят прие с радост Божия Дух в сърцето и в дома си. Феликс каза на Божествения вестител да си отиде. Единият избра да стане Божие дете и наследник на небето, другият предпочете своя дял сред деятелите на нечестието.

В продължение на две години срещу Павел не бяха взети по-нататъшни мерки, но въпреки това той остана в затвора. Феликс го посети няколко пъти и слушаше внимателно думите му, но истинската причина за това явно дружелюбие беше желанието му за печалба. Той намекваше, че срещу голяма сума пари Павел би могъл да придобие свободата си. Апостолът обаче имаше прекалено благородно естество, за да се освободи с подкуп. Той не бе виновен за никакво престъпление и не пожела да се унижи дотам, че да извърши каквато и да било нередност, за да спечели свободата си. Нещо повече, той беше прекалено беден, за да плати такъв откуп, дори и да имаше желание да го стори. А не желаше заради себе си да призовава към съчувствие и щедрост обрънатите във вярата чрез своя труд. Чувстваше се в ръцете на Бога и не искаше да пречи на Божествените намерения.

Накрая Феликс беше извикан в Рим поради големите злодеяния, извършени спрямо евреите. Преди да напусне Кесария, в отговор на това призоваване той реши “да спечели благоволенieto на юдеите”, като допусне Павел да остане в затвора. Но не успя в опита си да придобие доверието им. Позорно беше отстранен от поста си и Порций Фест бе назначен на неговото място с главна квартира в Кесария.

Лъч светлина бе допуснато да изгрее над Феликс, когато Павел беседваше с него за правда, въздържание и идещия съд. Това беше изпратената от небето възможност да види и да изостави греховете си. Но той каза на Божия вестител: “Засега си иди и когато намеря време, ще те повикам”. Презря последното предложение за милост и никога вече не получи друг призив от Бога.

40. ПАВЕЛ СЕ ОТНАСЯ КЪМ ЦЕЗАРЯ

Тази глава е основана на Деяния 25:1-12

“А Фест, като зае областта си, подир три дни възлезе от Кесария в Ерусалим. Тогава първосвещеникът и юдейските първенци му подадоха жалба против Павла и, молейки му се, искаха да склони на това против него - да изпрати да го доведат в Ерусалим.” С тази молба те целяха да причакат Павел край пътя към Ерусалим и да го убият, но Фест имаше високо чувство за отговорността на своя пост и учтиво отклони молбата. “... римляните нямат обичай - заяви той - да предават някой човек на смърт, преди обвиняемият да е бил поставен лице срещу лице с обвинителите си и да му е даден случай да говори в своя защита относно обвинението” (Деян. 25:16). Изтъкна, че “сам той скоро щеше да тръгне за там”, за Кесария. “Затова, рече той, влиятелните между вас нека слязат с мене и ако има нещо криво в човека, нека го обвинят.”

Не това желаша евреите. Те не бяха забравили по-раншното си поражение в Кесария. В контраст със спокойното държание и силните аргументи на апостола собственият им зъл дух и безпочвени обвинения щяха да се проявят във възможно най-лошата светлина. Отново настояха Павел да бъде доведен в Ерусалим за съд, но Фест държеше твърдо на мнението си да го предаде на законен съд в Кесария. Бог в Своето

провидение насочваше решението на Фест така, че животът на апостола да бъде удължен.

Като видяха, че намеренията им пропаднаха, еврейските водачи се приготвиха веднага да свидетелстват срещу Павел в съда на прокуратора. Връщайки се в Кесария след неколкодневен престой в Ерусалим, Фест “седна на съдийския престол и заповяда да доведат Павла... Юдеите, които бяха слезли от Ерусалим, го обиколиха и обвиняваха го с много и тежки обвинения, които не можеха да докажат”. Този път без адвокат евреите предпочетоха сами да представят обвиненията си. Докато се разглеждаше делото, обвиняемият спокойно и откровено посочи фалша на техните изявления.

Фест прозря, че въпросът на спора бе свързан изцяло с еврейските вярвания и че в обвиненията срещу Павел нямаше нищо, което те можеха да докажат и което да предизвика издаване на смъртна присъда или дори затвор. Ясно разбра каква буря от бя би се породила, ако Павел не бъде осъден или предаден в ръцете им. И така, “понеже искаше да спечели благоволенieto на юдеите”, Фест се обърна към Павел и попита дали желае да отиде в Ерусалим под негова защита, за да бъде изпитан от Съвета.

Апостолът знаеше, че не може да очаква справедливост от хора, които чрез престъпления си бяха навлекли Божия гняв. Знаеше, че като пророк Илия ще бъде в по-голяма безопасност сред езичници, отколкото сред отхвърлилите светлината от небето и затвърдили сърцата си против евангелието. Уморен от борби, действияят му дух устояваше с мъка на повторното забавяне и уморителното отлагане на неговия разпит и затворничество. Затова реши да използва правата си като римски гражданин и да се отнесе към цезаря.

В отговор на въпроса на управителя Павел каза: “Аз стоя пред кесаревото съдилище, гдето трябва да бъда съден. На юдеите не съм сторил никаква вреда, както и ти твърде добре знаеш. Прочее, ако съм злодеец и съм сторил нещо достойно за смърт, не бягам от смъртта, но ако ни едно от нещата, за които ме обвиняват тия, не е истинно, никой не може да ме предаде, за да им угоди. Отнасям се до кесаря.”

Фест не знаеше нищо за заговора на евреите да убият Павел и се изненада от това обръщение към цезаря, но думите на апостола сложиха край на съдебната процедура. “Отнесъл си се до кесаря, при кесаря ще отидеш.”

Така още веднъж поради породената от високомерието омраза и себеоправдание Божият слуга беше принуден да се обърне за закрила към езичниците. Същата злоба бе накарала пророк Илия да бяга за помощ при вдовицата от Сарепта и вестителите на евангелието да се оттеглят от евреите, за да проповядват вестта си на езичниците. И тази злоба към народа Божи, живеещ в оная епоха, пак ще се проявява. Мнозина от изповядващите се за Христови последователи имат същата гордост, формализъм и себелюбие, същия дух на потисничество, които заемаха толкова голямо място в сърцата на евреите. В бъдеще хората, твърдящи, че са Христови представители, ще действат така, както свещениците и управниците постъпиха с Христос и апостолите. Във великата криза, през която скоро ще минат, верните Божии слуги ще се срещнат със същата закоравялост на сърцето, същата жестока решителност и същата незаслужена омраза.

Всички, които в този зъл ден биха служили на Бога безстрашно според нашепването на съвестта си, ще имат нужда от смелост, твърдост и познание за Него и Неговото Слово. Защото верните Му ще бъдат преследвани и мотивите им - поставяни

под съмнение, най-добрите им усилия ще бъдат представени във фалшива светлина и имената им - отхвърлени като на злосторници. Сатана ще работи с всичката си измамна сила, за да повлияе върху сърцата и да помрачи разума, за да направи злото да изглежда добро и доброто - зло. Колкото по-силна и по-чиста е вярата на Божия народ и по-твърда неговата решимост да Му бъде послушен, толкова по-жестоко ще се бори Сатана да насочи срещу него яростта на онези, които твърдят, че са праведни, а тъпчат Божия закон. Ще е нужно най-голямо доверие, най-героични намерения, за да се удържи здраво вярата, предадена от светиите.

Бог желае народът Му да се подготви за скоро приближаващата криза. Пригответни или не, те всички ще я срещнат и само онези, които са предали живота си за съобразяване с Божествения стандарт, ще устоят твърди във времето на изпитания и тежки изкушения. Когато светските управители се обединят със служителите на религията, за да диктуват по въпросите на съвестта, тогава ще се види кой наистина се бои от Бога и Му служи. Когато тъмнината е най-дълбока, светлината на един богоподобен характер ще изгрее най-ясно. Когато изчезне всяко друго доверие, тогава ще се види кои пребъдват в доверие към Йехова. И докато враговете на истината от всички страни дебнат Господните слуги, за да им сторят зло, Бог ще бди над тях за добро. Той ще им бъде като сянка на голяма скала в уморена земя.

41. “ПОЧТИ МЕ УБЕДИ”

Тази глава е основана на Деяния 25:13-27,26

Павел се бе отнесъл към цезаря и Фест не можеше да направи друго освен да го изпрати в Рим, но мина известно време, преди да се намери подходящ кораб. Тъй като и други затворници трябваше да бъдат изпратени заедно с него, разглеждането на техните случаи също причини забавяне. Това даде възможност на апостола да представи причините за своята вяра пред ръководните мъже в Кесария, а също и пред цар Агрипа II - последния от Иродовата династия.

“А като изминаха няколко дни, цар Агрипа и Верникия дойдоха в Кесария да поздравят Феста. И като се бавиха там доста време, Фест доложи Павловото дело пред царя, казвайки: Има един човек, оставен от Феликса в окови. За него, когато бях в Ерусалим, главните свещеници и юдейските старейшини ми подадоха жалба и искаха да го осъдя.” Той подчерта обстоятелствата, които бяха предизвикали затворникът да се отнесе до кесаря, разказа за скорошния му разпит и добави, че евреите не бяха представили срещу него обвинения, каквито е очаквал, че ще представят, “но имаха против него разисквания за техните си вярвания и за Някой си Исус, Който бил умрял, за Когото Павел твърдеше, че е жив”.

Когато Фест изложи тази история, Агрипа се заинтересува и каза: “Искаше ми се и мене да чуя тоя човек. И той каза: Утре ще го чуеш. На следния ден, когато Агрипа и Верникия дойдоха с голям блясък и влязоха в съдебната стая с хилядниците и по-видните граждани, Фест заповяда, та доведоха Павла”.

В чест на своите гости Фест се бе опитал да използва случая, за да покаже поразяващ разкош. Скъпите одежди на прокуратора и на гостите му, ножовете на войниците и блестящото оръжие на командирите им придаваха блясък на събитието.

И ето Павел, все още в окови, застана пред събралите се. Какъв контраст! Агрипа и Верникия притежаваха власт и пост и поради това имаха благосклонността на света. Но бяха бедни на онези черти на характера, които Бог цени. Бяха престъпници на закона Му, порочни в сърце и в живот. Поведението им бе отвратително за небето.

Възрастният затворник, прикован за своя пазач войник, нямаше във външния си вид нищо, което би накарало света да му отдаде почит. Но за този човек, явно без богати и влиятелни приятели, затворник поради вярата си в Божия Син, се интересуваше небето. Ангели бяха негови помощници. Ако славата на един от тези блестящи вестители проблеснеше, цялата помпозност и кралска гордост щяха да избледнеят. Цар и придворни щяха да паднат на земята като римските стражи край гроба на Христос.

Самият Фест представи Павел на събраните с думите: “Царю Агрипо и всички, които присъствате с нас, ето човека, за когото целият юдейски народ ми представи жалба и в Ерусалим, и тука, като крещяха, че той не трябва вече да живее. Но аз намерих, че не е сторил нищо достойно за смърт и понеже той сам се отнесе до Августа, реших да го изпратя. А за него нямам нищо положително да пиша на господаря си; затова го изведох пред вас и особено пред тебе, царю Агрипо, та като стане разпитването му, да имам какво да пиша. Защото ми се вижда неразумно, като изпращам човека вързан, да не изложа и обвиненията против него”. Сега цар Агрипа даде на Павел възможност да говори за себе си. Апостолът не отдели внимание на блестящия показ или на високия ранг на своите слушатели, защото знаеше колко малка стойност имат светските богатства и постове. Земната помпозност и власт нито за момент не можеха да намалят неговия кураж или да му отнемат самообладанието.

“Честит се считам, царю Агрипо, загдето пред тебе ще се защитя днес относно всичко, за което ме обвиняват юдеите - заяви той, - а най-вече защото си вещ във всичките обреди и разисквания между юдеите; затова ти се моля да ме изслушаш с търпение.”

Павел разказа историята на своето обръщане от упорито неверие към вяра в Исус от Назарет като Изкупител на света. Той описа небесното видение, изпълнило го най-напред с неописуем ужас, но след това оказало се източник на най-голяма утеха - откровение на Божествената сила, сред която е седял на трона Този, Когото той е презирал и мразил и чиито последователи тогава се е стараел да унищожи. От този час Павел се бе превърнал в нов човек - искрен и пламенен вярващ в Исус, станал такъв чрез преобразяващата Му милост.

С яснота и сила Павел очерта пред Агрипа основните събития, свързани с живота на Христос на земята. Той засвидетелства, че Месия от пророчеството вече се бе явил в лицето на Исус от Назарет. Посочи как старозаветните писания бяха изявили, че Месия трябваше да се появи като човек сред хората и как в живота на Исус се бяха изпълнили всички подробности, очертани от Мойсей и пророците. За да изкупи един загубен свят, Божият Син бе издържал кръст, презрял бе срама и бе възлязъл на небето като победител над смъртта и гроба.

Защо да е невероятно, питаше Павел, Христос да възкръсне от мъртвите? И на Него по-рано му бе изглеждало така, но сега можеше ли да не вярва на онова, което сам бе видял и чул? При портите на Дамаск той наистина бе видял разпънатия и възкресен Христос - същия, Който бе ходил по улиците на Ерусалим, умрял на Голгота, разкъсал връзките на смъртта и възлязъл на небето. Така, сигурно както Кифа, Яков, Йоан или някои други от учениците, и той бе видял Исус и разговарял с Него. Гласът му бе казал да проповядва евангелието за един възкресен Спасител и можеше ли да не се подчини? В Дамаск, в Ерусалим, по цяла Юдея и в околностите ѝ бе свидетелствал за разпънатия Исус, приканвайки всички класи “да се покаят и да се обръщат към Бога, като вършат дела, съответствени на покаянието си.

По тая причина юдеите ме уловиха в храма и се опитаха да ме убият - заяви апостолът. - Но с помощта, която получих от Бога, стоя до тоя ден, та свидетелствам и пред скромен, и пред високопоставен, без да говоря нищо друго освен това, което пророците и Мойсей са говорили, че ще бъде, сиреч, че Христос трябваше да пострада и че Той, като възкръсне пръв от мъртвите, щеше да проповядва светлина и на юдейския народ, и на езичниците”.

Всички присъстващи слушаха мълчаливо, без да проронят дума, разказа на Павел за чудното му преживяване. Апостолът отново говореше на любимата си тема. Никой от слушателите не можеше да се усъмни в искреността му, но в разгара на убедителното си красноречие той бе прекъснат от Фест, който извика: “Полудял си, Павле, голямата ти ученост те докарва до лудост!”

Апостолът отговори: “Не съм полудял, честити Фесте, но от здрав ум изговарям истинни думи. Защото и царят, комуто говоря дързостно, знае за това, понеже съм убеден, че нищо от това не е скрито от него, защото то не е станало в някой ъгъл”. Тогава, обръщайки се лично към Агрипа, рече: “Царю Агрипо, вярваш ли пророците? Зная, че ги вярваш”.

Дълбоко развълнуван, за момент Агрипа забрави за заобикалящите го и за достойнството на своя пост. Съзнаващ само истините, които бе чул, виждащ само скромния затворник да стои пред него като Божи вестител, той отговори неволно: “Без малко ме убеждаваш да стана християнин!”

Апостолът каза сериозно: “Молил се бих Богу, щото било с малко, било с много, не само ти, но и всички, които ме слушат днес, да станат такива, какъвто съм аз - и прибави, като издигна окованите си ръце - освен тия окови”.

Фест, Агрипа и Верникия можеха с право да носят оковите, които носеше апостолът. Всички те бяха виновни за тежки престъпления. Тези престъпници чуха в този ден предложението за спасение чрез Христовото име. Най-малкото един от тях беше почти убеден да приеме благодатта и предложеното опрощение, но Агрипа отблъсна предложената милост, отказвайки да приеме кръста на един разпънат Изкупител.

Любопитството на цяра беше задоволено и, ставайки от мястото си, той даде знак, че разпитът е свършил. Разотивайки си, присъстващите разговаряха помежду си: “Тоя човек не върши нищо достойно за смърт или окови.”

Макар че Агрипа беше евреин, той не споделяше фанатичната религиозност и слепия предразсъдък на фарисеите. “Тоя човек - каза той на Фест - можеше да се пусне,

ако не бе се отнесъл до кесаря.” Но делото бе отнесено към този по-висок съд и сега беше извън юрисдикцията и на Фест, и на Агрипа.

42. ПЪТУВАНЕ И КОРАБОКРУШЕНИЕ

Тази глава е основана на Деяния 27 гл. и 28:1-10.

Най-накрая Павел тръгна към Рим. “И когато бе решено - пише Лука - да отплуваме за Италия, предадоха Павла и няколко други затворници на един стотник на име Юлий от Августовия полк. И като се качихме на един адрамитски кораб, който щеше да отплува за местата покрай азийския бряг, тръгнахме. И с нас беше Аристарх - македонец от Солун.”

През първия век от християнската ера пътуването по море беше съпроводено с големи трудности и опасности. Моряците се ориентираха главно по положението на слънцето и звездите и когато те не се появяваха и имаше признаци за буря, собствениците на морски съдове се бояха да излязат в открито море. През голяма част от годината безопасното плуване бе почти невъзможно.

На апостол Павел му се наложи като затворник във вериги да издържи рисковано пътуване до Италия - дълго и уморително. Но едно обстоятелство много облекчи трудностите, на които бе изложен - позволиха му да бъде придружен от Лука и Аристарх. В писмото си до колосяните по-късно той споменава за Аристарх като за свой “съпленик” (Кол. 4:10 - ЦП). По собствено желание Аристарх сподели затворничеството на Павел, за да му прислужва в трудните моменти.

Пътуването започна успешно. На следващия ден хвърлиха котва в пристанището на Сидон. Центурионът Юлий “се отнасяше човеколюбиво към Павла” и като му казаха, че имало християни на това място, “му позволи да отиде при приятелите си, за да му пригодат”. Това разрешение бе високо оценено от апостола, който бе със слабо здраве.

Напускайки Сидон, корабът улучи насрещни ветрове и бе отнесен в друга посока, затова напредваше бавно. В Мира - провинция на Лисия, центурионът намери един голям александрийски кораб, който пътуваше за Италия, и веднага прехвърли на него своите затворници. Но имаше насрещен вятър и корабът едва напредваше. Лука пише: “И след като бяхме плували бавно за много дни и едвам стигнахме Книд, понеже вятърът не ни позволяваше да влезем там, плувахме на завет под Крит срещу нос Салмон. И като преминахме него с мъка, стигнахме на едно място, което се казва Добри пристанища...”

В Добри пристанища те бяха принудени да останат известно време, очаквайки благоприятен вятър. Зимата настъпваше бързо, “плуването беше вече опасно” и ония, които отговаряха за кораба, трябваше да изоставят надеждата да стигнат до предназначението си преди края на плавателния сезон тази година. Единственият въпрос, който трябваше да се реши, беше дали да останат в Добри пристанища, или да се опитат да стигнат до по-благоприятно място за презимуване.

Този въпрос бе обсъден сериозно и накрая центурионът го постави на Павел, който бе спечелил уважението и на моряците, и на войниците. Без да се двоуми, апостолът посъветва да останат там, където бяха. “... виждам - каза той, - че плуването

ще бъде придружено с повреда и голяма пагуба не само на товара и на кораба, но и на живота ни.” Но “кормчията и стопанинът на кораба” и мнозинството от пътниците и екипажа не пожелаха да приемат този съвет. Понеже пристанището, в което бяха спуснали котва, “не беше сгодно за презимуване, повечето изказаха мнение да се дигнат, ако би било възможно, до Феникс, критско пристанище, което гледа към югозапад и северозапад.”

Стотникът реши да послуша мнението на мнозинството. В съгласие с това, “когато подухна южен вятър”, те отплуваха от Добри пристанища с надежда скоро да стигнат желаната спирка. “Но след малко, спусна се от острова бурен вятър..., корабът бе настигнат от вятъра и поради него не можеше да устои...”

Носен от бурята, той приближи малко островче, наречено Клавдий, и като го използваша като заслон, моряците се приготвиха за най-лошото. Спасителната лодка, единственото им средство за спасение, в случай че корабът потъне, бе влачена на буксир и можеше да бъде разбита на парчета всеки миг. Първата им работа бе да вдигнат лодката на борда. Бяха взети всички възможни предпазни мерки за укрепване на кораба и за подготвянето му да издържи на бурята. Нищожната защита, която им предостави малкият остров, не трая дълго и скоро отново бяха изложени изцяло на поривите на бурята.

Цяла нощ тя бушува и въпреки взетите предпазни мерки корабът бе пробит. “... на следния ден захванаха да изхвърлят товара.” Отново дойде нощ, но вятърът не стихна. Корабът, удрян от бурята, със счупена мачта и разкъсани платна, беше блъскан насам-натам от яростта на силния вятър. Всеки момент изглеждаше, че скърцащите греди ще се разпаднат, тъй като всичко се тресеше и огъваше под ударите на бурята. Пробивът нарастваше бързо и пътниците, и екипажът работеха непрекъснато на помпите. За никого нямаше нито миг почивка. “На третия ден - пише Лука - те със своите ръце изхвърлиха вещите на кораба. И понеже за много дни не се виждаше ни слънце, ни звезди и силната буря напираше, то изчезна вече всяка надежда да бъдем спасени.”

В продължение на четиринадесет дни се носеха, без да виждат нито слънце, нито звезди. Апостолът, който макар и да страдеше физически, имаше думи на надежда за най-тъмния час и готовност за помощ при всяко бедствие. Той се хвана с вяра за ръката на Безграничната Сила и сърцето му остана в Бога. Не се боеше за себе си. Знаеше, че Господ щеше да го опази, за да свидетелства в Рим за Христовата истина. Но сърцето му бе изпълнено със съчувствие към бедните души около него - грешни, деградирани и непригответени да умрат. Като се молеше настойчиво на Бога да опази живота им, бе му открито, че молитвата му е приета.

Възползвайки се от едно затишие на бурята, Павел се изправи на палубата и като издигна гласа си, каза: “Господа, трябваше да ме слушате да се не дигаме от Крит, та да не ни постигне тая повреда и пагуба. Но и сега ви съветвам да сте бодри, защото ни една душа от вас няма да се изгуби, но само корабът; защото ангел от Бога, Чийто съм аз и Комуто служа, застана до мене тая нощ и рече: Не бой се, Павле, ти трябва да застанеш пред кесаря и ето, Бог ти подари всички, които плуват с тебе. Затова, господа, бъдете бодри, защото вярвам в Бога, че ще бъде тъй, както ми бе казано. Обаче ние трябва да бъдем изхвърлени на някой остров”.

Тези думи породиха надежда. Пътниците и екипажът се отърсиха от своята апатия. Предстоеше да се направи още много и всяко усилие трябваше да бъде насочено, за да се избегне унищожението.

Четиринадесетата нощ, блъскани от високите черни вълни, среднощ моряците по шума на вълните “усетиха, че се приближават до някоя суша. И като измериха дълбочината, намериха, че е двадесет разтега; и, отивайки малко по-нататък, пак измериха и намериха, че е петнадесет разтега. Затова бойки се да не бъдат изхвърлени на каменисти места, спуснаха четири котви от задницата и очикаха да съмне”.

На разсъмване очертанятията на бурния бряг се виждаха ясно, но никакви познати местности не се забелязваха. Перспективата беше толкова мрачна, че езическите моряци, загубили всичката си смелост, “възнамеряваха да избягат от кораба” и направиха приготовления да “спуснат котви откъм предницата”. Вече бяха спуснали спасителната лодка, когато Павел, разбрал техния предателски план, каза на стотника и на войниците: “Ако тия не останат в кораба, вие не можете да се избавете.” Войниците веднага “отрязаха въжетата на ладията и оставиха я да се носи от морето”.

Най-критичният час бе все още пред тях. Апостолът отново говори окуражително и увеща всички - и моряци, и пътници, да хапнат малко, казвайки: “Днес е четиринадесетият ден как чакате и стоите гладни, без да сте вкусили нищо. Затуй ви моля да похапнете, защото това ще помогне за вашето избавление, понеже никому от вас ни косъм от главата няма да загине.

И като рече това, взе хляб, благодари Богу пред всички, та разчупи и почна да яде”. Тогава изтощената и обезверена група от 275 души, която щеше да изпадне в отчаяние, ако там не бе Павел, се присъедини към апостола в приемането на храната. “И като се нахраниха, облекчаваха кораба, като изхвърляха житото в морето.”

Вече се бе разсъмнало напълно, но не можеха да видят нищо, по което да се ориентират. “Обаче забелязаха един залив с песъчлив бряг, в който се решиха да тикнат кораба, ако бе възможно. И като откачиха котвите, оставиха ги в морето, развързаха още и връзките на кормилата, развиха малкото платно по посока на вятъра и се отправиха към брега. Но изпаднаха на едно място, гдето морето биеше от две страни и там корабът заседна. Предницата се заби и не мърдаше, а задницата взе да се разглобява от напора на вълните.”

Сега Павел и другите затворници бяха заплашени с по-ужасна съдба от тази на корабокрушенеца. Войниците видяха, че докато се опитват да достигнат сушата, щеше да бъде невъзможно да опазят затворниците, за които отговаряха. Всеки човек трябваше да направи всичко, каквото може, за да спаси себе си. Но ако изчезнеше някой от затворниците, животът на онези, които отговаряха за него, щеше да бъде погубен. Затова войниците решиха да убият всички затворници. Римският закон допускаше такава жестокост и планът щеше да бъде изпълнен веднага, ако не беше този, комуто всички бяха еднакво задължени. Стотникът Юлий знаеше, че Павел бе послужил като средство за спасяване живота на всички на борда, нещо повече - беше убеден, че Господ е с него и се побоя да му стори зло. Затова той “заповяда да скочат в морето първо ония, които знаеха да плуват, и да излязат на сухо, и останалите да се спасяват кои на дъски, кои пък на нещо от кораба. И така стана, та всички излязоха на сушата”. Когато се преброиха, не липсваше нито един.

Претърпелият корабокрушение екипаж бе приет човеколюбиво от варварския народ на Малта. Лука пише: "... приеха всички нас и понеже валеше дъжд и беше студено, накладоха огън." Павел бе един от активните в службата за утеха на другите. Като беше събрал "един куп храсти" и "го тури на огъня", една ехидна излезе "от топлината и се залепи за ръката му". Стоящите наоколо се ужасиха и разбрали от оковите му, че е затворник, си казаха един на друг: "Без съмнение тоя човек ще е убиец, който, ако и да се е избавил от морето, пак правосъдието не го остави да живее". Но Павел тръсна змията в огъня и не почувства никакво зло. Хората знаеха колко е отровна тя и очакваха всеки момент да изпадне в ужасна агония. "Но като чакаха много време и гледаха, че не му става никакво зло, промениха мнението си и думаха, че е бог."

Всички пътуващи с кораба останаха в Малта три месеца и Павел с неговите спътници и сътрудници използва много възможности да проповядва евангелието. По забележителен начин действаше Господ чрез тях. Заради апостола всички, претърпели корабокрушението, бяха приети с голяма човечност. Нуждите им бяха задоволени и, напускайки Малта, бяха щедро снабдени с всичко необходимо за пътуването. Ето как Лука описва накратко главното преживяване през време на техния престой: "А около това място се намираха именията на първенеца на острова, чието име беше Поплий, който ни прие и гощава приятелски три дни. И случи се Поплиевият баща да лежи болен от треска и дизентерия; а Павел влезе при него и като се помоли, положи ръце на него и го изцели. Като стана това, и другите от острова, които имаха болести, дохаждаха и се изцеляваха, които и ни показваха много почести, и когато тръгнахме, туриха в кораба потребното за нуждите ни."

43. В РИМ

Тази глава е основана на Деяния 28:11-31 и на Посланието до Филимон.

С откриване на сезона за мореплаване стотникът и неговите затворници се отправиха към Рим. Един александрийски кораб на име "Близнаците" бе презимувал в Малта и пътуваше на запад, и пътниците се прехвърлиха на него. Макар и за известно време отложено поради насрещен вятър, пътуването мина без произшествия и корабът хвърли котва в красивото пристанище Потьоли на Италийския бряг.

Тук имаше малко християни, които помолиха апостола да остане с тях седем дни - привилегия, която стотникът му предостави с удоволствие. Откакто бяха получили посланието на Павел до римляните, християните в Италия чакаха с нетърпение посещението му. Не бяха допускали да го посрещнат като затворник, но страданията му само го правеха по-скъп в очите им. Разстоянието между Потьоли и Рим беше 140 мили и тъй като пристанището беше в постоянна връзка със столицата, римските християни научиха за пристигането на Павел и някои от тях тръгнаха да го поздравят.

На осмия ден след акостирането стотникът и неговите затворници се запътиха към Рим. Юлий с радост разрешаваше на апостола всяко предпочитание, което беше в неговата власт, но не можеше да промени положението му на затворник, нито да го освободи от веригата, свързваща го с неговия страж войник. С натежало сърце чакаше

Павел своето желано посещение в столицата на света. Колко различни от очакванията бяха сега обстоятелствата! Как окован и обезправен щеше да проповядва евангелието? Надеждите му да спечели много души за истината в Рим изглеждаха обречени на провал.

Най-накрая пътниците стигнаха Апиевия форум на 40 мили от Рим. Като си пробиваха път през тълпите, които се бяха събрали на голямото тържище, посивелият старец, окован с група закоравели престъпници, бе посрещнат с присмех и мнозина го сочеха с груб подигравателен жест.

Изведнъж се чу вик на радост. Един мъж от тълпата изтича и прегърна затворника с радостни сълзи като дългоочакван баща. Отново и отново се повтори тази сцена и с очи, пълни с очакване и надежда, мнозина разпознаха в окования човека, който им бе говорил словото на живота в Коринт, Филипи и Ефес.

Когато учениците се насъбраха с разпалени сърца около своя баща в евангелието, цялата група се принуди да спре. Войниците бързаха, но не им даваше сърце да прекъснат щастливата среща, защото и те се бяха научили да уважават и ценят своя затворник. В това измъчено, уморено лице учениците виждаха отразен образът на Христос. Те увериха Павел, че не са го забравили, нито са престанали да го обичат и че са му задължени за радостната надежда, която дава сила на живота им и мир с Бога. В пламенната си любов искаха, ако можеха да имат тази привилегия, да го носят на рамене по целия път през града.

Малцина осъзнават значението на думите за срещата на Павел с братята си, казани от Лука: “благодари на Бога и се ободри”. Заобиколен от плачещите и съчувстващи му вярващи, които не се засрашиха от неговите окови, апостолът възхвали Бога на висок глас. Облакът тъга, потискащ духа му, бе разнесен. Християнският му живот бе низ от тежки изпитания, страдания и разочарования, но в този час той се чувстваше възнаграден щедро. С по-твърда стъпка и с радостно сърце продължи пътя си. Не се оплакваше от миналото, нито се боеше за бъдещето. Окови и беди го очакваха - знаеше това, но знаеше също, че задачата му бе да освобождава души от безкрайно поужасно робство и се радваше на страданията, които понасяше заради Исус.

В Рим стотникът Юлий предаде затворниците си на капитана на императорската гвардия. Добрият му доклад за Павел заедно с писмото от Фест помогнаха главният капитан да гледа на апостола с добро око и, вместо да го хвърли в затвора, му позволи да живее в наета къща. Макар все още постоянно окован за войника, апостолът имаше свободата да приема своите приятели и да работи за напредъка на Христовото дело.

Доста евреи, изгонени от Рим преди няколко години, бяха получили правото да се върнат, така че сега той намери там много от тях. Най-напред реши да им представи своя живот и делото си, преди враговете му да имат възможност да ги настроят против него. Затова три дни след пристигането си в Рим извика по-главните между тях и просто и без заобикалки им разкри защо бе дошъл в Рим като затворник.

“Братя - каза той, - без да съм сторил аз нещо против народа ни или против бащините обичаи, пак от Ерусалим ме предадоха вързан в ръцете на римляните, които, като ме изпитаха, щяха да ме пуснат, защото в мене нямаше нищо достойно за смърт. Но понеже юдеите се възпротивиха на това, принудих се да се отнеса до кесаря, а не че

имах да обвиня в нещо народа си. По тая причина, прочее, ви повиках, за да ви видя и да ви поговоря, защото заради това, за което Израил се надява, съм вързан с тая верига.”

Павел не каза нищо за изгърпяното от евреите унижение или за многобройните им заговори да го убият. Думите му бяха белязани с предпазливост и любезност. Не се стараеше да спечели внимание или симпатия, а да защити истината и да издигне честта на евангелието.

Слушателите му отговориха, че не са получавали обвинения срещу него в писма и че никой от евреите не е идвал в Рим, за да го обвини в каквото и да е престъпление. Изразиха силно желание лично да чуят причините за вярата му в Христос. “Но желаем да чуем от тебе какво мислиш, защото ни е известно, че навсякъде говорят против това учение” - казаха те.

И понеже всички желаеха това, Павел им каза да определят един ден, когато да им представи истините на евангелието. В посоченото време се събраха мнозина и “от сутринта до вечерта той им излагаше с доказателства Божието царство и ги уверяваше за Исуса и от Мойсеевия закон, и от пророците”. Сподели собственото си преживяване и им представи аргументите от старозаветните писания с простота, искреност и сила.

Апостолът показа, че религията не се състои от ритуали и церемонии, вярвания и теории. Ако беше така, естественият човек можеше да я разбере чрез изследване, както разбира светските неща. Учеше ги, че религията е практическа, спасителна сила, принцип, произхождащ изцяло от Бога, лична опитност в Божията сила, обновяваща душата.

Той изтъкна как Мойсей отдавна бе посочил на Израил Христос като пророк, Когото те трябваше да слушат. Как всички пророци бяха свидетелствали за Него като Божие велико лекарство за греха - Безгрешният, който трябваше да понесе греховете на виновните. Не ги укори, че спазват форми и церемонии, а им показа, че докато поддържат ритуалната служба с голяма точност, отхвърлят Символизирания от цялата тази система.

Павел заяви, че в своето състояние на необърнат във вярата бе познавал Христос, но не лично, а просто чрез представата, която и той като другите е имал за характера и делото на бъдещия Месия. Отхвърлил бе Исус от Назарет като измамник, защото не отговаряше на представите му, но сега възгледът му за Христос и за Неговата мисия бе по-духовен и издигнат. Апостолът потвърди, че не им представя Христос по плът. Ирод бе видял Христос в дните на Неговия живот сред хората. Анна също Го бе видял. Пилат, свещениците и управителите го бяха видели, римските войници също, но те не бяха погледнали към Него с очите на вярата, не бяха го познали като прославения Изкупител. Да се схване Христос чрез вяра, да се получи духовно знание за Него, се изискваше нещо повече от личното познанство с Него, когато бе на земята. Общуването с Христос, на което Павел се радваше, беше по-непосредствено, по-трайно от едно обикновено земно и човешко общуване.

Когато Павел говореше за онова, което знае, и свидетелстваше как бе видял Исус от Назарет - надеждата на Израила, искрено търсещите истината се убеждаваха. В някои умове се създаде впечатление, което никога вече не се изтри, но други упорито отказаха да приемат ясното свидетелство на писанията, макар и представени от човека особено

просветлен от Светия Дух. Те не можаха да се противопоставят на аргументите му, но отказаха да приемат неговите заключения.

Много месеци изминаха, откакто Павел бе пристигнал в Рим, преди евреите от Ерусалим да дойдат лично, за да представят обвиненията си срещу затворника. Няколко пъти все не успяваха да изпълнят намеренията си и сега, когато Павел щеше да бъде изправен пред най-висшия съд в Римската империя, не желяеха да рискуват да бъдат победени отново. Лисий, Феликс, Фест и Агрипа единодушно бяха заявили своята вяра в неговата невинност. Враговете му можеха да се надяват на успех, само ако се опитаха да повлияят на императора в своя полза. Отлагайки, решиха да спечелят време, за да усъвършенстват и завършат плановете си. И така, изчакаха малко, преди да предявят лично своите обвинения срещу апостола.

Според Божия промисъл това отлагане доведе до по-нататъшно разпространяване на евангелието. Водени от благосклонността си, тези, които пазеха Павел, му позволиха да живее в удобна къща, където можеше да се среща свободно със своите приятели и всеки ден да излага истината на идващите да го слушат. Така в продължение на две години той не прекъсна своя труд, “като проповядваше Божието царство и с пълно дръзновение поучаваше за Господа Исуса Христа, без да му забранява някой”.

През това време не забрави църквите, които бе установил на много места. Осъзнавайки опасностите, заплашващи обърнатите към новата вяра, апостолът се опита, доколкото му бе възможно, да задоволи техните нужди чрез писма с предупреждения и практически наставления. И от Рим изпрати посветени работници да се трудят не само за тези църкви, но и в полета, които сам не бе посещавал. Те, като мъдри пастири, укрепиха делото, толкова добре започнато от Павел, осведомяван за състоянието и опасностите пред църквите чрез постоянна връзка с тях, той можа да приложи мъдро наставничество над всички.

Така, макар и видимо да бе откъснат от активна дейност, апостолът упражни по-обширно и по-трайно влияние отколкото, ако бе свободен да работи сред църквите, както в миналите години. Като затворник за Господа той въздействаше силно върху чувствата на братята си. Думите му, написани от човек в окови заради Христос, привличаха по-голямо внимание и уважение, отколкото, ако лично бе отишъл сред тях. Докато беше между тях, вярващите не осъзнаваха колко тежко бремене е поел той. Досега си имаха извинение да не носят отговорности поради това, че им липсваше неговата мъдрост, такт и неуморна енергия, но сега, когато бяха оставени в своята неопитност да научат пренебрегнатите уроци, оцениха предупрежденията, съветите и наставленията му, както не биха ги оценили, ако беше сред тях лично. И като научиха за куража и вярата му по време на дългото затворничество, бяха подтикнати към по-голяма вяра и усърдие в Христовото дело.

Сред помощниците на Павел в Рим бяха мнозина от неговите предишни сътрудници и приятели. Лука - обичаният лекар, който го бе придружил в пътуването към Ерусалим, по време на двегодишното затворничество в Кесария и в опасното пътуване към Рим, беше още с него. Тимотей също го утешаваше. Тихик, “любезният брат и верен служител и съработник в Господа”, стоя благородно до апостола. Димас и Марко бяха също с него. Аристарх и Епафрас бяха негови “съпленици” (Кол. 4:7-14).

Християнската опитност на Марко се бе задълбочила в сравнение с първите години, когато бе приел вярата. Тъй като бе изследвал по-отблизо живота и смъртта на Христос, той бе придобил по-ясни възгледи за мисията на Спасителя, за тежките Му изпитания и борби. Четейки в бележите на Христовите ръце и нозе знаците на Неговата служба за човечеството и за обхвата, до който стига себеотрицанието за спасяване на изгубените и погиващите, Марко с желание последва Господа в пътя на саможертвата. Сега, като споделяше съдбата на затворника Павел, той разбра по-добре отпреди, че е безкрайна печалба да спечелиш Христос, а безкрайна загуба - да спечелиш света и да загубиш душата си, за чието изкупление е пролята Христовата кръв. Сред сурови изпитания и противопоставяне Марко устоя неотклонно като мъдър и обичан помощник на апостола.

Димас, останал твърд за известно време, по-късно изостави Христовото дело. Споменавайки за това, Павел пише: "... Димас ме остави, като обикна сегашния свят" (2Тимотей 4:10). Той замени високия и благороден идеал със светска печалба. Колко късогледа размяна! Притежавайки само светски блага или почест, Димас наистина беше беден, колкото и да беше горд със себе си. А Марко, като избра да пострада заради Христос, придоби вечни богатства и бе смятан от небето за наследник на Бога и сънаследник с Неговия Син.

Между онези, които предадоха сърцата си на Господа в резултат от труда на Павел в Рим, бе и Онисим - езически роб. Той бе измамил господаря си Филимон - християнски вярващ в Колос, и бе избягал в Рим. Със своето добро сърце Павел се опита да утеши бедния, нещастен и прокълнат беглец и да осветли със светлината на истината неговия затъмнен ум. Онисим послуша думите на живота, призна греха си и се обърна към християнската вяра.

Той стана скъп на Павел със своето благочестие и искреност, както и с нежната си грижа за удобствата на апостола, и с пламенността си за разпространяване на евангелието. Павел видя в неговия характер такива черти, които щяха да го направят успешен помощник в мисионската работа и го посъветва да се върне без отлагане при Филимон, да поиска прощението му и да планира бъдещето си. Апостолът обеща да отговаря лично за сумата, която Онисим бе откраднал от Филимон. Като се готвеше да изпрати Тихик с писма до различни църкви в Мала Азия, той изпрати Онисим да го придружи. Тежко бе изпитанието на този слуга да се предаде на своя господар, когото бе ощетил, но като истински новоповярвал не се отдръпна от това задължение.

Павел изпрати по Онисим писмото до Филимон, в което със своя обичаен такт и доброта защити покаялия се роб и изрази желание да се ползва от услугите му и в бъдеще. Писмото започва с вълнуващ поздрав към Филимон като приятел и сътрудник:

"Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, и Господа Исуса Христа. Винаги благодаря на моя Бог, когато те споменавам в молитвите си, като слушам за твоята любов и за вярата, която имаш към Господа Исуса..." "Апостолът напомни на Филимон, че всяко добро намерение и черта на характера, които той притежава, се дължат на Христовата благодат. Това единствено го отличава от престъпниците и грешните. Същата благодат може и от долния престъпник да направи Божие чадо - полезен сътрудник в евангелието.

Павел можеше да призове Филимон към неговата християнска длъжност, но избра по-скоро езика на умоляването: “Аз, прочее, който съм Павел старец, а сега и затворник за Христа Исуса, ти се моля за моето чадо Онисима, когото родих в оковите си, който беше някога безполезен на тебе, а сега полезен и на тебе, и на мене”.

Апостолът помоли Филимон, имайки предвид обръщането на Онисим във вярата, да го приеме като свое чадо и да прояви такава любезност, че робът да остане с бившия си господар “не вече като слуга, но повече от слуга, като брат, особено възлюбен...” (Филимон 16). Той изрази желанието си да задържи Онисим да му служи в неговите окови, както самият Филимон би направил, но искаше това да стане, след като Филимон сам се съгласи да освободи роба.

Апостолът добре познаваше жестокостта, с която господарите се отнасяха към робите си. Знаеше, че и Филимон бе много разярен поради поведението на своя слуга. Опита се така да му пише, че да събуди най-дълбоките и най-благородните му чувства като християнин. С приемането на Христос Онисим бе станал брат във вярата и каквото и да е наложено му наказание, то би подействало на Павел като наложено на самия него.

Павел доброволно предложи да поеме дълга на Онисим, за да спести на виновния позора от наказанието и да му даде възможност отново да се радва на привилегията, която бе загубил. “... ако ме считаш за съдружник, приеми него като мене - писа той на Филимон. - И ако те е в нещо онеправдал или ти дължи нещо, мини това на моя сметка. Аз, Павел, пиша това с ръката си: Аз ще платя...”

Колко подходяща илюстрация за любовта на Христос към каещия се грешник! Служителят, ошетил своя господар, нямаше с какво да възстанови загубата. Грешникът, откраднал от Бога години на служба, няма средства да покрие дълга си. Исус застава между него и Бога, казвайки: “Аз ще платя дълга. Нека грешникът бъде пожален; Аз ще страдам вместо него”.

След като предложи да поеме дълга на Онисим, Павел напомни на Филимон колко много му дължеше самият той. Дължеше му и себе си, тъй като Бог използва Павел като инструмент за неговото обръщане във вярата. И тогава деликатно и сериозно помоли Филимон, освежавал със своята щедрост светиите, да освежи и духа на апостола, като му даде този случай на радост. “Уверен в твоята послушност, - добави той, - аз ти пиша и зная, че ще сториш и повече, отколкото ти казвам.”

Писмото на Павел до Филимон разкрива влиянието на евангелието върху връзката между господар и слуга. Робството бе установена институция по време на Римската империя и в църквите, за които работеше Павел, имаше и господари, и роби. В градовете, където робите често превъзхождаха броя на свободното население, действаха строги и жестоки закони, спазвани от необходимостта робите да бъдат държани в подчинение. Един богат римлянин често притежаваше стотици роби от всякакъв ранг, нация или занятие. Имайки пълен контрол върху душите и телата на тези безпомощни същества, той можеше да ги подлага на каквито си иска страдания. Ако някой от тях при самоотбрана се опиташе да вдигне ръка срещу своя собственик, цялото семейство на оскърбителя можеше да бъде пожертвано безчовечно. И най-малката грешка, простъпка или недобросъвестност често се наказваха безмилостно.

Някои господари бяха по-хуманни от други и много внимателни към своите слуги. Но огромното множество от богатите и благородните се отдаваха без ограничения на наслаждения на страстите и апетита си и правеха своите роби окаяни

жертви на капризите и тиранията си. Цялата система водеше към безнадеждно деградиране.

Задачата на апостола не бе да преобърне произволно или внезапно установения ред в обществото. Ако се бе опитал да направи това, би попречил на успеха на евангелието. Той проповядваше принципи, които удряха в самата основа на робството и които, ако бяха приложени в живота, със сигурност биха подкопали цялата система. “Гдето е Господният Дух, там е свобода” (2Кор.3:17) - заяви той. Когато повярваше, робът ставаше член на Христовото тяло и като такъв трябваше да бъде обичан и да се отнасят към него като към брат, сънаследник със своя господар на благословенията от Бога и на привилегиите на евангелието. От друга страна, слугите трябваше да изпълняват своите задължения “не... само пред очи като човекоугодници, но като Христови слуги, изпълнявайте от душа Божията воля” (Еф.6:6).

Християнството прави здрава връзката на единство между господар и слуга, крал и подчинен, евангелския служител и деградирания грешник, намерил в Христос очистване от греха. Те са измити със същата кръв, оживени са чрез същия Дух и са пригответени да бъдат едно в Исус Христос.

44. ДОМЪТ НА ЦЕЗАРЯ

Евангелието винаги е постигало най-голям успех сред по-скромната класа. “... между вас няма мнозина мъдри според хората, нито мнозина силни, нито мнозина благородни” (1 Кор.1:26). Не можеше да се очаква Павел - беден затворник без приятели, да спечели вниманието на богатите и издигнати римски граждани. На тях порокът предлагаше всичките си блестящи очарования и ги държеше като доброволни жертви. Но измъчените от тежък труд и смазани от нужда жертви на тяхното потисничество, дори мнозина измежду бедните роби, с радост слушаха Павловите думи и намираха в Христовата вяра надежда и мир, насърчаващи ги в трудностите на тяхната участ.

Но макар че работата на апостола започна сред скромните и унижените, влиянието му се разпространи и достигна и до самия дворец на императора.

По това време Рим беше столица на света. Високомерните цезари диктуваха закони на почти всеки народ под небето. Царят и придворните или не знаеха за скромния Назарянин, или гледаха на Него с омраза и присмех. Но ето, за по-малко от две години евангелието намери достъп от скромния дом на затворника до залите на императора. Павел бе в окови като злосторник, “но Божието слово не се връзва” (2Тимотей 2:9).

В по-ранните години апостолът с победна сила бе проповядвал публично вярата в Христос, чрез знамения и чудеса бе дал непогрешимо доказателство на Божествения Му характер. С благородна откровеност се бе издигнал над гръцките мъдреци и чрез познанията и красноречието си бе смълчал аргументите на гордата философия. С неугасващ кураж бе стоял пред царе и управители и бе говорил за правда, въздържание

и идещия съд, докато високомерните управители трепереха, сякаш вече съзираха ужасите на Божия ден.

Сега на апостола не бяха дадени такива възможности, тъй като бе ограничен в собственото си жилище и можеше да проповядва истината само на тези, които идваха при него. Той нямаше както Мойсей и Аарон Божествена заповед да отиде пред неморалния цар и в името на великия Аз Съм да изобличи неговата жестокост и потисничество. Но точно тогава, когато главният защитник на евангелието явно бе загубил достъп до публична работа, евангелието спечели голяма победа, защото към църквата се прибавиха членове от самия дом на царя.

Никъде не можеше да съществува по-чужда на християнството атмосфера от тази в римския двор. Нерон изглежда бе заличил от душата си последната следа на Божественост, а дори и на човечност, и бе приел белега на Сатана. Неговите помощници и придворни бяха общо взето със същия характер - свирепи, долни и продажни. Според видимите обстоятелства не бе възможно християнството да намери достъп до двора му.

Но и в този случай, както и в много други, се оправда твърдението на Павел, че оръжията на неговото войнстване бяха “пред Бога силни за събаряне на крепости” (2 Кор. 10:4). Дори сред Нероновото домочадие бяха спечелени трофеи за кръста. От покварените помощници на още по-покварения цар бяха спечелени новоповярвали, които станаха Божии синове. Те не бяха тайни, но открити християни. Не се срамуваха от вярата си.

И чрез какви средства бе постигнато това навлизане и твърдо установяване на християнството там, където дори неговият достъп изглеждаше невъзможен? В Посланието си до филипяните Павел приписва на затворничеството си своя успех в спечелване на обърнати към вярата от Нероновото домочадие. Боейки се да не би някой да си помисли, че тежките му изпитания са попречили на напредъка на евангелието, той ги уверява: “А желая да знаете, братя, че това, което ме сполетя, спомогна повече за преуспяване на благовестието” (Филип. 1:12).

Когато християнските църкви най-напред научиха, че Павел ще посети Рим, очакваха там забележителна победа на евангелието. Той бе занесъл истината в много страни, бе проповядвал в големи градове. Не можеше ли този най-ярък защитник на вярата да успее да спечели души за Христос дори в столицата на света? Но надеждите им бяха покосени, като чува, че Павел отишъл в Рим като затворник. Бяха очаквали да видят евангелието, веднъж установено в този голям център, да се разпространява бързо сред всички народи и да става една покоряваща сила на земята. Колко огромно беше разочарованието им! Човешките очаквания пропаднаха, но не и Божието намерение.

Не чрез проповедите на Павел, но чрез оковите му бе привлечено вниманието на двореца към християнството. Като затворник той освободи от окови толкова много души, роби на греха. Но това не бе всичко. Апостолът заяви: “И повечето от братята на Господа, одързостени от успеха в оковите ми, станаха по-смели да говорят Божието слово без страх” (Филип. 1:14).

Търпението и куражът му по време на дългото и несправедливо затворничество, смелостта и вярата му бяха една непрекъсната проповед. Духът му, така различен от духа на света, даде свидетелството, че една сила, по-висша от земната, обитава в него. И чрез примера му християните бяха подбудени да защитават делото с по-голяма решителност, отколкото преди Павел да бъде откъснат от публична дейност. Павловите

окови подеждваха по такъв начин, че когато неговата сила и полезност изглеждаха прекършени и според всички изгледи той можеше да направи най-малко, тогава пожъна снопи за Христос в полета, изглеждали напълно затворени за него.

Преди да свършат двете години затворничество, Павел можа да каже: "... стана известно на цялата претория и на всички други, че съм в окови за Христа", и сред лицата, които изпратиха поздрав на филипяните, той споменава главно "тия, които са от Кесаревия дом" (Филип. 1:13, 4:22).

Търпението, както и смелостта, водят към победа. Чрез смирение в тежките изпитания, както и чрез смелост в начинанията могат да бъдат спечелени души за Христос. Християнин, който проявява търпение и мъжество при лишения и страдания и среща дори самата смърт с мира и спокойствието на непоклатимата вяра, може да направи за евангелието повече, отколкото чрез дълъг живот на верен труд. Често, когато Божи слуга е откъснат от активна работа, Провидението намира тайнствени начини, изглеждащи за оплакване според нашето късогледо разбиране, но предназначени от Бога да извършат делото, което по друг начин никога не би било извършено.

Нека Христовият последовател да не мисли, че когато вече не е в състояние да работи открито и активно за Бога и за Неговата истина, няма повече служба, която да представи, или награда, която да спечели. Искреният Христов свидетел никога не бива оставен настрана. В здраве и в болест, в живот и в смърт Бог още го използва. Когато чрез сатанинската злоба Христовите служители биват преследвани и активната им работа бива спъвана, когато бъдат хвърляни в затвора или завлечени на ешафода или на кладата, истината може да спечели по-голяма победа. Когато верните слуги запечатват своето свидетелство с кръвта си, души, съмнявали се и неуверени в този момент, се убеждават да повярват в Христос и да застанат смело на Неговата страна. Изобилна жетва за Бога е пожъната от пепелта на мъчениците.

Трудолюбието и верността на Павел и на неговите сътрудници не по-малко от вярата и послушанието на обърнатите към християнството при най-неблагоприятни обстоятелства осъждат леността и липсата на вяра в Христовия служител. Апостолът и неговите близки сътрудници можеха да се оправдаят, че ще бъде напразно да призовават към покаяние и вяра в Христос Нероновите служители, подложени на коварни изпитания, обкръжени от огромни пречки и изложени на яростна съпротива. Дори и да бяха убедени в истината, как щяха да й бъдат послушни? Но Павел не разсъждаваше така. Чрез вяра представи той евангелието на тези души и сред чулите го имаше хора, които решиха да бъдат послушни на всяка цена. Независимо от пречките и опасностите те пожелаха да приемат истината и да се доверят на Бога за помощ, за да огрее светлината им други.

От цезаревото домочадие имаше хора, които останаха там и след като се обърнаха към истината. Не се почувстваха освободени от дълга си за своя пост поради неблагоприятните окръжаващи ги обстоятелства. Истината ги бе намерила тук и те останаха да свидетелстват чрез своя променен живот и характер за преобразяващата сила на новата вяра.

Искушени ли са някои да се извиняват с обстоятелствата, че не свидетелстват за Христос? Нека да си помислят за положението на учениците от цезаревото домочадие - порочността на императора, разпуснатостта на придворните - ние едва ли можем да си представим по-неблагоприятни обстоятелства за религиозен живот, водещи до по-голяма жертва и противопоставяне от обстоятелствата, в които се намираха

новоповярвалите. Но сред трудностите и опасностите те останаха верни. Поради пречките, които изглеждат непреодолими, християнинът може да се опита да се извини за непослушанието си спрямо истината, каквато е в Исус (по Еф. 4:21). Но това извинение не може да бъде сметнато за съществено. Който се извинява, доказва, че Бог е несправеден, че е създал за Своите деца условия за спасение, към които те не могат да се придържат.

Човекът, чието сърце е насочено да служи на Бога, ще намери възможност да свидетелства за Него. Трудностите ще бъдат безсилни да спънат този, който е решен да търси първо царството на Бога и Неговата правда. Чрез силата, спечелена от молитвата и изследването на Словото, той ще се стреми към добродетел и ще изостави порока. Вярващият, гледайки към Исус, Авторът и Завършителят на вярата, който изтърпя “от грешните такова противоречие против Себе Си” (Евр. 12:3), с желание ще надвие изкушения и присмех. Помощ и благодат, достатъчни за всички обстоятелства, са ни обещани от Този, Чийто Слово е истина. Вечните Му ръце обграждат душата, която се обръща към Него за помощ. В грижата Му ние можем да почиваме безопасно, казвайки: “Когато съм в страх, на Тебе ще уповавам” (Пс. 56:3). За всички, които полагат доверието си в Него, Той ще изпълни Своето обещание.

Чрез примера Си Спасителят показва, че последователите Му могат да бъдат в този свят, но да не му принадлежат. Той не дойде да сподели измамните му удоволствия, да участва в неговите обичаи и да следва неговия начин на живот, а да изпълни волята на Своя Отец, да потърси и спаси загубеното. С тази цел пред себе си християнинът може да устои неосквернен при всякакви обстоятелства. Каквото и да е неговото положение или обкръжение - възвишено или скромно - той ще изявява силата на истинската религия чрез вярно изпълнение на дълга.

Не освободен от тежки изпитания, но сред самите тях се развива християнският характер. Подигравките и съпротивата водят Христовия последовател към по-голяма бдителност и по-сериозни молитви към могъщия Помощник. Суровото изпитание, издържано чрез Божията благодат, развива търпение, бдителност, сила и дълбоко, постоянно доверие в Бога. Победата на християнската вяра ражда у нейния последовател страдание, прави го силен, способен да се покорява и така да побеждава, да бъде убиван цял ден (по Римл. 8:36) и пак да бъде жив, да носи кръста и така да спечели славната корона.

45. НАПИСАНО В РИМ

Тази глава е основана на посланията към колосяните и филипяните.

В ранната си християнска опитност апостол Павел има особена възможност да научи Божията воля за Исусовите последователи. Той бе “занесен до третото небе”, “в рая, и чу неизразими думи, които на човека не е позволено да изговори”. Самият той признава, че са му били дадени много “видения и откровения от Господа”. Разбирането

му за принципите на евангелската истина бе равностойно с това на “превъзходните апостоли” (2Кор.12:2,4,1,11). Той имаше ясно, пълно разбиране за “широчината и дължината, височината и дълбочината” на “Христовата любов, която никое знание не може да обгърне” (Еф.3:18,19).

Павел не можа да разкаже всичко, показано му във видение, защото сред слушателите му имаше хора, които щяха фалшиво да изтълкуват думите. Но откритото му го направи способен да работи като водач и мъдър учител и да състави вестите, изпратени в по-късните години до църквите. Впечатлението, получено във видение, бе винаги с него. То му даваше способност да представя правилно християнския характер. Устно и чрез написано слово той предаде една вест, останала през всички времена в помощ и подкрепа на Божията църква. На вярващите днес тя говори ясно за опасностите, които ще заплашват църквата и за измамните учения, които тя ще срещне.

С писмото чрез съветите и увещанията, апостолът изразяваше желанието: “Да не бъдат вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение”, но да дойдат всички до “единство на вярата и на познаването на Божия Син... в мярката на ръста на Христовата пълнота”. Той увеща Исусовите последователи сред езичниците да не ходят “както се обхождат и езичниците по своя суетен ум, помрачени в разума и странни на живота от Бога поради невежеството, което е в тях, и поради закоравяването на сърцето им”, но “внимавайте добре как се обхождате - не като глупави, но като мъдри, като изкупвате благовремието” (Еф.4:14,13,17,18,5:15,16). Окуражи вярващите да очакват времето, когато Христос, който “възлюби църквата и предаде Себе Си за нея”, ще “я представи на Себе Си църква славна, без петно или бръчка, или друго такова нещо”, църква “свята и непорочна” (Еф.5:25,27).

Тези вестии, написани не със сила от човека, но от Бога, съдържат уроци, които би трябвало да бъдат изучавани от всички и които би било полезно да бъдат често повтаряни. В тях се подчертава практическата набожност, полагат се принципи, които трябва да бъдат следвани във всяка църква, и пътят, водещ към вечен живот, е очертан ясно.

В писмото си до “святите и верни братя в Христа, които са в Колоса”, писано по време на затворничеството му в Рим, Павел споменава за радостта си от тяхната твърдост във вярата, вест, донесена му от Епафрас, “който - писа апостолът - ни и извести за вашата любов в Духа. “Затуй - продължи - и ние от деня, когато чухме за това, не преставаме да се молим за вас и да искаме от Бога да се изпълните с познанието на Неговата воля чрез пълна духовна мъдрост и проумяване, за да се обхождате достойно за Господа, да Му угаждате във всичко, като принасяте плод във всяко добро дело и като растете в познаването на Бога, подкрепявани с пълна сила според Неговото славно могъщество, за да издържите и дълго търпите всичко с радост.”

Така Павел изрази със слово желанието си за вярващите в Колос. Какъв висок идеал поставят тези думи пред Христовия последовател! Те показват чудните възможности на християнския живот и обясняват, че няма граница за благословенията, които могат да получат Божиите деца. Постоянно растящи в познаване на Господа, те могат да преминават от сила в сила, от висота към висота в християнската опитност, докато чрез “Неговото славно могъщество” бъдат удостоени да участват в наследството на светиите в светлината (по Кол. 1:12).

Апостолът издигна пред своите братя Христос, чрез Когото Бог сътвори всички неща и извърши тяхното изкупление. Той заяви, че ръката, която поддържа световите в космоса и поддържа в съвършен ред и неуморна активност всичко в Божия всемир, е същата ръка, която бе прикована на кръста за тях. "... чрез Него бе създадено всичко - писа Павел, - което е на небесата и на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него бе създадено; и Той е преди всичко и всичко чрез Него се сплотява... И вас, които бяхте някога отстранени и по разположение врагове в злите си дела, примири сега чрез Неговата смърт в плътското Му тяло, да ви представи пред Себе Си святи, непорочни и безупречни."

Божият Син се наведе, за да издигне падналите. Затова Той напусна безгрешния свят в небето, деветдесет и деветте*, които Го обичаха, и дойде на тази земя, за да бъде "наранен поради нашите престъпления, бит... поради нашите беззакония" (Исаия 53:5). Във всичко се оприличи на братята си. Стана плът, каквато сме ние. Знаеше, че това означаваше да бъде гладен, жаден и уморен. Поддържаше се с храна и се освежаваше със сън. Беше странник и пътник на земята - в света, но не от света, изкушаван и изпитван, както хората днес са изкушавани и изпитвани, но живя живот, свободен от грях. Нежен, милостив, състрадаващ, винаги мислещ за другите, Той представи Божия характер. "И Словото стана плът и пребиваваше между нас..., пълно с благодат и истина" (Йоан 1:14).

Обкръжени от обичаите и влиянията на езичеството, вярващите в Колос бяха в опасност да бъдат отделени от простотата на евангелието. Павел ги предупреди за това, посочвайки им Христос като единствен сигурен водач. "Защото желая да знаете какъв голям подвиг имам за вас и за ония, които са в Лаодикия, и за ония, които не са ме виждали лично - писа той, - за да се утешат сърцата им, та свързани заедно в любов за всяко обогатяване със съвършено проумяване да познаят тайната Божия, сиреч Христа, в Когото са скрити всичките съкровища на премъдростта и на знанието.

Това ви казвам, за да ви не измами някой с убедителни думи..., както сте приели Христа Исуса, Господа, така и се обхождайте в Него, вкоренени и назидавани в Него, утвърждавани във вярата си, както бяхте научени и изобилващи в нея с благодарение. Внимавайте да ви не заплени някой с философията си и с празна измама по човешко предание, по първоначалните учения на света, а не по Христа. Защото в Него обитава телесно всичката пълнота на Божеството и вие имате пълнота в Него, който е глава на всяко началство и власт."

Христос бе предсказал, че ще възникнат измамници, чрез чието влияние "ще се умножи беззаконието" и "любовта на мнозинството ще охладнее" (Матей 24:12). Той бе предупредил учениците, че църквата ще бъде в по-голяма опасност от това зло, отколкото от неприятелски преследвания. Отново и отново Павел предупреждаваше вярващите за тези лъжеучители. Те трябваше да бдят срещу тази опасност повече, отколкото срещу всички други, защото приемайки ги, щяха да отворят вратата на заблудите, чрез които врагът ще затъмни духовното виждане и ще разколебае доверието на наскоро присъединилите се към вярата на евангелието. Христос беше стандартът - по него трябваше да изпитват представените учения и да отхвърлят всичко, нехармониращо с Неговото учение. Христос разпнат за греха, Христос възкресен от

мъртвите, Христос възлязъл в небето - това беше науката на спасението, която трябваше да учат и да преподават на други.

Предупрежденията на Божието слово за опасностите, дебнещи християнската църква, важат и за нас днес. Както в дните на апостолите хората се опитваха чрез традиция и философия да унищожат вярата в писанията, така и днес чрез угодническите настроения на висшата критика, чрез еволюция, спиритизъм, теософия и пантеизъм врагът на правдата се старае да поведе душите по забранени пътища. За мнозина Библията е като лампа без масло, защото са обърнали умовете си към източници на спекулативна вяра, която донася фалшиво разбиране и объркване. Делото на висшата критика чрез “напречни разрези”, предположения, възстановяване е да унищожи вярата в Библията като Божествено откровение. Тя ограбва силата на словото Божие да ръководи, да издига и да вдъхновява човешкия живот. Чрез спиритизма множествата биват поучавани да вярват, че желанието е най-висшият закон, развратът - свобода, и човекът - отговорен само пред себе си.

* По притчата от Матей 18:12,13

Христовият последовател ще се срещне с измамни думи, за които апостолът предупреди вярващите в Колос. Той ще срещне спиритически тълкувания на писанията, но не трябва да ги приема. Гласът му ще се издигне в ясно потвърждение на вечните истини от Словото. Без да откъсва поглед от Христос, той трябва да върви твърдо напред по набеязаната пътека, като отхвърля всички идеи, които не са в хармония с Неговото учение. Божията истина трябва да бъде предмет на разсъждението и изучаването му. За него Библията трябва да е глас Божии, говорещ му пряко. Така ще намери Божествена мъдрост.

Познанието за Бога, както е разкрито в Христос, е знание, което всички спасени ще притежават. Знание, което преобразява характера. Прието в живота, то ще възстановява душата по образа на Христос. То е познанието, предлаганото от Бога на чадата Му; без него всичко друго е суетност и нищожност.

Във всяко поколение и във всяка страна истинската основа за изграждане на характера е била все тази - принципите, съдържащи се в Словото Божие. Единственото безопасно и сигурно правило е да се върши това, което казва Господ. “Повеленията Господни са прави, веселят сърцето. Заповедта Господня е светла, просвещава очите” (Пс.19:8). “Който прави това, няма да се поклати до века” (Пс.15:5). Чрез Словото Божие апостолите посрещаха фалшивите теории на своето време, казвайки: “... никой не може да положи друга основа, освен положената...” (1Кор.3:11).

При своето обръщане във вярата и кръщение колоските християни се зарекоха да отстранят вярванията и традициите, част от живота им дотогава, и да бъдат верни на Христос. В писмото си Павел им напомни за това и ги замоли да не забравят, че за да опазят своето обещание, трябва да полагат непрекъснати усилия срещу злините, които ще се опитват да ги владеят. “И тъй, ако сте били възкресени заедно с Христа - каза той, — търсете това, което е горе, гдето седи Христос отдясно на Бога. Мислете за горното, а не за земното, защото умряхте и животът ви е скрит с Христа в Бога.”

“Затуй ако е някой в Христа, той е ново създание. Старото премина, ето всичко стана ново” (2Кор.5:17). Чрез Христовата сила мъже и жени са разкъсали веригите на

греховни навици. Те са се отрекли от егоизма си. Оскърбяващият е станал почитателен, пияницата - трезвеник, блудникът - чист. Душите, носили образа на Сатана, са се преобразили в подобие на Бога. Самата тази промяна е чудо на чудесата. Промяната, извършена под действие на Словото, е една от най-дълбоките му тайни. Ние не можем да го разберем, можем само да вярваме, както заявяват писанията, че “Христос е всичко и във всичко”.

Когато Божият Дух завладее ума и сърцето, в обърнатата във вярата душа бликва нова песен, защото човек осъзнава, че в неговата опитност е изпълнено Божието обещание, че престъплението му е простено и грехът му - покрит. Той се е покаял пред Бога за нарушенията на Божествения закон и е повярвал в Христос, умрял, за да оправдае човека. Оправдан чрез вяра, той има мир с Бога чрез нашия Господ Исус Христос (по Римл. 5:1).

Но християнинът, разбирайки това, не трябва доволен да скръсти ръце. Който е решил да влезе в духовното царство, ще открие, че всички сили и страсти на необновеното естество, опрени на силите от царството на тъмнината, са насочени срещу него. Всеки ден трябва да обновява своето посвещение, всеки ден да се бори със злото. Лошите навици, наследствени склонности към зло ще търсят надмощие и срещу тях трябва винаги да бъдем на стража, стремейки се чрез Христовата сила към победа.

“Затова умъртвете природните си части - писа Павел на колосяните, - в които и вие някога сте ходили, когато живеехте в тях. Но сега отхвърлете и вие всичко това: гняв, ярост, злоба, хулени, срамотно говорене от устата си... и тъй като Божии избрани, святи и възлюбени, облечете се с милосърдие, благодет, смирение, кротост, дълготърпение. Претърпявайте си един друг и един на друг си прощавайте, ако някой има оплакване против някого. Както и Господ е простил вам, така прощавайте и вие. А над всичко това облечете се в любовта, която свързва всичко в съвършенството. И нека царува в сърцата ви Христовият мир, за който бяхте и призвани в едно тяло, и бъдете благодарни.”

Писмото до колосяните е изпълнено с поуки с най-висша стойност за всички, отдали се в служба на Христос. Уроци, показващи уникалността на целта и нейната възвишеност, която може да бъде видяна в живота на представящия правилно Спасителя. Отхвърляйки всичко, що би го спъвало в напредъка му по пътя нагоре или би отклонило нозете му от тясната пътека, вярващият ще разкрива в своя всекидневен живот милостта, благодетта, смирението, кротостта, въздържанието и любовта на Христос.

Силата на един по-висш, по-чист, по-благороден живот - това е голямата ни нужда. Светът заема твърде много нашите мисли, а небесното царство - твърде малко.

В усилията си да достигне Божия идеал за себе си християнинът не бива да се отчайва от нищо. Моралното и духовното съвършенство чрез благодетта и силата на Христос е обещано на всички. Исус е източник на силата, извор на живота. Той ни довежда при Своето Слово и от дървото на живота ни дава листа за изцеляване на болните от греха души. Води ни към Божия трон и поставя в устата ни молитва, чрез която влизаме в близост със самия Него. Заради нас Той задвижва всемогъщите небесни сили. На всяка стъпка ние се докосваме до живата Му сила.

Бог не поставя ограничения за напредъка на желаещите да бъдат изпълнени с познанието на Неговата воля чрез пълна духовна мъдрост и проумяване (по Кол.1:9). Чрез молитва, бдителност, чрез растеж в познанието и разбирането те трябва да бъдат “подкрепявани с пълна сила според Неговото славно могъщество”. Така биват приготвени да работят за други. Целта на Спасителя е човешките същества, очистени и осветени, да бъдат Негови помощници. За тази велика привилегия нека да благодарим на Този, който “ни удостои да участваме в наследството на светиите в светлината; Който ни избави от властта на тъмнината и ни пресели в царството на Своя възлюбен Син”.

Писмата на Павел до филипяните и колосяните бяха написани, докато той бе затворник в Рим. Църквата във Филипи бе изпратила дарове на апостола чрез ръката на Епафродит, когото той нарича “моя съработник и сподвижник, изпратен от вас да ми послужи в нуждите”. Докато бе в Рим, Епафродит бе болен “близо до смърт, но Бог му показа милост - писа Павел - и не само на него, но и на мене, за да нямам скръб върху скръб”. Вярващите във Филипи потънаха в тревога, чувайки за болестта на Епафродит, и той реши да се върне при тях. “Понеже милееше за всички ви и тъжеше, защото бяхте чули, че бил болен... Затова и по-скоро го изпратих, та като го видите, да се зарадвате пак и аз да бъда по-малко скръбен. Прочее приемоте го в Господа с пълна радост и имайте такива на почит, понеже заради Христовото дело той дойде близо до смърт, като изложи живота си на опасност, за да допълни липсата на вашите услуги към мене.”

По Епафродит Павел изпрати на вярващите филипяни писмо, в което им благодареше за даровете. От всички църкви тази във Филипи бе най-щедра в задоволяване на нуждите му. “А и вие, филипяни, знаете, че когато излязох от Македония и почнах делото на благовестието, ни една църква, освен едни вие, не влезе във връзка с мене за даване и вземане, защото и в Солун един-два пъти ми прашахте за нуждата ми. Не че искам подаръка, но искам плода, който се умножава за ваша сметка. Но получих всичко и имам изобилно. Наситих се, като получих от Епафродита изпратената от вас благоуханна миризма, жертва приятна, благоугодна на Бога.”

“Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец и от Господа Исуса Христа. Благодаря на моя Бог всеки път, когато си спомням за вас, винаги във всяка моя молитва, като се моля за всички вас с радост, за вашето участие в делото на благовестието от първия ден дори досега, като съм уверен именно в това, че Оня, който е почнал добро дело във вас, ще го усъвършенства до деня на Исуса Христа. И право е да мисля това за всички вас, понеже ви имам на сърце, тъй като вие всички сте съучастници с мене в благодатта, както в оковите ми, тъй и в защитата и в утвърдението на благовестието. Защото Бог ми е свидетел как милее за всички ви с милосърдие Исус Христово. И затова се моля, щото любовта ви да бъде все повече и повече изобилно просветена и всячески проникателна, за да изпитвате нещата, които се различават, та да бъдете искрени и незлобни до деня на Христа, изпълнени с плодовете на правдата, които са чрез Исуса Христа за слава и хвала на Бога.”

Божията благодат поддържаше Павел в неговото затворничество, като го направи способен да се радва в тежките изпитания. С вяра и увереност той писа на братята филипяни, че резултатът от затварянето му е бил по-нататъшно разпространяване на евангелието. “А желая да знаете, братя, че това, което ме сполетя, спомогна повече за преуспяване на благовестието до толкоз, щото стана известно на

цялата претория и на всички други, че съм в окови за Христа. И повечето от братята на Господа, одързостени от успеха в оковите ми, станаха по-смели да говорят Божието слово без страх.”

В тази опитност на Павел има един урок за нас, защото тя разкрива как действа Бог. Господ може да изведе до победа това, което изглежда отчайващо и обезсърчително. Ние сме в опасност да забравим Бога, да гледаме на видимото вместо да съзерцаваме с очите на вярата невидимите неща. Когато дойдат нещастия и трудности, сме готови да обвиним Бога, че ни е пренебрегнал или е бил жесток. Ако сметне за подходящо да прекъсне нашата полезност в някаква област, ние се оплакваме, а не помисляме, че така Господ може да работи за наше добро. Имаме нужда да научим, че наказанието е част от Неговия велик план и че под жезъла на тежките изпитания християнинът понякога може да направи повече за Господа, отколкото с активна служба.

Като пример за християнски живот апостолът посочи на филипяните Христос, Който, “като беше в Божия образ, пак не счете, че трябва твърдо да държи равенството с Бога, но се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на хората. И като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст... Затова, възлюбени мои - продължи той, - както сте били винаги послушни не само както при мое присъствие, но сега много повече при моето отсъствие, изработвайте спасението си със страх и трепет. Защото Бог е, Който според благоволенията Си действа във вас, и да желаете това, и да го изработвате. Вършете всичко без роптание и без препиране, за да бъдете безукорни и незлобливи, непорочни Божии чада сред опако и извратено поколение, между които блестите като светила на света, като явявате словото на живота; за да има с какво да се хваля в деня на Христа, че не съм тичал напразно, нито съм се трудил напразно”.

Тези думи бяха записани, за да укрепят всяка бореща се душа. Павел издига стандарта на съвършенството и показва как то може да бъде достигнато. “Изработвайте спасението си” - казва той, - “защото Бог действа във вас.”

Делото за спечелване на спасението е дело на сътрудничество, на общо действие. Трябва да има сътрудничество между Бога и покаяния грешник. Това е нужно за формирането на здрави принципи на характера. Човекът трябва да направи сериозни усилия да надвие онова, което го спъва в стремежа му към съвършенство, но успехът му зависи изцяло от Бога. Не е достатъчно само човешко усилие. Нищо не се постига без помощта на Божествената сила. Бог работи, работи и човекът. Съпротивата при изкушения трябва да идва от човека, черпещ своята сила от Бога. От едната страна са безкрайната мъдрост, съчувствие и сила, а от другата - слабост, греховност и абсолютна безпомощност.

Бог желае да бъде наш Водач. Но Той не може да ни помага без нашето съгласие и съдействие. Божественият Дух работи чрез силите и способностите, дадени на човека. Самите ние не сме способни да приведем намеренията, желанията и наклонностите си в хармония с Божията воля, но ако желаем, Спасителят ще направи това вместо нас, за да “събаряме помисли и всичко, което се издига високо против познанието на Бога, и пленяваме всеки разум да се покорява на Христа” (2Кор.10:5).

Който иска да изгради силен и хармоничен характер и да бъде уравновесен християнин, трябва да отдаде всичко и да прави всичко за Христос, защото Изкупителят не ще приеме поделена служба. Всеки ден трябва да научава какво означава себепредаване. Трябва да изучава Божието слово, да изследва значението му и да се подчинява на предписанията му. Така може да постигне стандарта на християнското усъвършенстване. Ден след ден Бог действа в него, усъвършенствайки характера му, за да устои във времето на последния изпит. И ден след ден пред хора и ангели вярващият извършва превъзходен експеримент, който показва какво може да направи евангелието за падналите човешки същества.

“... не считам, че съм уловил - писа Павел, - но едно правя, като забравям задното и се простирам към предното, пускам се към прицелната точка за наградата на горното от Бога призвание в Христа Исуса.”

Павел извърши много неща. От времето, когато се свърза с Христос, животът му бе изпълнен с неуморна служба. Пътуваше от град в град, от страна в страна, разказваше историята на кръста, спечелваше новоповярвали за евангелието и създаваше църкви. За тях имаше постоянна грижа и им написа много писма с наставления. От време на време работеше своя занаят, за да изкарва всекидневния си хляб, но във всички тези оживени дейности на своя живот Павел никога не загуби от погледа си великия идеал - да се стреми към наградата на своето високо призвание. Една цел стоеше постоянно пред него - да бъде верен на Този, Който му се разкри пред вратите на Дамаск. Нямахме сила, способна да го отклони от нея. Да издига кръста на Голгота - това беше всепоглъщащият стремеж, вдъхновяващ думите и делата му.

Великото намерение, което подтикваше Павел да се стреми напред пред лицето на трудности и несгоди, трябва да води всеки християнски работник към цялостно посвещение на Божията служба. Светските примамки ще се опитат да отвлекат вниманието му от Спасителя, но той трябва са се стреми напред към целта, показвайки на света, на ангели и на хора, че надеждата да види лицето на Бога е достойна да се постигне с всички усилия и жертви.

Макар че бе затворник, Павел не се обезвери. Напротив, с нотки на триумф отекват от писмата му думите, написани от Рим до църквите: “Радвайте се всякога в Господа - писа той на филипяните, - пак ще кажа: Радвайте се... Не се безпокойте за нищо, но във всяко нещо с молитва и молба изказвайте прошенията си на Бога с благодарение. И Божият мир, който никой ум не може да схване, ще пази сърцата ви и мислите ви в Христа Исуса. Най-последно, братя, всичко, що е истинно, що е честно, що е праведно, що е любезно, що е благодатно, ако има нещо добродетелно и ако има нещо похвално, това зачитайте!”

“А моят Бог ще снабди всяка ваша нужда според Своето богатство в слава в Христа Исуса... Благодатта на Господа Исуса Христа да бъде с духа ви.”

46. НА СВОБОДА

Макар че трудът на Павел в Рим бе благословен с обръщането във вярата на много души и с подкрепата и въодушевлението на вярващите, събираха се облаци, които заплашваха не само собствената му безопасност, но и успеха на църквата. При пристигането в Рим той бе поверен на капитана на императорската гвардия - справедлив и благочестив човек, чрез чиято благосклонност той бе оставен сравнително свободен да продължи делото на евангелието. Но преди края на двегодишното затворничество този човек беше заместен от друг офицер, от когото апостолът не можеше да очаква особено благоволение.

Сега евреите бяха по-активни от всякога в усилията си срещу Павел и намериха един способен помощник в лицето на блудната жена, която Нерон бе направил своя втора съпруга и която като еврейска прозелитка упражни цялото си влияние, за да помогне на убийствените им планове срещу водача на християнството.

Апостолът не можеше да очаква справедливост от цезаря, към когото се бе обърнал. Нерон беше морално по-поковарен, по-лекомислен по характер и в същото време способен на по-голяма жестокост от когото и да било друг преди него. Никога досега управлението не бе поверявано на по-деспотичен управник. Първата година от царуването му бе отбелязана с отравянето на по-младия му заварен брат, законния наследник на трона. От дълбочината на един порок и престъпление към други Нерон бе слизал все по-ниско, докато уби собствената си майка, а след това и жена си. Нямаше злодеяние, което не би извършил, нито коварство, което не би се унижил да стори. На всеки благороден ум той внушаваше само отвращение и презрение.

Подробностите на нечестието, практикувано в неговия двор, са твърде отвратителни и ужасни, за да бъдат описани. Безкрайната му злоба пораждаше възмущение и погна дори в много от хората, принудени да участват в престъпленията му. Те бяха в постоянен страх какви извращения ще измисли всеки момент. Но въпреки престъпленията, които извърши Нерон, привързаността на неговите поданици не се промени. Той бе признат като абсолютен управител на целия цивилизован свят. И дори нещо повече - трябваше да приема Божествени почести и да получава поклонение като на Бог.

От човешка гледна точка осъждането на Павел от един такъв съдия беше сигурно, но апостолът чувстваше, че докато е верен на Бога, няма от какво да се бои. Този, Който в миналото беше негов Защитник, можеше да го опази и от злобата на евреите, и от властта на цезаря.

И Бог защити своя слуга. При разпита на апостола не бяха зачетени обвиненията, повдигнати срещу него, а обратно на всеобщото очакване и в контраст с напълно чуждата на характера му справедливост, Нерон обяви затворника за невинен. Веригите на Павел бяха свалени и той стана отново свободен човек.

Ако процесът се бе забавил още и ако по някаква причина апостолът се бе задържал в Рим до следващата година, без съмнение би погинал при преследването, което тогава бе предприето. По време на Павловото затворничество обърнатите към християнството бяха станали толкова много, че привлякоха вниманието и възбудиха враждата на властите. Злобата на императора беше особено засилена от обръщането във

вярата на членове от собственото му домочадие и той скоро намери претекст да направи християните обект на своята безмилостна жестокост.

По това време в Рим се разпали ужасен пожар, от който изгоря почти половината град. Според мълвата самият Нерон бе причинил запалването, но за да избегне подозрението, се беше прикрил под голяма щедрост в подкрепа на бездомните и бедстващите. Въпреки това бе обвинен за престъпление. Народът бе развълнуван и разярен и за да се оправдае, а също и за да отърве града от една група хора, от която се боеше и която мразеше, той насочи обвинението към християните. Неговият замисъл успя и хиляди Христови последователи - мъже, жени и деца - бяха предадени на жестока смърт.

На Павел беше спестено това жестоко преследване, защото скоро след освобождаването си напусна Рим. Той използва този последен свободен период, за да работи усилено сред църквите. Постара се да установи по-здраво единство между гръцките и източните църкви и да утвърди умовете на вярващите против фалшивите учения, които се промъкваха, за да покварят вярата.

Процесите и тревогите, които бе изживял, бяха изчерпали физическите му сили. Тежеше му и бремето на годините. Той почувства, че е към края на дейността си и колкото повече се скъсяваше времето на неговия труд, усилията му ставаха по-активни. Изглежда усърдието му нямаше граници. Решителен в намеренията си, готов за действие, силен във вяра, той пътуваше от църква към църква в много страни и се стараеше по всякакъв начин според силите си да укрепи ръцете на вярващите, за да могат да извършат точно делото за спечелване на души за Исус и във времето на изпит, което вече започваше, да останат твърди за евангелието като вярно свидетелстват за Христос.

47. ПОСЛЕДНОТО АРЕСТУВАНЕ

Работата на Павел сред църквите след оправдаването му в Рим не можеше да не бъде забелязана от неговите врагове. Още от началото на преследването по времето на Нерон християните навсякъде бяха обявени за секта извън закона. След време невярващите евреи възприеха идеята да припишат на Павел престъплението за подстрекаване на пожара в Рим. Нито един от тях не допусна дори за момент, че той бе виновен, но знаеха, че такова обвинение, макар и с нищожен изглед за успех, би подпечтало неговото осъждане. В резултат на усилията им апостолът беше арестуван отново и отведен за своето последно затворничество.

При второто си пътуване до Рим той бе придружен от някои свои по-раншни сътрудници. Други силно желяеха да споделят съдбата му, но не им разреши да поставят живота си в опасност. Перспективите пред него сега бяха много по-малко благоприятни, отколкото при по-раншното му затворничество. Преследването по времето на Нерон беше намалило значително броя на християните в Рим. Хиляди претърпяха мъченическа смърт заради вярата си, мнозина напуснаха града, а онези, които останаха, бяха много потиснати и напласнени.

В Рим Павел бе оставен в един мрачен затвор, докато приключи делото му. Обвинен за подстрекаване на едно от най-долните и най-ужасни престъпления срещу града и народа, той стана обект на всеобща омраза.

Малкото приятели, които споделяха бремето на апостола, сега започнаха да отстъпват. Едни го напуснаха, други заминаха с поръчения до различни църкви. Фигел и Ермоген бяха първите, които тръгнаха. Тогава Димас, уплашен от сгъстващите се облаци на трудности и опасности, изостави преследвания апостол. Павел изпрати Крискент до църквите в Галатия, Тит - в Далмация, Тихик - в Ефес. Пишейки на Тимотей за преживяването си, Павел сподели: “Само Лука е при мене” (2Тимотей 4:11). Никога апостолът не бе имал такава нужда от своите братя, както сега - отслабнал от възрастта, от тежките изпитания и негодите и затворен във влажната, тъмна килия на римския затвор. Помощта на Лука, обичания ученик и верен приятел, беше голяма утеха за Павел. Чрез него общуваше с братята и с външния свят.

По време на този изпит Павловото сърце бе освежавано от честите посещения на Онисифор. Този добросърдечен ефесянин направи всичко, което бе по силите му, за да облекчи бремето от затворничеството на апостола. Любимият му учител беше във вериги заради истината, а самият той - на свобода. И Онисифор не пожали никакви усилия, за да направи частта на Павел по-поносима.

В последното си писмо апостолът писа следното за своя верен ученик: “Господ да покаже милост към дома на Онисифора, защото той много пъти ме освежаваше и не се засрами от оковите ми, но когато беше в Рим, потърси ме старателно и ме намери. Господ да му даде да намери милост пред Господа в оня ден” (2Тимотей 1:16-18).

Желанието за обич и сърдечност е вложено в сърцето от самия Бог. Христос в часа на агонията си в Гетсимания копнееше за съчувствието на Своите ученици. И Павел, макар видимо безразличен към трудностите и страданията, копнееше за състрадание и приятелство. Посещението на Онисифор му засвидетелства вяност във време на самота и изоставеност, донесе му радост и укрепи апостола, прекарал целия си живот в служба за другите.

48. ПАВЕЛ ПРЕД НЕРОН

Когато Павел бе повикан да се яви пред императора Нерон за съд, перспективата бе почти сигурна смърт. Сериозното престъпление, за което бе обвинен, и преобладаващата омраза към християните не оставяха място за надежда или за благоприятен изход.

Сред гърците и римляните беше обичай да се позволява на обвиненото лице правото да има адвокат, който да пледира в негова полза пред съда. Със силата на аргументите, със страстно красноречие или умолявания, молитви и сълзи такъв адвокат често съумяваше да издейства решение в полза на затворника. В противен случай успяваше поне да смали строгостта на присъдата. Но когато Павел бе призован пред Нерон, никой не се осмели да застане като негов съветник или адвокат, нито се намери приятел, който да запази доклад за предявените обвинения или за аргументите, с които

той се защити. Никой от християните в Рим не излезе напред, за да застане до него в този час на изпит.

Единственото свидетелство за случая е предадено от самия Павел във Второто му писмо до Тимотей: “При първата ми защита - писа апостолът - никой не взе моята страна, но всичките ме оставиха, дано не им се счете това за грях. Но Господ беше с мене и ме укрепил, за да се прогласи напълно посланието чрез мене и да чуят всичките езичници; и аз бях избавен от лъвови уста” (2Тимотей 4:16, 17).

Павел пред Нерон - какъв поразителен контраст! Високомерният монарх, пред когото Божият човек трябваше да отговаря за вярата си, бе достигнал до върха на земната власт, авторитет и богатство, както и до най-големите дълбочини на престъплението и нечестieto. Неоспорими бяха властта и величието му, никой не поставяше под съмнение авторитета му, никой не се противопоставяше на волята му. Царе поставяха короните си в нозете му. Силни армии маршируваха под неговата заповед и флотата му отбелязваше победи. Статуята му бе поставена в съдебните зали, а декретите, издавани от сенаторите, както и решенията на съдиите бяха само ехо на волята му. Милиони се покланяха послушно на неговите заповеди. Името му караше света да трепери. Да си навлече човек неговото неодобрение, означаваше да загуби собственост, свобода, живот. Хората се страхуваха от гнева му повече от чума.

Без пари, без приятели и съветници старият затворник застана пред Нерон. Лицето на императора изразяваше срамния отпечатък на страстите, които върлуваха вътре в него. Лицето на обвиняемия разкриваше едно сърце в мир с Бога. Животът на Павел бе изпълнен с бедност, себеотрицание и страдания. Въпреки постоянното оклеветяване, подигравки и хули, чрез които враговете му се бяха опитвали да го смълчат, той без страх бе държал високо знамето на кръста. Като своя Господ и той беше бездомен странник и като Него живя, за да благославя човечеството. Как можеше Нерон - един капризен, отдаден на страстите си, лекомислен тиранин да разбере или да оцени характера и подбудите на този Божи син?

Голямата зала беше претъпкана с нетърпеливо, неспокойно множество, което се вълнуваше и тълпеше напред, за да види и чуе онова, което щеше да се случи. Високопоставени и низши, богати и бедни, учени и невежи, горди и смирени - всички бяха еднакво лишени от истинското знание за пътя на живота и спасението.

Евреите предяха срещу Павел старите обвинения за размирие и ерес, а заедно с римляните го обвиниха в подбуждане на подпалването на града. В отговор на обвиненията, Павел запази непоклатимо спокойствие. Народът и съдиите го гледаха учудено. Те бяха присъствали на много процеси и бяха виждали много престъпници, но никога не бяха срещали човек, чийто вид да изразява такова свято спокойствие, както лицето на затворника пред тях. Проницателните очи на съдиите, свикнали да четат по израза на затворниците, наблюдаваха лицето на Павел, но не виждаха никакво доказателство за вината му. Когато му се позволи да говори в своя защита, всички проявиха най-голям интерес.

Отново апостолът има възможност да издигне пред учуденото множество знамето на кръста. Като наблюдаваше тълпата пред себе си - евреи, гърци, римляни и чужденци от много страни - душата му се развълнува от силното желание тези хора да бъдат спасени. Той забрави къде се намираше, забрави опасностите, които

го обкръжаваха, ужасната съдба, която изглеждаше така близо. Виждаше единствено Исус - Посредника, който се молеше пред Бога в полза на грешните човеци. С нечовешко красноречие и със сила представи Павел истините на евангелието. Той показва на слушателите си жертвата, дадена за падналия човешки род. Заяви каква безкрайна цена е била платена за изкуплението на човека, за когото е промислено да сподели Божия трон. Чрез ангели вестители земята е свързана с небето и всички човешки дела - добри или зли - са открити пред очите на Безкрайната Справедливост.

Така умоляваше защитникът на истината. Вярващ сред невярващи, верен сред неверни, той стоеше като Божи представител и гласът му бе като небесен. Нямаше страх, нямаше мъка, нямаше безсилие в думите или в изгледа му. Силен със съзнанието за своята невинност, облечен в доспехите на истината, той се радваше, че е Божи син. Думите му бяха като победен вик над грохота на битка. Той заяви, че делото, на което е посветил живота си, единствено никога няма да пропадне. Но дори и да пропадне, евангелието ще остане. Бог живее и Неговата истина ще победи.

Мнозина наблюдатели в този ден “видяха лицето му като че беше лице на ангел” (Деян. 6:15).

Никога досега това множество не бе слушало такива думи. Те докоснаха една струна, отекнала в сърцата дори на най-закоравелите. Истината - ясна и убедителна - победи заблудата. Светлина изгря в умовете на много, които по-късно последваха с радост лъчите ѝ. Истините, изговорени в този ден, бяха предназначени да разклатят народи, да живеят във времето и да влияят върху сърцата на хората, когато изреклите ги устни, щяха да бъдат смълчани в мъченически гроб.

Никога досега Нерон не бе чувал истината така, както я чу в този момент. Никога досега огромната вина на собствения му живот не му се бе разкривала по такъв начин. Светлина от небето проникна в осквернените от грях кътчета на душата му и той потръпна от ужас при мисълта за един път, в който той, владетелят на света, щеше да бъде най-накрая призван и делата му да заслужат праведна отплата. Той се уплаши от Бога на апостола и не се осмели да го осъди още повече, че нито едно обвинение не бе основателно. Чувство на благоговение задържа за известно време кръвожадния му дух.

За момент небето се отвори пред грешния и закоравял Нерон и неговият мир и чистотата му се сториха желани. В този момент поканата за милост бе отправена дори към него, но мисълта за прощение той пожела само за миг. Веднага след това издаде заповед Павел да бъде върнат в тъмницата. Когато вратата след Божия вестител се затвори, затвори се завинаги и вратата на покаянието за римския император. Никога вече лъч на небесна светлина нямаше да проникне в тъмнината, която го обкръжаваше. Скоро щеше да пострада от Божието наказание и възмездие.

Не след дълго Нерон се отправи по море на своята безславна експедиция в Гърция, където обезслави и себе си, и своето царство чрез достойна за презрение долна лекомисленост. Върнал се в Рим с голяма помпозност, той се обкръжи със своите придворни и се отдаде на отвратителна разюзданост. По време на този гуляй по улиците се чуха бунтовни гласове. Бе изпратен вестител да научи причината, който се върна с покъртителната новина, че Галба начело на армия настъпва бързо към Рим, че в града вече е избухнало въстание, улиците са изпълнени с разярени тълпи, заплашващи със смърт императора и всички негови сътрудници, и бързо напредват към палата.

В това време на опасност Нерон нямаше както верния Павел могъщ и съчувстващ Бог, на Когото да се уповае. Боейки се от страданията и възможните мъчения, на които можеше да бъде подложен от ръцете на тълпата, окаеният тиранин реши да сложи край на живота си със собствената си ръка, но в критичния момент загуби смелост. Напълно изоставен от всички, избяга тайно от града и потърси подслон в селска къща на няколко мили далеч, но напразно. Скривалището му скоро бе разкрито и когато конните преследвачи наближиха, той извика един роб да му помогне и сам си нанесе смъртна рана. Така загина само на 32 години тиранинът Нерон.

49. ПОСЛЕДНОТО ПИСМО НА ПАВЕЛ

Тази глава е основана на Второто послание до Тимотей.

От съдебната зала на цезаря Павел бе върнат в килията си. Той съзнаваше, че е спечелил само кратка отсрочка. Знаеше, че враговете му нямаше да се успокоят, докато не постигнат смъртта му, но знаеше също, че за известно време истината бе победила. Да възвести разпнатия и възкресен Спасител пред голямо множество слушатели - този факт бе вече победа. В този ден бе започнало едно дело, което щеше да расте и да укрепва и което Нерон и всички други врагове на Христос щяха напразно да се опитват да спъват и да унищожават.

Седейки ден след ден в своята тъмна килия и знаейки, че само с дума или със знак от Нерон животът му може да бъде пожертван, апостолът си помисли за Тимотей и реши да го повика. На Тимотей бе поверена грижата за църквата в Ефес и затова остана там, когато Павел тръгна към Рим. Той и Тимотей бяха свързани с необикновено дълбоки и силни чувства. От времето на своето обръщане във вярата Тимотей бе споделял труда и страданията му и приятелството между двамата бе укрепвало и се бе задълбочавало, бе ставало все по-свято, както между обичан син и почитан баща. Такава беше връзката между възрастния, измъчен от тежки изпитания апостол и Тимотей. Затова не е чудно, че в своята самота и изоставеност Павел копнееше да го види.

Дори при най-благоприятни обстоятелства трябваше да минат няколко месеца, докато Тимотей стигне от Мала Азия в Рим. Павел знаеше, че животът му е сериозно застрашен и се боеше, че Тимотей не ще пристигне навреме, за да се срещнат. Той имаше да дава важни съвети и наставления на младежа, комуто бе поверена такава велика отговорност. И докато го подканваше да тръгва без отлагане, не можа да премълчи и изрече предсмъртното си свидетелство. Тъй като душата му бе изпълнена с обич и грижа към неговия духовен син и към църквата, за която не можеше да не се грижи, опита се да спре вниманието на Тимотей върху това, колко важна е верността в свещения му пост.

Павел започва писмото си с поздрав: “До Тимотея, възлюбеното ми чадо: Благодарат, милост, мир да бъде с тебе от Бога Отца и от Христа Исуса, нашия Господ. Благодаря Богу, Комуто още от прародителите си служи с чиста съвест, като непрестанно те споменавам в молитвите си”.

И апостолът сериозно подчерта пред Тимотей необходимостта от твърдост във вярата: “По тая причина ти напомням да разпалваш дарбата от Бога, която имаш чрез полагането на моите ръце - писа той. - Защото Бог ни е дал дух не на страх, а на сила, любов и себевладение. И тъй, не се срамувай да свидетелстваш за нашия Господ, нито се срамувай от мене - затворник за Него, но участвай в страданията за благовестието по силата, дадена от Бога”. Павел увещаваше Тимотей да си спомни, че е бил призван “със свято призвание” да проповядва за силата на Този, Който “осия живот и безсмъртие чрез благовестието, на което - заяви той - аз бях поставен проповедник, апостол и учител, за която причина и страдам това. Но не се срамувам, защото зная в Кого съм повярвал и съм уверен, че Той е силен да опази до оня ден онова, което съм Му поверил”.

През дългите години на служба Павел никога не се бе поколебавал във верността си към своя Спасител. Където и да беше - пред намръщените фарисеи или пред римските власти, пред разярената тълпа в Листра, или пред осъдените грешници в македонския затвор; дали спореше с изпадналите в ужас моряци на потъващия кораб, или сам пред Нерон се застъпваше за живота си - той никога не изпита срам от делото, което защитаваше. Единствената голяма цел на християнския му живот бе да служи на Този, Чийто име някога бе осъждал. И никаква съпротива или преследване не можеше да го отклони от нея. Вярата му, укрепена чрез усилия и очистена чрез жертва, го издигаше и утвърждаваше.

“Ти, прочее, чадо мое, заяквай в благодатта, която е в Христа Исуса - продължи Павел. - И каквото си чул от мене при много свидетели, това предай на верни човеци, които да са способни и други да научат. Съучаствай в страданията като добър войник Исус Христов.”

Истинският Божи служител няма да се отдръпне от трудности и отговорности. От никога непресъхващия източник той искрено търси Божествена сила, черпи енергия, която го прави способен да се среща с изкушенията, да ги надвива и да изпълнява задълженията, възложени му от Бога. Естеството на благодатта, която получава, разширява способностите му да познава Бога и Неговия Син. Душата му се изпълва със силно желание да извърши угодна на Господа служба. Напредвайки в християнския път, той става силен “в благодатта, дадена нам в Христа Исуса”. Тази благодат го прави способен да бъде верен свидетел за чутите неща. Не презира и не пренебрегва познанието, получено от Бога, а го споделя с верни хора, които на свой ред ще го преподават на други.

В това последно писмо до Тимотей Павел поставя пред младия работник един висш идеал. Показва му задълженията, възложени му като Христов проповедник. “Старай се да се представиш одобрен пред Бога работник, който няма от що да се срамува, като излагаш право словото на истината... отбягвай младежките страсти и заедно с тия, които призовават Господа от чисто сърце, следвай правдата, вярата, любовта, мира. А отричай се от глупавите и просташките разисквания като знаеш, че пораждат крамоли. А Господният слуга не бива да е крамолник, но трябва да бъде кротък към всичките, способен да поучава, търпелив. С кротост да увещава противниците, та дано би им дал Бог покаяние, за да познаят истината.”

Апостолът предупреди Тимотей за лъжливите учители, които щяха да се постараят да спечелят достъп в църквата. “А това да знаеш, че в последните дни ще

настанат усилни времена - заяви той, - защото човечите ще бъдат себелюбиви, сребролюбиви, надменни, горделиви, хулители, непокорни на родителите, неблагодарни, нечестиви, без семейна обич, непримирими..., имащи вид на благочестие, но отречени от силата Му; тоже от такива страни.”

“А нечестиви човеци и измамници ще се влошават повече и повече, като мамят и бъдат мамени - продължи той. - А ти постоянствай в това, което си научил и за което си бил убеден, като знаеш от какви лица си се научил и че от детинство знаеш свещените писания, които могат да те направят мъдър за спасение чрез вяра в Христа Исуса. Всичкото писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата, за да бъде Божият човек усъвършенстван и съвършено приготвен за всяко добро дело.” Бог е предоставил изобилни средства за успешно воюване срещу злото в света. Библията е оръжейница, от която можем да се екипираме за битката. Кръстът ни трябва да бъде препасан с истина, нагръдникът ни да бъде правда, щитът на вярата да бъде в ръката ни, а шлемът на спасението да бъде на челото ни и със сабята на Духа, който е Божието Слово, трябва да си пробиваме път през пречките и примамките на греха.

Павел знаеше, че църквата е пред голяма опасност. Знаеше, че върното, сериозно дело трябваше да бъде извършено от онези, които бяха натоварени с отговорност за църквите, и писа на Тимотей: “Заръчвам ти пред Бога и пред Христа Исуса, който ще съди живите и мъртвите, и предвид на явлението Му и царуването Му, проповядвай Словото, настоявай навреме и без време, изобличавай, порицавай, увещавай с голямо търпение и непрестанно поучаване”.

Това тържествено поръчение към един от ревностните и верни хора, какъвто беше Тимотей, е силно свидетелство за важността и отговорността на делото на евангелския проповедник. Призовавайки Тимотей пред Божия престол, Павел му заръчва да проповядва Словото, а не човешки приказки и обичаи; да бъде готов да свидетелства за Бога, когато и да му се отдаде възможност - сред големи групи вярващи и в ограничен кръг от хора, по пътища или край огнището, пред приятели и неприятели, в безопасност или когато е изложен на трудности и опасности, на присмех и загуби.

Боейки се, че поради благия си и кротък характер Тимотей би отбягнал съществена част от своето дело, Павел го увещаваше да бъде верен в порицаването на греха и дори остро да изобличава виновните за големи злини. Но това трябваше да става с “голямо търпение и непрестанно поучаване”. Той трябваше да разкрива търпението и любовта на Христос, като обяснява и засилва своите поучения чрез истините на Словото.

Да се мрази и да се осъжда грехът и същевременно да се показва милост и нежност към грешника е трудно. Колкото са по-сериозни собствените ни усилия да постигнем светостта на сърцето и живота си, толкова по-остро ще бъде усещането ни за греха и по-решително ще бъде неодобрението на каквото и да е отклонение от правото. Трябва да се пазим от прекалена суровост към злосторниците, но също да бъдем внимателни винаги да имаме предвид извънредната греховност на греха. Нужно е да се покаже подобно на Христос търпение и любов към грешащия, но също е опасно прекаленото толериране на греха, да не би грешащият човек да сметне себе си за незаслужаващ упрек и да го отхвърли като незаслужен и несправедлив.

Служителите на евангелието нанасят понякога голяма вреда, като си позволяват търпението към съгрешаващия да се превърне в толериране на греха и дори съучастие в него. Така те започват да извиняват и да смекчават онова, което Бог осъжда, а след време биват така заслепени, че хвалят точно тези, които Бог им е заповядал да изобличат. Притъпилият своята духовна проникателност чрез греховно снизхождение към осъжданите от Бога, след време ще прояви по-голям грях, като се отнесе със строгост и суровост към одобрените от Него.

Чрез гордостта на човешката мъдрост, презрението към влиянието на Светия Дух и неохотата за истините на Божието слово мнозина, които изповядват, че са християни и се чувстват способни да поучат други, ще бъдат отклонени от Божиите изисквания. Павел заяви на Тимотей: "... ще дойде време, когато няма да търпят здравото учение, но понеже ги сърбят ушите, ще си натрупат учители по своите страсти. И като отвърнат ушите си от истината, ще се обърнат към басните".

Тук апостолът не говори за открито невярващите, но за изповядващите се за християни, които се ръководят от наклонностите си и така биват поробени от себе си. Те желаят да слушат единствено учения, които не осъждат техните грехове или живота им на любители на удоволствията. Дразнят ги ясните думи на верните Христови служители и си избират учители, които ги възхваляват и ласкаят. Дори сред изповядващите се за проповедници има такива, които проповядват човешки мнения вместо Божието слово. Неверни на своя пост, те отклоняват търсещите от тях духовно ръководство.

В предписанията на Своя свят закон Бог е дал съвършено правило за живота и е заявил, че до края на времето този закон, непроменен нито с една йота или точка, ще предявява своите изисквания към човешките същества. Христос дойде да възвеличи закона и да го направи почитаем. Показа, че той е основан широко на Божията любов и на любовта към човека и че послушанието към предписанията му обхваща цялостния дълг на човека. С личния си живот Той даде пример за послушание на Божия закон. В Планинската проповед показа как Неговите изисквания се простират и извън видимите действия и проникват в мислите и намеренията на сърцето.

Законът, ако бъде спазен, води човека до отричане от "нечестията и от световните страсти" и да "живее разбрано, праведно и благочестиво в настоящия свят" (Тит 2:12). Но врагът на всяка правда е пленил света и е довел мъже и жени до непослушание към закона. Както предсказа Павел, множества се обърнаха от ясните изпитващи истини на Божието слово и си избраха учители, говорещи им басните, които те желяеха. Мнозина изсред проповедниците и изсред народа потъпкват Божиите заповеди. Така Създателят на света бива презрян и Сатана се смее победно, защото измамите му са успели.

Колкото повече бива презиран Божият закон, толкова повече нараства неохотата за религия, нараства гордостта, любовта към удоволствията, непо-слушанието към родителите и себезадоволяването. Задълбочени умове навсякъде се питат с тревога: какво може да се направи, за да се поправи това застрашаващо зло? Отговорът се намира в увещанието на Павел към Тимотей: "Проповядвай Словото". Библията съдържа единствените безопасни принципи на действие. Те са написаната Божия воля, израз на Божествена мъдрост. Тя открива на човешкия ум великия проблем на живота и ще бъде

непогрешим водач на всички, спазващи нейните предписания, като ги пази да не пропилят живота си в погрешно насочени усилия.

Бог е изявил Своята воля и е глупаво човек да се съмнява в онова, което е излязло от устата Му. След като Безкрайната Мъдрост е говорила, не може да има съмнителни въпроси за разрешаване от човека, нито колебливи възможности, за нагаждане. Всичко, което се изисква от него, е да се придържа искрено и сериозно към изявената Божия воля. Послушанието е най-висшият израз на разума и на съвестта.

Павел продължи своето поръчение: “Но ти бъди разбран във всичко, понеси страдание, извърши делото на благовестител, изпълнявай службата си”. Готвеше се да завърши своя път и желаше Тимотей да заеме мястото му, опазвайки църквата от басните и ересите, чрез които врагът по различни начини щеше да се опита да я отклони от простотата на евангелието. Увещаваше го да отбягва всички временни занимания и заплитания, можещи да му попречат да се отдаде изцяло на своето дело за Бога, да издържи с бодрост противопоставянето, укора и преследването, на които би го изложила неговата вярност, да изпълни докрай своята служба, като използва всички възможни средства, за да стори добро на онези, за които умря Христос.

Животът на Павел бе илюстрация на истините, поучавани от него. В това е силата му. Сърцето му бе изпълнено с дълбоко, всеобхватно чувство за отговорност. Той работеше в близка връзка с Този, Който е изворът на справедливост, милост и истина. Разчиташе на Христовия кръст като единствена гаранция за своя успех. Така любовта на Спасителя беше един неизменен подтик, крепещ го в конфликтите със себе си и в борбите срещу злото, защото в службата за Христос той вървеше срещу недружелюбността на света и противопоставянето на враговете си.

В тези опасни дни църквата се нуждае от армия работници, се научили подобно на Павел да бъдат полезни, с дълбок духовен опит в Божиите неща, сериозни и прилежни. Необходими са осветени и себепожертвувателни хора, хора, които няма да отбягнат тежко изпитание и отговорност, смели и истинни, в чиито сърца Христос е изобразен като “надежда на славата” (Кол. 1:27) и чиито устни, докоснати от светия огън, ще “проповядват Словото”. Поради нуждата от такива работници Божието дело линее и фатални грешки като смъртна отрова определят морала и осуетяват надеждите на голяма част от човешкия род.

Когато верни, измъчени от тежки изпитания знаменосци предават живота си в жертва заради истината, кой ще ги замести? Нашите младежи ще приемат ли святия пост от ръцете на бащите си? Приготвят ли се да поемат длъжностите, освободени поради смъртта на верни служители? Ще послушат ли поръчението на апостола, призова на дълга сред изкушаващите примамки на себелюбието и амбицията?

Павел завърши писмото си с лични вести до различни хора и отново повтори неотложното искане Тимотей да дойде скоро при него, ако е възможно преди зимата. Писа му за своята самота, причинена от отстъплението на някои от приятелите и от необходимото отсъствие на други и за да не се колебае Тимотей, боейки се, че църквата в Ефес има нужда от неговия труд, му съобщи, че вече е изпратил Тихик да поеме неговата работа.

След като говори от подиума на разпита си пред Нерон, след отстъплението на своите братя и с поддържащата благодат на верния на завета Бог, Павел приключва

писмото си, като препоръча своя възлюбен Тимотей на грижата на великия пастир, който щеше да продължи да се грижи за своето стадо, макар и да бъдат поразени Неговите помощници пастири.

50. ОСЪДЕН НА СМЪРТ

По време на процеса Нерон бе така силно поразен от влиянието на Павловите думи, че отложи решението на делото, като нито освободи, нито осъди обвиняемия Божи служител. Но злобата на императора срещу апостола се възвърна скоро. Озверен от неспособността си да възпре разпространяването на християнската религия дори в императорския дом, той реши, щом се яви удобен повод, да го предаде на смърт. Не след дълго Нерон се произнесе с решение, което осъждаше Павел на мъченическа смърт. Понеже като римски гражданин не можеше да бъде подложен на мъчения, присъдата бе обезглавяване.

Павел бе отведен тайно до мястото на екзекуцията. На малко зрители бе позволено да присъстват, тъй като преследвачите му, обезпокоени от разпространяването на влиянието му, се бояха, че при гледката на неговата смърт християнството ще спечели нови вярващи. Но дори закоравелите войници, които го придружаваха, слушаха думите му и с удивление го виждаха бодър и дори радостен пред лицето на смъртта. Неговият дух на прощение към убийците и неговото непоклатимо доверие в Христос до последния миг послужи на свидетелите на мъченичеството му като благоухание от живот към живот. Не един от тях прие Спасителя, за Когото проповядваше Павел и не след дълго смело запечатаха вратата си със своята кръв.

До последния си час животът на Павел свидетелстваше за истинността на думите му към коринтяните: “Понеже Бог, Който е казал на светлината да изгрее из тъмнината, Той е, Който е огрял в сърцата ни, за да се просвети светът с познаването на Божията слава в лицето Исус Христово. А ние имаме това съкровище в пръстни съдове, за да се види, че превъзходната сила е от Бога, а не от нас. Угнетявани сме отвсякъде, но не сме утеснени; в недоумение сме, но не до отчаяние; гонени сме, но не оставени; повалени сме, но не погубени. Всякога носим на тялото си убиването на Господа Исуса, за да се яви на тялото ни и животът на Исус” (2Кор.4:6-10). Той не разчиташе на себе си, но на присъствието и действието на Божествения Дух, който изпълваше душата му и подчиняваше всяка мисъл на Христовата воля. Пророкът заявява: “Ще опазиш в съвършен мир непоколебимия ум, защото на Тебе се уповава” (Исаия 26:3). Произхождащият от небето мир, изразен на Павловото лице, спечели много души за евангелието.

Павел носеше в себе си атмосферата на небето. Всички, които общуваха с него, чувстваха влиянието от общуването му с Христос. Фактът, че собственият му живот бе пример за проповядваната истина, дава убедителна сила на неговото проповядване. В това е силата на истината. Непреднамереното, несъзнателно влияние на святия живот е най-убедителната проповед, която може да бъде дадена в полза на християнството.

Аргументът, дори и неоспорим, може да предизвика само съпротива, но благочестивият пример има сила, на която е свършено невъзможно да се устои.

Апостолът забрави за приближаващите страдания поради грижата за оставащите да се справят с предрасъдка, омразата и преследването. Опита се да утвърди малкото християни, придружили го до мястото на екзекуцията и да им вдъхне кураж, като повтаряше обещанията, дадени на преследваните заради правдата. Увери ги, че нищо от онова, което Господ е говорил за Своите изпитвани и верни деца няма да пропадне. Те можеше да прекарат кратко време в трудности чрез многобройни и тежки изпитания. Щяха да им липсват светски удобства, но можеха да ободряват сърцата си с уверението за Божията вярност, казвайки: "... зная в Кого съм повярвал и съм уверен, че Той е силен да опази до оня ден онова, което съм му поверил" (2Тим.1:12). Скоро нощта на тежкото изпитание и на страданието щеше да свърши и да разсъмне радостното утро на мир и свършен ден.

Апостолът се вираше във великото отвъдно не с несигурност и ужас, а с радостна надежда и изпълнен с очакване. Заставайки на мястото на мъченичеството, той не вижда меча на екзекутора, нито земята, която така скоро ще попие кръвта му. Той гледа през спокойното синьо небе към оня слънчев ден пред трона на Вечния.

Този човек на вярата вижда стълбата от видението на Яков, представяща Христос, свързващ земята с небето, ограничения човек с безкрайния Бог. Неговата вяра се засилва, като си спомня как патриарсите и пророците се уповаваха на Този, Който е негова подкрепа и утеха и за Когото отдава живота си. От тези святи мъже, предавали от век на век свидетелството за своята вяра, той чува уверението, че Бог е истинен. Неговите другари апостоли, които, проповядвайки евангелието на Христос, тръгнаха и срещнаха религиозен фанатизъм, езическо суеверие, преследване и презрение, които не смятаха живота си за толкова скъп, че да не могат да издигнат високо светлината на кръста сред тъмните лабиринти на неверието. Тях той чу да свидетелстват за Исус като за Божи Син и Спасител на света. От мъчения, клади, затвори, дупки и пещери на земята до ушите му достигна триумфращият вик на мъчениците. Чу свидетелството на верните души, които макар и измъчени, притеснени носят безстрашно тържественото свидетелство за вярата си, заявявайки: "... зная в Кого съм повярвал..." Отдалите живота си за вярата, заявяват на света, че Този, на Когото са се доверили, може да спасява докрай.

Откупен с Христовата жертва, очистен от грях с Неговата кръв и облечен с Неговата правда, Павел имаше увереността, че душата му е скъпоценна в очите на Изкупителя, животът му - скрит с Христос в Бога. Той е убеден, че Онзи, Който е победил смъртта, е способен да опази повереното нему. Умът му се хваща за обещанието на Спасителя, че ще го възкреси в последния ден (по Йоан 6:40). Тези мисли и надежди имат за център второто идване на неговия Бог. И когато мечът на палача посяга и сенките на смъртта се събират около мъченика, възниква неговата последна мисъл, каквато ще бъде и първата му във великото събуждане - да срещне Дарителя на живота, който ще го поздрави с радостта на блажените.

Много векове са минали, откакто възрастният Павел проля кръвта си като свидетел за Божието слово и за Исус Христос. Някоя вярна ръка не записа за бъдещите поколения последните сцени от живота на този свят човек, но Вдъхновението е запазило

за нас неговото предсмъртно завещание. Като трябва отеква то през вековете, за да вдъхва кураж на хиляди свидетели за Христос и да събужда в хиляди, изпълнени със скръб, сърца ехото на неговата победна радост: “Защото аз вече ставам принос и времето на отиването ми настава. Аз се подвизах в доброто войнстване, попрището свърших, вярата опазих. Отсега нататък се пази за мене венецът (правдата), който Господ, праведният Съдия, ще ми въздаде в оня ден и не само на мене, но и на всички, които са обикнали Неговото явление”(2Тимотей 4:6-8).

51. ВЕРНИЯТ ПАСТИР

Тази глава е основана на Първо Петрово послание.

Книгата “Деяния на апостолите” отделя малко внимание на последните дела на апостол Петър. През годините, изпълнени със служба след изливането на Духа в деня на Петдесетница, той бе сред онези, които положиха неуморни усилия, за да спечелят евреите, идващи в Ерусалим на поклонение по времето на годишните празници.

С нарастване на броя на вярващите в Ерусалим и на други места, посетени от вестителите на кръста, талантите на Петър се оказаха с неопенима стойност за ранната християнска църква. Влиянието на свидетелството му за Исус от Назарет се разнесе надалеч. Върху него тежеше двойна отговорност - да дава положително свидетелство за Месия пред невярващите, работейки сериозно, за да повярват и в същото време да извършва особено дело за християните, укрепвайки ги във вярата в Христос.

След като Петър бе доведен до отхвърляне на собственото “аз” и до пълно упование на Божествената сила, той бе повикан да действа като помощник пастир. Христос му бе казал преди да се отрече от Него: “... когато се обърнеш, утвърди братята си” (Лука 22:32). Тези думи описват красноречиво голямата и успешна работа, която апостолът трябваше да извърши в бъдеще за всички, които щяха да дойдат във вярата. За това дело Петър бе подготвен от личната си опитност на грях, страдание и покаяние. Докато не беше научил за своята слабост, той не можеше да проумее нуждата на вярващия да зависи от Христос. Сред бурята на изкушението той бе стигнал до разбирането, че човек може да живее безопасно, само ако отхвърли напълно вярата в себе си и се довери на Спасителя.

При последната среща на Христос с учениците край езерото Петър бе изпитан от три пъти повторения въпрос: “Любиш ли ме?” (Йоан 21:15-17). Така бе възстановен на мястото си сред дванайсетте. Поверено му бе делото да храни Господното стадо. Сега, покаял се и приет, той трябваше не само да се опитва да спасява онези извън кошарата, но и да бъде пастир на стадото.

Христос спомена пред Петър само едно условие за служба - “Любиш ли ме?” Това е същественото качество. Можеше да притежава всякакви други качества, но без любов към Христос той нямаше да бъде верен пастир на Божието стадо. Познание, добродетел, красноречие, прилежност - тези качества са съществени, но без Христовата любов в сърцето делото на християнския служител е обречено на неуспех.

Христовата любов не е преходно чувство, а жив принцип, който трябва да се проявява като сила, владееща сърцето. Ако характерът и поведението на пастира са пример за истините, които той защитава, Господ ще постави печата на одобрението Си върху делото му. Пастирът и стадото ще станат едно, обединени от общата си надежда в Христос.

Начинът, по който Спасителят се отнесе към Петър, бе поучение и за него, и за братята му. Макар че той се бе отрекъл от своя Господ, любовта на Исус към него никога не се промени. И когато апостолът трябваше да поеме службата на проповядване на Словото за други, с престъпника трябваше да се срещне с търпение, съчувствие и прощаваща любов. Спомняйки си собствената си слабост и падение, той трябваше да се отнася с “овцете и агнетата”, поверени на грижата му, така нежно, както Христос се бе отнесъл с него.

Човешките същества, отдадени на злото, са склонни да се отнасят без милост към изкушаваните и грешащите. Те не могат да четат сърцето, не знаят неговата борба и болка. Има много да научат за укора, който е любов, за изобличението, лекуващо рани, за предупреждението, израз на любов.

По време на своята служба Петър вярно бдеше над повереното на грижата му стадо и така доказа, че е достоен за поръчението и отговорността, възложени от Спасителя. Винаги издигаше Исус от Назарет като Надежда на Израиля, Спасител на човечеството. Живота си подложи на дисциплината на Главния пастир. С всякакви достъпни средства се опита да научи вярващите на активна работа. Набожният пример и неуморната му дейност вдъхновиха много млади хора да се отдадат изцяло на проповедническа работа. С течение на времето влиянието на апостола като възпитател и водач нарастваше и макар че от него никога не отпадна бремето на труд сред евреите, той занесе свидетелството в много страни и укрепи вярата на много хора в евангелието.

В последните години на своята служба Петър бе вдъхновен да пише на вярващите, “пръснати по Понт, Галатия, Кападокия, Азия и Витиния”. Писмата му бяха средство за съживяване на неустрашимостта и укрепване на вярата на намиращите се в тежки изпитания и бедствия; за обновяване на стремежа към добри дела на онези, които чрез многобройни изкушения бяха в опасност да изгубят доверието си в Бога. Те създават впечатлението, че са писани от човек, в когото страданията на Христос и Неговата утеха се проявяват напълно, от човек, който изцяло е бил преобразен чрез благодатта и който има сигурна и твърда надежда във вечния живот.

В самото начало на първото си писмо възрастният Божи служител отдава на своя Господ възхвала и благодарност. “Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос - възкликва той, - Който според голямата Си милост ни възроди за жива надежда чрез възкресението на Исуса Христа от мъртвите; за наследство нетленно, неоскверняемо и което не повяхва, запазено на небесата за вас, които с Божията сила сте واردени чрез вяра за спасение, готово да се открие в последно време.”

В тази надежда за сигурно наследство в обновената земя намираха радост първите християни дори във време на сурови изпитания и бедствия. “В което блаженство се радвате - писа Петър, - ако и за малко време да скърбите сега (ако е потребно) в разни изпитни с цел изпитването на вашата вяра, като е по-скъпоценно от златото, което гине, но пак се изпитва чрез огън да излезе за хвала и слава, и почест,

когато се яви Исус Христос, Когото любите, без да сте Го видели, в Когото като вярвате, без сега да Го виждате, радват се с неизказана и преславна радост, като получавате следствието на вярата си - спасението на душите си.”

Думите на апостола бяха написани за наставление на вярващите от всички времена и имат особено значение за живеещите във времето, когато “краят на всичко е наближил” (1Петрово 4:7). Неговите увещания и предупреждения и думите му на вяра и кураж са нужни на всяка душа, която би поддържала своята вяра “твърдо докрай” (Евр.3:14).

Апостолът се стараше да поучава вярващите колко важно е да се опази умът да не се отвлича в забранени теми или да се прахосват силите му за дребни неща. Тези, които не искат да паднат като плячка на сатанинските измами, трябва да пазят добре пътищата към душата си. Трябва да избягват четене, гледане или слушане на неща, подбуждащи нечисти мисли. Умът не трябва да бъде оставян да се занимава с всякакъв предмет, който врагът на душите може да му подхвърли. Сърцето трябва да бъде върно опазвано да не би външното зло да събуди вътрешното и душата да се лута в тъмнина. “Затова препашете се през чреслата на вашите помисли - писа Петър. - Бъдете въздържани и имайте пълна надежда за благодатта, която ще ви се даде, когато се яви Исус Христос... не се съобразявайте с първите страсти, които имахте във време на незнанието си, но както е свят Тоя, Който ви е призовал, така бивайте святи и вие в цялото си държание. Защото е писано: “Бъдете святи, понеже Аз Съм свят...”

“... прекарайте със страх времето на вашето престояване, като знаете, че не с тленни неща - сребро или злато - сте изкупени от суетния живот, предаден вам от бащите ви, но със скъпоценната кръв на Христа като на агнец без недостатък и пречист, който наистина беше предопределен преди създанието на света, но се яви в скончанието на времената за вас, които чрез Него повярвахте в Бога, Който Го възкреси от мъртвите и Му е дал слава, така щото вярата и надеждата ви да бъдат в Бога.”

Ако със сребро и със злато можеше да се купи спасение за човека, колко лесно щеше да бъде това за Оня, Който казва: “Среброто е Мое и златото е Мое...” (Агей 2:8). Но престъпникът можеше да бъде изкупен само със скъпоценната кръв на Божия Син. Планът на спасението беше запечатан с жертва. Апостол Павел писа: “Защото знаете благодатта на нашия Господ Исус Христос, че богат като бе, за вас стана сиромаш, за да се обогатите вие чрез Неговата сиромашия” (2Кор. 8:9). Христос даде Себе Си за нас, за да ни изкупи от всяко нечестие. И като най-висше благословение на спасението “Божият дар е вечен живот в Христа Исуса, нашия Господ” (Римл. 6:23).

“Понеже сте очистили душите си, като сте се покорили на истината, която докарва до нелицемерно братолюбие - продължи Петър, - обичайте се един друг горещо, от сърце...” Божият дар - истината - е канал, чрез който Бог изявява Своя дух и сила. Послушанието към Словото произвежда плод от изискваното качество - “нелицемерно братолюбие”. Тази любов е родена от небето и води към висши мотиви и несебелюбиви действия.

Когато истината стане ръководен принцип в живота, душата се възражда “не от тленно семе, а от нетленно чрез Божият дар, което живее и трае до века”. Това новородение е резултат от приемането на Христос като Божие слово. Когато чрез Светия Дух Божествените искания се отпечатват върху сърцето, събуждат се нови представи и сили, спящи до този момент, за да сътрудничат с Бога.

Така бе с Петър и с неговите съмишленици. Христос откри истината на света. Чрез Него нетленното семе - Словото Божие - беше посято в сърцата на хората. Открити им бяха много от най-скъпоценните уроци на Великия учител, които те тогава не разбираха. Когато след Неговото възнесение Светият Дух ги напомни на учениците, дремещите им чувства се събудиха. Значението на тези учения проблясна в умовете им като ново откровение и истината, чиста и неподправена, намери място в тях. Тогава чудната опитност на Неговия живот стана тяхна. Словото свидетелстваше чрез тях - хората, избрани от Него, и те провъзгласиха могъщата истина: “Словото стана плът и пребиваваше между нас..., пълно с благодат и истина... приехме от Неговата пълнота и благодат върху благодат” (Йоан 1:14,16).

Апостолът увеща вярващите да изследват писанията с ясно разбиране, с което да могат да работят уверено за вечността. Петър осъзна, че в духовния опит на всяка победила душа ще има моменти на трудности и тежки изпитания. Но той знаеше също, че разбирането на писанията щеше да направи способен изкушавания да си спомни обещанията, които биха утешавали сърцето му и биха укрепвали вярата му във Всемогъщия.

“Всяка твар е като трева и всичката ѝ слава като цвят от трева. Тревата изсъхва и цветът ѝ окапва, но Словото Божие трае до века.” И това е Словото, което ви е благовестено. И тъй, като отхвърлите всяка злоба, всяка лукавщина, лицемерие, завист и всяко одумване, пожелавайте като новородени младенци чистото духовно мляко, за да пораснете чрез него към спасение, ако сте опитали, “че Господ е благ”.

Много от вярващите, към които Петър се обърна в писмата си, живеяха сред езичници и от това много зависеше да останат верни на високото призвание на своята вяра. Апостолът подчерта тяхната привилегия като последователи на Исус Христос. “Вие обаче сте избран род - писа той, - царско свещенство, свят народ, люде, които Бог придоби, за да възвестява превъзходствата на Този, Който ви призова от тъмнината в Своята чудесна светлина: вие, които някога си не бяхте народ, а сега сте Божи народ, не бяхте придобили милост, а сега сте придобили.

Възлюбени, умолявам ви като пришълци и чужденци на света да се въздържате от плътски страсти, които воюват против душата; да живеете благоприлично между езичниците, тъй щото относно това, за което ви одумват като злодейци, да прославят Бога във времето, когато ще ги посети, понеже виждат добрите ви дела.”

Апостолът ясно посочи отношението, което вярващите трябва да имат към гражданските власти: “Покорявайте се заради Господа на всяка човешка власт - било на царя като върховен владетел, било на управителите като пратеници от него, за да наказват злодейците и за похвала на добротворците. Защото това е Божията воля - като правите добро, да затуляте устата на невежите и глупави човеци; като свободни обаче, неупотребяващи свободата за покривало на злото, но като Божии слуги. Почитайте всички, обичайте братството, от Бога се бойте, царя почитайте”.

Слугите бяха посъветвани да се покоряват на своите господари “с пълен страх, не само на добрите и кротките, но и на опърничавите, защото това е благоугодно - обясни апостолът, - ако някой от съзнанието за Бога претърпява оскърбления, като страда несправедливо. Защото каква похвала, ако понасяте търпеливо, когато ви бият за престъпленията ви? Но когато вършите добро и страдате, ако понасяте търпеливо, това е

угодно пред Бога. Защото и на това сте призвани, понеже и Христос пострада за вас и ви остави пример да последвате по Неговите стъпки. Който грях не е сторил, нито се е намерило лукавщина в устата Му, Който бидейки охулван, хула не отвръщаше; като страдаше, не заплашваше, но предаваше делото Си на Този, Който съди справедливо, Който сам понесе в тялото си нашите грехове на дървото, тъй щото като сме умрели за греховете, да живеем за правдата, с Чиято рана вие оздравяхте. Защото като овце блуждаехте, но сега се върнахте при Пастира и Епископа на душите ви”.

Апостолът увеща вярващите жени да бъдат целомъдрени в говор и скромни в облекло и поведение. “Вашето украшение - посъветва той - да не е вънкашно, сиреч плетене косата, кичене със злато или обличане със скъпи дрехи, но скришният в сърцето живот, с нетленното украшение на кротък и тих дух, което е скъпоценно пред Бога.”

Този урок се отнася към вярващите от всички векове. “... от плодовете им ще ги познаете” (Матей 7:20). Вътрешното украшение на кротък и смирен дух е скъпоценно. В живота на истинския християнин външното украсяване е винаги в хармония с вътрешния мир и святост. “Ако иска някой да дойде след Мене - каза Христос, - нека да се отрече от себе си, нека дигне кръста си и така нека Ме последва” (Матей 16:24). Себеотрицанието и жертвата ще отбелязват християнския живот. Доказателства, че вкусът е променен, ще се виждат в облеклото на всички, които ходят в пътеката, определена за изкупените от Господа.

Хубаво е да се обича и да се желае красотата, но Бог иска ние да обичаме и да се стремим първо към висшата красота, която е нетленна. Никакво външно украшение не може да се сравни със стойността или красотата на този “кротък и тих дух”, “бял и чист висон” (Откр. 19:14), който всички светии от земята ще носят. Тези одежди ще ги направят красиви и обичани тук, а после ще бъдат техният пропуск за двореца на Царя. Неговото обещание е: “... и ще ходят с Мене в бели дрехи, защото са достойни” (Откр. 3:4).

Гледайки с пророчески поглед напред към опасните времена, в които трябваше да навлезе Христовата църква, апостолът подтикна вярващите към твърдост пред лицето на тежките изпитания и страдания. “Възлюбени - писа той, - не се чудете на огнената изпитня, която дохожда върху вас...”

Изпитанието е част от възпитанието в училището на Христос, предназначено да очисти Божиите чада от праха на земното. То идва, тъй като Бог води Своите деца. Тежки изпитания и трудности са избраните от Него методи на дисциплина и условия за успех. Този, Който чете в сърцата на хората, познава тяхната слабост по-добре, отколкото самите те познават себе си. Вижда, че някои имат качества, които, ако бъдат правилно насочвани, може да бъдат използвани за напредъка на делото Му. В Своя промисъл Той довежда тези души в различни ситуации и обстоятелства, за да открият незабелязаните дотогава дефекти. Дава им възможност да победят тези си недостатъци и да се подготвят за служба. Често пуска огъня на изпитанието да гори, за да ги пречисти.

Божията грижа за наследството Му е неспирна. Той не допуска върху Неговите чада да дойде друго изкушение, освен същественото за тяхното настоящо и вечно добро. Той ще очисти църквата Си, както Христос очисти храма по време на земната Си служба. Всичко, което допуска до Своя народ като изпитание, е, за да могат чадата Му

да спечелят по-дълбоко благочестие и по-голяма сила, за да продължат триумфа на кръста.

В живота на Петър имаше време на желание да види кръста в делото на Христос. Когато Спасителят извести на учениците за предстоящите Си страдания и смърт, той възкликна: “Бог да Ти се смили, Господи; това никак няма да стане с Тебе” (Матей 16:22). Самосъжалението, което кара човека да се отдръпне от Христос в страдания, подбуди протеста му. Този случай бе за ученика един горчив урок, който той научи бавно - урока, че пътеката на Христос на земята минава през агония и смирение. Но трябваше да го научи в пламъците на огнената пещ. Сега, когато активното му някога тяло бе приведено под тежестта на годините и труда му, той можа да напише: “Възлюбени, не се чудете на огнената изпитня, която дохожда върху вас, за да ви опита, като че ви се случва нещо чудно, но радвайте се, загдето с това вие имате общение в страданията на Христа, за да се зарадвате премного и когато се яви Неговата слава”.

Обръщайки се към църковните старейшини относно тяхната отговорност като помощник-пастири на Христовото стадо, апостолът писа: “Пазете Божието стадо, което е между вас, надзиравайте го не с принуждение, а драговолно, като за Бога; нито за гнусна печалба; но с усърдие, нито като че господарувате над паството, което ви се поверява, а като показвате пример на стадото. И когато се яви Пастирначалникът, ще получите венеца на славата, който не повяхва”.

Заемащите поста помощник-пастири трябва да работят прилежно и да бдят над Божието стадо. Но тази бдителност не трябва да бъде диктаторска, а стремеж да се поощрява, да се утвърждава и да се издига. Служенето означава много повече от проповядване. То е сериозна лична работа. Църквата на земята е съставена от грешащи мъже и жени, които се нуждаят от търпеливи, мъчителни усилия, за да бъдат подготвени и дисциплинирани да работят, за да бъде делото им прието в този живот и да бъде короновано в бъдещия със слава и безсмъртие. Пастири са нужни - верни пастири, които не ще ласкаят Божия народ, нито ще се отнасят към него грубо, но ще го хранят с Хляба на живота - хора, които през живота си всеки ден са чувствали преобразяващата сила на Светия Дух и които изпитват силна, несебелюбива любов към работещите.

Помощник-пастирят има да извърши едно деликатно дело. Тъй като е призван да се срещне в църквата с отчуждение, огорчение, завист и ревност, той ще се нуждае в работата си от Христовия Дух, за да сложи нещата в ред. Трябва да предава верни предупреждения, да изобличава грехове, да изправя неправди не само чрез проповедническата работа от амвона, но и чрез лична работа. Своеволни сърца може да се противопоставят на вестта и Божият служител може да бъде погрешно осъден или критикуван. Нека тогава да си спомни, че “мъдростта, която е отгоре, е преди всичко чиста, после миролюбива, кротка, умолима, пълна с милост и добри плодове, примирителна, нелицемерна. А плодът на правдата се сее с мир от миротворците” (Яков 3:17,18).

Делото на евангелския служител е да осветлява всичките в наредбата относно тайната, която от векове е била скрита у Бога, Създателя на всичко (по Еф. 3:9). Ако някой, започвайки своето дело, избере нещо по-малко от саможертва, като се задоволява само с проповядване и оставя извършването на личната служба на други, неговият труд няма да бъде приет от Бога. Души, за които Христос е умрял, погиват поради липса на

целенасочена лична работа. Сгрешил е призванието си встъпващият в своята проповедническа дейност, без желание да извърши работата, изискваща се за грижата към “стадото.”

Духът на истинския пастир е да забрави напълно себе си. Той престава да гледа собственото “аз”, за да може да работи Божията работа. Като проповядва Словото и чрез личната си работа в домовете на хората, той научава за нуждите и скърбите им, за тежките изпитания и като сътрудник на великия Носител на бремето, споделя техните изкушения, утешава ги в тревогите им, насища глада на душите им и спечелва сърцата им за Бога. В това дело небесни ангели подпомагат проповедника и той е упътван и осветляван в истината, която го прави мъдър за спасение.

В съветите си към хората на отговорни постове в църквата апостолът подчерта някои общи принципи за спазване от всички, свързани в църковно братство. По-младите членове на “стадото” бяха увещани да следват примера на по-възрастните в християнско смирение: “Така и вие, по-млади, покорявайте се на по-старите, да! Всички един на друг. Облечете смирението, защото Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат. И тъй смирете се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно, и всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас. Бъдете трезвени, будни. Противникът ви, дяволът, като рикаещ лъв обикаля, търсейки кого да погълне. Съпротивете се нему, стоейки твърди във вярата”.

Така Петър писа на вярващите във време на особени изпитания за църквата. Мнозина вече бяха станали съучастници в Христовите страдания и скоро църквата трябваше да преживее период на ужасно преследване. В няколко кратки години мнозина от учителите и водачите ѝ трябваше да положат живота си за евангелието. Скоро щяха да навлязат свирепи вълци, които нямаше да жалят стадото. Но нито едно от тези неща не трябваше да обезверява онези, чиито надежди бяха съсредоточени в Христос. С окуражителни и бодри думи Петър насочи мислите на вярващите от сегашните тежки изпитания и бъдещите страдания към “наследство нетленно, неоскверняемо и което не повяхва”. “А Бог на всяка благодат - ревностно се помоли той, - Който ви е призовал в Своята вечна слава чрез Христа Исуса, ще ви усъвършенства, утвърди, укрепи и направи непоколебими, след като пострадате малко. Нему да бъде господството до вечни векове. Амин.”

52. ВЕРЕН ДОКРАЙ

Тази глава е основана на Второто Петрово послание.

Във второто си писмо до придобилите “еднаква с нас скъпоценна вяра” Петър излага Божествения план за развитието на християнски характер. Той пише: “Благодат и мир да ви се умножи чрез познаването на Бога и на Исуса, нашия Господ. Понеже Неговата Божествена сила ни е подарила всичко, що е необходимо за живота и за благочестието, чрез познаването на Този, Който ни е призовал чрез своята слава и сила; чрез които се подариха скъпоценните нам и твърде големи обещания, за да станете чрез тях участници в Божественото естество, като сте избягали от произлязлото от страстите

разтление в света. То по самата тая причина положете всяко старание и прибавете на вярата си добродетел, на добродетелта си благоразумие, на благоразумието си себеобуздание, на себеобузданиято си твърдост, на твърдостта си благочестие, на благочестието си братолюбие и на братолюбиято си любов. Защото, ако тия добродетели се намират у вас и изобилват, те ви правят да не сте безделни, нито безплодни в познаването на нашия Господ Исус Христос”.

Тези думи са истинско наставление. Те са ключът за победата. Апостолът представя пред вярващите стълбата на християнското развитие, всяко стъпало от която представлява част от познанията за Бога и при изкачването на която не трябва да има застой. Вярата, добродетел, знание, въздържание, търпение, набожност, братска любов и милосърдие са стъпалата на стълбата. Ние се спасяваме, като се изкачваме все по-нагоре, стъпка по стъпка във висотата на Христовия идеал за нас. Така той става наша мъдрост и правда, и освещение, и изкупление.

Бог е призвал народа си към слава и добродетел и те ще се изявят в живота на всички, истински свързани с Него. Станали съучастници на небесния дар, те трябва да се развиват до съвършенство, бидейки “вардени чрез вяра за спасение, готово да се открие в последно време” (1Петрово 1:5). Бог се прославя, като предава Своята добродетел на децата Си. Той желае да види мъже и жени, достигнали най-високия стандарт, и когато чрез вяра те се хванат за Христовата сила, когато се молят за Неговите неизменни обещания и ги приемат, когато с настойчивост, която не може да бъде пренебрегната, търсят сила от Светия Дух, тогава ще бъдат усъвършенствани в Него.

Приеме ли евангелската вяра, следващото дело на вярващия е да прибави към своя характер добродетел и така да пречисти сърцето си и да приготви ума си за приемане на познанието за Бога. Това познание е основата на истинското възпитание и на всяка истинска служба. То е единствената в действителност сигурност срещу изкушението и само то може да направи характера на човека подобен на Божия. Чрез познанието за Бога и за Неговия Син Исус Христос на вярващия се дава “всичко, що е потребно за живота и за благочестието”. Искрено желаещите да придобият Божията правда не са лишени от никакъв добър дар.

“Това е вечен живот - каза Христос, - да познаят Тебе - единия истинен Бог и Исуса Христа, Когото Си изпратил” (Йоан 17:3). А пророк Еремия заяви: “Мъдрият да не се хвали с мъдростта си, силният да не се хвали със силата си и богатият да не се хвали с богатството си. Но който се хвали, нека се хвали с това, гдето разбира и познава Мене, че Съм Господ, Който извършвам милост, правосъдие и правда на земята, понеже в това благоволя” (Еремия 9:23,24). Човешкият ум едва ли може да схване дълбочината и висотата на духовните постижения на този, който придобие това знание.

Никой не бива да изпусне възможността да постигне в своята сфера съвършенството на християнския характер. Чрез Христовата жертва вярващият бе осигурен да получи всичко необходимо за живота и благочестието. Бог ни призовава да достигнем стандарта на съвършенството и поставя пред нас примера на Христовия характер. В своето смирение, усъвършенствано чрез живот на постоянна съпротива на злото, Спасителят показа, че чрез сътрудничество с Божеството човешките същества

могат в този живот да се стремят към съвършенство на характера. Бог ни уверява, че ние също можем да постигнем пълна победа.

На вярващия е предоставена чудната възможност да бъде като Христос, послушен на всички принципи на закона. Но със собствени сили човекът е съвсем неспособен да постигне това състояние. Светостта, която Божието слово заявява, че трябва да има, за да бъде спасен, е резултат от действието на Божествената благодат, след като той се подложи на дисциплината и ограничаващото влияние на Духа на истината. Послушанието на човека може да бъде усъвършенствано само чрез тамяна на Христовата правда, който изпълва с Божествено благоухание всеки акт на послушание. Делът на християнина е да бъде настоятелен в побеждаването на всеки грях. Той трябва постоянно да се моли на Спасителя да излекува смущението в неговата болна от грях душа. Няма мъдростта или силата, с които да победи. Те принадлежат на Господа, Който ги дава на търсещите Го за помощ в смирение и покорство.

Делото на преобразяването от несвятост в святост е продължително. Ден след ден Бог работи за освещаването на човека и той трябва да Му сътрудничи, като полага непрестанни усилия за култивирането на християнски навици. Трябва да прибавя благодат към благодат и когато човекът работи според плана на събирането, Бог действа за него според плана на умножаването. Нашият Спасител е готов винаги да чуе и да отговори на молитвата на смиреното сърце и благодат и мир се умножават за Неговите верни слуги. Радост е за Него да им дава благословения, от които се нуждаят в битката си срещу злото около тях.

Има хора, които се опитват да се изкачат по стълбата на християнското съвършенство, но напредвайки, започват да се доверяват на човешка сила и скоро изгубват от погледа си Исус - Автора и Завършителя на тяхната вяра. Резултатът е падение - загуба на всичко постигнато. Наистина тъжно е състоянието на онези, които уморили се от пътя, позволяват на врага на душите да им ограби развитите вече в сърцето и в живота християнски добродетели. "Но оня, у когото те не се намират, е спял, късоглед и е забравил, че е бил очистен от старите си грехове" - заявява апостолът.

Петър имаше дълъг опит в Божиите неща. Неговата вяра в Божията сила да спасява бе укрепнала с годините. Той доказва неоспоримо, че не може да падне този, който, напредвайки във вяра, се изкачва все по-нагоре и по-високо към последното стъпало на стълбата, стигаща до вратите на небето.

В продължение на много години апостолът бе изтъквал пред вярващите необходимостта от постоянно израстване в благодатта и от познание на истината; и сега, знаейки, че скоро щеше да бъде призван да претърпи мъченичеството за вярата, той още веднъж привлече вниманието им към скъпоценните привилегии, достъпни за всеки вярващ. С пълна сигурност във вярата възрастният ученик увеща братята си да напредват твърдо в християнския живот. "... постарайте се - призова ги - още повече да затвърдявате вашето призвание и избиране, защото, като вършите тия добродетели, никога няма да изпаднете. Понеже така ще ви се даде достъп във вечното царство на нашия Господ и Спасител Исус Христос." Какво скъпоценно уверение! Славна надежда стои пред вярващия, когато той напредва с вяра към висините на християнското съвършенство!

“Затова всякога ще бъда готов да ви напомням за тия работи, ако и да ги знаете и да сте утвърдени в истината, която сега държите. И мисля, че е право, докато съм в тая телесна хижа, да ви подтиквам чрез напомняне, понеже зная, че скоро ще напусна хижата си, както ми извести нашият Господ Исус Христос. Даже ще се постарая, щото вие и след смъртта ми да можете всякога да помните тия работи.”

Апостолът беше добре подготвен да говори за Божиите намерения спрямо човешкия род, защото през земната служба на Христос той бе виждал и чувал много за Божието царство. “... ние не следвахме хитро измислени басни, а бяхме очевидци на Неговото величие. Защото той прие от Бога Отца почест и слава, когато от великолепната слава дойде до Него такъв глас: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение. Тоя глас чухме сами ние, че дойде от небето, когато бяхме с Него на святата планина.”

Това бе едно убедително доказателство за сигурността на надеждата на вярващия. Но освен него имаше едно още по-убедително доказателство от пророчеството, чрез което вярата на всички може да се утвърди и безопасно да бъде закотвена. “... пророческото слово - заяви Петър - повече се потвърждава за нас и вие добре правите, че внимавате на него като на светило, което свети в тъмно място, догде се зазори и зорницата изгрее в сърцата ви. И това да знаете преди всичко, че никое пророчество в Писанието не е частно на пророка обяснение на Божията воля; защото никога не е идвало пророчество от човешка воля, но светите човеци са говорили от Бога, движими от Светия Дух.”

Докато издигаше “пророческото слово” като сигурен водач във време на опасност, апостолът тържествено предупреди църквата срещу “лъжливи пророци”, които щяха да въведат тайно “гибелни ереси, като се отричат даже от Господаря”. Тези фалшиви учители се издигат в църквата и са смятани за праведни от много свои братя във вярата. Тях апостолът сравни с “безводни кладенци, мъгли, тласкани от буря, за които е запазена мрачна тъмнина довека... последното им състояние е станало по-лошо от първото. Понеже по-добре би било за тях да не бяха познали пътя на правдата, отколкото, след като са го познали, да се отвърнат от предадената на тях свята заповед.”

Гледайки през вековете към края на времето, Петър бе вдъхновен да очертае в общи линии условията в света точно преди второто идване на Христос. “... в последните дни ще дойдат подиграватели - писа той, - които с подигравките си ще ходят по своите страсти и ще казват: Где е обещаното Му пришествие? Защото, откак са се поминали бащите ни, всичко си стои така, както от началото на създанието.” Но “когато казват: Мир и безопасност! тогава ще ги постигне внезапно погубление” (1Сол.5:3). Не всички обаче ще бъдат впримчени от измамите на врага. Когато наближи края на всички земни неща, ще има верни, способни да различат знаменията на времето. Докато много, изповядващи се за вярващи, ще се отрекат от вярата си чрез своите дела, ще има един остатък, който ще издържи до края.

Петър пазеше в сърцето си жива надеждата за връщането на Христос и убеди църквата за сигурното изпълнение на обещанието, дадено от Спасителя: “И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си...” (Йоан 14:3). На изпитаните и верните може да изглежда, че идването Му се забавя, но апостолът ги увери: “Господ не забавя това, което е обещал, според както някои смятат бавенето, но

заради вас търпи за дълго време, понеже не иска да погинат някои, но всички да дойдат на покаяние. А Господният ден ще дойде като крадец, когато небето ще премине с бучение, а стихииите нажежени ще се стопят и земята и каквото се е вършило по нея ще изчезнат.

Прочее, понеже всичко това ще се стопи, какви трябва да сте вие в свято живеене и в благочестие, като очаквате и ожидате дохождането на Божия ден... И считайте дълготърпението на нашия Господ като средство за спасение, както любезният ни брат Павел ви е писал според дадената му мъдрост... И тъй вие, възлюбени, като сте предизвестени за това, пазете се да не би да се завлечете от заблудението на беззаконните и да отпаднете от утвърдението си. Но растете в благодатта и познаването на нашия Господ и Спасител Исус Христос”.

Според Божието провидение бе допуснато Петър да завърши делото си в Рим, където император Нерон нареди да бъде затворен почти по едно и също време с последното арестуване на Павел. Така двамата апостоли ветерани, разделени от много години поради работата си, трябваше да дадат своето последно свидетелство за Христос в столицата на света и да проляят кръвта си в нейната пръст като семе на богата жетва от светии и мъченици.

Когато бе възстановен, след като се отрече от Христос, Петър без страх презираше опасностите и показваше благородна смелост в проповядването на разпънатия, възкръснал и възнесен Спасител. Като лежеше в килията си, той си спомни думите, които му бе казал Христос: “Истина, истина ти казвам: Когато беше по-млад, ти сам се опасваше и ходеше където си щеше, но когато остарееш, ще простреш ръцете си и друг ще те опасва и ще те води където не щеш” (Йоан 21:18). Така Исус бе известил на ученика си начина на смъртта му и дори бе предсказал простирането на ръцете му на кръста.

Петър като евреин и чужденец бе осъден да бъде бичуван и разпънат. Очаквайки тази страховтна смърт, апостолът си спомни големия си грях - отричането си от Исус в часа на Неговото изпитание. Той, който по-рано с такова нежелание трябваше да признае кръста, сега сметна за радост да отдаде живота си за евангелието, чувствайки го като голяма чест към един, отрекъл се от своя Господ, да умре по същия начин, както умря Учителят му. Петър се бе покаял искрено от своя грях и бе простен от Христос. Това бе показано чрез даденото му високо поръчение да храни “овцете и агънцата на стадото”. Но той никога не можа да си прости, нито дори мисълта за агонията на последните ужасни сцени можеше да смекчи горчивината на неговата скръб и покаяние. Като последна привилегия изиска от своите палачи да бъде прикован на кръста с главата надолу. Молбата му бе изпълнена. По този начин умря великият апостол Петър.

53. ВЪЗЛЮБЕНИЯТ ЙОАН

Йоан се отличава от другите апостоли като “ученикът, когото обичаше Исус” (Йоан 21:20). Изглежда е имал предимството да бъде в по-голяма степен приятел с Христос и получи много знаци за доверието и любовта на Спасителя. Той бе един от

тримата, на които бе позволено да станат свидетели на Христовата слава на Планината на преображението и на агонията Му в Гетсимания. На неговата грижа нашият Господ повери Своята майка в последните мъчителни часове на кръста.

Възлюбеният ученик отговори на чувствата на Спасителя с всичката си сила и преданост. Йоан се държеше за Христос, както лоза се държи за величествен стълб. Заради Учителя си той пренебрегна опасностите на съдебната зала, стоя близко до кръста и при вестите, че Христос е възкръснал, забърза към гроба Му, изпреварвайки в радостта си дори стремителния Петър.

Доверието, любовта и несебелюбивата преданост в живота и в характера на Йоан представляват уроци с неизказана ценност за християнската църква. По естество не притежаваше благ характер, какъвто разкрива неговият живот в по-късните години. Имаше си сериозни недостатъци. Бе не само горд, самоуверен и амбициозен за почести, но невъздържан и негодуващ при оскърбление. Той и брат му бяха наречени “синове на гърма”. Зъл нрав и желание за отмъщение, дух на критикарство - всичко това притежаваше любимият ученик, но зад всичко това Божественият Учител различа страстно, искрено, обичащо сърце. Исус изобличи неговото самолюбие, разколеба амбициите му, изпита вярата му. Но и разкри на ученика Си онова, за което копнееше душата му - красотата на светостта, преобразяващата сила на любовта.

Недостатъците на Йоановия характер се изявиха особено в някои случаи при личното му общуване със Спасителя. Веднъж Исус изпрати вестители пред себе си в едно самарийско село да поискат от народа да приготви храна за Него и за учениците Му. Но когато Спасителят приближи града, се разбра, че пътува към Ерусалим. Това възбуди ревността на самаряните и вместо да Го поканят да остане при тях, Му отказаха гостоприемството, що биха отдали дори на обикновен пътник. Исус никога не натрапва присъствието Си на някого и самаряните изгубиха благословието, което биха получили, ако Го бяха поканили да бъде техен гост.

Учениците знаеха, че Христос възнамеряваше чрез присъствието Си да благослови самаряните и студенината, ревността и неуважението, демонстрирани към техния Учител, ги изненада и възмути. Яков и Йоан особено се разгневиха. Трябваше ли Този, Когото толкова високо почитаха, да бъде третиран така? Това им изглеждаше твърде голям грях, за да бъде отменат без незабавно наказание. В привързаността си те казаха: “Господи, искаш ли да заповядаме да падне огън от небето и да ги изтреби, както стори и Илия?”, като имаха предвид унищожаването на самарянските предводители и техните войници, изпратени да доведат пророк Илия. Бяха изненадани, че Исус се оскърби от думите им и още по-изненадани от укора Му. “Вие не знаете на какъв сте дух, защото Човешкият Син не е дошъл да погуби човешки души, но да спаси” (Лука 9:54-56).

Мисията на Христос не е да принуждава хората да Го приемат. Сатана и хората, действащи чрез неговия дух, се стараят да насилят съвестта. Под маската на ревност за правдата обединените със зли ангели хора причиняват понякога страдания на ближните си, за да ги обърнат към своите религиозни идеи. Но Христос винаги показва милост, винаги се старае да спечели чрез разкриване на любовта Си. Той не може да приеме никакъв съперник в душата, нито частична служба. Желает само доброволно служене, искрено предаване на сърцето, подтикнато от любов.

При един друг случай Яков и Йоан представиха чрез майка си молба да им бъде позволено да заемат най-високите почетни постове в Христовото царство. Въпреки че Христос често им даваше наставления за естеството на Своето царство, тези млади ученици още таяха надеждата си за един Месия, Който да заеме Своя трон и царска власт в съгласие с желанията на хората. Майката пожела заедно с тях почетното място за синовете си в това царство и се помоли: “Заповядай тия мои два сина да седнат един отдясно Ти, а един отляво Ти в Твоето царство”.

Но Спасителят отговори: “Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която аз имам да пия? И да се кръстите с кръщението, с което аз се кръщавам?” Те си спомниха тайнствените Му думи за съд и страдания, но въпреки това отговориха уверено: “Можем”. За тях щеше да бъде най-висока чест да покажат верността си, като споделят всичко, което щеше да стане с техния Господ.

“Моята чаша наистина ще пиете и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите - заяви Христос и очите Му съзряха не трон, а кръст, от двете страни на който висяха двама злодеи. Яков и Йоан трябваше да станат участници в страданията на своя Учител - единият щеше да загине преждевременно от меч, а другият - най-дълго от всички ученици да работи за своя Господ, подложен на укори и преследване, но да седнете отдясно Ми и отляво Ми не е Мое да дам, а ще се даде на ония, за които е било приготвено от Отца Ми” - продължи Той (Матей 20:21-23).

Исус разбра подбудата на тази молба и укори гордостта и амбицията на двамата ученици така: “... управителите на народите господаруват над тях и големците им властват над тях. Но между вас не ще бъде така; но който иска да стане големец между вас, ще ви бъде служител; и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга; също както и Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи и да даде живота Си откуп за мнозина” (Матей 20:25-28).

В Божието царство постът не се спечелва чрез привилегия, нито се извоюва, нито се получава чрез произволно даване. Той е резултат от характера. Короната и тронът са знаци на постигнато състояние - знаци на победа над себе си чрез благодаратта на нашия Господ Исус Христос.

След много време, когато Йоан съчувстваше на Спасителя в Неговите страдания, Господ Исус Христос му разкри какво представлява състоянието на близост до царството Му. “На този, който победи - каза Христос, - ще дам да седне с Мене на Моя престол, както и аз победих и седнах с Отца Си на Неговия престол” (Откр. 3:21). Най-близо до Христос ще стои този, който е пропит най-дълбоко от Неговия дух на себеотрицателна любов, любов, която “не търси своето, не се раздражнява, не държи сметка за зло” (1Кор.13:5), любов, която движи ученика, както движеше и нашия Господ, да даде всичко, да живее, да работи и да се жертва дори до смърт за спасението на човечеството.

Веднъж в Своето земно евангелизаторско дело Яков и Йоан срещнаха човек, който, макар че не бе признат за последовател на Христос, изгонваше демони в Неговото име. Учениците забраниха на човека да работи и смятаха, че са прави в това, но когато разказаха случая на Исус, Той ги упрекна с думите: “Недейте му запрещава; защото няма никой, който да извърши велико дело в Мое име и да може скоро след това да Ме злослови” (Марко 9:39). Никой, показващ по някакъв начин приятелство към

Христос, не биваше да бъде отблъскван. Учениците не трябваше да се наслаждават на ограничен в тесни рамки дух, но да изразяват същото далеч достигащо съчувствие, което бяха видели в своя Господ. Яков и Йоан бяха помислили, че възпирайки този човек, правят нещо за честта на Господа. Но те започнаха да разбират, че това бе израз на егоистична ревност. Признаха грешката си и приеха упрека.

Христовите уроци изтъкваха кротостта, смирението и любовта като съществени за растежа в благодатта и за способността да се работи в Неговото дело. Най-висока стойност имаха те за Йоан. Той оценяваше високо всеки урок и постоянно се опитваше да съгласува своя живот с Божествения образец. Бе започнал да вниква в славата на Христос - не в светска помпозност и власт, за които го бяха научили да се надява, но “слава като на единородния от Отца, пълно с благодат и истина” (Йоан 1:14).

Не дълбочината и силата на Йоановите чувства към неговия Господ бяха причина за любовта на Христос, а резултатът от тази любов. Йоан желаше да стане като Спасителя и под преобразяващото влияние на Христовата любов стана благ и смирен. Неговото “аз” се скри в Исус. Повече от всички свои приятели той се отдаде на силата на този чуден живот. И каза: “... животът се яви и ние видяхме и свидетелстваме, и ви възвестяваме вечния живот, който беше у Отца и се яви нам”. “Защото ние всички приехме от Неговата пълнота и благодат върху благодат...” (1Йоаново 1:2; Йоан 1:16). Йоан познаваше Спасителя от личен опит. Неговите уроци се запечатаха в душата му. Когато свидетелстваше за благодатта на Господа, простиат му език бе красноречив, защото любовта обладаваше цялото му естество.

Дълбоката любов на Йоан към Христос подбуждаше желанието му да бъде винаги близо до Него. Спасителят обичаше и дванадесетте, но Йоан бе с най-възприемчив дух. Бе по-млад от другите и с детско доверие отвори сърцето си за Исус. Така се изпълни с любов към Него, и чрез Йоан Христос предаде на народа най-дълбокото Си духовно учение.

Исус обича всички, които представят Отца, а Йоан можеше да разговаря за любовта на Отца, както никой друг от останалите ученици. Той разкриваше на ближните си онова, което чувстваше с душата си, показвайки чрез своя характер Божиите качества. Славата на Господа бе изразена на лицето му. Красотата на преобразилата го святост грееше на лицето му подобно на Христовото излъчване. Той съзерцаваше Спасителя с обожание и любов, докато подобие на Христос и общуването с Него станаха единственото му желание и в характера му се отрази характерът на неговия Господ.

“Вижте каква любов е дал нам Отец, да се наречем Божии чада, а такива и сме ...Възлюбени, сега сме Божии чада и още не е станало явно какво ще бъдем, но знаем, че когато стане явно, ще бъдем подобни Нему, защото ще Го видим както е” (1Йоаново 3:1,2).

54. ВЕРЕН СВИДЕТЕЛ

Тази глава е основана на Посланията от Йоан.

След възнесението на Христос Йоан застана като верен, сериозен труженик за Господа. С другите ученици той изпита радостта от изливането на Духа в деня на Петдесетница и с подновено усърдие и сила продължи да говори на народа думите на живота, опитвайки се да насочи мислите им към Невидимия. Бе могъщ проповедник, ревностен, задълбочен и мъдър. С хубав език и с музикален глас той разказваше за думите и делата на Христос така, че словата му оставаха в сърцата на слушателите. Простотата на словото, върховната сила на истините, които изговаряше, и ревността, която характеризираше ученията му, даваха на Йоан достъп до всички съсловия.

Животът на апостола бе в хармония с поученията му. Любовта към Христос, която грееше в сърцето му, го караше да полага неуморни усилия за своите ближни, особено за братята от християнската църква.

Исус бе увещал първите Си ученици да се обичат един друг, както Той ги бе възлюбил. Така те трябваше да свидетелстват на света, че Христос е изобразен в тях като надежда за славата. “Нова заповед ви давам - бе им казал - да се любите един друго, както Аз ви възлюбих...” (Йоан 13:34). Когато бяха изговорени тези думи, учениците не ги разбраха, но след като станаха свидетели на Христовите страдания, Неговото разпъване, възкресение и възнесение към небето и след като Светият Дух бе слязъл върху тях на Петдесетница, те получиха по-ясна представа за Божията любов и за естеството на любовта, която трябваше да имат един към друг. Тогава Йоан можа да каже на съмишлениците си: “От това познаваме любовта, че Той даде живота Си за нас. Така и ние сме длъжни да дадем живота си за братята” (1Йоан 3:16).

След сливането на Светия Дух, когато учениците излязоха да провъзгласят един жив Спасител, единственото им желание беше спасението на души. Те се възрадواха от сладостта на общуването със светиите. Бяха внимателни, грижливи, себеотрицателни, желаещи да направят каквато и да е жертва заради истината. Във всекидневното общуване един с друг разкриваха любовта, която Христос им бе дал. Чрез несебелюбиви думи и дела те се стараеха да разпалят тази любов и в други сърца.

Такава любов вярващите трябваше да имат винаги. Те трябваше да вървят напред в доброволно послушание към новата заповед. Трябваше да бъдат така тясно свързани с Христос, че да са способни да изпълнят всичките Му изисквания. Животът им трябваше да възвеличава силата на Спасителя, който можа да ги оправдае чрез Своята праведност.

Но постепенно настъпи промяна. Вярващите започнаха да търсят недостатъци в другите. Задълбочавайки се върху грешките, давайки място на нелюбезна критика, те изгубиха от погледа си Спасителя и Неговата любов. Станаха по-стриктни в изпълнението на външните церемонии, по-педантични за теорията, отколкото за практиката на вярата. В стремежа си да осъдят другите пренебрегнаха своите грешки. Загубиха братската любов, която Христос им бе предал, и най-тъжното от всичко беше, че не съзнаваха какво губят. Не осъзнаха, че щастието и радостта са напуснали живота им и че, затваряйки сърцата си за Божията любов, скоро щяха да вървят в тъмнина.

Като осъзна, че братската любов изчезва от църквата, Йоан убеди вярващите, че непрестанно се нуждаят от нея. Писмата му към църквата са изпълнени с тази мисъл.

“Възлюбени, да любим един другото - пише той, - защото любовта е от Бога и всеки, който люби, роден е от Бога и познава Бога. Който не люби, не е познал Бога, защото Бог е Любов. В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света своя единороден Син, за да живеем чрез Него. В това се състои любовта, не че ние сме възлюбили Бога, но че Той възлюби нас и прати Сина Си като омилоствение за греховете ни. Възлюбени, понеже така ни е възлюбил Бог, то и ние сме длъжни да любим един другото.”

За особеното чувство, с което вярващите трябваше да изявяват тази любов, апостолът писа: “Но пак е нова заповедта, която ви пиша, което нещо е истинско и в Него, и във вас. Защото тъмнината преминава и истинската светлина вече свети. Който казва, че е в светлината, а мрази брата си, той и досега е в тъмнината. Който люби брата си, той пребъдва в светлината и в него няма съблазън, а който мрази брата си, той е в тъмнината и в тъмнината ходи и не знае къде отива, защото тъмнината е заслепила очите му.” “Който не люби, остава в смърт. Всеки, който мрази брата си, е човекоубиец и вие знаете, че в никой човекоубиец не пребъдва вечен живот. От това познаваме любовта, че Той даде живота Си за нас. Така и ние сме длъжни да дадем живота си за братята.”

Най-голямата опасност за Христовата църква не е съпротивата на света. Това е злото, съхранявано в сърцата на вярващите, което причинява най-тежкото нещастие и съвсем сигурно забавя напредъка на Божието дело. Няма по-сигурен начин за отслабване на духовността от съхраняването на омраза, подозрение, търсенето на грешки и зли предположения. От друга страна, най-силното свидетелство, че Бог е изпратил Сина Си на света е съществуването на хармония и единство сред хората с различен темперамент, образуващи Неговата църква. Привилегия на Христовите последователи е да занесат това свидетелство, но за тази цел те трябва да се оставят под ръководството на Христос. Характерите им трябва да бъдат съобразени с Неговия характер и волята им - с Неговата воля.

“Нова заповед ви давам - каза Христос, - да се любите един другото, както аз ви възлюбих, така и вие да се любите един другото” (Йоан 13:34). Какви чудни думи, но колко слабо приложени в живота! Тъжно е, че в Божията църква днес липсва братската любов. Мнозина, които изповядват, че обичат Спасителя, не се обичат помежду си. Невярващите наблюдават да видят дали вярата на изповядващите се за християни е оказала осветяващо влияние в техния живот и бързо схващат недостатъците в характера им, несъстоятелността в действията им. Нека християните да не дават възможност на врага да ги сочи и да казва: Ето, тези хора, които стоят под Христовото знаме, са изпълнени с омраза един към друг. Всички християни са членове на едно семейство. Всички са деца на един и същи небесен Баща и имат същата блажена надежда за безсмъртие. Колко тясна и нежна трябва да бъде връзката, която ги свързва помежду им!

Божествената любов прави своите най-вълнуващи апели към сърцето, когато ни призовава да проявим същото нежно съчувствие, което и Христос проявяваше. Само който има несебелюбива любов към своя брат, обича истински Бога. Истинският християнин няма да позволи една душа, която е в опасност и нужда, да остане без предупреждение и грижа. Няма да се държи настрана от грешащите и да ги оставя да потъват все повече в нещастия и отчаяние или да паднат на сатанинското бойно поле.

Никога не изпиталите нежната, побеждаваща любов на Христос не могат да водят другите към извора на живота. Тази любов в сърцето е оживотворяваща сила, караща хората да го разкриват в разговор, в учтивия, милостив дух, в издигане живота на онези, с които общуват. Християнските служители, успяващи в усилията си, трябва да познават Христос. А за да Го познават, трябва да чувстват Неговата любов. Тяхната годност като работници се измерва в небето чрез способността им да обичат, както Христос обичаше, и да работят, както Той работеше.

“... да не любим с думи нито с език - пише апостолът, - но с дело и в действителност.” Съвършенството на християнския характер се придобива, когато импулсът да помагаме на другите и да ги благославяме произтича непрекъснато отвътре. Атмосферата на тази любов, обгръщаща душата на вярващия, го прави благоухание от живот за живот и дава възможност на Бога да благославя труда му.

Върховна любов към Бога и несебелюбива любов един към друг - това е най-добрият дар, който нашият небесен Баща може да ни даде. Тази любов не е плод на временен импулс, а Божествен принцип, постоянна сила. Тя не може да произлезе от непосветеното сърце. Намира се само в сърце, където царува Исус. “Ние любим Него, защото първо Той възлюби нас.” В сърцето, обновено чрез Божествена благодат, любовта е ръководен принцип на действие. Тя променя характера, направлява импулсите, владее страстите и облагородява чувствата. Тя, скътана в душата, подслажда живота и разпръсква наоколо очистиращо влияние.

Йоан се стараеше да води вярващите да разбират възвишените привилегии, които щяха да получат чрез упражняване духа на любовта. Тази изкупителна сила, изпълваща сърцето, ще контролира всеки друг подтик и ще издига онези, които я притежават, над оскверняващото влияние на света. И ако се позволи на тази любов да се разгърне напълно и да стане водеща сила в живота, доверието и упованието им в Бога и Неговото отношение към тях ще бъде съвършено. Тогава ще могат да достигнат до пълно доверие във вярата, ще знаят, че ще получат от Него всичко необходимо за сегашното и за вечното добро. “В това се усъвършенства любовта в нас - писа Той, - когато имаме дръзновение в съдния ден, защото както е Той, така сме и ние в тоя свят. В любовта няма страх, но съвършената любов изпъжда страха.” “И увереността, която имаме спрямо Него е това, че ако просим нещо по Неговата воля, Той ни слуша и ако знаем, че ни слуша..., знаем, че получаваме това, което сме просили от Него.”

“Но ако съгреша някой, имаме ходатай при Отца - Исуса Христа праведния. Той е омилюствие за нашите грехове и не само за нашите, но и за греховете на целия свят.” “Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда.” Условието за придобиване на милост от Бога са прости и ясни. Господ не изисква да вършим никакви тежки неща, за да спечелим прощение. Ние няма нужда да правим дълги и уморителни поклоннически пътувания или да търпим мъчителни изтезания, за да препоръчаме душите си на небесния Бог или за да изкупим престъплението си. Който “изповяда и оставя” своя грях, “ще намери милост” (Пр. 28:13).

В горните дворове Христос се застъпва за Своята църква, застъпва се за онези, за които е платил изкупителната цена с кръвта Си. Векове, епохи никога не могат да понижат стойността на Неговата изкупителна жертва. Нито живот, нито смърт, нито

височина, нито дълбочина могат да ни отделят от любовта на Бога, която е в Христос Исус. Не защото ние се държим за Него толкова здраво, а защото Той ни държи. Ако нашето спасение зависеше от собствените ни усилия, ние не бихме могли да се спасим, но то зависи от Този, Който стои зад всички обещания. Ние може видимо слабо да се държим за Него, но любовта Му е любов на по-големия брат и докато ние поддържаме близост, никой не може да ни грабне от ръката Му.

С годините броят на вярващите растеше и Йоан работеше за братята с увеличаваща се жар и сериозност. Времената бяха изпълнени с опасности за църквата. Сатанинските измами се ширеха. Чрез фалшиво представяне и изопачаване работниците на Сатана се опитваха да надигнат опозиция срещу Христовото учение и впоследствие несъгласия и ереси заплашиха църквата. Някои, изповядващи Христос, твърдяха, че Неговата любов ги освобождавала от послушанието към Божия закон. От друга страна мнозина поучаваха, че било необходимо да се спазват еврейските обичаи и церемонии, че едно просто съблюдаване на закона без вяра в кръвта на Христос било достатъчно за спасението. Някои твърдяха, че Той бил един добър човек и отричаха Неговата Божественост. Други, претендиращи, че са верни на Божието дело, бяха измамници и на практика отричаха и Него, и евангелието Му. Те, живеейки сами в престъпление, вмъкнаха ереси и в църквата. Така мнозина бяха въведени в лабиринтите на скептицизма и измамата.

Мъка обзе Йоан като видя тези отровни заблуди да пропълзват в църквата. Видя опасностите, на които бе изложена тя и се изправи срещу тях незабавно и решително. Посланията му излъчват духа на любовта. Сякаш е писал с перо, потопено в любов. Но когато стигна до онези, които нарушаваха Божия закон, а твърдяха, че живеят без грях, той не се поколеба да ги предупреди за ужасната им заблуда.

Ето какво писа до една жена с добро име и с голямо влияние, помощник в евангелското дело: "... много измамници излязоха в света, които не изповядват дохождането на Исуса Христа в плът. Такъв човек е измамник и антихрист. Внимавайте на себе си да не изгубите онова, което сте изработили, но да получите пълна награда. Никой, който върви напред и не пребъдва в Христовото учение, няма Бога. Тоя, който пребъдва в учението, той има и Отца, и Сина. Ако някой дойде при вас и не носи това учение, недейте го приема вкъщи и не го поздравявайте, защото който го поздравява, става участник в неговите зли дела".

Както възлюбеният ученик, така и ние сме упълномощени да се отнасяме с твърдящите, че пребъдват в Христос, а живеят в престъпление към Божия закон. В тези последни дни съществуват злини, подобни на онези, които заплашваха успеха на ранната църква, и ученията на апостол Йоан по тези въпроси трябва внимателно да се вземат предвид. "Трябва да имате милост!" - това е викът, който се чува навсякъде, особено от онези, които изповядват освещение. Но истинската милост е прекалено чиста, за да покрие непризнат грях. Докато трябва да обичаме душите, за които Христос умря, не трябва да правим компромис със злото, не бива да се обединяваме с бунтовниците и да наричаме това милост. Бог изисква от Своя народ в това време на света да застане за правото така непоклатимо, както застана Йоан - в опозиция на заблудите, унищожаващи душите.

Апостолът поучава, че ние трябва да изявяваме християнска учтивост, но сме упълномощени да изобличаваме с ясни думи греха и грешниците като несъвместими с истинското благочестие. “Всеки, който върши грях - пише той, - върши и беззаконие, защото грехът е беззаконие, и знаете, че Той се яви да носи греховете. В Него няма грях. Никой, който пребъдва в Него, не съгрешава; никой който съгрешава, не Го е видял, нито Го е познал.”

Като свидетел за Христос Йоан не навлезе в спор, нито в досадно порицаване. Той заяви онова, което знаеше, което бе видял и чул. Общувал бе отблизо с Христос, слушал бе Неговите поучения и бе свидетел на могъщите Му чудеса. Малцина можеха да видят красотата на Христовия характер така, както я виждаше Йоан. За него тъмнината беше отстранена и върху му грееше истинската светлина. Свидетелството му за живота и смъртта на Спасителя бе ясно и мощно. От изобилието на сърце, преливащо от любов към Спасителя, говореше Йоан и никоя сила не можеше да устои на думите му.

“Това, което беше от начало - заяви той, - което чухме, което видяхме с очите си, което изгледахме и ръцете ни попипаха, за Словото на живота..., което сме видели и чули, него възвестяваме и на вас, за да имате и вие общение с нас, а пък нашето общение е с Отца и с Неговия Син Исус Христос.”

Така всеки искрен вярващ може от личен опит да потвърди с печата си, че Бог е истинен (по Йоан 3:33). Той може да даде свидетелство за онова, което е видял, чул и почувствал от силата на Христос.

55. ПРЕОБРАЗЕН ЧРЕЗ БЛАГОДАТ

В живота на ученика Йоан е разкрито истинското осветление. През годините, когато бе в близка връзка с Христос, той често бе предупреждаван и укоряван от Спасителя и приемаше тези укори. Тъй като характерът на Божествения му бе изявен, Йоан видя собствените си недостатъци и смири своя дух на съперничество. Ден след ден в контраст с бунтарския си темперамент той наблюдаваше благостта и търпеливостта на Исус и чу уроците Му за смирение и търпение. Ден след ден сърцето му се привличаше към Христос, докато от любов към своя Господ престана да обръща поглед към собственото “аз”. Благостта, мъжествеността и кротостта, силата и търпението, които видя във всекидневния живот на Божия Син, изпълниха душата му с възхищение. Той предаде своя неспокоен, амбициозен нрав на смекчаващото влияние на Христос и Божествената любов преобрази характера му.

В удивителен контраст с осветението, изработено в живота му, е духовната опитност на неговия съмишленик Юда. Юда също изповядваше, че е Христов ученик, но притежаваше само форма на набожността. Той не бе безчувствен за красотата на Христовия характер и често, слушайки думите на Спасителя се убеждаваше, но не смиряваше сърцата си и не признаваше греховете си. Като се съпротивляваше на Божественото влияние, той обезслави Господа, Когото изповядваше, че обича. Йоан воюваше сериозно против своите грешки, а Юда насилваше съвестта си и се отдаваше

на изкушение, като все повече затвърдяваше злите си навици. Прилагането на истините, на които Христос поучаваше, не бе в съгласие с неговите желания и намерения и той не можа да приеме тези идеи, за да получи мъдрост от небето. Вместо в светлина избра да ходи в тъмнина. Зли желания, алчност, отмъстителни страсти, мрак и мрачни мисли бяха спотаявани, докато Сатана спечели пълен контрол върху него.

Йоан и Юда са представители на изповядващите се за Христови последователи. И двамата ученици имаха едни и същи възможности да се учат от Божествения образец и да го следват. И двамата бяха тясно свързани с Исус и имаха привилегиите да слушат Неговото учение. Всеки от тях притежаваше сериозни недостатъци на характера и всеки имаше достъп до Божествената благодат, преобразяваща характера. Но докато единият в смирение се учеше от Исус, другият показва, че не е изпълнител на Словото, а само слушател. Докато единият, умирайки всекидневно за собственото “аз” и надмогвайки греха, бе освещаван чрез истината, другият, възпротивявайки се на преобразяващата сила на благодатта и отдавайки се на себелюбиви желания, бе въввлечен в робство от Сатана.

Такова преобразяване на характера както в живота на Йоан е винаги резултат от общуване с Христос. Може да има забележителни дефекти в нрава на един човек, но когато стане истински Христов ученик, силата на Божествената благодат го преобразява и освещава. Той гледа като в огледало славата на Господа и се променя от слава в слава, докато стане подобен на Онзи, Когото обожава.

Йоан бе учител по святост и в писмата си към църквата предаде непогрешими правила за поведение на християните. “И всеки, който има тая надежда на Него - писа той, - очиства себе си, както е Той чист.” “Който казва, че пребъдва в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил Христос” (1Йоаново 3:3,2:6). Той поучаваше, че християнинът трябва да е чист в сърце и в живот, че никога не бива да се задоволява с празна изповед. Както Бог е свят в Своята сфера, така и падналият човек чрез вярата си в Христос трябва да бъде свят в своята.

“... това е Божията воля - писа апостол Павел - вашето освещение” (1Сол.4:3). Да се посветят на църквата - това е Божията цел във всичкото Му отношение към Неговите чада. Той ги е избрал от вечността, за да бъдат святи. Даде им Своя Син да умре за тях, за да може да се осветят чрез послушание към истината, като се освободят от нищожността на личното “аз”. От тях Той изисква да се отдадат. Бог може да бъде почетен от онези, които изповядват, че вярват в Него само ако са се преобразили по Неговия образ и ако са ръководени от Неговия дух. Тогава като свидетели за Спасителя те могат да покажат какво е направила за тях Божествената благодат.

Истинското освещаване идва чрез действието на принципа на любовта. “Бог е любов и който пребъдва в любов, пребъдва в Бога и Бог пребъдва в него” (1Йоаново 4:16). Животът на човек, в чието сърце обитава Христос, ще разкрива практическо благочестие. Характерът ще бъде очистен, издигнат, облагороден и прославен. Чистото учение ще бъде подпечатано с дела на правда. Небесните заповеди ще бъдат приложени в свят живот.

Които искат да спечелят благословието на освещението, трябва първо да се научат какво значи саможертва. Христовият кръст е централният стълб, на който виси “една вечна тежина на слава”. “Ако иска някой да дойде след Мене - казва Христос, -

нека се отрече от себе си, нека дигне кръста си, и така нека Ме последва” (2Кор.4:17; Матей 16:24). Благоуханието на нашата любов към ближния разкрива любовта ни към Бога. Търпеливата служба дава мир на душата. Чрез смирен, прилежен, верен труд се постига благосъстоянието на Израил. Бог поддържа и укрепва този, който желае да следва пътя на Христос.

Освещаването не е моментно дело или дело на час и ден, а на цял живот. То не се постига чрез щастлив полет на чувството, но е резултат от постоянно умиране към греха и непрекъснато живеене в Христос. Злините не могат да бъдат поправени, нито характерът - реформиран, чрез слаби усилия, правени от време на време. Само чрез трайна, упорита активност, сурова дисциплина и жестока борба ще победим. Ние не знаем колко ожесточен ще бъде следващият конфликт. Докато Сатана царува, все ще подчиняваме себелюбието си, ще побеждаваме грехове, докато сме живи. Няма да има точка, в която, след като я достигнем, да кажем: напълно съм постигнал. Освещението е резултат от послушанието на цял живот.

Никой от апостолите и пророците никога не е твърдял, че е без грях. Хора, които са живели най-близо до Бога, които по-скоро биха пожертвали живота си, отколкото съзнателно да извършат зло дело, които Бог е почел с Божествена светлина и сила, са признавали греховността на своето естество. Те не са се доверявали на плътта, не са твърдели, че имат собствена правда, но са се доверявали изцяло на Христовата правда.

Така ще бъде с всички, обърнати към Христос. Колкото по-близо идваме до Него и по-ясно различаваме чистотата на характера Му, толкова по-ясно ще виждаме изключителната греховност на греха и толкова по-малко ще имаме желание да издигаме себе си. Ще има непрекъснат стремеж на душата към Бога, непрекъснато, сериозно, съкрушаващо сърцето признание за греха и смиряване на сърцето пред Него. При всяка стъпка напред в нашето духовно преживяване като християни ще се задълбочава и нашето покаяние. Ще знаем, че сме пълноценни единствено в Христос и изповедта на апостола ще стане наша собствена: “Защото зная, че в мене, сиреч в плътта ми, не живеє доброто”, “а далеч от мене да се хваля, освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез който светът за мене е разпнат и аз за света” (Римл.7:18; Гал.6:14).

Нека докладващите ангели да запишат историята на свети борби и битки на Божия народ. Нека да запишат неговите молитви и сълзи, но да не бъде Бог опетняван чрез заявяване от човешки уста: “Аз съм безгрешен, аз съм свят”. Осветените устни никога няма да изговорят такива дръзки думи.

Апостол Павел бе отнесен на третото небе и видя и чу неща, които не можа да опише, но въпреки това неговото скромно изявление е: “Не че съм сполучил вече или че съм станал вече съвършен, но гоня изподир...” (Филип.3:12). Нека небесните ангели да запишат Павловите победи в борбата на доброто войнстване на вярата. Нека небето да се радва на неговото упорито напредване нагоре. Имайки предвид наградата, той смята всичко друго за измет. Ангелите се радват да разкажат за неговите победи. Но Павел не се хвали с това, което е постигнал. Всеки Христов последовател, който се стреми към небето в битката за безсмъртната корона, трябва да има такова поведение.

Склонните да изповядват, че са свети, да се погледнат в огледалото на Божия закон. Като видят всеобхватните изисквания и като разберат Неговото дело, изследващо мислите и намеренията на сърцето, няма да се хвалят с безгрешност. Йоан каза, като не

отделяше себе си от братята си: “Ако речем, че нямаме грях, лъжем себе си и истината не е в нас... Ако речем, че не сме съгрешили, правим Бога лъжец и Неговото Слово не е в нас.” “Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда” (1Йоаново 1:8,10,9).

Има хора, които изповядват, че са святи, заявяват, че са напълно Господни и твърдят, че имат право на Божиите обещания, но отказват послушание на Неговите заповеди. Тези нарушители на закона твърдят, че имат право на всичко, обещано на Божиите чада. Но това е дързост, защото Йоан ни казва, че истинската любов към Бога се разкрива в послушание на всички Негови заповеди. Не е достатъчно да се вярва в теорията на истината, да се изповядва вяра в Христос, да се вярва, че Исус не е самозванец и че религията на Библията не е изкуствено измислена басня. “Който казва: Познавам Го - пише Йоан, - а заповедите Му не пази, лъжец е и истината не е в него. Но ако някой пази Словото Му, неговата любов към Бога е наистина съвършена. По това знаем, че сме в Него.” “И който пази Неговите заповеди, пребъдва в Бога и Бог в него” (1Йоаново 2:4,5;3:24).

Йоан не учеше, че спасението се печели с послушание, но че послушанието е плод на вяра и любов. “И знаете, че Той се яви да носи греховете. В Него няма грях. Никой, който пребъдва в Него, не съгрешава. Никой, който съгрешава, не го е видял, нито Го е познал” (1Йоаново 3:5,6). Ако ние пребъдваме в Христос, ако Божията любов пребъдва в сърцето, чувствата, мислите, действията ни ще бъдат в хармония с Божията воля. Осветеното сърце е в хармония с предписанията на Божия закон.

Мнозина се мъчат да се подчиняват на Божиите заповеди. Те имат малко мир и радост. Тази празнина в тяхната духовност е резултат от недостатъчно упражняване на вярата. Ходят сякаш в посолена земя и изпепелена пустиня. Искат малко, а могат да искат много, защото няма граница за Божиите обещания. Те не представят правилно освещението, което идва чрез послушанието на истината. Господ би искал всички Негови синове и дъщери да бъдат щастливи, да имат мир и да бъдат послушни. Чрез практикуване на вярата християнинът получава тези благословения. Чрез вяра се запълва всеки недостатък в характера. Очиства се всяка порочност, поправя се всяка грешка, развива се всяко съвършенство.

Молитвата е определеното от небето средство за успех в борбата с греха и в развитието на християнския характер. Божествените влияния, които идват в отговор на молитвата чрез вяра, ще извършат в душата на молещия се всичко онова, което той проси. Защото за прощението, за Светия Дух, за христоводния нрав, за мъдростта и силата да вършат Божието дело, за който и да е дар, даден от Него, ние можем да просим и обещанието е: “Ще получите”.

На планината при Бога Мойсей видя образа на тази чудна постройка, която трябваше да бъде средището на Неговата слава. Именно на планината при Бога - в тайното място на близост - ние трябва да съзерцаваме Неговия славен идеал за човечеството. Във всички епохи чрез общуване с небето Бог е изпълнявал Своите намерения за децата Си, като постепенно е разкривал на умовете им благодатните учения. Начинът, по който Той им дава истината, е илюстриран с думите: “... ще се появи сигурно както зората” (Осия 6:3). Този, който се поставя там, където Бог може да

го осветли, напредва сякаш от частичната тъмнина на зората към пълната светлина на съвършения ден.

Истинското осветление означава съвършена любов, съвършено послушание, съвършено съобразяване с Божията воля. Ние трябва да бъдем осветени за Бога чрез послушание на истината. Нашата съвест трябва да бъде очистена от мъртви дела, за да служим на живия Бог. Ние още не сме съвършени, но имаме привилегиата да се отдалечаваме от егоизма и греха и да напредваме към съвършенството. Велики възможности, висши и святи цели могат да бъдат на разположение на всички.

Причината, поради която мнозина в нашата епоха не напредват в Божествения живот е, че тълкуват Божията воля, съобразявайки я с това, което желаят да вършат. Следват собствените си желания, а се ласкаят, че се придържат към Божията воля. Те не се борят със себе си. Други пък за известно време имат успех в борбата със своето егоистично желание за удоволствия и безгрижие. Те са искрени и сериозни, но се уморяват от продължителни усилия, от всекидневно умирање, от безкрайни притеснения. Безгрижието им изглежда примамливо. Смъртта на “аз”-а ги отблъсква, затварят своите задрямващи очи и изпадат под силата на изкушението, вместо да му се съпротивят.

В наставленията, дадени в словото Божие, няма място за компромис със злото. Божият Син се изяви, за да привлече всички към Себе Си. Той не дойде да приспи света, но да посочи тясната пътека, по която всички трябва да вървят, за да достигнат най-накрая портите на Божия град. Неговите деца трябва да следват пътя, който Той е положил, каквито и жертви на удобства или на себелюбиво задоволяване да са нужни. На такава цена от труд и страдания те трябва да водят непрекъснатата битка със себе си.

Най-голямата възхвала на човека към Бога е да стане посветен посредник, чрез който Той може да работи. Времето изтича бързо във вечността. Нека да не отнемем от Бога това, което е Негова собственост. Нека да не Му отказваме това, което макар и да не може да бъде дадено като заслуга, не може да бъде задържано, без да причини разруха. Той моли да Му се отдаде цялото сърце. Отдайте Му го. То е Негово - и по сътворение, и по изкупление. Той моли да Му отдадем нашия разум. Отдайте Му го - той е Негов. Той иска парите ни. Отдайте Му ги! Те са Негови. “... вие не сте свои си, защото сте били с цена купени” (1Кор.6:19,20), Христос изисква почитание от една осветена душа, приготвила се чрез упражняване на вярата и действаща чрез любов, за да Му служи. Той държи пред нас най-високия идеал - съвършенството. Моли ни да бъдем абсолютно и изцяло на Негова страна в този свят, както Той е на наша страна в Божието присъствие.

“... това е Божията воля” за вас - “вашето осветение” (1Сол.4:3). Това ли е и вашата воля? Вашите грехове може да се изправят пред вас като планини, но като смирите сърцето си и ги изповядате и се доверите на заслугите на един разпънат и възкръснал Спасител, Той ще Ви прости, ще ви очисти от всяка неправда. Бог изисква вашето пълно съобразяване с Неговия закон. Този закон е ехо на Неговия глас, който ви казва: По-свят, да, още по-свят. Пожелайте пълнотата на Христовата благодат. Нека сърцата бъдат изпълнени със силен копнеж за Неговата правда. Делото, което Божието слово изявява, е мир и неговият резултат е покой и увереност завинаги.

Когато душата ви копнее за Бога, вие ще намирате все повече и повече неизследими богатства на Неговата благодат. Като съзercавате тези богатства, ще започнете да ги заслужавате и ще разкриете заслугите на жертвата на Спасителя, запазващата сила на Неговата правда, пълнотата на Неговата мъдрост и силата Му да ви представи пред Отца “чисти и непорочни” (2Петрово 3:14).

56. ПАТМОС

Повече от половин век бе изминал, откакто бе организирана Христовата църква. През това време евангелската вест непрекъснато бе срещала съпротива. Враговете й никога не бяха отслабвали своите усилия и най-накрая успяха да насочат силата на римския император против християните.

В ужасното преследване, което последва, апостол Йоан направи много, за да утвърди и укрепи упованието на новоповярвалите. Той даде свидетелство, което неговите противници не можеха да оборят и което помагаше на братята му да срещат неустрашимо и с вярност тежките изпитания. Когато изглеждаше, че вярата на християните се разклаща пред жестокото противопоставяне, старият изпитан служител на Исус им повтаряше със сила и с красноречие историята на разпънатия и възкръснал Спасител. Той държеше твърдо за вярата си и от устните му винаги излизаше една и съща блага вест: “Това, което беше отначало, което чухме, което видяхме с очите си, което изгледахме и ръцете ни попипаха, за Словото на живота..., него възвестяваме и на вас...” (1Йоаново 1:1-3).

Йоан доживя до дълбока старост. Той стана свидетел на разрушаването на Ерусалим и унищожаването на величествения храм. Тъй като беше последният жив ученик, общувал отблизо със Спасителя, неговата вест имаше голямо влияние, когато се прогласяваше фактът, че Исус е Месия, Изкупителят на света. Никой не се съмняваше в искреността на апостола и чрез неговото учение мнозина бяха поведени да се обърнат от неверието.

Еврейските управители бяха обзети от горчива злоба срещу Йоан поради непоклатимата му вярност към Христовото дело. Те заявиха, че усилията им против християнството ще бъдат напразни, докато Йоановото свидетелство отеква в ушите на народа. За да бъдат забравени чудесата и ученията на Исус, гласът на смелия свидетел трябваше да бъде смълчан.

Ето защо Йоан бе извикан в Рим да отговаря за вярата си. Тук пред властите ученията на апостола бяха изопачени. Лъжливи свидетели го бяха обвинили, че проповядва размирни ереси. Чрез тези обвинения враговете му се надяваха да постигнат унищожението му.

Йоан отговаряше прямо и убедително, с такава простота и откровеност, че думите му имаха могъщо влияние. Слушателите му бяха удивени от неговата мъдрост и красноречие, но колкото по-убедително беше свидетелството му, толкова по-дълбока ставаше злобата на противниците му. Император Домициан бе изпълнен с гняв. Той не можеше нито да спори с верния защитник на Христос, нито да се сравнява със силата, придружаваща изговаряната от него истина. Въпреки това реши да смълчи гласа му.

Йоан бе хвърлен в казан с вряло масло, но Бог запази живота на верния Си слуга, както запази и тримата евреи в огнената пещ. На думите: “Така погиват всички, които вярват в този измамник Исус Христос от Назарет”, Йоан отговори: “Моят Господ търпеливо понесе всичко, което Сатана и неговите ангели можаха да изобретят, за да Го подложат на унижения и мъчения. Той даде живота Си, за да спаси света. Аз съм почетен, че ми бе позволено да страдам заради Него. Слаб, грешен човек съм аз. Христос беше свят, безукорен, неосквернен. Той не стори грях, нито се намери лъст в устата му”.

Тези думи имаха своето влияние и мъчителите извадиха Йоан от казана.

Отново ръката на преследването се стовари върху апостола. С императорски декрет Йоан бе заточен на остров Патмос, осъден “за Божието слово и свидетелството за Исуса Христа” (Откр.1:9). Неговите врагове мислеха, че тук влиянието му няма да се чувства вече и най-накрая ще умре от трудности и мъка.

Патмос - гол, скалист остров в Егейско море - бе избран от римските управници като място за заточение на криминални престъпници, но за Божия слуга това мрачно жилище стана врата към небето. Тук, откъснат от многолюдното на живота и от активния труд на предишните години, той имаше близостта на Бога, на Христос и на небесните ангели и прие от тях наставления за църквата за всички бъдещи времена. Събитията, които щяха да се случат в последните дни на земната история, му бяха показани и тук той записа получените от Бога видения. Когато гласът му не можеше вече да свидетелства за Този, Когото обичаше и Комуто служеше, вестите, дадени му на голия остров, трябваше да се издигнат като горящ светилник, заявявайки сигурното намерение на Господа за всеки народ на земята.

Сред скалите и канарите на Патмос Йоан общуваше със своя Създател. Той преглеждаше изминалия си живот и при мисълта за благословенията, които бе получил, сърцето му се изпълваше с мир. Живял бе християнски живот и можеше да каже чрез вяра: “... знаем, че сме преминали от смърт в живот” (1 Йоаново 3:14). Не беше така с императора, който го бе заточил. Той можеше да види в миналото си само бойни полета и кръвопролития, плачещи вдовици и сираци - плод на амбициозното му желание за превъзходство.

В пустинния си дом Йоан можа да изучи по-отблизо повече от всякога изявите на Божествената сила, както са докладвани в книгата на природата и в страниците на вдъхновението. За него бе наслада да разсъждава върху делото на сътворението и да обожава Божествения архитект. В по-раншните години очите му бяха гледали с възхищение покритите с гори хълмове, зелените долини и плодородни равнини и в красотата на природата той винаги с възторг откриваше мъдростта и умението на Създателя. Сега бе обкръжен от гледки, които на мнозина биха изглеждали мрачни и безинтересни, но за Йоан те не бяха такива. Докато обкръжаващата го природа можеше да бъде пустинна и гола, сините небеса, които се свеждаха над него, бяха така ярки и красиви, както небето над любимия му Ерусалим. В дивите, груби скали, в тайните на бездната, в славата на небесния простор той прочете важни уроци. Всичко това носеше вестта за Божията сила и слава.

Навсякъде около себе си апостолът виждаше свидетелства за потопа, който бе покрил земята поради това, че обитателите ѝ се осмелиха да престъпят Божия закон.

Скалите, изхвърлени от голямата бездна и от земята при бликването на водите, раждаха жива представа в ума му за ужаса на това страховтно изливане на Божия гняв. В гласа на многото води - бездна призоваваше бездна - пророкът чу гласа на Създателя. Морето, разярено, блъскано от безмилостни ветрове, бе за него символ на гнева на един пренебрегнат Бог. Могъщите вълни в ужасните си спазми, задържани в определените от невидима ръка граници, му говореха за властта на една безкрайна Сила. И в контраст той осъзна слабостта и суетата на смъртните, които макар да са само земни червеи, прославят своята мъдрост и сила и застават със сърцата си срещу Управителя на всемира, сякаш Бог е като един от тях. Скалите му напомняха за Христос, Канарата на неговата сила, под която той можеше да се скрие без страх. Заточеният на скалистия остров Патмос апостол изрази най-страстният копнеж на душата по Бога, от него се издигнаха най-ревностните молитви.

Йоановата история е удивителна илюстрация за начина, по който Бог може да използва възрастните работници. Когато апостолът беше заточен на остров Патмос, мнозина сметнаха, че неговата служба е свършила, че е станал пречупена тръстика, готова да падне само след миг. Но Господ сметна за добре да го използва още. Макар и откъснат от местата на по-раншната си работа, той не престана да свидетелства за истината. Дори на Патмос спечели приятели и новоповярвали. Неговата вест бе вест на радост, прогласяваща един възкръснал Спасител, който от небето се застъпва за Своя народ, докато се върне, за да го вземе отново при Себе Си. Сега остарелият в служба на своя Господ Йоан, получи повече вести от небето, отколкото през по-раншните години на живота си.

Най-внимателно трябва да бъде отношението към всички, свързали интереса на своя живот с Божието дело. Тези възрастни работници са устояли верни в бури и тежки изпитания. Те може да са в трудности, но още притежават талантите, които ги правят способни да стоят на своето място за Божието дело. Макар уморени и неспособни да носят по-тежки бремена (тях по-младите мъже могат и трябва да носят), съветът, който могат да дадат, има най-висока стойност.

Те може да са направили много грешки, но от тях са се научили да избягват заблудите и опасностите и затова не са ли способни да дават мъдър съвет? Свидетелствали са и са понесли тежки изпитания и макар че са изгубили част от своята енергия, Господ не ги отстранява, а им дава особена благодат и мъдрост.

Онези, които са служили на своя Господ в трудни за делото моменти, издържали и останали верни, когато малцина са стояли за истината, трябва да бъдат почитани и уважавани. Господ желае по-младите работници да спечелват мъдрост, сила и зрелост в общуването с тези верни мъже. Нека по-младите осъзнаят, че да има такива работници между тях е голяма привилегия. Нека да им отдадат почетно място в своите съвещания.

Далите живота си в служба на Христос, в края на своя земен труд ще бъдат подтикнати от Светия Дух да споделят духовния си опит в Божието дело. Докладът за Неговото чудно отношение към народа Му, за великата Му доброта, с която ги е избавял от тежки изпитания, трябва да се повтаря на новите във вярата. Бог желае възрастните и изпитани работници да стоят на мястото си, като извършват своя дял за спасение на мъже и жени, понесени надолу от могъщото течение на злото. Той желае да държат своето оръжие готово, докато им заповяда да го положат.

В опитността на апостол Йоан при преследването има един урок с чудна сила и утеха за християнина. Бог не предотвратява заговорите на злите хора, но ги обръща на добро за онези, които в тежко изпитание и борба отстояват вярата и верността си. Често евангелският работник се труди сред бурите на преследване, жестока съпротива и незаслужено обвинение. В такова време нека той да си спомни, че опитът, спечелен в огнената пещ на изпитанията, си струва своята цена. Така Бог притегля към Себе Си Своите чада, за да им посочи тяхната слабост и Своята сила. Учи ги да се облягат на Него. Така ги приготвя да срещат опасности, да заемат доверени постове и да изпълнят великата цел, за която са им дадени силите.

През всички векове Божиите избрани свидетели са се излагали на хули и преследване заради истината. Йосиф беше мразен и преследван, защото опази своето благочестие и почтеност. Давид - избраният Божи вестител, беше гонен като див звяр от враговете си. Даниил беше хвърлен в яма с лъвовете, защото остана верен на небето. Йов бе лишен от светски притежания и в такова телесно страдание, че дори роднините и приятелите му се отвращаваха от него. Но той запази своята вяроност. Еремия не бе принуден да премълчи думите, които Бог му бе дал да говори, и неговото свидетелство така разгневи царя и князете, че беше хвърлен в яма с тиня. Стефан беше убит с камъни, защото проповядва Христос и Неговото разпятие. Павел беше затворен, бит с камъни и накрая предаден на смърт, защото бе верен вестител за Бога пред езичниците. А Йоан беше заточен на остров Патмос "за Божието слово и свидетелството за Исуса Христа".

Тези примери на човешка твърдост свидетелстват за верността на Божието обещание, за Неговото пребъдващо присъствие и подкрепяща благодат. Те свидетелстват, че вярата е силна да устои на светските влияния. Това е нейното дело - доверие в Бога в най-тъмния час, чувството, че колкото и да сме горчиво изпитани и блъскани от бурята, нашият Баща е прибежището ни. Само окото на вярата може да гледа отвъд временните неща и да оцени правилно стойността на вечните богатства.

Исус не представи на Своите последователи надеждата да придобият земна слава или богатства или да живеят живот без изпитания. Вместо това Той ги призова да Го следват в пътеката на себеотрицанието и обвинението. Този, Който дойде да освободи света, претърпя противопоставяне от обединените сили на злото. В жесток съюз зли хора и зли ангели се обявиха против Княза на мира. Всяка Негова дума и действие разкриваха Божествено съчувствие, а несходството Му със света предизвика непримирима враждебност.

Така ще бъде с всички, които ще живеят набожно в Христа Исуса. Преследване и неодобрение очакват всички, надарени с Христовия Дух. Характерът на преследването се изменя с времето, но принципът - духът, който го подбужда - е същият, погубвал Христовите избраници още от дните на Авел.

През всички векове Сатана е преследвал Божиия народ. Божиите чада са бивали измъчвани и предавани на смърт, но умиращи, те са ставали победители. Свидетелствали са за силата на Този, Който е по-могъщ от Сатана. Злите човещи могат да измъчат и убият тялото, но не могат да докоснат живота, скрит чрез Христос в Бога. Те могат да затворят мъже и жени зад тъмнични стени, но не могат да вържат Духа.

Чрез изпитание и преследване славата и характерът на Бога се разкриват в Неговите избраници. Вярващите в Христос, мразени и преследвани от света, са научени

и дисциплинирани в Христовото училище. На земята те вървят в тесни пътеки, очистени са в пещта на изпитанието. Следват Христос през яростни конфликти, проявяват себеотрицание и преживяват тежки разочарования, но така могат да научат за вината и горчивината на греха и да се отвращават от него. Като участници в Христовите страдания те могат да гледат отвъд мрака към славата, казвайки: “Понеже смятам, че сегашните временни страдания не заслужават да се сравнят със славата, която има да се открие към нас” (Римл. 8:18).

57. ОТКРОВЕНИЕТО

В дните на апостолите вярващите християни бяха изпълнени със сериозност и ентузиазъм. Те работеха така неуморно за своя Господ, че за сравнително кратко време въпреки ожесточената съпротива евангелието на царството се разчу по всички населени части на земята. Пламенността на Исусовите последователи по това време бе записана от вдъхновеното перо, за да окуражи вярващите от всички времена. За църквата в Ефес, която Господ използва като символ на цялата християнска църква в апостолското време, верният и истинен свидетел заяви: “Зная твоите дела, труда и търпението ти и че не можеш да търпиш злите човеци и си изпитал ония, които наричат себе си апостоли (а не са), и си ги намерил лъжливи; и имаш търпение и за Моето име си издържал и не си се уморил” (Откр.2:2,3).

Най-напред с детска простота и прилежно бе отбелязан християнският опит на църквата в Ефес. Вярващите се стараеха със сериозност да се подчиняват на всяка дума от Бога и животът им разкриваше задълбочена и искрена любов към Христос. Те с радост вършеха Божията воля, защото Спасителят живееше в сърцата им. Изпълнени с любов към своя Изкупител, най-високата им цел бе да спечелят души за Него. Не мислеха да задържат за себе си скъпоценното богатство на Христовата благодат. Чувстваха важността на своето призвание. Натоварени с вестта: “Мир на земята и благоволение между човеците”, те горяха от желание да занесат добрите вести на спасение и до най-отдалечените краища на земята. И светът узна, че са били с Исус. Грешни, покаяни, простени, очистени и осветени, те сътрудничеха на Бога чрез Неговия Син.

Членовете на църквата бяха единни в чувства и в дела. Любовта към Христос беше златната верига, която ги свързваше. Те се стараеха да опознават Господа все по-съвършено, а в живота им се разкриваха Христовата радост и мир. Посещаваха сираци и вдовици в тяхното бедствие и живееха неопетнени от света, осъзнавайки, че в противен случай щяха да влязат в противоречие със своята изповед и да се отрекат от Изкупителя си.

Делото напредваше във всеки град. Към Христос се обръщаха души, които на свой ред чувстваха, че трябва да споделят неопетненото съкровище, което бяха получили. Те не можеха да си почиват, докато светлината, запалила техните умове, не огрее и други. Множества невярващи бяха запознати с основанията за християнската надежда. Искрени, вдъхновени лични апели бяха отправяни към грешащите, към отхвърлените, към онези, които макар да изповядваха, че познават истината, обичаха повече удоволствията, отколкото Бога.

Но след известно време пламенността на вярващите започна да угасва и любовта към Бога и помежду им - да изстива. Студенина заля църквата. Някои забравиха чудния начин, по който бяха приели истината. Един по един старите знаменосци падаха на поста си. Някои от младите работници, способни да споделят бремето на тези пионери и

да се пригответ да бъдат мъдри ръководители,

се умориха от честото повтаряне на истините. В желанието си за нещо ново и удивително те се опитаха да въведат непознати страни на учението, по-приятни за ума, но не в хармония с основните принципи на евангелието. В своята самонадеяност и духовна слепота те не можаха да осъзнаят, че тези софистики ще накарат мнозина да се усъмнят в духовния опит на миналото и така ще бъдат доведени до объркване и неверие.

Когато проповядваха тези фалшиви учения, между тях възникнаха различия и мнозина престанаха да съзерцават Исус като Автор и Завършител на вярата им. Обсъждането на незначителни точки от учението и задоволяването с приятни басни, измислени от човеци, отнемаха времето, необходимо за проповядване на евангелието. Масите, които трябваше да бъдат убедени и да повярват чрез точно представяне на истината, останаха непредупредени. Благочестието гаснеше бързо и изглеждаше, че Сатана отново е спечелил върховенство над твърдящите, че са Христови последователи.

В този критичен момент от историята на църквата Йоан бе осъден на заточение. Гласът му никога не беше по-нужен за църквата от сега. Почти всички бивши негови помощници в проповядването бяха претърпели мъченичество. Остатъкът от вярващите срещаше жестока съпротива. Според всички външни изгледи не беше далеч денят, когато неприятелите на Христовата църква щяха да триумфират.

Но Господнята ръка работи невидима в тъмнината. Чрез Божието провидение Йоан бе поставен там, където Христос можеше да му даде чудно откровение за Себе Си и за Божествената истина, която да просветлява църквата.

Заточавайки Йоан, враговете на истината се надяваха да смълчат завинаги гласа на Божия верен свидетел. Но на Патмос ученикът получи една вест, чието влияние трябваше да продължи да укрепва църквата до края на вековете. Макар и неосвободени от отговорност за своето зло дело, заточилите Йоан станаха инструмент в ръцете на Бога, за да се постигне целта на небето. И самото усилие да се угаси светлината издигна още по-високо истината.

Беше събота, когато Господ на славата се яви на апостола в изгнание. Съботата бе така свято спазвана от Йоан на Патмос, както и когато проповядваше на народа в градовете и селата на Юдея. Той смяташе за свои скъпоценните обещания, дадени за този ден. “В Господния ден бях в изстъпление чрез Духа - пише Йоан - и чух зад себе си силен глас като от тръба, който казваше: Каквото виждаш, напиши на книга и прати го до седемте църкви... И обърнах се да видя Този, Който ми проговори, и като се обърнах, видях седем златни светилника. И сред светилниците видях Един, Който приличаше на Човешкия Син...” (Откр.1:10-13).

Богата привилегия имаше възлюбеният ученик. Той бе видял Господа в Гетсимания с лице, покрито с капки от агонията, лице “погрозняло... повече от лицето на кой да е бил човек, и образът Му от образа на кой да е от човешките синове” (Исаия 52:14). Беше Го видял в ръцете на римските войници, облечен със старо пурпурно наметало и коронясан с трънен венец. Видял Го бе да виси на Голготския кръст, изложен на жестоките подигравки и хули. Сега на Йоан бе позволено да види още веднъж своя Господ. Но колко различен беше видът Му! Той не е вече човек на скърби, презрян и унижен от хората. Облечен бе в дреха с небесно сияние, “а главата и косата Му бяха бели като бяла вълна, като сняг, и

очите му - като огнен пламък; и нозете Му приличаха на лъскава мед, като в пещ пречистена, а гласът Му беше като на много води. И имаше в десницата Си седем звезди и от устата Му излизаше меч, остър и от двете страни”, символ на силата на словото Му. Патмос бе огрян от славата на възкръсналия Господ.

“И когато Го видях, паднах при нозете Му като мъртъв - пише Йоан. - А Той тури десницата Си върху мене и каза: Не бой се!” (Откр. 1:14-17).

Йоан беше укрепен да живее в присъствието на своя прославен Господ. Тогава пред удивения му поглед бе разкрита небесната слава. Позволено му бе да види Божия трон и отвъд земните конфликти да види облеченото в бяло множество на изкупените. Чу музиката на небесните ангели и триумфиращите песни на победилите чрез кръвта на Агнеца и чрез словото на своето свидетелство. В даденото му откровение сцена след сцена разкриваше вълнуващия духовен опит на Божия народ и бе предсказана историята на църквата до самия край на вековете. Чрез образи и символи на Йоан бяха представени неща от огромна важност, които той трябваше да запише, за да може Божият народ тогава и в бъдещите векове, да получи добро разбиране за предстоящите му опасности и борби.

Това откровение бе дадено за ръководство и утеха на църквата в християнската епоха. Но религиозните учители заявяват, че то е запечатана книга и тайните ѝ не могат да бъдат обяснени. Затова мнозина отказват да посветят време и да изучат тайните на пророческия доклад. Но Бог не желае народът Му да се отнася към тази книга по този начин. Това е “откровението от Исуса Христа, което Му даде Бог, за да покаже на слугите Си онова, което има да стане скоро... Блажен, който прочита и ония, които слушат думите на това пророчество и пазят написаното в него, защото времето е близо” (Откр.1:1,3). “Аз свидетелствам на всекиго, който слуша думите на пророчеството в тая книга. Ако някой притури на тях, Бог ще притури върху него язвите, написани в тая книга, и ако някой отнеме от думите на тая пророческа книга, Бог ще му отнеме дела от дървото на живота и от светия град, които са описани в тая книга. Оня, който свидетелства за това, казва: Наистина ида скоро. Амин! Дойди, Господи Исусе!” (Откр. 22:18-20)

В откровението са обрисувани дълбоките Божии неща. Самото име - “откровение”, с което са озаглавени вдъхновените страници, противоречи на изявлението, че това е запечатана книга. Откровение значи откриване на нещо. Самият Господ откри на Своите слуги тайните, съдържащи се в тази книга. И Той възнамерява те да бъдат открити за изследване от всички. Истините са адресирани до хората, които живеят в последните дни на земната история, както и за живелите в дните на Йоан. Някои от обрисуваните в това пророчество картини принадлежат на миналото. Някои стават сега, а някои се отнасят за края на великата борба между силите на тъмнината и Княза на небето. Други разкриват тържеството и радостта на изкупените в обновената земя.

Нека да не мислим, че тъй като не можем да обясним всеки символ в откровението, е безполезно да го изследваме, за да узнаем значението на съдържащите се в него истини. Този, Който е разкрил тайните на Йоан, ще даде на прилежния изследовател на истината да предкуси небесните неща. Хората, чиито сърца са готови да приемат истината, ще станат способни да разберат нейните учения и ще получат

благословието, обещано на оня, който “слуша думите на пророчеството” и пази нещата “написани в тая книга”.

В откровението намират своя завършек всички книги на Библията. То е допълнение към книгата на Даниил - едната е пророчество, другата е откровение. Книгата, която бе запечатана, не е откровението, а тази част от пророчеството на Даниил, отнасяща се за последните дни. Ангелът нареди: “А ти, Данииле, затвори думите и запечатай книгата до края на времето...” (Даниил 12:4).

Исус беше Този, който разкри на учениците откритото Нему. “Каквото виждаш, напиши на книга - нареди Той - и прати го до седемте църкви: до Ефес, до Смирна, до Пергам, до Тиатир, до Сардис, до Филадельфия и до Лаодикия”. “Бях мъртъв и ето, живея до вечни векове... Напиши, прочее, това, което си видял, и що значи, и това, което има да стане подире, тайната на седемте звезди, които видя в десницата Ми, и седемте златни светилника. Седемте звезди са ангелите на седемте църкви и седемте светилника са седемте църкви.”

Имената на седемте църкви са символи за църквата в различните периоди на християнската епоха. Числото 7 означава пълнота и символизира факта, че вестите се отнасят до края на времената, а използваните символи разкриват състоянието на църквите в различните периоди от историята на света.

За Христос се казва, че върви сред златните светилници. Така се символизира Неговата връзка с църквите. Той е в постоянна близост със Своя народ. Познава неговото истинско състояние. Наблюдава неговия ред, набожност и преданост. Макар че е Първосвещеник и Посредник в небесното светилище, представен е като вървящ насамнатам сред Своите църкви по земята. С неуморно бдение и неотклонна бдителност Той наблюдава дали светлината на Неговите стражи гори неясно или угасва. Ако светилниците бяха оставени просто на човешка грижа, блестящият пламък би намалал и угаснал, но Той е истинският пазач на храмовите дворове. Неговата непрекъсната грижа и подкрепяща благодат са извор на живот и светлина.

Христос е представен, че държи седем звезди в дясната си ръка - доказателство, че никоя църква, вярна на своя пост, няма да замре, защото нито една звезда под закрилата на Всемогъщия не може да бъде отнета от Христовата ръка.

“Това казва Оня, Който държи седемте звезди в десницата Си...” (Откр.2:1). Тези думи са изречени за учителите в църквата. На тях Бог е възложил тежки отговорности. Добрите влияния, които ще изобилстват в църквата, са поверени на Божиите служители. Те трябва да разкрият Христовата любов. Небесните звезди са под Негов контрол. Той им дава светлина, води и направлява движението им. Ако не прави това, ще станат падащи звезди. Така е и със служителите му. Те са само инструменти в Неговите ръце и всичкото добро, което правят, е извършено чрез силата Му. Чрез Него трябва да грее светлината им. Спасителят трябва да бъде техният успех. Ако гледат на Него така, както Той гледаше на Своя Отец, ще получат способността да извършват Неговото дело. Ако станат зависими от Бога, Той ще им даде да отразяват за света Неговата светлина.

В ранната история на църквата тайната на нечестието, предсказана от апостол Павел, започна своето пагубно дело. И тъй като лъжливите учители, за които Петър предупреди вярващите, натрапиха своите ереси, мнозина бяха впримчени от фалшиви учения. Някои се разколебаха при тежките изпитания и бяха изкушени да предадат

вярата. По времето, когато на Йоан бе дадено откровението, мнозина бяха изгубили първата си любов към евангелската истина. Но в милостта Си Бог не остави църквата да продължи да живее в своето състояние на отстъпничество. Във вест на безкрайна милост Той разкри любовта Си към

Божиите чада и желанието Си да ги убеди в необходимостта да извършат важно дело за вечността. “...спомни си - казва Той - откъде си изпаднал и покай се, и върши първите си дела” (Откр.2:5).

Църквата имаше недостатъци и се нуждаеше от сериозен упрек и наказание. И Йоан бе вдъхновен да запише вестите на предупреждение, неодобрение и наставление към онези, които оставяйки основните принципи на евангелието, щяха да поставят в опасност надеждата си за спасение. Но изпратеното от Бога порицание, винаги бива изговорено с нежна любов и с обещание за мир на всеки покаян вярващ. “Ето, стоя на вратата и хлопам - заявява Господ. - Ако чуе някой гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него и той с Мене” (Откр.3:20).

А за онези, които сред борби щяха да отстоят вярата си в Бога, на пророка бяха дадени думите на похвала и обещание: “Зная твоите дела. Ето, поставих пред тебе отворени врата, които никой не може да затвори. Понеже, имайки само малко сила, пак си опазил Моето слово и не си се отрекъл от името Ми... Понеже си опазил Моята заповед да търпиш, то Аз ще опазя тебе от времето на изпитанието, което ще дойде върху цялата вселена да изпита ония, които живеят по земята”. Вярващите бяха увещавани: “Бодърствай и закрепи останалото, което е близо до умирање. Ето, ида скоро, дръж здраво това, което имаш, за да ти не отнеме никой венеца” (Откр.3:8,10, 2,11).

Чрез един, който заяви за себе си, че е “брат и съучастник в неволите” (Откр.1:9), Христос разкри на Своята църква нещата, които трябваше да се понесат заради Него. Гледайки през дългите векове на тъмнина и предразсъдък, възрастният заточеник видя как множества понасят мъченичество поради любовта си към истината. Но видя също, че Този, Който подкрепяше Своите ранни свидетели, нямаше да изостави верните Си последователи през вековете на преследване, за да просъществуват до края на времената. “Не бой се от това, което скоро ще пострадаш - заяви Господ. - Ето, дяволът скоро ще тури някои от вас в тъмницата, за да бъдете под изпитание... Бъди верен до смърт и Аз ще ти дам венеца на живота” (Откр.2:10).

И за всички верни, които воюват против злото, Йоан чу обещанията: “На този, който победи, ще дам да яде от дървото на живота, което е сред Божия рай.” “Който победи, ще се облече така в бели дрехи и Аз никога няма да излича името му от Книгата на живота, но ще изповядам името му пред Отца Си и пред Неговите ангели... На този, който победи, ще дам да седне с Мене на Моя престол, както и Аз победих и седнах с Отца Си на Неговия престол” (Откр.2:7,3:5,21).

Йоан видя милостта, благодтта и любовта на Бога, смесени с Неговата святост, справедливост и сила. Видя грешници да намират Отец в Този, от Когото греховете им ги бяха карали да се плашат. И гледайки отвъд кулминацията на космическата борба, той съзря на Сион “тия, които бяха победили... стояха при стъкленото море, държейки Божи арфи. И пееха песента на Божия слуга Мойсея и песента на агнето...” (Откр.15:2,3).

Спасителят бе представен пред Йоан със символа на “лъва, който е от Юдовото племе” и “Агне като заклано” (Откр.5:5,6). Тези символи представят единството на всемогъщата сила и себепожертвователната любов. Лъвът от Юдиното племе, така ужасен за отхвърлящите Неговата благодат, ще бъде Божи Агнец за послушните и

верните. Огненият стълб, който всява ужас и гняв у

престъпниците на Божия закон, е знамение за милост и освобождение на опазилите Неговите заповеди. Ръката, която могъщо погубва бунтовниците, ще бъде могъща да освободи верните. Всеки верен ще бъде спасен. “Ще изпрати Своите ангели със силен тръбен глас и те ще съберат избраните Му от четирите ветрища, от единия край на небето до другия” (Матей 24:31).

В сравнение с милионите жители на света Божият народ ще бъде, както винаги е бил, малко стадо. Но ако Божиите чада държат за истината, както е открита в Неговото Слово, Бог ще бъде тяхно прибежище. Те стоят под покроба на Всемогъщия. Бог е винаги мнозинство. Когато звукът на последната тръба проникне в затворническия дом на смъртта и праведните възкръснат победно, възкликвайки: “О, смърте, где ти е победата? О, смърте, где ти е жилото?” (1Кор.15:55), тогава Божиите чада с Бога, с Христос, с ангелите и с верните и искрените от всички векове ще бъдат превъзходно множество.

Верните ученици Го следват през яростни борби, проявявайки себеотрицание и изживявайки горчиво разочарование. Но всичко това им показва вината и злината на греха и ги отвращава от него. Като съучастници в Христовите страдания те са определени да бъдат и съучастници в Неговата слава. В свято видение пророкът видя крайния триумф на остатъка от Божията църква. Той пише:

“И видях нещо като стъклено море, размесено с огън, и че тия, които бяха победили... стояха при стъкленото море, държейки Божи арфи. И пееха песента на Божия слуга Мойсея и песента на Агнето, казвайки: Велики и чудесни са Твоите дела, Господи, Боже Всемогъщи. Праведни и истинни са Твоите пътища, царю на вековете” (Откр.15:2,3).

“И видях, и ето, Агнето стоеше на хълма Сион и с него сто и четиридесет и четири хиляди, които носеха Неговото име и името на Неговия Отец, написано на челата им” (Откр.14:1). В този свят техните умове са били посветени на Бога. Те са Му служили със сърце и разум и сега Той може да постави името Си “на челата им”. И те “ще царуват до вечни векове” (Откр. 22:5). Не се лутат като молещите се за място. Те са от числото на онези, на които Христос казва: “Дойдете Вие, благословени от Отца Ми, наследете царството, приготвено за вас от създанието на света”. Той ги поздравява като Свои деца с думите: “Влез в радостта на господаря си” (Матей 25:34,21).

“Те са, които следват Агнето, където и да отива. Те са били изкупени измежду хората за първи плодове на Бога и на Агнето” (Откр.14:4). Във видение пророкът ги вижда да стоят на хълма Сион, приготвени за свята служба и облечени в бяла одежда, която е правдата на светиите. Но всички, последвали Агнето на небето, са Го следвали на земята не с дух на раздражение или проявявайки капризи, а с доверие, любов и доброволно послушание, така както стадото следва своя овчар.

“...и гласа, който чух, беше като глас на свирачи, които свиреха с арфите си. И пееха като че ли нова песен пред престола... и никой не можеше да научи песента освен сто и четиридесет и четирите хиляди, които са били изкупени на земята... И в устата им не се намери лъжа; те са непорочни” (Откр.14:2-5).

“Видях и светия град - новия Ерусалим - да слиза из небето от Бога, приготвен като невеста, украсена за мъжа си... и имаше Божествена слава, като светеше, както свети някой много скъпоценен камък, като яспис, прозрачен като

кристал. Градът имаше голяма и висока стена с дванадесет порти и на портите дванадесет ангела, и написани над портите имена, които са имената на дванадесетте племена на израилтяните... И дванадесетте порти бяха дванадесет бисера. Всяка порта бе от един бисер и улицата на града беше от чисто злато, прозрачно като стъкло. И храм не видях в него, защото неговият храм е Господ Бог Всемогъщият и Агнето” (Откр.21:2,11,12,21,22).

“Нищо проклето не ще има вече и престолът на Бога и на Агнето ще бъде в него и неговите слуги ще Му служат. Те ще гледат лицето Му и Неговото име ще бъде на челата им. Нощ не ще има вече и не ще имат нужда от светене на светило или от слънчева светлина, защото Господ Бог ги осветява. И те ще царуват до вечни векове” (Откр.22:3-5).

“След това ангелът ми показа река с вода на живот, бистра като кристал, която извираше от престола на Бога и на Агнето и течеше всред улицата Му. И от двете страни на реката имаше дърво на живот, което раждаше плод дванадесет пъти, като даваше плод всеки месец и листата на дърветата бяха за изцеление на народите... Блажени, които изперат дрехите си, за да имат право да дойдат при дървото на живота и да влязат през портите на града” (Откр.22:1,2,14).

“И чух силен глас от престола, който казваше: Ето, скинията на Бога е с човеците. Той ще обитава с тях; те ще бъдат Негови люде и сам Бог, техен Бог, ще бъде с тях” (Откр.21:3).

58. ТРИУМФИРАЩА ЦЪРКВА

Изминали са повече от осемнадесет века, откакто апостолите си почиват от своя труд. Но историята на техните усилия и жертви за Христовото дело е все още едно от най-ценните притежания на църквата. Тази история, написана под ръководството на Светия Дух, просъществува, за да могат последователите на Христос от всяка епоха да действат с по-голяма прилежност и искреност за делото на Спасителя.

Поръчката, която Христос даде на учениците, бе изпълнена. Тези вестители на кръста тръгнаха да разнесат евангелието и Божията слава се откри така, както никога не беше видно от смъртен човек. Чрез сътрудничество с Божествения Дух делото на апостолите разклати света. Евангелието бе занесено на всеки народ само за едно поколение.

Славни бяха резултатите, постигнати от службата на избраните Христови апостоли. В началото на своето проповядване някои от тях бяха неуки мъже, но посвещението им към делото на Учителя беше безрезервно и под Негово наставление те се приготвиха за предстоящата им велика работа. Благодат и истина царуваха в сърцата им, вдъхновяваха подтиците и контролираха действията им. Животът им бе скрит с Христа в Бога, а “аз”-ът се губеше, потопен в дълбочините на безкрайната Любов.

Учениците бяха хора, които знаеха как да говорят и да се молят искрено. Хора, които можеха да се хванат за мощта на Силния Израилев. Колко близко стояха те до Бога и свързваха собственото си име с Неговия трон! Йехова беше техен Бог. Неговата чест беше тяхна чест. Неговата истина беше тяхна истина. Всяка атака срещу евангелието проникваше дълбоко в душите им и с всичките сили на съществуването си те воюваха за Христовото дело. Можеха да разнесат Словото на живота, защото бяха получили небесно помазване. Очакваха много и затова рискуваха много. Христос им се бе разкрил и от Него очакваха ръководство. Разбирането им на истината и силата им да издържат на противопоставяне бяха съразмерни със съобразяването с Божията воля. Исус Христос, мъдростта и силата на Бога беше темата на всяка беседа. Името Му - единственото име, дадено под небето, чрез което човешките могат да бъдат спасени - въздигнаха високо. Разгласяваха Христовата пълнота, възкръсналия Спасител. Думите им вълнуваха сърцата. Мъже и жени биваха спечелвани за евангелието. Множества, които бяха оскърбявали Христовото име и презирали Неговата сила, сега се обявяваха за ученици на Разпнатия.

Не със собствените си сили апостолите извършиха мисията си, а със силата на живия Бог. Делото им не беше лесно. Пионерското дело на християнската църква бе придружавано от трудности и горчиви скърби. В своята дейност учениците се срещаха постоянно с лишения, оклеветяване и преследване, но не смятаха живота си за толкова скъп и се радваха, че бяха призвани да страдат за Христос. Нерешителност, колебливост, слабост в намеренията не намираха място в

сърцата им. Те желяеха да дават и да се отдават. Съзнанието за възложената им отговорност очистиаше и обогатяваше тяхната опитност и небесната благодат се разкриваше в победите, спечелвани за Христос. С мощта на всесилния Бог, действаща чрез тях, правеха евангелието да триумфира.

Върху основата, положена от самия Христос, апостолите изградиха Божията църква. В писанията изграждането на храма често се използваше като илюстрация за изграждане на църквата. Захария говори за Христос като Отрасъла, Който ще съгради Божия храм. Той говори за помагачите в делото езичници: “И далечните люде ще дойдат и ще градят в Господния храм”, а Исаия заявява: “Чужденците ще съградят стените ти...” (Захария 6:15;Исаия 60:10).

Пишейки за изграждането на този храм, Петър казва: “При Когото, идвайки като при жив камък, от човеците отхвърлен, а от Бога избран и скъпоценен, и вие като живи камъни се съградяте в духовен дом, за да станете свято свещенство, да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исуса Христа” (1Петрово 2:4,5).

Апостолите работеха в каменоломната на еврейския и езическия свят, подготвяйки камъни за полагане на основа. В своето писмо към вярващите в Ефес Павел казва: “Затова вие не сте вече странни и пришълци, но сте съградени на светиите и членове на Божието семейство; понеже бяхте съградени върху основата на апостолите и пророците, като е краеъгълен камък сам Христос Исус, върху Когото всяко здание, стройно сглобено, расте за храм свет на Господа, в който и вие се вграждате заедно в Духа за Божие обиталище” (Еф.2:19-22).

А на коринтяните той писа: “Според дадената ми Божия благодат като изкусен строител аз положих основа, а друг гради на нея. Но всеки нека внимава как гради на нея. Защото никой не може да положи друга основа, освен положената, която е Исус Христос. И ако някой гради на основата злато и сребро, скъпоценни камъни, дърва, сено, слама, всекиму работата ще стане явна каква е, защото Господният ден ще я изяви, понеже тя чрез огън се открива и самият огън ще изпита работата на всекиго каква е” (1Кор.3:10-13).

Апостолите изградиха сигурна основа върху вечната скала. Върху тази основа те донесоха камъни, взети от света. Не без спънки работиха строителите. Делото им беше извънредно трудно поради съпротивата на Христовите врагове. Трябваше да се възпротивят на високомерието, предразсъдъка и омразата на ония, които градят на измамна основа. Мнозина, действащи като строители на църквата, можеше да бъдат оприличени на строителите на стената в Неемиевите дни, за които е писано: “Всеки един от ония, които градяха стената и които носеха товарите, и които товареха, работеше работата с едната си ръка, а с другата държеше оръжието” (Неемия 4:17).

Царе и губернатори, свещеници и управници се опитваха да унищожат Божия храм, но пред лицето на затвор, мъчения и смърт верни люде тласкаха делото напред и постройката растеше красива и хармонична. Понякога работниците биваха почти ослепени от мъглата на суеверието, която се разстиляше около тях. Понякога биваха почти смазвани от яростта на противниците си, но с неугасима вяра и непоклатим кураж се стремяха напред в делото.

Един след друг първите строители падаха от ръката на неприятеля. Стефан бе убит с камъни, Яков - посечен със сабя, Павел - обезглавен, Петър - разпънат, Йоан -

заточен. Но църквата растеше. Нови работници заемаха мястото на

падналите и постройката растеше камък след камък. Така бавно се извисяваше храмът на Божията църква.

Столетия на ожесточено гонение последваха установяването на християнската църква, но никога не липсваха хора, за които делото на изграждане на Божия храм бе по-скъпо от самия живот. За тях е писано: “Други пък изпитваха присмехи и бичувания, а още и окови и тъмници; с камъни биваха убити, с трион претрити, с мъки мъчени. Умираха заклани с нож, скитаха се в овчи и кози кожи и търпяха лишение, бедствия и страдания. Те, за които светът не беше достоен, се скитаха по пустините и планините, пещерите и рововете на земята” (Евр.11:36-38).

Врагът на правдата употреби всички средства, за да възпре делото, поверено на Господните строители. Но Бог “не е престава да свидетелства за Себе Си” (Деян. 14:17). Бяха въздигани работници, които имаха способности да защитават вярата, придобита от светиите. Историята докладва за устойчивостта и героизма на тези мъже. Като апостолите много от тях паднаха на поста си, но изграждането на храма напредваше уверено. Работниците биваха убивани, но делото напредваше. Валдензите, Джон Уиклиф, Хус и Йероним, Мартин Лутер и Цвингли, Крамер, Латимер и Нокс, хугенотите, Джон и Чарлс Уесли и много други поставиха в основите материал, който ще издържи през вечността. В по-късните години онези, които имат толкова благородния стремеж да способстват за разпространяването на Божието слово, и онези, които чрез службата си в езическите страни приготвиха пътя за проповядване на последната велика вест - те също са помогнали за издигане на сградата.

През вековете, изминали от дните на апостолите, изграждането на Божия храм не спря никога. Можем да погледнем назад във вековете и да видим живите камъни, от които тя е съставена, да блестят като искри в тъмнината на заблудата и суеверието. През вечността тези скъпоценни камъни ще греят със засилващ се блясък, свидетелстващи за могъществото на Божията истина. Излъчваната от полираните камъни светлина разкрива силния контраст между светлината и тъмнината, между златото на истината и пепелта на заблудата.

Павел и другите апостоли, както и всички праведни, живели от тяхно време насам, са участвали в изграждането на храма. Но постройката не е завършена. Ние, живите в този век, имаме да изпълним една роля - да поставим в основата материал, който ще издържи изпита на огъня - злато, сребро и скъпоценни камъни, “издялани за украшение на дворци” (Пс.144:12). За онези, които така стоят за Бога, Павел изговори следните окуражаващи и предупреждаващи думи: “Тоя, комуто работата, която е градил, устои, ще получи награда. А тоя, комуто работата изгори, ще претърпи загуба, а сам той ще се избави, но тъй, като през огън” (1Кор.3:14,15). Християнинът, вярно представящ Словото на живота и водещ мъже и жени в пътя на светостта и мира, прибавя към основата материал, който ще издържи и в Божието царство. Той ще бъде почетен като мъдър строител.

За апостолите е писано: “... те излязоха и проповядваха навсякъде, като им съдействаше Господ и потвърдяваше Словото със знаменията, които го придружаваха” (Марко 16:20). Както тогава изпрати Своите ученици, така и днес Христос изпраща членовете на църквата Си. Влиянието им е същото като на апостолите. Ако направят Господа своя сила, Той ще работи с тях и те няма да се трудят напразно. Нека съзнават,

че Господ е поставил Своя печат върху делото, с

което са се захванали. Бог каза на Еремия: “Не думай - дете съм, защото при всичките, при които ще те пратя, ще идеш и всичко, що ти заповядам, ще кажеш. Да се не боиш от тях, защото Аз Съм с тебе, за да те избавям. Тогава Господ простря ръката Си, та я допря до устата ми и Господ ми рече: Ето, турих думите Си в устата ти” (Еремия 1:7-9). И той ни казва да отидем да говорим дадените ни думи, усещайки до устните си Неговото свято докосване.

Христос е дал на църквата свещено поръчение. Всеки член трябва да бъде проводник за света на съкровищата на Божията благодат, неизследимите Христови богатства. За Спасителя няма нещо по-желано от работници, които да представят на света Неговия дух и характер. Няма нищо по-нужно за света от проявяването на Спасителя чрез човешкото естество на любовта. Цялото небе очаква мъже и жени, чрез които Бог може да разкрие силата на християнството.

Божията църква работи за разпространение на истината, надарена от Него да върши особено дело. И ако Му е вярна, послушна на всичките Му заповеди, в нея ще пребъдва съвършенството на Божествената благодат. Ако бъде вярна на връзката си с Него, ако почита Господ Бог докрай, никоя сила не може да ѝ устои.

Ревност за Бога и за Неговото дело подтикват учениците да свидетелстват за евангелието с могъщество. Няма ли подобна жар да запали и нашите сърца да разкажем с решителност историята на изкупителната любов на Христос, и то разпнат. Това е привилегията на всеки християнин - не само да очаква, но и да ускори идването на Спасителя.

Ако църквата облече дрехата на Христовата правда, като се отдръпне от съюза си със света, пред нея ще разсъмне светъл и славен ден. Божието обещание за църквата ще остане твърдо завинаги. Той ще я направи вечно съвършенство, радост за много поколения. Истината, минаваща покрай онези, които я презират и отхвърлят, ще триумфира. Макар понякога явно да се бави, нейният напредък никога не е бил възпиран. Когато Божията вест срещне съпротива, Той ѝ дава допълнителна сила, за да се придобие по-голямо влияние. Надарена с Божествена енергия, ще си пробива път през най-здравите бариери и ще победи всяка трудност.

Какво крепеше Божия Син по време на живота Му с тежките изпитания и жертвата? Той видя резултатите от труда на душата Си и се зарадва. Гледайки във вечността, видя щастието на всички, които чрез Неговото смирение бяха получили прощение и вечен живот. Ухото Му долови вика на изкупените. Чу ги да пеят песента на Мойсей и на Агнето.

Ние може да си представяме бъдещето, блаженството на небето. В Библията са разкрити картини на предстоящата слава, обрисувани от Божията ръка. И те са скъпи на църквата. Чрез вяра можем да стоим на прага на вечния град и да чуем блаженото “Добре дошли”, изречено към сътрудниците на Христос в този живот, сметнали за чест да страдат заради Него. Когато бъдат изговорени думите: “Дойдете вие, благословени от Отца Ми...”, те полагат короните си в нозете на Изкупителя, възкликвайки: “Достойно е Агнето, Което е било заклано да приеме сила и богатство, премъдрост и могъщество, почит, слава и благословение... да бъде благословение и почит, слава и господство до вечни векове” (Матей 25:34; Откр.5:12,13).

Тук изкупените поздравяват довелите ги при Спасителя. И всички заедно възхваляват Този, Който умря, за да могат човешките същества да имат живот,

съизмерим с живота на Бога. Борбата е завършена. Преследването и битките са приключили. Песен и победа изпълват цялото небе, когато изкупените издигат радостния си вик: “Достойно, достойно е Агнето, Коего бе заклано и живее отново като триумфиращ победител!

“След това видях и ето голямо множество, което никой не можеше да изброи, от всеки народ и от всичките племена, люде и езици, стоящи пред престола и пред Агнето, облечени в бели дрехи, с палмови клони в ръцете си. И викаха с висок глас, казвайки: “Спасение на нашия Бог, Който стои на престола, и на Агнето!” (Откр.7:9,10).

“Това са ония, които идат от голямата скръб и са опрали дрехите си и са ги избелили в кръвта на агнето. Затова са пред престола на Бога и Му служат денем и нощем в Неговия храм; и седящият на престола ще разпростре скинията Си върху тях. Няма да огладнеят вече, нито да ожаднеят вече, нито ще ги удари слънцето, нито някой пек. Защото Агнето, Коего е пред средата на престола, ще им бъде Пастир и ще ги заведе при извори с текущи води; и Бог ще обърше всяка сълза от очите им” (Откр.7:14-17). “Той ще обърше всяка сълза от очите им и смърт не ще има вече, нито ще има вече жалеене, ни плач, ни болка. Първото премина” (Откр.21:4).